NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

Nr 2/2004 (138) 7.01 – 20.01

To prostsze niż myślisz

Dwutygodnik

Komputer ŚWIAT

www.komputerswiat.pl

tylko 4,50 zł w tym 7% VAT

Łatwy start

Pierwsze kroki w Windows

s. 16

Wreszcie koniec strachu przed komputerem!

Alarm! Komputer się psuje?

30 rozwiązań problemów z pecetem

s. 20

Pakiet Office legalnie i za darmo

s. 36

Test sprzętu s. 30

Nagrywarki DVD
Która tanio i dobrze wypali film na DVD?

Telekomunikacja s. 68

Którędy do WWW
Porównujemy numery dostępowe dla korzystających z modemów

Gry s. 60

Sposób na nudę w pracy
Jak się bawić pod bokiem szefa

Test programów s. 40

Pociecha na oku
Programy chroniące dzieci przed złem z internetu

Magazyn: Hexor – polski robot mobilny s. 53

ISSN 1506-4026

9 771506 402049 02>

Wydobywa
prawdziwe barwy

Plustek OpticSlim 2400 - rozdzielczość optyczna 1'200 x 2'400 dpi, interpolowana 24'000 dpi, podłączenie i zasilanie USB, wysokość 3,3 cm, układ optyczny Plustek ACIS (Advanced Contact Image Sensor), polskie sterowniki, pakiet graficzny CorelDRAW Essentials, program OCR FineReader 5.0 Sprint PL, podręcznik o obrazie cyfrowym, gwarancja 24 m-ce z bezpłatnym serwisem S.O.S.

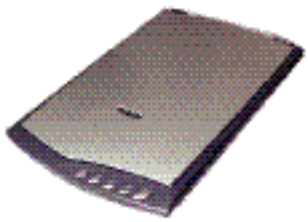

Aż dwa skanery Plustek wybrane zostały Produktem Roku 2003 (Wybór Czytelników):
OpticPro S28 (skanery CCD do 500 zł) oraz OpticPro ST24 (skanery CCD 500-1000 zł)

Plustek
The Image Solution Provider

Autoryzowany wyłączny dystrybutor w Polsce: MULTIMEDIA VISION tel. (22) 338 9000 **www.plustek.pl**

Od redaktora

Komputer ŚWIAT

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Święta, niestety, minęły i stary rok się skończył. Początek nowego to czas żelaznych postanowień. Co zechcecie zmienić w Waszym życiu? Mam nadzieję, że nie będzie to skrócenie czasu spędzanego przed komputerem:) Zwłaszcza że w Komputer ŚWIECIE znajdziecie dobre pomysły, jak się przy nim nie nudzić.

W tym numerze proponujemy szereg praktycznych rad, które warto wykorzystać na co dzień.

Jeżeli pod choinką nie znaleźliście nagrywarki płyt DVD, teraz jest okazja, by przekonać do zakupu rodziców lub sięgnąć po kieszonkowe. Nagrywarki staniały bowiem znacznie – można je kupić nawet za mniej niż 500 złotych. Aby się jednak nie sparzyć, proponuję lekturę naszego testu od strony 30.

Być może w tej chwili Wasz pecet jest sprawny. Przypomnijcie sobie jednak sytuacje (a było ich pewnie niemało), kiedy odmawiał współpracy. Co wówczas robić? Nie zawsze kolega-fachowiec jest pod ręką. A serwis kosztuje. Spróbujcie poradzić sobie sami, a z pomocą Komputer ŚWIATA na pewno się uda. Na takie właśnie trudne chwile przygotowaliśmy artykuł z rozwiązaniami 30 najczęstszych problemów z komputerem (od strony 20).

Nudzicie się w pracy? A może marzycie, by na chwilę przerwać wpisywanie cyferek w komórki Excela? Jest na to rada – zagrajcie w gry biurowe. Są wciągające, mówi Wam to praktyk:) Od strony 60 publikujemy test nie tylko najciekawszych, ale i łatwych do ściągnięcia gier. Miłej zabawy!

wmalecki@komputerswiat.pl

Nowości

Sprzęt 4
Programy 6
Internet 8
Dla ambitnych 9
Gry 10
Audio/Wideo/Foto 11
Telekomunikacja 12
Rynek 13
Przed mikrofonem 14

FOT. OKŁADKA: FREE/montaż Komputer ŚWIAT

Temat z okładki

Kurs obsługi Windows dla początkujących, cz. 1: Dziecinnie proste 16
- Pierwsze kroki 17
- Inny wygląd menu Start 17
- Windows znaczy okna 18
- Wyłączanie komputera 18

Temat z okładki

Rozwiązania 30 najczęstszych kłopotów z Windows: Alarm! Komputer się psuje 20
- Raportowanie błędów 20
- Start systemu 21
- Nieprawidłowa praca programów i systemu 22
- Zła współpraca urządzeń z systemem 25
- Problemy z internetem 27

Test sprzętu

Z okładki **Nagrywarki DVD: Wypalą wszystko** 30
- Wyniki testu 34
- Tak testował Komputer ŚWIAT 35

Test programów

Z okładki **Pakiety biurowe: Biurowa alternatywa** 36
- Edytory tekstu 36
- Arkusze kalkulacyjne 38
- Programy do tworzenia prezentacji 39

Z okładki **Kontrola dostępu do internetu: Internet pod kluczem** 40
- Wskazówki dotyczące zwycięzcy 44
- Tak testował Komputer ŚWIAT 45
- Wyniki testu 45

Internet

Kącik webmastera 46
Ciekawe strony 47
Zakładamy stronę WWW: WWWchodzę! 48

Magazyn

Z okładki **Robot kroczący: Elektroskorpion** 53
Krzyżówka 54
Na luzie 55

Wskazówki

Komputer z dopalaczem 56
- Windows 98/Me/XP 56
- Windows XP 57
- Excel 97/2000/XP 58
- Outlook Express 6.0 58
- Gadu-Gadu 6.0/Tlen 4.x 59

Gry

Z okładki **Gry do biura: Ukryci przed szefem** 60
- Jak grać, by nie wpaść 60
- Wyniki testu 63
- Tak testował Komputer ŚWIAT 64

Audio/Wideo/Foto

Nowości DVD, wideo, CD; Program TV 66

Telekomunikacja

Z okładki **Numery dostępowe: Którędy do internetu** 68

Rynek

Najniższe ceny w kraju 72
Najlepsze na rynku 74
Kiosk 77
Listy Czytelników; Porady prawnika 78
Na czatach z Komputer ŚWIATEM 79
Mix – prasówka, statystyki, intermonitor 80
Sterowniki/Uaktualnienia/Łatki 81

Od redakcji

W następnym numerze; Stopka redakcyjna 82

Film na DVD Komputer ŚWIAT

Monty Python
A teraz coś z zupełnie innej beczki
już w kioskach

ekspresem

Procesor na żółto

Do producentów komputerowych procesorów zamierzają dołączyć Chiny. Efekt specjalnego rządowego projektu to jednostka oznaczona MPRC-836. Procesor pod względem sprawności nie dorównuje na razie układom Intela czy AMD, ma być jednak konsekwentnie rozwijany, a jego atutem będzie niska ponoć cena.

Info: ➜ www.wired.com

Brelok zamiast dyskietki

Na świecie rośnie popularność niewielkich nośników pamięci typu pen-drive mieszczących się w breloczkach, zegarkach, a nawet długopisach (o jednym z takich urządzeń Komputer ŚWIAT pisał w numerze 1/2004). Z danych firmy Semico Research wynika, że w 2003 roku sprzedało się 30 milionów sztuk pen-drive'ów (w 2002 roku tylko 5 milionów). Prognozy są optymistyczne – według analityków w 2007 roku aż 250 milionów użytkowników zrezygnuje z tradycyjnej dyskietki na rzecz miniaturowych nośników danych.

Info: ➜ www.zdnet.com

Palmtop na metanolu

Firma Hitachi opracowała ogniwo elektryczne wykorzystujące do zasilania urządzeń sprężony metanol. W ogniwie o wielkości baterii paluszka mieści się 20 procent metanolu, reszta to powietrze. Ma to podobno wystarczyć do zasilania na przykład 01 **palmtopa** przez osiem godzin nieprzerwanej pracy. Na rynek baterie mają trafić w 2005 roku. Cena – nieznana.

Info: ➜ www.i4u.com

Na każdą kieszeń

Nowe tanie myszy

Gniazdo świeżo narodzonych myszek – niedrogich, domowego chowu...

Głównie ze względu na cenę Komputer ŚWIAT spojrzał w stronę myszek komputerowych oferowanych przez firmę Dysan, znaną dotąd z produkcji nośników CD i DVD. Do dyspozycji są trzy rodzaje gryzoni: od dwuprzyciskowej, poprzez model z rolką, aż po konstrukcję, która zamiast tradycyjnej kulki wykorzystuje 02 **sensor optyczny**. Ceny – umiarkowane...

Info: AB, tel. (071) 3240550, ➜ www.ab.pl ceny: od ok. 7 zł do 30 zł

Bal maskowy

Combo o wielu twarzach

Precz z nudą! Komputer ŚWIAT sprawdził: panele w napędzie firmy MSI można zmienić bez trudu i nie używając żadnych narzędzi

Coś dla osób lubiących zmiany – napęd 03 **combo** firmy Micro-Star International (MSI). Możliwościami technicznymi urządzenie nie odbiega od konkurentów: zapisuje płyty CD-R (jednokrotnego zapisu) w tempie 48x, a CD-RW (wielokrotnego zapisu) z prędkością 24x. Odtwarzanie CD-ROM to 48x, a DVD-ROM – 16x. Niby nic wielkiego. Ale jest w combo MSI coś fajnego: przedni panel można w każdej chwili zmienić, dobierając jeden z dwóch wariantów kolorystycznych. Dioda na obudowie urządzenia zmienia kolor w zależności od funkcji spełnianych przez napęd (to znaczy przy odtwarzaniu DVD świeci jasnoniebiesko, a przy nagrywaniu – na zielono).

Info: Micro-Star International, ➜ www.msi-polska.pl

Marzenia coraz bliżej...

Siedemnastka LCD

17-calowe panele LCD nie muszą już być tak horrendalnie drogie jak jeszcze kilkanaście miesięcy temu

Bardziej do pracy z aplikacjami biurowymi niż do zabawy z grami 3D nadaje się nowy monitor FP731, do którego przyznaje się firma BenQ. Wymiary wyświetlacza wydają się kuszące: 17-calowy ekran oraz 04 **rozdzielczość** 1280x1024 piksele. Jasność obrazu sięga 260 cd/m² – to standard w tego typu wyświetlaczu. A cena warta jest zastanowienia...

Info: AB SA, tel. (071) 3240500, ➜ www.ab.pl cena: ok. 2000 zł

Karta za radio!

Gadżet do palmtopa

Karta ma obsługiwać europejskie częstotliwości radiowe

Jeżeli chcemy posłuchać ulubionej stacji radiowej za pośrednictwem palmtopa, może nam się przydać niewielkie urządzenie o rozmiarach karty pamięci Compact Flash. Według producenta, firmy AmbiCom, gadżet ma wbudowane funkcje automatycznego dostrajania częstotliwości radiowych, może też zapamiętać do 18 stacji radiowych. Niestety, nie wiadomo jeszcze, kiedy kieszonkowa karta radiowa dotrze do polskich sklepów.

Info: AmbiCom, ➜ www.ambicom.com cena: ok. 160 zł

Dla pianisty...

Ciekawa klawiatura

Ciekawostka dla użytkowników z muzycznym zacięciem – połączenie klawiatury komputerowej i muzycznej pomysłu firmy Creative Labs. W Prodikeys DM (tak nazwano urządzenia) 37 klawiszy muzycznych czułych na siłę uderzenia naszych palców ukryto pod specjalną klapką (podczas używania tradycyjnej klawiatury przykrywka spełnia funkcję podpórki pod nadgarstki). Całość podłącza się do komputera za pośrednictwem tradycyjnego portu PS/2, a dołączone przez producenta oprogramowanie pozwala początkującym muzykom odbyć pełen kurs pianistyczny.

Info: Creative Labs, tel. (022) 8530264 ➜ www.creative.com cena: ok. 430 zł

Klawiaturę komputerową w urządzeniu wyposażono w przyciski do sterowania multimediami w pececie

hity Komputer ŚWIAT — Notowania z giełdy

14 grudnia 2003

Podane wartości przedstawiają największe zwyżki i spadki cen sprzętu na Warszawskiej Giełdzie Komputerowej w dniach 13-14.12.2003 roku w porównaniu z poprzednim tygodniem

Produkt nazwa	aktualna cena w zł	wzrost lub spadek ceny w zł
Monitor LCD LG 15 cali L1510S	1805	▲200
Dysk twardy Caviar 200 GB 7200 rpm	790	▼50
Pamięć DDR 512 MB PC-2700	320	▼20
Płyta główna Soltek SL-KT600R	330	▼20
Procesor AMD Athlon XP 2400+ OEM	390	▼10
Karta graficzna Radeon 9200 64 MB Sapphire	300	▼10

Współpraca: Serwis Warszawskiej Giełdy Komputerowej http://wgk.waw.pl/

Radeon w kąpieli...

Karta z nietypowym chłodzeniem

Ciekawe rozwiązanie przygotowała na początek 2004 roku firma Sapphire Technology. Mowa o karcie z procesorem ATI Radeon 9800, w której zastosowano nieczęsto spotykany sposób chłodzenia. Zamiast wentylatora czy rozbudowanego radiatora odprowadzaniem ciepła zajmuje się układ, w którym krąży ciecz. Jego stworzeniem zajęła się firma Koolance. Producent na razie nie zdradza szczegółów technicznych budowy karty ani jej nazwy. Cena urządzenia również nie jest jeszcze znana. Ale przypuszczalnie nie będzie niska.

Info: Sapphire Technology, ➜ www.sapphiretech.com

Chłodzenie cieczą to rozwiązanie stosowane raczej rzadko

...a GeForce w przeciągu

Wydajna karta graficzna

Firma Gigabyte postanowiła oswoić na swojej karcie graficznej jeden z nowych układów firmy NVIDIA – GeForce FX 5700 Ultra. Producent twierdzi, że urządzenie o skomplikowanym symbolu GV-N57U128D pozwala zarówno na zabawę w zaawansowane gry w wysokich rozdzielczościach, jak i na oglądanie filmów na ekranie peceta. Kartę wyposażono w 128 MB pamięci, obsługuje ona też między innymi najnowszy pakiet oprogramowania 05 DirectX 9.0.

Na pokładzie karty Gigabyte nic nas nie zdziwi: za chłodzenie odpowiada duży wentylator

Info: Gigabyte, tel. (071) 7975792, ➜ www.gigabyte.pl cena: ok. 800 zł

na plusie

Twardziele w muzeum

W Polsce powstaje Muzeum Nośników Danych. W jego gablotach mają się znaleźć dyski twarde wyprodukowane przez ostatnich kilkadziesiąt lat. Inicjatywa otwarcia muzeum pochodzi od firmy MBM Ontrack, która zajmuje się odzyskiwaniem danych. Do ekspozycji mają trafić między innymi trzy modele twardzieli produkowane w latach osiemdziesiątych przez firmę Seagate. Inne eksponaty pochodzą od prywatnych komputerowych zapaleńców. Otwarcie Muzeum Nośników Danych ma nastąpić podczas targów Komputer Expo 2004 w Warszawie. Później eksponaty trafią do siedziby firmy w Katowicach. Zwiedzający będą mogli tam obejrzeć około stu zabytkowych nośników.

na minusie

Płascy prądożercy

Jeżeli bateria w naszym notebooku pozwala tylko na kilka godzin pracy komputera, możemy mieć największe pretensje do zamontowanego w nim ekranu LCD – stwierdzili uczestnicy konferencji FID 2003, która odbyła się w grudniu 2003 roku w Monterrey (USA). Specjaliści zwracają uwagę na to, że producenci wyświetlaczy wciąż niewiele robią w tym kierunku, by ekrany pobierały mniej energii. Efekt jest taki, że karta grafiki w notebooku zużywa osiem procent prądu z baterii, dysk twardy – 10 procent, a wyświetlacz LCD – aż 30 procent energii. Niestety, w najbliższych latach nie należy spodziewać się znaczących zmian, a ekrany LCD będą nadal największymi prądożercami...

Trzeci tysiąc

Nowy procesor Athlon

Firma Advanced Micro Devices (AMD) wprowadziła do sprzedaży (na razie w Japonii) procesor Athlon 64 3000+. Ma on pracować z częstotliwością 2 GHz i jest przeznaczony do komputerów biurkowych. Wkrótce ma się ponoć pojawić jednostka o podobnych parametrach dedykowana do komputerów przenośnych. Niestety, w rozmowie z Komputer ŚWIATEM przedstawiciele polskiego oddziału AMD nie mogli podać terminu, w którym procesor trafi nad Wisłę. Okazało się, że firma wprowadziła jednostkę na światowe rynki po cichu, bez organizowania oficjalnej premiery. W momencie oddawania do druku tego numeru Komputer ŚWIATA znane były jedynie hurtowe ceny nowego Athlona.

Info: AMD Polska, tel. (076) 8352152, ➜ www.amd.pl cena: ok. 880 zł

Eco w drodze

Niezbyt drogi notebook

Możliwości stacjonarnego peceta średniej klasy ma oferować nowy komputer przenośny (notebook) opracowany przez firmę Maxdata. Procesor Celeron w Eco 3150X (tak nazwano ten model) pracuje z prędkością 2,4 06 GHz, a sprawność działania komputera wspiera 128 07 MB pamięci 08 DDR. Dysk twardy mieści 20 GB danych. Wyświetlacz ma przyzwoite rozmiary – 15 cali. Do tego napęd combo, cztery porty 09 USB 2.0 i czytnik kart pamięci. Cena notebooka – ze średniej półki.

Info: Maxdata, tel. (022) 5435800, ➜ www.maxdata.pl cena: 4900 zł

Notebook Eco 3150X waży niewiele ponad 3,5 kilograma. Bateria ma wystarczać na 2,5 godziny pracy

Co to właściwie jest...

01 palmtop
Miniaturowy notatnik elektroniczny mieszczący się w dłoni.

02 sensor optyczny
Element, który w myszkach optycznych zastępuje tradycyjną kulkę.

03 combo
Potoczna nazwa nagrywarki CD-RW odczytującej płyty DVD.

04 rozdzielczość obrazu
Obraz wyświetlany na monitorze składa się z punktów zwanych pikselami. Im więcej pikseli, tym wyraźniejszy jest obraz.

05 DirectX
Oprogramowanie, które umożliwia programom komunikację ze sprzętem, jak karta graficzna czy muzyczna. Zaletą tego rozwiązania jest szybsza praca aplikacji.

06 GHz, gigaherc
Szybkość procesora podaje się w jednostkach zwanych hercami (Hz), lecz urządzenia te są obecnie tak prędkie, że używa się jednostki gigaherc (GHz) oznaczającej miliard herców.

07 MB, megabajt
Jednostka ilości danych, oznaczająca około miliona bajtów (jeden bajt może pomieścić jeden znak, na przykład literę lub cyfrę).

08 DDR
Nowy rodzaj pamięci SDRAM cechujący się dwukrotnie większą szybkością działania niż starsze moduły.

09 USB 2.0
Standard portu USB, który umożliwia transfer danych do 480 Mb/s. USB 1.1 pozwala na przesłanie do 12 Mb/s.

ekspresem

Pingwin u prezydenta

W grudniu 2003 roku przedstawiciele Unii Polityki Realnej (UPR) wręczyli prezydentowi Warszawy Lechowi Kaczyńskiemu egzemplarz systemu operacyjnego Linux. Gest miał przekonać władze stolicy, że postawienie na Linuksa zamiast na inne systemy może przynieść miastu spore oszczędności. Według wyliczeń UPR w ciągu pięciu lat mogłyby one sięgnąć 70 milionów złotych i pozwolić na przykład na wybudowanie kolejnej stacji metra lub budowę 40 kilometrów ulic. Podobne oszczędności, choć na inną skalę, mogą dotyczyć oczywiście także innych polskich miast.

Info: ➜ www.linuxnews.pl

Spam za kratki

Dwóch Amerykanów stanęło przed sądem w stanie Wirginia za rozsyłanie 01 **spamu**. Oskarżeni mieli przez kilka miesięcy 2003 roku rozesłać setki tysięcy niechcianych reklam do użytkowników sieci AOL. Według ustanowionego w Wirginii nowego prawa spamerom grozi kara nawet 20 lat więzienia.

Info: ➜ www.wired.com

Miś z okienka

Firma Play wprowadziła do sprzedaży aplikację Koala DVD Player Lite – program umożliwiający oglądanie na ekranie peceta filmów na płytach DVD. Producent utrzymuje, że zastosowanie w odtwarzaczu technologii DirectShow zwiększa wygodę jego obsługi dla początkujących użytkowników (dzięki specjalnym filtrom nie trzeba ręcznie instalować 02 **kodeków**). Cena: około 20 zł.

Info: ➜ www.play.com.pl

Z pecetem na wadze...

Program do prowadzenia diety

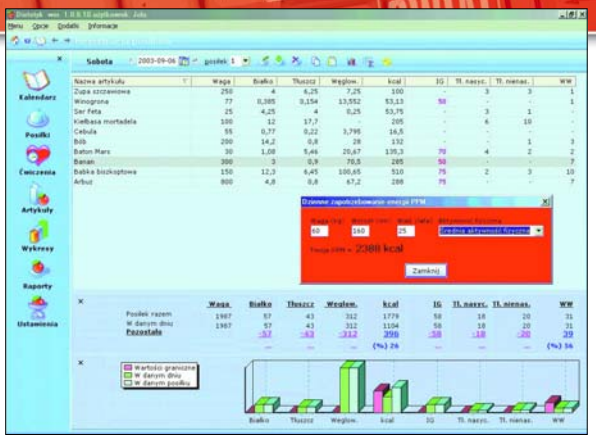

W programie można sporządzić zestawienie posiłków i ich wartość kaloryczną porównać z naszymi potrzebami

Propozycja dla tych, którzy chcą zrzucić zbędne kilogramy – program o nazwie Mój Komputerowy Dietetyk. Według wydawcy, firmy LK Avalon, na płycie CD znalazły się wszystkie narzędzia potrzebne do prowadzenia skutecznej i jednocześnie bezpiecznej diety – poczynając od specjalnych kalkulatorów (do obliczania idealnej dla siebie wagi czy dziennego zapotrzebowania na energię) aż po bazę wartości kalorycznych 650 produktów spożywczych i posiłków. To nie wszystko – aplikacja pomaga też w planowaniu wspomagających odchudzanie ćwiczeń fizycznych. Wszystkie zestawienia oraz raporty można wydrukować.

Info: L.K. Avalon, tel. (017) 8569912, ➜ www.lkavalon.com cena: ok. 50 zł

Bat na wirusa

Na straży domowego komputera

PC-cillin Internet Security 11 to nowy antywirusowy program stworzony przez firmę Trend Micro. Zgodnie z ostatnimi tendencjami na rynku program ma chronić komputer nie tylko przed tradycyjnymi wirusami. Ma także wbudowane filtrowanie spamu i 03 **firewall**.

Info: Dagma, tel. (032) 2021122, ➜ www.dagma.pl cena: ok. 280 zł

Komputer ŚWIAT dowiedział się, że, niestety, nie będzie polskiej wersji PC-cillina

Dobre ucho RightMarka

Benchmark do kart dźwiękowych

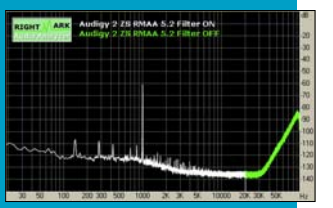

Sprawność karty dźwiękowej można śledzić na wykresie

Symbol 5.2 nosi najnowsza wersja narzędzia o nazwie RightMark Audio Analyzer. Należy ono do tak zwanych 04 **benchmarków** i ma badać możliwości karty dźwiękowej zainstalowanej w naszym komputerze. Program sprawdza między innymi poziom szumów generowanych przez kartę, dynamikę dźwięku oraz charakterystykę pojedynczych kanałów w systemie stereo. Twórcy aplikacji wśród nowości wymieniają nowe typy testów i udoskonalony 05 **interfejs**. Program dostępny jest za darmo.

Info: Audio.RightMark.Org ➜ http://audio.rightmark.org

hity Komputer ŚWIAT — Bestsellery 5.12 – 16.12.2003

Ranking najlepiej sprzedających się programów w sieci sklepów Media Markt od 5 do 16 grudnia 2003

Źródło: Media Markt

			cena*	ocena w teście	
1	**Norton Internet Security 2004 PL** Symantec	narzędziowy	369	-	
2	**Encyklopedia PWN Portal Edycja 2004** PWN	encyklopedia	89	dobra	
3	**Norton AntiVirus 2004 PL** Symantec	antywirusowy	279	-	
4	**CorelDRAW 9 PL** Corel	graficzny	789	dobra	
5	**Encyklopedia PWN Seria multimedialna** pwn.pl	encyklopedia	119	-	
6	**EuroPlus+ Angielski dla dzieci** YDP	edukacyjny	119	dobra	
7	**Wiem 2004** Onet.pl	encyklopedia	79	dobra	
8	**Encyklopedia Fogra 2003** Onet.pl	encyklopedia	20	dobra	
9	**Cosmopolitan Virtual Makeover** Play	do wizażu	29	-	
10	**EuroPlus+Reward** YDP	edukacyjny	399	-	

*obowiązuje w Media Markt

Okręt na fali

Internauci lubią Komputer ŚWIAT Film

Na jednej z aukcji internetowych dużym powodzeniem cieszył się dodatek do Komputer ŚWIATA z filmem Okręt (Das Boot). Ostatecznie osiągnął cenę 36 złotych – niemal dwukrotnie wyższą od oficjalnej. Nasi Czytelnicy znają się nie tylko na komputerach – znają się też na dobrym kinie...

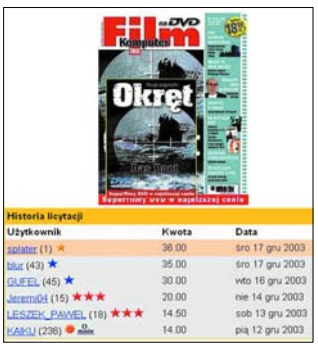

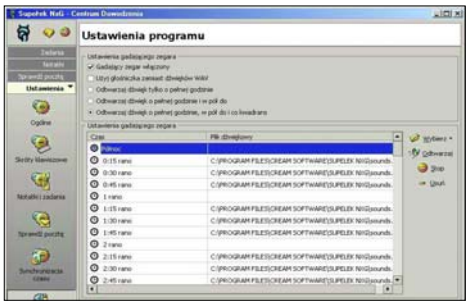

W Supełku można łatwo ustalić, o jakich porach i jakim głosem ma się do nas odezwać gadający zegar

Ku pamięci

Asystent w pececie

Ukazała się najnowsza (oznaczona symbolem 1.7.0) wersja programu o wdzięcznej nazwie Supełek NxG. Przypomnijmy – aplikacja jest rodzajem asystenta, który ma umożliwiać użytkownikowi sporządzanie szybkich notatek, przypominać mu o ważnych datach, spotkaniach czy nieprzeczytanej poczcie elektronicznej. Firma Cream Software, producent programu, twierdzi, że w bieżącej edycji znalazło się kilka nowości. Mowa między innymi o budziku, który dźwiękiem ma przypominać o wyznaczonych zadaniach, usprawnieniu kalendarza i poprawionym usuwaniu zadań z listy. Darmowa wersja testowa Supełka pozwala na 40 uruchomień programu. Pełna edycja jest płatna.

Info: Cream Software, ➜ www.creamsoft.com.pl cena: ok. 50 zł

Wszystko gra

Nowa wersja Winampa

Melomani doczekali się piątej wersji znanego odtwarzacza muzyki i filmów Winamp. W tej edycji nowości dotyczą głównie zmiany wyglądu okna programu, rozbudowanej bazy tak zwanych skórek oraz usprawnienia biblioteki multimediów (chodzi o łatwiejsze zarządzanie plikami audio i wideo). Darmowa wersja Winampa 5 pozbawiona jest niektórych opcji. Za pełną edycję trzeba zapłacić.

W piątej wersji Winampa dodano nowe grafiki towarzyszące muzyce

Info: Nullsoft, ➜ www.winamp.com cena: ok. 60 zł

na plusie

eduROM-y docenione

Seria multimedialnych podręczników (w wersji angielskiej) ze znanej serii eduROM firmy Young Digital Poland została nagrodzona w kategorii e-Learning podczas Światowego Szczytu Społeczeństwa Informacyjnego. Szczyt odbywał się w Genewie w dniach 10 – 12 grudnia 2003 roku.

na minusie

Janosik w odwrocie

Opracowany przez Sergiusza Pawłowicza linuksowy program Janosik do obliczania składek ZUS i konkurent Płatnika nie ma szczęścia. Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił skargę Pawłowicza, który domaga się udostępnienia części dokumentacji Płatnika potrzebnej do działania programu Janosik.

Skomponuj swój Komputer ŚWIAT

Teraz możesz kształtować Komputer ŚWIAT razem z redakcją. Wystarczy zagłosować na jeden z poniższych tematów – ten, który otrzyma najwięcej głosów, pojawi się wkrótce na łamach naszego czasopisma. Wśród osób, które przyślą swoje propozycje, rozlosujemy **100 kubków z logo Komputer ŚWIATA.**

Jak głosować? Do 21 stycznia ➪ **wyślij e-mail** na adres tematy@komputerswiat.pl W temacie wiadomości podaj numer tematu, który wybrałeś, lub ➪ **wyślij SMS** (koszt 1,22 zł) na numer 7192 o treści **HIT 02 X**, gdzie X to numer tematu, który wybrałeś. Nagrody rozlosujemy 22 stycznia, nazwiska szczęśliwców opublikujemy na stronie www.komputerswiat.pl

Tematy do wyboru

1. *Wielki kurs obsługi komórki: ustawienia, abonamenty, usługi*
2. *Poradnik OpenOffice – jak tworzyć dokumenty tekstowe*
3. *Instalacja i obsługa kamery internetowej*

Adobe rusza do Polski

Rozmowa z Michalem Metličką, szefem na Europę Wschodnią Adobe Systems, producenta między innymi programu Photoshop

Komputer ŚWIAT (K.Ś.): Co w Polsce robią przedstawiciele centrali Adobe Systems? Przecież nie ma tutaj nawet oficjalnego biura firmy...

Michal Metlička (M.M.): Właśnie zamierzamy to zmienić. Przyjechaliśmy między innymi na rozmowy z firmą Wimal, która jest jedynym autoryzowanym dystrybutorem naszych produktów w Polsce. Oprócz tego poszukujemy osoby, która będzie w waszym kraju reprezentować Adobe. Myślę, że znajdziemy kogoś takiego w ciągu najbliższych trzech miesięcy. Na początku trudno mówić o całym polskim oddziale, ale to być może kwestia bliskiej przyszłości.

K.Ś.: Brak przedstawicielstwa to nie wszystko. W internecie próżno szukać polskojęzycznej strony WWW z produktami Adobe...

M.M.: Trudno mi to w tej chwili skomentować. Mamy zarejestrowaną polską domenę Adobe. Bardzo bym chciał, by witryna powstała, ale na razie mogę odesłać użytkowników tylko do polskiej strony naszego dystrybutora.

K.Ś.: Jakie zatem miejsce zajmuje polski rynek na liście Adobe?

M.M.: Jesteśmy zadowoleni z rozwoju sprzedaży naszych produktów w Polsce. Polski rynek plasuje się na drugim miejscu w Centralnej Europie. W tym regionie nasze wyniki podwoiły się w stosunku do 2002 roku.

K.Ś.: Produkty Adobe to jedne z programów najczęściej goszczących w ofercie komputerowych piratów...

M.M.: Piractwo to dla nas spory problem – co roku nasze straty z nim związane sięgają 50 procent. W 2003 roku zorganizowaliśmy kampanię pod nazwą Czas na legalne oprogramowanie, uświadamiającą polskim firmom niebezpieczeństwa piractwa. Odzew był prawie 25-procentowy – to więcej niż się spodziewaliśmy.

K.Ś.: Dziękujemy Panu za rozmowę.

Co to właściwie jest...

01 spam
Zawierająca niepożądaną treść (na przykład materiały reklamowe) wiadomość e-mail przesłana do wielu adresatów jednocześnie.

02 kodek
Ang. compression-decompression. Program komputerowy, który wykonuje proces kompresji i dekompresji sygnału audio lub wideo. Typowym przykładem działania kodeka jest kompresja pliku dźwiękowego do formatu MP3.

03 firewall
Ang. firewall – ściana przeciwogniowa (często tłumaczony mylnie jako ściana ognia). Program mający za zadanie zabezpieczać sieć przed dostępem i działaniami osób niepowołanych z zewnątrz. Firewall najczęściej lokowany jest na styku sieci lokalnej i internetu i uniemożliwia bezpośrednią komunikację komputerów z zewnątrz (internet) z komputerami w sieci lokalnej.

04 benchmark
Zbiorcze określenie na programy użytkowe, które mierzą szybkość działania poszczególnych podzespołów komputera – najczęściej szybkość dysku twardego, karty graficznej, procesora i karty dźwiękowej. Niektóre benchmarki sprawdzają także, jak wydajnie komputer wykonuje operacje w popularnych programach graficznych i edytorach tekstu.

05 interfejs
Zdefiniowany przez autora programu sposób komunikowania się użytkownika z programem i programu z użytkownikiem. Często używa się także pojęcia interfejs użytkownika, który może być graficzny bądź tekstowy.

ekspresem

Onet o reklamie

Onet uruchomił nowy serwis poświęcony reklamie internetowej. Znajdziemy w nim szczegółowy opis istniejących w sieci form reklamy razem z przykładami, specjalny tester, który pozwala zobaczyć, jak będzie wyglądała w internecie zrobiona przez nas reklama, a także spory dział z informacjami o rynku reklamowym. W serwisie jest też słownik terminologii reklamowej, adresy stron WWW z informacjami dotyczącymi reklamy online oraz cennik i specyfikacja reklam, które sprzedaje portal.

Info: ➜ http://reklama.onet.pl

Co to właściwie jest...

01 p2p
Kategoria programów komputerowych, które służą do wymiany plików pomiędzy internautami. Jednym z najpopularniejszych jest Kazaa.

02 IRC
Ang. Internet Relay Chat – rozmowa poprzez internet. Usługa internetowa, która umożliwia użytkownikowi branie udziału w rozmowie odbywającej się na żywo.

03 adres IP
Liczba składająca się z czterech bajtów przedzielonych kropkami, na przykład 195.205.41.42 Definiuje ona komputer w sieci. W internecie adresowi IP 195.205.41.42 odpowiada adres www.komputerswiat.pl

04 ICQ
Najbardziej popularny na świecie komunikator internetowy – inaczej mesendżer. Pozwala między innymi na wysyłanie krótkich wiadomości i przesyłanie plików.

NetSprint szuka dokumentów

Nowa funkcja w wyszukiwarce

W polskiej wyszukiwarce NetSprint.pl pojawiła się nowa funkcja wyszukiwania plików w formatach Microsoft Word oraz Adobe Acrobat Reader. Twórcy wyszukiwarki zdecydowali się na jej uruchomienie z dwóch powodów. Są to formaty stosowane najczęściej do rozpowszechniania dokumentów. Znajduje się w nich też najwięcej treści edukacyjnych, a z badań wynika, że 32 procent zapytań w wyszukiwarce ma właśnie taki charakter.

Info: ➜ www.netsprint.pl/zaawansowane.html

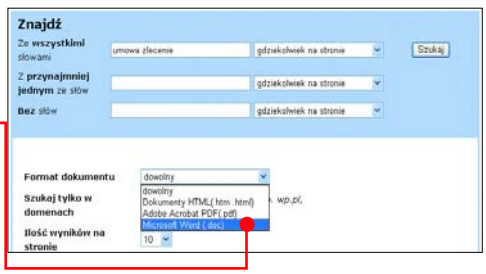

Aby skorzystać z nowej funkcji, w polu wybieramy interesujący nas format

Poradnik Domowy w internecie

Nowy serwis dla kobiet

Jeden z najdłużej ukazujących się magazynów dla kobiet – Poradnik Domowy – doczekał się własnego rozbudowanego serwisu internetowego. Znajdziemy w nim między innymi wybrane teksty oraz galerie zdjęć z papierowego wydania pisma. W serwisie działa forum dyskusyjne, na którym internautki mogą udzielać sobie porad i prowadzić dyskusje. Czytelny podział na działy ułatwia poruszanie się po serwisie.

Info: ➜ www.poradnikdomowy.pl

Do najważniejszych działów trafimy po wybraniu jednego z odnośników

Co czwarty Polak jest internautą

Najnowsze badanie OBOP-u

Prawie co czwarty Polak w wieku powyżej 15 lat żegluje po internecie (23 procent badanej grupy). Tak wynika z listopadowego badania Interbus przeprowadzonego przez TNS OBOP. Najbardziej znanym portalem jest Onet (zna go 96,9 procent badanych). 92 procent badanych zna portal Wirtualna Polska, a 79,2 procent Interię. Polscy internauci są młodzi – 61 procent jest w wieku od 15 do 29 lat.

Info: ➜ www.tns-global.pl

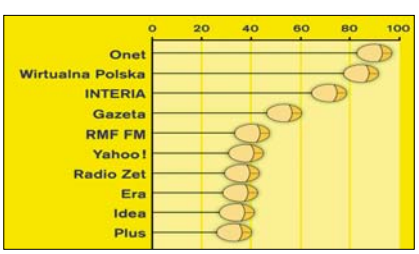

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Najbardziej znanymi serwisami w polskim internecie są portale: Onet, Wirtualna Polska i Interia

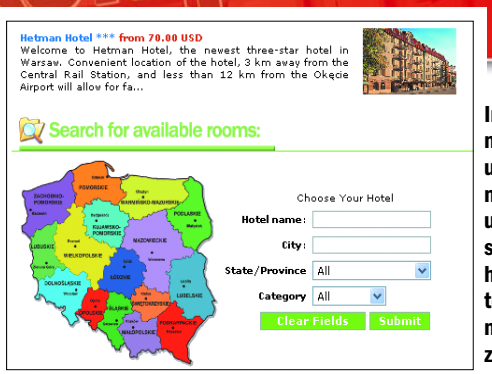

Interaktywna mapa u dołu strony głównej ułatwia odszukanie hotelu o interesującej nas lokalizacji

Polskie hotele dla obcokrajowców

Serwis z ofertami hoteli

Zagranicznym znajomym, którzy szukają noclegów w Polsce, możemy polecić serwis Hotelspol.com Znajdują się w nim oferty mniej i bardziej znanych polskich hoteli (ceny od kilkudziesięciu złotych). Na stronach witryny umieszczono dokładne ceny noclegów, szczegółowy opis hotelu i jego zdjęcia oraz dane teleadresowe. Serwis jest anglojęzyczny.

Info: ➜ www.hotelspol.com

Nowe wirusy w internecie

Komputer ŚWIAT i firma G DATA Software prezentują najnowszą porcję groźnych komputerowych wirusów.

Nazwa wirusa	Opis	Szybkość infekcji	Szkodliwość
Worm. P2P.Darker.b	Robak internetowy rozprzestrzeniający się przy użyciu programów 01 **p2p**. Kopiuje się do folderu systemowego pod nazwą **SVCHOST.EXE**. Łączy się z określonym serwerem 02 **IRC** i oczekuje poleceń od autora. Autor jest w stanie wpływać na blisko 300 różnych procesów i zadań systemowych.	☠☠☠	☠☠☠
Worm. P2P.Logpole.b	Kolejna wersja robaka internetowego Logpole. Kopiuje się do folderu C:\Windows pod nazwą **system32.exe**. Brak procedur destrukcyjnych.	☠☠	☠
Backdoor. SdBot.by	Kopiuje się do folderu systemowego pod nazwą **nstrue.exe**. Następnie losuje 03 **adres IP** i próbuje zarazić komputer o tym adresie. Potrafi wykonywać zdalne polecenia wydawane mu przez autora za pomocą IRC. Dzięki nim może złamać standardowe hasła administratora, wykraść kody rejestracyjne popularnych gier, a także odczytać specyfikację sprzętową i systemową zainfekowanego komputera.	☠☠☠	☠☠
I-Worm.Alanis	Kopiuje się do katalogu głównego napędu a:\ (stacja dyskietek) jako **axebah.exe**, **Badboysll.scr**, **piratas.scr**, **ring.exe**. Swoje kopie umieszcza także w katalogach systemowych WINDOWS oraz SYSTEM. Wyłącza możliwość edycji rejestru Windows. Próbuje wysyłać się pod adresy znalezione w książce adresowej Microsoft Outlook. W folderach wykorzystywanych przez programy p2p umieszcza pliki z rozszerzeniami ***.mcg**.	☠☠☠	☠
I-Worm. Mimal.h	Kopiuje się do folderu systemowego pod nazwą **cnfrm33.exe**. Przegląda pliki zarażonego komputera w poszukiwaniu adresów e-mail i zapisuje je w pliku **eml.tmp** w katalogu systemowym. Ustala nazwę domeny zainfekowanego komputera. Wyposażony jest we własny moduł do wysyłania e-maili i korzystając z niego, wysyła wiadomości pod uprzednio wyszukane adresy e-mail. W adresie nadawcy wiadomości zamieszcza nazwę domeny zarażonego komputera.	☠☠☠	☠☠
I-Worm.Plea	Robak internetowy, ujawnia się, wyświetlając fałszywy komunikat wygaszacza ekranu: „This ScreenSaver is for Windows NT\2000 Only" lub „This ScreenSaver is for Windows 9x Only". Poza tym wysyła wiadomości e-mail z tematem MATRIX o treści: THE MATRIX HAS COME... Wysyła wiadomości do wszystkich kontaktów znalezionych w komunikatorze 04 **ICQ**, załączając do nich swoje kopie.	☠☠	☠
Trojan/PSW. LdPinch.y	Wirus typu koń trojański. Po uruchomieniu przez użytkownika kopiuje się pod tą samą nazwą do katalogu Windows, po czym usuwa uruchomioną kopię z lokalizacji pierwotnej. Trojan wykrada hasła z zainfekowanego systemu i wysyła pod adres xxx234@mail.ru za pomocą własnego mechanizmu.	☠	☠☠
Worm.Win32. Autex	Ten robak internetowy kopiuje się do głównych folderów dysków twardych jako plik Auto.exe. Tworzy także pliki **Autorun.inf** zawierające polecenie OPEN = **auto.exe**. Internet Explorer po uruchomieniu zamiast wyświetlić stronę domową uruchamia kod wirusa. Robak uniemożliwia edycję rejestru.	☠☠	☠
TrojanProxy. Win32. Webber.a	Po zainstalowaniu na komputerze ofiary wirus ściąga z internetu specjalny plik, wykradający hasła dostępu do różnych usług. Jest rozsyłany jako spam przez pocztę elektroniczną w postaci sfingowanej wiadomości z banku. Nie ma możliwości samodzielnego rozsyłania się. Po uruchomieniu załącznika **WWW.CITIBANKHOMELOAN.HTM.PIF** instaluje się w systemie.	☠☠	☠☠

Stopień zagrożenia: ☠ – małe ☠☠ – duże ☠☠☠ – bardzo duże

Acer pod pachę

Kolejny Tablet PC

Nowy Tablet PC firmy Acer może się sprawdzić podczas pracy w terenie

TravelMate C300 – tak firma Acer nazwała swoje nowe urządzenie z rodziny Tabletów PC. Komputer można wykorzystywać jako notatnik (wprowadzać zapiski na ekranie za pomocą rysika), a po rozłożeniu ma on służyć jako standardowy notebook. Sercem TravelMate C300 jest procesor Pentium M 1,6 GHz, któremu towarzyszą 512 MB pamięci DDR oraz dysk twardy o pojemności 60 GB. Użytkownik ma do dyspozycji wyświetlacz o przekątnej 14,1 cala, na którym obraz ma być wyświetlany w rozdzielczości 1024x768 pikseli. Baterie wystarczą ponoć na siedem godzin pracy z tabletem.

Info: Acer Computer Polska, tel. (022) 6062590, ➜ www.acer.pl cena: ok. 12 300 zł

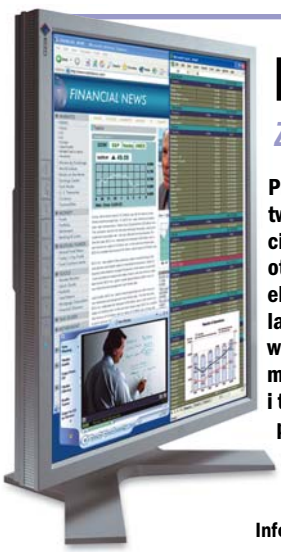

Dziewiętnastka w garniturze

Zaawansowany monitor LCD

Producent twierdzi, że cienka ramka otaczająca ekran pozwala na zestawianie kilku monitorów i tworzenie prawdziwej ściany obrazu

Przede wszystkim do firm kieruje swój nowy model monitora LCD znany producent tych urządzeń – Eizo. FlexScan L795 ma ekran o przekątnej 19 cali, na którym obraz ma osiągać rozdzielczość 1280x1024 piksele. Monitor wyposażono w wejście analogowe i cyfrowe, a także w tak zwany hub USB (dzięki niemu bezpośrednio do panelu można podłączyć urządzenia obsługujące standard USB).

Info: Alstor, tel. (022) 6755515, ➜ www.alstor.com.pl cena: ok. 6500 zł

Cerber dzieli sygnał

Ruter i firewall w jednym

Dziel i rządź! – zachęca firma Pentagram, producent rutera Cerberus

Podwójną rolę ma spełniać urządzenie firmy Pentagram o groźnej nazwie Cerberus (cerber). Ma ono być tak zwanym ruterem i umożliwiać dostęp kilku komputerów do jednego szerokopasmowego połączenia z internetem. Z pecetami ruter ma wymieniać dane z prędkością 10/100 Mb/s. Cerberus ma pełnić również funkcję firewalla chroniącego sieć komputerową przed intruzami z zewnątrz.

Info: Multimedia Vision, tel. (022) 3389000, ➜ www.mmv.pl cena: ok. 250 zł

Antena zamiast kabla

Bezprzewodowa karta do peceta

Jeżeli chcemy zbudować w domu niewielką bezprzewodową sieć komputerową, może nas zainteresować nowa propozycja firmy Asmax – karta Wireless PCI-311b. Urządzenie ma przesyłać dane w radiowym standardzie Wi-Fi, a prędkość transmisji ma osiągać 11 Mb/s. Producent twierdzi, że karta montowana w złącza PCI umożliwia szyfrowanie przesyłanych informacji. Oczywiście do każdego komputera w domowej sieci potrzebować będziemy jednej karty.

Info: Veracomp, tel. (012) 2525631, ➜ www.veracomp.pl cena: ok. 170 zł

ekspresem

Mały Max Payne

Popularna gra zręcznościowa wydana zostanie także w wersji na konsolę przenośną GameBoy Advance. Akcja Max Payne oparta będzie na znanych dobrze pecetowym graczom wydarzeniach z pierwszej części gry. Autorzy przygotowali 10 poziomów, w których wraz z Maksem przemierzymy dzielnice Nowego Jorku. Pamiętano oczywiście o trybie zwolnienia czasu, dzięki któremu nasz bohater skutecznie walczy z przeciwnikami. Data premiery gry w Polsce nie jest jeszcze znana.

Info: ➜ www.take2games.com

Terroryści na wolności

America's 10 Most Wanted to tytuł nowej gry zręcznościowej, w której wcielamy się w agenta specjalnego. Naszym zadaniem jest schwytanie 10 najbardziej niebezpiecznych terrorystów znajdujących się na liście FBI. Jak zapewniają autorzy gry, nie zabraknie w niej szefa Al Kaidy, Osamy bin Ladena. Co ciekawe, naszym zadaniem ma być nie zlikwidowanie wrogów, ale ich pojmanie i doprowadzenie przed sąd. Gra America's 10 Most Wanted wydana zostanie na początku 2004 roku w wersjach na konsole i domowe pecety.

Jak na razie nie wiadomo, czy gra trafi do Polski

Szalona broń

Armed and Dangerous

Gra zręcznościowa, w której przenosimy się do krainy Milola. W Armed and Dangerous wcielamy się w postać Romana – przywódcy szajki drobnych złodziejaszków. Zadanie, jakie staje przed grupą Lionheart (tak nazywa się szajka), jest jednak znacznie poważniejsze – musimy ukraść Księgę Praw i tym samym obalić panującego w Miloli tyrana. Podczas gry okazują się przydatne opracowane przez autorów nowatorskie bronie. Jedną z nich jest bomba odwracająca świat do góry nogami. Przeciwnicy najpierw zaczynają lecieć w dół (czyli po odwróceniu świata w kosmos), a potem boleśnie powracają na Ziemię. Premiera angielskiej wersji gry planowana jest na luty 2004 roku.

Z Romanem współpracuje Jonesy – kret-górnik i jednocześnie specjalista od materiałów wybuchowych

Wymagania sprzętowe: P III 1GHz, 256 MB **Info:** Licomp Empik Multimedia, tel. (022) 6517324, www.lem.com.pl cena: 169 zł

Rainbow Six 3

Kontrowersyjna łatka

Wnajnowszej (o oznaczeniu 1.5) łatce poprawiającej błędy w grze Rainbow Six 3 firma UbiSoft ukryła nowe zabezpieczenie antypirackie. Po jej zainstalowaniu gra nie uruchamia się, gdy na naszym komputerze mamy zainstalowane oprogramowanie do tworzenia wirtualnych napędów (Daemon Tools) bądź kopiowania płyt CD (Clone CD). Musimy więc albo odinstalować te programy, albo nie ściągać łatki. Szkoda, że producent nie ostrzega o nowym zabezpieczeniu na swojej stronie WWW (www.techreport.com).

W trakcie gry będziemy polepszać swoje umiejętności – na przykład celność

Świat przyszłości

Deus Ex: Invisible War

Druga już część popularnej gry fabularnej powinna pojawić się w sklepach w marcu tego roku. Akcja Deus Ex: Invisible War rozgrywa się w połowie wieku XXI. Na Ziemi panuje głód po biologicznej oraz technologicznej katastrofie. W dwadzieścia lat po wydarzeniach pierwszej części gry świat jest zdominowany przez wielkie terroryzujące ludzi korporacje. Jako Alex D. rozpoczynamy rebelię przeciwko tym siłom, a nasze zadanie polega na ratowaniu świata przed zagładą. Jak zapewniają autorzy, gra ma oferować sporą swobodę w podejmowaniu decyzji – możemy na przykład rozwiązywać konflikty, nie używając przemocy.

Wymagania sprzętowe: nieznane **Info:** ➜ www.cenega.com.pl cena: 140 zł

Premiera polskiej wersji gry planowana jest na 4 kwietnia 2004

Rajdy dla wielu osób

Colin McRae Rally 04

Firma Codemasters (producent gry) poinformowała, że czwarta część symulacji rajdowej Colin McRae Rally zostanie wydana także w wersji na PC. Gra do tej pory dostępna była tylko na PlayStation 2 i Xbox. Pojawi się opcja gry sieciowej, której nie ma w wersji trzeciej. Dzięki niej będziemy mogli rywalizować z graczami z całego świata. Dostępnych będzie ponad 20 samochodów, a wśród nich oczywiście Citroen Xsara WRC, którym jeździł Colin McRae w sezonie 2003.

Wymagania sprzętowe: nieznane **Info:** CD Projekt, tel. (022) 5196919, ➜ www.cdprojekt.info cena: 100 zł

Kody do gier

Call of Duty

Klikamy na Start, Wszystkie programy, Call of Duty. Na pozycji Play Call of Duty Single Player klikamy prawym przyciskiem myszki i z rozwiniętego menu wybieramy Właściwości. W polu Element docelowy: odnajdujemy ciąg znaków: "C:\Program Files\Call of Duty\CoDSP.exe" i na końcu dopisujemy:

+set thereisacow 1337 +set developer 1 +set sv_cheats 1 +set monkeytoy 0

W trakcie misji wciskamy klawisz ~. Na ekranie pojawi się tak zwana konsola. W niej wpisujemy kolejne kody:

Give all – dostajemy wszystkie bronie
God – nieśmiertelność
Notarget – wrogowie nas nie widzą
Noclip – przenikanie przez ściany
Kill – nasz bohater ginie

Szerokie możliwości

Cyfrowa lustrzanka Nikona

Szczegółowe dane techniczne dotyczące aparatu D70 nie są jeszcze znane. Producent kieruje go do zaawansowanych amatorów fotografii

Firma Nikon zamierza wprowadzić na rynek na wiosnę nową cyfrową lustrzankę z wymiennymi obiektywami o symbolu D70. Aparaty cyfrowe z wymienną optyką łączą możliwości analogowej fotografii z jakością cyfrowego zapisu obrazu. Urządzenie wyposażono w system mocowania obiektywu typu F, dzięki czemu jest kompatybilny z ponad 40 typami obiektywów tej firmy. A w dodatku aparat Nikona, zgodnie z zapowiedziami firmy, ma być tańszy niż podobne produkty konkurencji.

Info: Nikon Polska, tel. (022) 6079403, ➜ www.nikon.pl cena : około 4400 zł

Projektor ma funkcję pozwalającą skorygować trapezowe zniekształcenia obrazu, spowodowane wyświetlaniem pod dużym kątem

Kino w M2

Projektor do kina domowego

Producenci projektorów przypuścili ostatnio szturm na właścicieli zestawów kina domowego. Swoją propozycję dla amatorów wielkiego obrazu na domowej ścianie ma również Philips. Projektor Astaire przeznaczony został specjalnie do domowego użytku. Panoramiczny obraz w rozdzielczości WVGA (854x480 pikseli) wyświetlany przez urządzenie z trzech metrów ma wysokość 2,5 metra. Projektor ma jasność 1000 ANSI lumenów i można do niego podłączyć nie tylko odtwarzacz DVD, ale także magnetowid, aparat cyfrowy lub konsolę gier.

Info: Philips, tel. (022) 5710000, ➜ www.philips.pl cena: 6999 zł

Filmowa sieć domowa

ShowCenter

Dużo wygodniej jest oglądać filmy na ekranie telewizora niż na komputerowym monitorze. Odtwarzacz cyfrowy ShowCenter amerykańskiej firmy Pinnacle odczytuje najpopularniejsze, komputerowe formaty audio i wideo. Tym samym pozwala na oglądanie zgromadzonych w komputerze zdjęć i filmów (JPEG, DivX, XviD) na ekranie telewizora oraz słuchanie plików muzycznych na domowych zestawach stereo. Urządzenie może być podłączone do jednego lub kilku komputerów, wyposażonych w karty sieciowe. ShowCenter przystosowany jest też do działania w sieci bezprzewodowej.

Info: Alstor, tel. (022) 6755515, ➜ www.alstor.com.pl cena: 1449 zł

Odtwarzacz ShowCenter wyposażony jest w komplet wejść audio/wideo

... A Different Class Of Display

Seria F "Stworzona dla tych, którzy wymagają doskonałej jakości"

F-415
przekątna - 15"
kontrast: 400:1
jasność: 250 cd/m2
kąt widzenia 130°/100°
czas reakcji < 30 ms
złącze: analogowe
sugerowana cena detaliczna: - tel.

F-417
przekątna - 17"
kontrast: 430:1
jasność: 250 cd/m2
kąt widzenia 160°/130°
czas reakcji < 20 ms
złącze: analogowe
sugerowana cena detaliczna: - 2 200 zł z vat

F-419
przekątna - 19"
kontrast: 700:1
jasność: 300 cd/m2
kąt widzenia 170°/170°
czas reakcji < 25 ms
złącza: analogowe, DVI
sugerowana cena detaliczna: - 3 300 zł z vat

W ofercie również monitory z pozostałych serii.
Pełna oferta na www.agneovo.pl

AG neovo
A Different Class Of Display

Wyłączny Importer:
CONNECT sp. jawna
ul. Dominikańska 5 budynek 11
02-738 Warszawa
www.agneovo.pl

tel. (22) 843 66 28
tel. (22) 843 24 91
tel. (22) 843 08 40
fax (22) 853 68 60
handlowy@agneovo.pl

Co to właściwie jest...

01 Bluetooth
Standard bezprzewodowego łączenia urządzeń przenośnych, takich jak komórki, palmtopy i laptopy, na niewielkie odległości (zwykle zasięg ograniczony jest do 10 lub 100 metrów).

02 prefiks
Popularne określenie numeru dostępu do sieci. Dodatkowe kilka cyfr wybierane na klawiaturze telefonu (po zerze, ale przed numerem kierunkowym) pozwala wybrać operatora, za pośrednictwem którego zrealizowane zostanie połączenie. Poszczególni operatorzy otrzymali odpowiadające im numery (na przykład TP – 1033, NOM – 1044, Netia – 1055, Tele2 – 1061, Dialog – 1011 i Energis – 1066).

03 ruter
Urządzenie (lub program) łączące dwie sieci komputerowe, na przykład sieć lokalną z internetem, i odpowiedzialne za przesyłanie danych między tymi sieciami.

04 przełącznik
Urządzenie, do którego dołączone są komputery i inne elementy sieci (takie jak na przykład drukarki sieciowe oraz rutery). Przełącznik (ang. switch) pośredniczy w przesyłaniu danych w sieciach łączących więcej niż dwa komputery. Przełączniki coraz częściej zastępują mniej wygodne i wolniejsze koncentratory.

05 ADSL
Technologia pozwalająca na bardzo szybką transmisję danych cyfrowych po liniach telefonicznych. Cechą charakterystyczną ADSL jest to, iż szybkość pobierania danych z internetu jest wielokrotnie większa niż szybkość wysyłania danych.

Dla kierowców

Bez przekładania karty SIM

Wyświetlacz telefonu samochodowego można zamocować w dowolnym miejscu kokpitu samochodu

Dotychczas, aby skorzystać z komórkowego telefonu samochodowego, należało przełożyć do niego kartę SIM z przenośnej komórki lub dysponować dwiema kartami SIM. W nowym telefonie samochodowym Nokia 610 nie jest to już konieczne, ponieważ może on korzystać z karty SIM znajdującej się w przenośnej komórce (na razie możliwa jest współpraca z modelami Nokia 6230, 6810 oraz 6820). Komunikacja pomiędzy telefonami odbywa się z wykorzystaniem **01 Bluetooth**. Telefon Nokia 610 pojawi się w Polsce w pierwszym kwartale 2004 roku. Cena nie jest jeszcze znana.

Info: Nokia, tel. (022) 5418800, ➜ www.nokia.pl

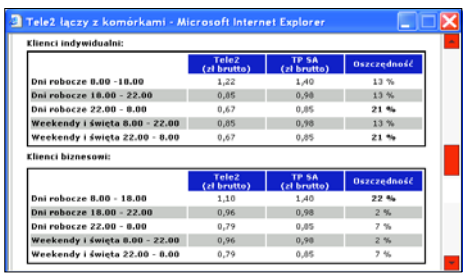

Szczegółowe cenniki połączeń z komórkami znajdują się na stronach Tele2, Dialogu i Energisu

Mamy wybór

Na komórki przez prefiks

Do niedawna, aby łączyć się z komórkami, abonenci TP musieli korzystać z kosztownych usług swojej firmy. Teraz mogą wybierać między połączeniami przez Tele2, Dialog i Energis. Wspomniane firmy uruchomiły rozmowy z komórkami przez **02 prefiks**. Aby korzystać z tańszych rozmów, trzeba zawrzeć umowę z jedną z wymienionych firm. Wraz z umową można podpisać zlecenie preselekcji, co pozwoli uniknąć wstukiwania na klawiaturze telefonu dodatkowych cyfr przed numerem. Oferty Energis i Dialogu dostosowane są do potrzeb firm oraz osób, które rozmawiają dosyć dużo, a Tele2 ma również taryfę dla klientów indywidualnych.

Info: Tele2, tel. 0801 801100, ➜ www.tele2.pl Dialog, tel. 0801 121518, ➜ www.dialog.pl Energis, tel. 0801 106601, ➜ www.energis.pl

Prostota w cenie

Telefon nie tylko dla babuni

Obsługa współczesnych urządzeń domowych często przypomina sterowanie promem kosmicznym. Z myślą o osobach starszych, a także takich, które cenią prostotę i łatwość obsługi, powstały bezprzewodowe telefony Doro 5055/5065. Wyposażono je w wygodne i czytelne klawisze oraz regulację siły głosu. Istnieje również możliwość przypisania dzwonków do wybranych numerów zapisanych w książce telefonicznej, a także prowadzenia rozmowy w trybie głośno mówiącym. Nieco droższy model 5065 dysponuje automatyczną sekretarką (odsłuchanie wiadomości następuje po naciśnięciu specjalnego klawisza).

Telefon wyposażono w duży monochromatyczny wyświetlacz, który ułatwia sprawdzenie wybieranego numeru

Info: DORO Atlantel, tel. (012) 4154557 ➜ www.doro.atlantel.pl cena 299 zł (model 5055), 329 zł (model 5065)

Sieciowy kombajn

Neostrada bezprzewodowo

Usługa Neostrada oferowana przez TP może być wykorzystywana na wielu komputerach pracujących w sieci lokalnej. Wielofunkcyjne urządzenie D-Link DSL-604+ pozwala na drodze radiowej udostępniać Neostradę komputerom wyposażonym w bezprzewodowe karty sieciowe (karta kosztuje około 200 złotych). Ponieważ DSL-604+ oprócz **03 rutera** i **04 przełącznika** zawiera również modem **05 ADSL**, nie trzeba kupować pakietu instalacyjnego z modemem oferowanego przez TP.

Info: D-Link, tel. (022) 5289137, ➜ www.dlink.pl cena około 900 zł

Ruter DSL-604+ pozwala rozdzielać internet w sieci lokanej

Rozmowy przez internet

Nawet za ocean bez ograniczeń

Rozmowy internetowe cieszą się zainteresowaniem ze względu na atrakcyjne ceny. Firma Dyad zaoferowała możliwość nieograniczonego czasowo dzwonienia w ramach jednej firmy (niezależnie, w jakim kraju znajdują się jej oddziały). Miesięczny abonament kosztuje 12 euro za numer, a opłata za instalację 32 euro. Aby rozmawiać taniej, trzeba jednak dysponować stałym łączem (zalecana przepustowość to 90 kbit/s lub więcej). Tradycyjny telefon dołącza się do internetu za pośrednictwem przystawki. Abonent Dyad otrzymuje numer telefoniczny USA. Za 49 euro dostępne są także ryczałty na nielimitowane rozmowy z dowolnymi numerami w USA i Kanadzie.

Informacje o rozmowach przez internet można znaleźć na stronie www.dyadgroup.com

Info: Dyad, e-mai: questions@dyadgroup.com, ➜ www.dyadgroup.com

Podsłuchane w sieci

Muzyka z Coca-Coli

Nowy serwis muzyczny

Na dniach ma wystartować nowy serwis internetowy z płatnymi plikami muzycznymi. Jego twórcą jest Coca-Cola. Początkowo w ofercie serwisu ma się znaleźć 250 tysięcy piosenek. Każda z nich ma kosztować 99 pensów, czyli około 6,5 złotego. Serwis będzie sprzedawał pliki muzyczne w Europie i Ameryce Północnej. Coca-Cola podpisała już umowy z pięcioma znanymi wytwórniami płytowymi – mają one dostarczać nagrania do nowego serwisu. Ciekawe, czy specjalistom od najbardziej znanego napoju gazowanego świata uda się osiągnąć sukces finansowy również w internecie?

na plusie

MCI inwestuje w muzykę

MCI Management SA (polski fundusz inwestujący w firmy nowych technologii – ma udziały między innymi w Travelplanet.pl i w Bankier.pl) zainwestował 150 tysięcy złotych w serwis muzyczny iplay.pl Jest to dopiero pierwszy etap inwestycji. Dzięki niej MCI liczy na przyszłe zyski z działalności serwisu muzycznego (na jego stronach można odpłatnie słuchać muzyki). iplay.pl natomiast zyskał potężnego partnera finansowego oraz współpracownika dysponującego dużą wiedzą z zakresu prowadzenia spółek internetowych.

na minusie

W Afryce lepiej

Analitycy Światowego Forum Gospodarczego (WEF) opracowali raport o tym, w jakim stopniu państwa są zdolne do wykorzystania nowych technologii i jak inwestycje w informatykę i telekomunikację wpływają na rozwój gospodarczy. W podsumowaniu raportu zajmujemy odległe 47 miejsce – tuż za Jordanią i daleko za państwami naszego regionu. Specjaliści nisko ocenili warunki, jakie oferujemy firmom IT, i poziom wykorzystania nowych technologii. Lepsze od naszych warunki polityczne i prawne oferuje między innymi: Zambia i Botswana. Pod względem infrastruktury informatycznej jesteśmy najgorsi z wszystkich dziesięciu krajów wstępujących do Unii Europejskiej.

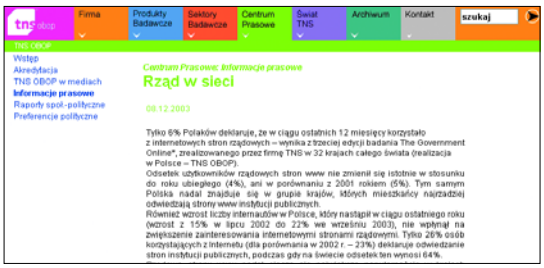

Więcej szczegółów raportu znajdziemy w serwisie TNS OBOP

Rząd w sieci

Polacy nie lubią stron rządowych

Firma badawcza TNS zbadała w 32 krajach, jak internauci korzystają z serwisów rządowych. W Polsce od poprzedniego badania niewiele się zmieniło. Tylko sześć procent Polaków deklaruje, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy korzystało z internetowych stron rządowych (w 2002 roku było ich cztery procent). Polska znajduje się więc w grupie krajów, których mieszkańcy najrzadziej odwiedzają serwisy WWW instytucji publicznych. Zdaniem Komputer ŚWIATA wynika to między innymi z faktu, że niemal wszystkie strony polskich urzędów mają charakter przede wszystkim informacyjny. Ciągle stosunkowo mało spraw możemy załatwić przez internet. Polskie urzędy nie uznają podpisów elektronicznych.

Info: ➜ www.tns-global.pl

Do tablicy

Michał Kleiber minister nauki i informatyzacji

Komputer ŚWIAT (K.Ś.): Dlaczego w Polsce jest tak mało internautów?

Michał Kleiber (M. K.): Nowoczesne technologie rozwijają się w pewnym rytmie, który w Polsce był wielokrotnie zakłócany. Oczywiste jest na przykład, że niska liczba stacjonarnych linii telefonicznych utrudnia rozwój internetu. Ponadto jesteśmy społeczeństwem niezamożnym, a nowoczesne technologie kosztują. Wiele osób nie wierzy też, że korzystanie z internetu może przynieść wymierne korzyści. Częściowo tłumaczy ten brak wiary w możliwości internetu niewielka liczba interesujących serwisów, które gdzie indziej na świecie już działają. Bardzo duże znaczenie dla liczby internautów ma też problem właściwej edukacji informatycznej. W Polsce ciągle jeszcze wiele szkół nie ma pracowni internetowych, a kursy obsługi internetu dla dorosłych stanowią margines całego rynku szkoleń.

K. Ś.: Czy będzie lepiej?

M. K.: Z pewnością. Rozwój internetu to pewien naturalny trend. Społeczeństwo informacyjne powstaje samo. Rząd może jednak i powinien w tym pomagać: wspierając edukację informatyczną, budowę szerokopasmowych łącz i interesujących serwisów (w tym ułatwiających załatwienie spraw w urzędzie). Tego typu wysiłki są aktywnie podejmowane.

Mistrz nad klawiaturą

Rozmowa z Tomaszem Czajką, mistrzem świata w programowaniu komputerowym

FOT.: T. TAM

Komputer ŚWIAT (K.Ś.): Mistrzostwa Świata w Programowaniu – to brzmi poważnie. Kiedy postanowiłeś je wygrać?

Tomasz Czajka (T.C.): Jeszcze w szkole brałem udział w olimpiadach informatycznych i matematycznych. Później, na studiach, byłem członkiem drużyny startującej w Mistrzostwach Świata w Programowaniu Zespołowym. Dwa razy trafiliśmy do finałów tej imprezy. Według regulaminu nie mogłem startować w drużynie po raz trzeci. Wtedy na horyzoncie pojawiły się mistrzostwa TopCoder.

K.Ś.: Te mistrzostwa nie są w Polsce powszechnie znane...

T.C.: Rzeczywiście. Dowiedziałem się o nich podczas pobytu w Stanach Zjednoczonych od trenera amerykańskiej drużyny startującej w olimpiadzie informatycznej. Sprawa wyglądała ciekawie, choćby ze względu na wysokość nagrody za pierwsze miejsce – 50 tysięcy dolarów. Ale przy okazji okazało się, że te pieniądze nie są dostępne dla startujących cudzoziemców – nagrody wypłaca się tylko Amerykanom i Brytyjczykom.

K.Ś.: Dlaczego?

T.C.: Organizatorzy obawiali się nie do końca dla mnie jasnych kwestii podatkowych. Udało mi się jednak zdobyć ekspertyzę polskich prawników, która przekonała Amerykanów, że w razie mojej wygranej będą mogli wypłacić mi pieniądze.

K.Ś.: Po tych formalnych zmaganiach mogłeś wreszcie ruszyć do walki...

T.C.: Tak. Pierwsze etapy TopCodera odbywają się co tydzień w internecie. Wygranie jak największej liczby tych rozgrywek decyduje o miejscu w specjalnym rankingu. Udało mi się na tej liście zająć pierwsze miejsce.

K.Ś.: Jakie zadania czekają uczestników turniejów eliminacyjnych?

T.C.: Podobnie jak w finale do wykonania są trzy zadania, które za każdym razem polegają na napisaniu algorytmów spełniających konkretne wymogi. Czasu na to jest niewiele – godzina i piętnaście minut. Poza tym jest część, w której zadaniem zawodnika

> **Zaczynałem od olimpiad informatycznych**

jest znalezienie błędów w pracy przeciwników – za to również zdobywa się punkty. Do finału trafiło spośród kilku tysięcy tylko szesnaście osób.

K.Ś.: Finał wymagał zapewne większej odporności psychicznej niż eliminacje, w których każdy zawodnik siedział w domowym zaciszu przed własnym pecetem...

T.C.: Finałowa impreza odbywała się w Stanach Zjednoczonych niedaleko Nowego Jorku. Każdy ruch zawodnika pokazywały na sali duże ekrany, publiczność reagowała żywiołowo na każdą najmniejszą pomyłkę, a człowiekowi zaglądali przez ramię faceci z kamerami.

K.Ś.: Z jakimi zadaniami spotkałeś się w finale?

T.C.: Jedno z nich było szczególne, dotyczyło bowiem baseballa. Podane w nim były statystyki zawodników (na przykład skuteczność uderzeń). Na podstawie tego należało obliczyć, jaki średni wynik osiągnie drużyna w rozgrywkach. Trudność polegała na tym, że należało zapoznać się z całym systemem punktowania w baseballu, który nie jest łatwy. Ostatecznie na placu finałowego boju pozostaliśmy tylko ja i Jimmy, mój kolega ze Szwecji. W pewnym momencie miał nade mną przewagę punktową. O wszystkim zadecydował etap poszukiwania błędów u przeciwnika. Okazało się, że Jimmy pomylił się w jednym zadaniu. To dało mi przewagę i w rezultacie zwycięstwo.

K.Ś.: Taka wygrana przynosi nie tylko pieniądze. Otwiera też pewnie wiele drzwi w informatycznej branży...

T.C.: Tego typu mistrzostwa to między innymi okazja dla firm IT rekrutowania nowych pracowników. Rozmawiali ze mną na przykład ludzie z Intela, który był głównym sponsorem TopCodera. Na razie jednak nie zamierzam zatrudniać się na stałe. Najpierw chciałbym dokończyć studia – teraz jestem na czwartym roku wydziału informatyki Uniwersytetu Warszawskiego. Ciekawą perspektywą jest natomiast możliwość praktyk wakacyjnych. Dotąd miałem okazję uczestniczyć w dwóch praktykach – w Microsofcie oraz IBM-ie.

K.Ś.: W której z tych firm praktyki były przyjemniejsze?

> **Tworzenie projektu informatycznego to tylko w 10 procentach programowanie przy komputerze**

T.C.: W Microsofcie atmosfera jest luźniejsza. IBM to po prostu moloch z całą sztywną, typowo biurową strukturą.

K.Ś.: Pozostajesz zatem w Polsce, przynajmniej na razie. Co zamierzasz robić?

T.C.: Kilku moich kolegów z uniwersytetu tworzy specjalistyczny zespół w firmie ComArch. Zajmują się dziedziną, która bardzo mnie interesuje – tworzą narzędzia dla twórców programów komputerowych. Być może do nich dołączę... Na razie pracuję na uczelni i prowadzę warsztaty informatyczne. Temu głównie poświęcam swój czas.

K.Ś.: Z Twojego dosyć bogatego już doświadczenia... Ile w pracy programisty jest talentu, a ile rzetelnej informatycznej wiedzy?

T.C.: Wbrew pozorom tworzenie konkretnego projektu nie upływa wyłącznie przy klawiaturze komputera. Znacznie więcej czasu zajmuje praca ze zwykłą kartką papieru i ze współpracownikami. Chodzi o wspólne wymyślenie tego, jaki program ma być, jakie funkcje ma spełniać. Później typowo programistyczna praca zajmuje tylko 10 procent całości projektu. Jeżeli mówić o talencie, to dotyczy on po prostu dobrych pomysłów na projekt.

K.Ś.: Co zamierzasz zrobić z nagrodą? Po przeliczeniu na złotówki wychodzi z tego ładna sumka...

T.C.: Nie wiem. Tak naprawdę nie dociera jeszcze do mnie, że mam te pieniądze. Na razie trzymam je po prostu na koncie. Być może przydadzą się za dwa lata, jeśli podejmę studia doktoranckie za granicą – są takie plany.

K.Ś.: Jakiego komputera używasz na co dzień?

T.C.: Specjalizuję się w informatyce teoretycznej, więc nie jest mi potrzebny zaawansowany sprzęt. W tej chwili w moim pececie jest procesor 1,6 GHz. Komputer służy mi głównie do surfowania w internecie.

K.Ś.: Dziękujemy za rozmowę.

Na razie Tomasza Czajkę pociąga raczej praca akademicka niż etat w wielkim koncernie IT. Ma szanse podjąć studia doktoranckie na słynnych amerykańskich uczelniach: Massachusetts Institute of Technology i Uniwersytecie Princeton. Najpierw jednak czeka go magisterium...

Weź coś na zimę!

Zamów dzwonek logo gratis! PlanetaSMS.pl

WYŚLIJ SMS POD NUMER **7292** (KOSZT 2,44 PLN Z VAT) IDEA/ERA/PLUS O TREŚCI:
dla telefonów NOKIA/SAMSUNG NP. **PL 5777705 150805** dla telefonów Siemens/Motorola/Sony/Ericsson NP. **PE 577705 150805** Loga, obrazki i dzwonki w systemach SMS (Nokia) i EMS.

super KINO I TV

D L78007 Zielony Bar

D 523605 Gliniarz i dziewczyny Hills
D 517805 Rowdy Roach
D 517905 DaDaDa
D 518105 MASH
D 518705 Monty Python
D 518705 Krolik Bugs
D 512005 POPEYE
D 514405 MUPPETS
D 516105 KOSMICZNY LOT
D 518605 Robinson
D 512705 Vikings
D 512805 THREE COOL
D 516805 WILDUF WONDERDOG
D 512005 XENA
D 515105 BeetleBou
D 515205 Miami Vice
D 513405 Liberators
D 514405 Fantastic
D 512505 Inspector Gadget
D 513405 Help Wanted
D 513905 Thirteen
D 513205 Deadly Blues
D 514005 Powrót do przyszłości
D 514105 Flinty
D 514705 Steve
D 511405 Jungle book 2
D 514405 Startrek
D 514205 Terminator 2
D 514505 Mexico
D 511705 Titanic
D 514805 Alf
D 514805 Ally Mcbeal
D 512005 Flossy Hill
D 515105 BeetleBou
D 515205 Miami Vice
D 513405 Liberators
D 514405 Fantastic
D 512505 Inspector Gadget
D 515405 Supersport
D 513705 7 wrotkarzy X
D 513905 Force
D 515605 Felicity
D 510405 Friends
D 514105 Futurama
D 514505 Big Man
D 510005 Hill Street Blues
D 514405 Jag
D 514405 Monstrous
D 514505 Animaniacs
D 513705 Treasure Hunters
D 512005 Power rangers
D 514505 Simpsons
D 517005 Rapscallions
D 511705 McGyver
D 517705 Alfred Hitchcock
D 514705 Jak rozpętałem II wojnę światową
D 521005 Wedge, Wedge
D 514705 Hotel z Pluskiem
D 513905 Scooby-Doo na tropie
D 512405 Pervino
D 514005 Relax Hotel
D 511405 Mission Impossible
D 514505 Yotsuk
D 514105 Helen
D 514705 Kosiński Miecinski
D 515005 James Bond
D 514405 05 agent 00
D 516505 Jonnoli
D 514905 Mechanism
D 525505 Mele agresie
D 526705 Zacarnowany obwód
D 514905 Pretendendeuse
D 523605 Gimory
D 523905 Klub Mysliwi Mily
D 511305 Agentka
D 558705 Love Is A Crime
D 516405 Obsesor
D 513905 Dragonrida
D 513705 Czarny pancer
D 514205 Czarodziejski lampo
D 514405 Ben agent
D 514905 Tuwic
D 514305 U's Flaming Man
D 515105 Money, Money
D 516505 Ivan
D 513305 Kiki
D 512005 Nuce i Jole
D 512905 Dzecko Pecunary
D 513405 Atrawa Harbors
D 513505 Prezy wanna
D 513905 Psychow

super GRANIE

D L77705 Żubry

D 524105 Indiana?
D 523705 SimCity2000
D 526005 Bomberman
D 520405 Doom
D 526405 QuakeMaker
D 526805 MarioKart
D 523705 MarioParty
D 524105 PrincessPeach
D 523805 SuperMario
D 523105 BikerMice
D 523105 DetroitReturns
D 521105 Dragonstorm
D 521805 MegaMan
D 521405 DonkeyKong
D 521405 Hasbeanzoo?
D 521605 FantasyStar4
D 521705 Killerinstinct
D 521005 NI LUG
D 521905 SuperMario
D 521005 PowerRangers
D 523705 Why Commander
D 523705 KartRy
D 523905 MegaMan
D 526205 Kenseyers
D 526505 TZAD
D 526505 Lazorul
D 526705 Lazorul Chompers
D 523705 TikiKong
D 525805 SuperMario RBIbase
D 526205 SuperStar
D 526005 Gobbeneye007
D 526705 Lost Dinosaur

super KARNAWAŁOWE

D 5507707 Mambo Nr5

D 503605 I Love You Unconditionally STAWORT KOMARA
D 502205 Nie dotknąc MARIA GALLI LIPA
D 504605 Mistyczna MARYNA TROTSKA
D 500705 Don't, Worry, Be Happy L. MC TERAIN
D 507105 Sammy BORKIN
D 504805 Miss California DANIEL THOMAS
D 503405 Lemon Tree Fools BARBARA
D 510005 Dear Dear Lady MALGAN IAGING
D 510005 I and Day's Night THE BEATLES
D 511005 I and Day's Night THE BEATLES
D 510805 Yesterday THE BEATLES
D 510805 She Loves You THE BEATLES
D 507105 Yellow Submarine THE BEATLES
D 520005 Kompromat HEROIN AND COFFEE BROTH
D 520005 Let's Twist Again DUDDY DUDA
D 525405 Wanna Wanna MR. MO
D 525805 Bad Bad Wise RAT
D 528505 Doggone II MIKE DUDFELD
D 522005 Blue Peter MIKE DUDFELD
D 526505 Le Chuchamatte
D 528905 Need Her They In Paradise PAUL DOLINC
D 526705 Da ADAMS KU LUN
D 526805 ATOMIC KITTEN Love doesn't have to hurt
D 526405 IN FIRE
D 526405 IN TIME
D 526005 MADONNA
D 525705 MADONNA Crazy for You
D 526405 MADONNA Like American Pie
D 527005 MADONNA Hollywood
D 526705 MUSY In the Wind
D 527405 MOMY Kuntsy

DLA TELEFONÓW NOKIA/SAMSUNG: JEŚLI CHCESZ ŚCIĄGNĄĆ DZWONEK WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **D 577705.** JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ DZWONEK BLISKIEJ OSOBIE WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **D 577705 501111111.**
DLA TELEFONÓW MOTOROLA/SIEMENS/SONY: JEŚLI CHCESZ ŚCIĄGNĄĆ DZWONEK WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **M 577705.** JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ DZWONEK BLISKIEJ OSOBIE WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **MI 577705 501111111** POD NUMER **7292** (KOSZT 2,44 PLN Z VAT)

obrazki

O 378405 O 378605 O 370405
O 391205 O 391705 O 389005
O 384905 O 384605 O 382605 O 380405 O 307605
O 384805 O 384405 O 382805 O 377705 O 327005
O 350305 O 395905 O 393805 O 328205 O 324405
O 300405 O 393005 O 393805 O 329905 O 331405
O 356605 O 400005 O 317705 O 331605 O 324105

logo

L 410205 L 221005 L 410005 L 410605 L 115405
L 221505 L 174405
L 153005 L 154105
L 151105

DLA TELEFONÓW NOKIA/SAMSUNG: JEŚLI CHCESZ ŚCIĄGNĄĆ LOGO WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **L 577705.** JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ LOGO BLISKIEJ OSOBIE SMS O TREŚCI, NP. **L 577705 501111111.** **DLA TELEFONÓW MOTOROLA/SIEMENS/SONY:** JEŚLI CHCESZ ŚCIĄGNĄĆ LOGO WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **E 177705.** JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ LOGO BLISKIEJ OSOBIE SMS O TREŚCI NP. **EI 177705 501111111.** JEŚLI CHCESZ ŚCIĄGNĄĆ OBRAZEK WYŚLIJ SMS O TREŚCI NP. **O 578405** POD NUMER **7292** (KOSZT 2,44 PLN Z VAT)
JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ OBRAZEK BLISKIEJ OSOBIE WYŚLIJ SMS NP. **OI 00108 501111111** TYLKO NOKIA.

tapety

T 926005 T 960705 T 923605 T 953705 T 957505 T 970405 T 990105 T 990805 T 939105 T 980205 T 960205

WYŚLIJ SMS NA NUMER **7492** (KOSZT 4,88 PLN Z VAT) O TREŚCI NP. **T 900105** OTRZYMASZ SMS ZWROTNY Z INSTRUKCJĄ POSTĘPOWANIA. JEŚLI CHCESZ WYSŁAĆ ZNAJOMEMU SMS NP. **T 900105 501111111**

polifoniczne super KINO I TV

P 778005 Zielony Pociąg **P778505 Żubry** **P777705 Kokakola**

P 750105 Tekken?
P 750105 SimCity2000
P 750205 Rambomen
P 750205 Doom
P 750205 QuakeMaker
P 750505 Mortal Kombat
P 750505 MarioParty
P 750505 PokemonSnap
P 750505 Starfox
P 750505 WaveRace
P 750805 RetrunOfJedi
P 750805 DragonsFury
P 750805 MegaMan
P 750805 DonkeyKong
P 750805 TimeTerrors2
P 750805 FantasyStar4
P 750805 Killerinstinct
P 750805 NI LUG
P 750805 SuperMario
P 750805 PowerRangers
P 750905 WingCommander
P 750905 SimCity
P 750905 MegaMan
P 750905 Kensyers
P 750905 TZAD
P 750905 EternalChampions
P 750905 LittleKong
P 750905 SuperMarioAllStars
P 750905 RaveRyder
P 750905 Castlevania
P 750905 Rowdy Roach
P 750905 DaDaDa
P 750905 MASH
P 750905 Monty Python
P 750905 Krolik Bugs
P 750905 POPCORN
P 750905 MUPPETS
P 750905 SCOOBY DOO
P 750905 Robinson
P 750905 Vikings
P 750905 THREE COOL
P 750905 WOODY WOODPECKER
P 750905 XENA
P 750905 SPIDERMAN
P 750905 DUCK the Rainbow
P 750905 Mission Impossible
P 750905 MUPPETS
P 750905 Power
P 750905 POPEYE Odyseja Kosmiczna
P 750905 Alladyn
P 750905 Austin Powers
P 750905 Bat Coyote (Can't fight the moonlight)
P 750905 Undercover
P 750905 Unachrant
P 750905 Casablanca
P 750905 Chuckhunters
P 750905 4 wesołe i pogrody
P 750905 Doctor Dolittle
P 750905 5 Element
P 750905 Zelda
P 750905 Bodyguard
P 750905 Opec Chrzestny
P 750905 Hanoka
P 750905 Men in Black
P 750905 Hooky
P 750905 Bimbi
P 750905 Jungle Book 2
P 750905 Starfox
P 750905 Terminator 2
P 750905 Mexico
P 750905 Titanic
P 750905 Bimbi z Beverly Hills
P 750905 Hercules
P 750905 James Bond
P 750905 Pajtas i Reksio
P 750905 Niebezpieczna gra Operacja
P 750905 Inka Schlimbere
P 750905 Lawrence de Arabie
P 750905 Przemiana z Wielorem
P 750905 Armageddon
P 750905 Krol Lew 2
P 750905 Ostatni Mohikanin

WYŚLIJ SMS POD NUMER **7492** (KOSZT 4,88 PLN Z VAT) O TREŚCI **P 750107** OTRZYMASZ SMS ZWROTNY Z INSTRUKCJĄ POSTĘPOWANIA. WYŚLIJ ZNAJOMEMU NP. **PZ 777707 501111111**

java wersje angielskie

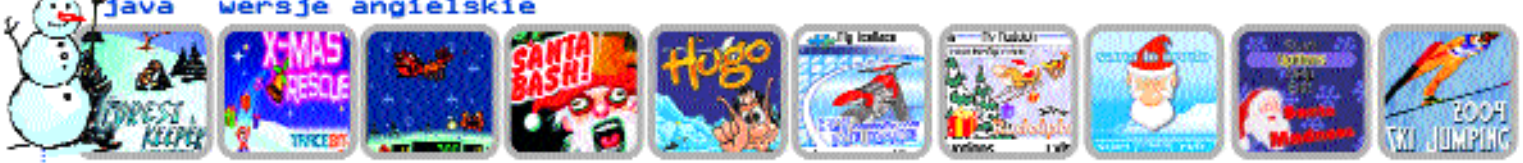

ForestKeeper
XmasRescue
XmasTreeRun
SantaBasher
HugoR
IceRacer
Rudolf
SantaRescue
SantaMadness
3in1 JumpingR

ABY ŚCIĄGNĄĆ GRĘ WYŚLIJ SMS NA NUMER **7492** (KOSZT SMS 4,88 PLN Z VAT) O TREŚCI: NP. **SKOKER** OTRZYMASZ SMS ZWROTNY Z INSTRUKCJĄ POSTĘPOWANIA. (ZAWARTOŚĆ KOSZT GRY WYNOSI 4,88 PLN Z VAT)

WSZYSTKIE USŁUGI DOSTĘPNE NA WYBRANE MODELE TELEFONÓW. SPRAWDŹ MOŻLIWOŚCI TELEFONU NA telefon.PlanetaSMS.pl

Co to właściwie jest...

01 system operacyjny
Nadrzędny i niezbędny program kontrolujący pracę komputera. Przyjmuje polecenia od użytkownika, umożliwia uruchomienie innych programów i nadzoruje ich działanie. Każdy system operacyjny ma zwykle wbudowanych kilkanaście dodatkowych aplikacji – programy użytkowe, proste gry, często także edytor tekstu i program graficzny.

02 pulpit
Pulpit, podobnie jak biurko (pulpit to tłumaczenie angielskiego słowa desktop oznaczającego blat biurka), może gromadzić najróżniejsze dokumenty, pliki i foldery.

03 pasek zadań
Pasek zadań Windows znajduje się zwykle przy dolnej krawędzi ekranu. Charakterystycznym elementem paska jest przycisk Start. Obok niego w miarę uruchamiania przez użytkownika programów pojawiają się symbolizujące je przyciski. W prawej części paska znajduje się zasobnik systemowy.

04 zasobnik systemowy
Obszar w prawej części paska zadań, w którym niektóre programy lub aplikacje systemowe (na przykład Data/Godzina) umieszczają swoje panele kontrolne.

05 pasek tytułowy
Pasek znajdujący się u góry każdego okna Windows. Pojawiają się na nim informacje o nazwie uruchomionego programu i otworzonego w nim dokumentu lub dane dotyczące otwartych folderów.

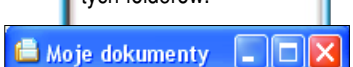

Drogowskaz

Dziecinnie proste	16
Pierwsze kroki	17
Inny wygląd menu Start	17
Windows znaczy okna	18
Wyłączanie komputera	18

FOT.: IMAGE BANK/FLASH PRESS MEDIA/montaż Komputer ŚWIAT

Dziecinnie proste

Obsługa Windows to naprawdę nic trudnego! By się o tym przekonać, wystarczy przeczytać kurs Komputer ŚWIATA

Komputer z pewnością nie ugotuje obiadu, nie napisze za nas wypracowania i nie wypełni samodzielnie deklaracji dla urzędu skarbowego. Jednak dzięki specjalnym narzędziom może być znakomitym pomocnikiem w pracy oraz całkiem niezłym kompanem do zabawy. Aby tak się stało, należy poświęcić trochę czasu na zapoznanie się z podstawami obsługi peceta. Komputer ŚWIAT rozpoczyna kurs obsługi systemu Windows XP.

Aby komputer stał się pożyteczny, musimy posłużyć się odpowiednimi narzędziami (programami), które za pośrednictwem **01 systemu operacyjnego** przetłumaczą nasze żądania na język zrozumiały dla sprzętu. System operacyjny to pierwszy i najważniejszy program. Uruchamia się po starcie komputera i służy przede wszystkim do włączania innych programów. Komputer ŚWIAT pokaże, jak posługiwać się systemem operacyjnym, w jaki sposób uruchamiać różne programy i do czego wykorzystywać komputer.

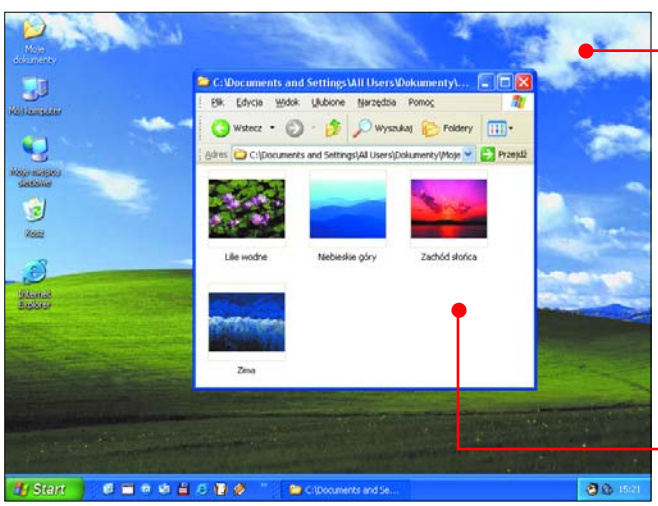

Komputer z systemem operacyjnym można porównać do pomieszczenia przeznaczonego zarówno do pracy, jak i do zabawy. W takim pomieszczeniu zazwyczaj stoi biurko – odpowiada mu obszar na ekranie naszego komputera. Obszar ten jest nawet nazywany **02 pulpitem** (czyli właśnie blatem biurka lub stolika). Trzymamy na nim przedmioty oraz narzędzia, z których aktualnie korzystamy, pracując lub bawiąc się. Jeśli chcemy więc obejrzeć zdjęcia, wyciągamy na pulpit album z fotografiami.

Wiadomo jednak, że blat nawet największe-

go biurka ma ograniczone rozmiary. Jeśli umieścimy na nim zbyt dużo obiektów, trudno będzie odnaleźć ten, którego akurat chcemy używać.

Do zachowania porządku potrzebne są różnego rodzaju szuflady czy półki.

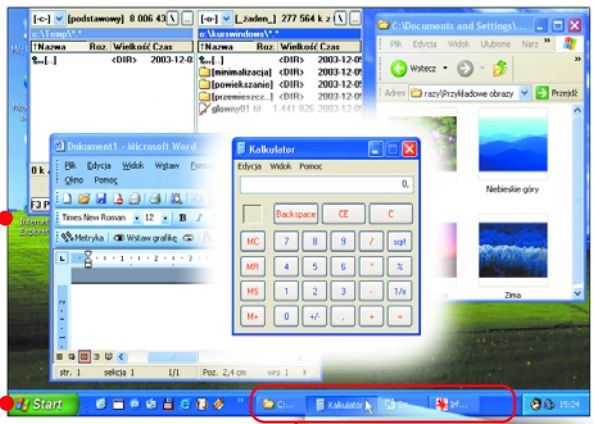

Na ekranie naszego komputera odpowiada im 03 **pasek zadań**. Jego główna część to zakładki każdego otwartego programu. Dzięki nim bez problemu możemy odnaleźć na pulpicie narzędzie czy przedmiot przysłonięty różnymi obiektami. Inna część paska zadań to specjalna półka zwana 04 **zasobnikiem systemowym**. Możemy w nim umieścić zegar, a także inne programy działające w tle (czyli niewymagające naszej ciągłej uwagi).

No dobrze. Ale gdzie znajdują się te wszystkie programy i narzędzia, o których mowa i które możemy uruchamiać? Jeżeli komputer

wraz z systemem operacyjnym porównujemy do pomieszczenia przeznaczonego do pracy i zabawy, to możemy powiedzieć, że wszystkie programy, dokumenty i inne obiekty znajdują się w różnych szafach, szafkach i kufrach. Aby je uruchomić (czyli umieścić gotowe do pracy na pulpicie), musimy je więc najpierw odnaleźć. Tylko że czasem trudno przecież znaleźć cokolwiek nawet w uporządkowanej szafce. Wyobraźmy więc sobie, że do każdego obiektu (programu, narzędzia czy dokumentu) przywiązujemy jeden koniec sznurka, a drugi, wraz z odpowiednim oznaczeniem, umieszczamy w dowolnym miejscu na biurku, na półce w pobliżu niego czy w szufladzie. Dzięki temu, pociągając za sznurek, możemy bez problemu wyciągnąć ukryty gdzieś głęboko w szafie przedmiot. Bardzo dobrym miejscem na umieszczenie sznurków z etykietkami jest specjalnie do tego celu stworzony pasek szybkiego uruchamiania. W przyszłości umieścimy na nim skróty (czyli odpowiednio oznaczone końce sznurka prowadzącego do właściwego obiektu) do programów najbardziej nam potrzebnych do pracy i zabawy.

Menu, które możemy wywołać za pomocą przycisku Start, jest bardzo podobne do paska szybkiego uruchamiania, ale dużo bardziej złożone i rozbudowane. Znajduje się ono z lewej strony paska zadań. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób, posługując się tym przyciskiem, uruchomić program Notatnik (czyli, inaczej mówiąc, za pomocą sznurka wyciągnąć na biurko kartkę z notesu).

Pierwsze kroki

Aby uruchomić program Notatnik, musimy najpierw za pomocą przycisku Start otworzyć menu i odnaleźć w nim właściwy sznurek – czyli skrót – do programu Notatnik. Przesuwamy więc za pomocą myszy kursor nad przycisk Start i wciskamy lewy przycisk myszy (inaczej mówiąc, klikamy na przycisk Start). Menu zostaje rozwinięte.

Znajdują się w nim skróty do różnych aplikacji, teczek z dokumentami i narzędzi. Nas interesuje jednak pozycja Wszystkie programy.

Przytrzymujemy kursor nad tą pozycją aż do momentu otwarcia się podmenu.

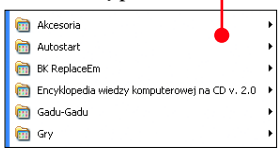

Znajdują się w nim różne kategorie programów, które z tego poziomu menu możemy uruchomić. Odnajdujemy kategorię Akcesoria i przesuwamy kursor nad jej nazwę (jeśli nie widać szukanej przez nas kategorii czy skrótu, przeczytajmy informację z ramki Wyświetlanie wszystkich elementów w menu). Po przytrzymaniu kursora nad tą kategorią rozwija się kolejne podmenu, w którym znajdziemy skrót do szukanego Notatnika.

Wystarczy już tylko przesunąć kursor nad nazwę tego programu i kliknąć lewym przyciskiem

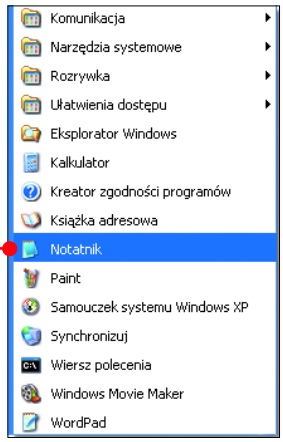

myszy. W ten sposób włączyliśmy nasz pierwszy program. Zakładka właśnie uruchomionego Notatnika pojawia się na pasku zadań, na pulpicie natomiast widzimy okno tego programu.

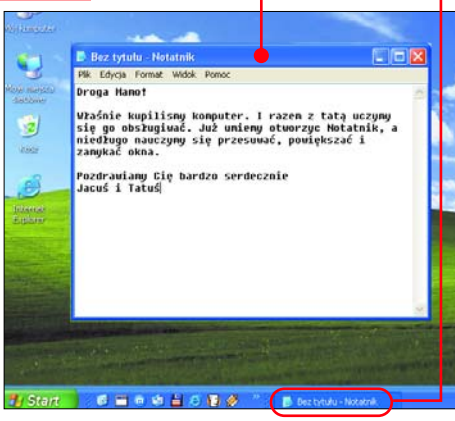

Inny wygląd menu Start

W poprzednich wersjach systemu Windows menu Start miało nieco inny wygląd. W Windows XP mamy możliwość powrotu do starego menu startowego (na przykład takiego jak w Windows 98). Aby to uczynić, prawym przyciskiem myszy klikamy na przycisk Start. Powoduje to rozwinięcie się menu kontekstowego (czyli dotyczącego elementu, na który kliknęliśmy kursorem myszki). Klikamy teraz lewym przyciskiem na pozycję. Otwiera się małe okienko, w którym zaznaczamy kółko, a następnie klikamy na przycisk OK. Jeśli teraz klikniemy na przycisk Start

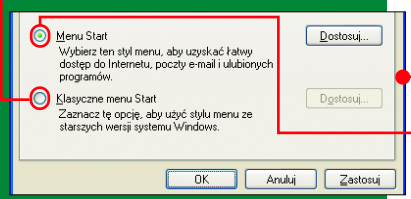

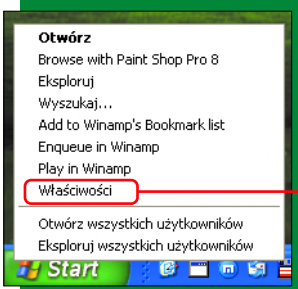

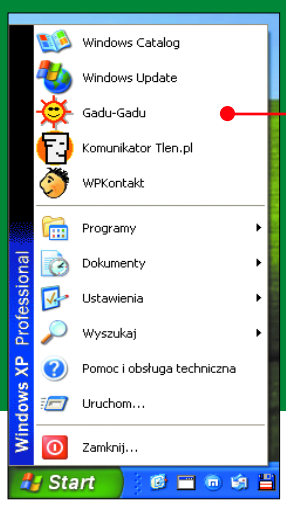

lewym przyciskiem myszki, zobaczymy nowy wygląd menu startowego. Warto zapamiętać, że pozycji Wszystkie programy z poprzedniego menu odpowiada teraz pozycja Programy. Aby powrócić do poprzedniego wyglądu menu, wystarczy w okienku właściwości zaznaczyć opcję.

Windows znaczy okna

Najważniejszym elementem systemu Windows są okna. W oknie uruchamiane są niemal wszystkie programy (jak na przykład Notatnik). Każda informacja, którą system chce nam przekazać, również pojawia się w okienku. Okna umożliwiają nam bowiem posługiwanie się wszystkimi aplikacjami i systemem operacyjnym. Komputer ŚWIAT pokaże operacje, które można na nich wykonywać.

1 Aby zachować porządek na pulpicie, mamy możliwość przemieszczania okien. W tym celu ustawiamy kursor na 05 (s. 16) **pasku tytułowym** okna, klikamy i przytrzymujemy lewy przycisk myszy, przemieszczamy okno w dowolne miejsce i puszczamy przycisk myszy.

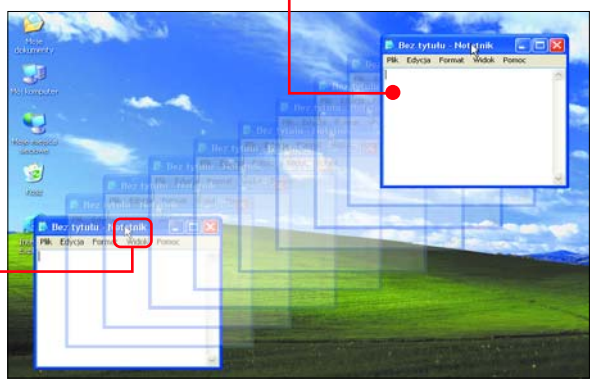

2 W każdej chwili możemy zmienić rozmiar okna (w poziomie i w pionie). W tym celu wystarczy ustawić kursor na krawędzi okna.

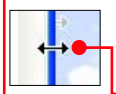

W przypadku prawej lub lewej krawędzi kursor zmienia wygląd na strzałkę poziomą. Wciskamy wtedy i przytrzymujemy wciśnięty lewy przycisk myszki. Następnie przesuwamy kursor w lewo lub w prawo, co powoduje zwężenie bądź rozciągnięcie okna. Po ustawieniu odpowiedniej szerokości puszczamy przycisk myszy. Identycznie postępujemy, gdy chcemy zmienić wysokość okienka – przesuwamy kursor nad dolną lub górną krawędź okna (kursor zamienia się w pionową strzałkę), wciskamy i przytrzymujemy lewy przycisk myszy i przesuwamy kursor, zmniejszając w ten sposób rozmiar okna. Na końcu puszczamy przycisk myszy. Jeśli chcemy zmienić rozmiar okna, mamy jeszcze dodatkową możliwość. Możemy ustawić kursor na rogu okienka (tak aby pojawiła się ukośna strzałka). Wtedy, po wciśnięciu przycisku, przemieszczając kursor, zmieniamy jednocześnie wysokość i szerokość okna.

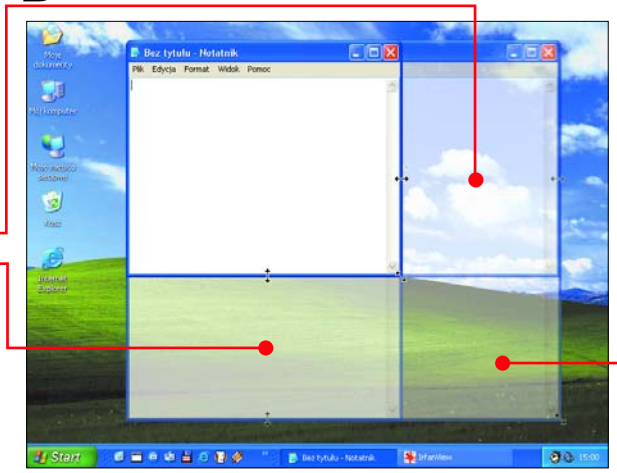

3 Bardzo przydatną operacją jest minimalizacja okna. Dzięki niej okno znika z pulpitu i widoczne jest tylko w postaci zakładki na pasku zadań. Kliknięcie na tę zakładkę przywraca poprzednie położenie okna na pulpicie. Aby więc zminimalizować dowolne okno, klikamy lewym przyciskiem myszy na ikonę z prawej strony paska tytułowego okna.

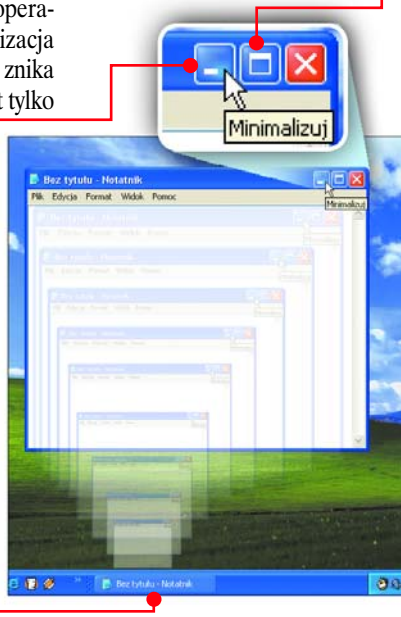

4 Jeśli aktualnie używamy wyłącznie jednego programu, możemy jego okno rozszerzyć na cały pulpit. W tym celu klikamy na ikonę. Aby powrócić do poprzedniego rozmiaru okna, musimy kliknąć na ikonę (pojawia się ona w miejscu ikony maksymalizującej okno).

5 Oczywiście w każdej chwili możemy okno zamknąć. Wystarczy kliknąć na . Windows podczas próby zamknięcia okna wyświetla okienko z pytaniem, czy chcemy zachować dane (więcej informacji o tym znajdziemy w następnym odcinku kursu).

Wyświetlanie wszystkich elementów

System Windows XP ma bardzo dużo funkcji, które mają na celu ułatwienie pracy. Jedną z nich jest automatyczne ukrywanie w menu rzadko używanych pozycji. Dzięki temu dużo łatwiej odnajdziemy skrót do programu często przez nas wykorzystywanego, lecz znacznie trudniejsze będzie dotarcie do skrótu nieużywanej aplikacji. Jeśli więc nie widzimy w menu interesującej nas kategorii czy skrótu, musimy kliknąć na przycisk. Wtedy menu rozwinie się i wyświetlone zostaną wszystkie jego pozycje.

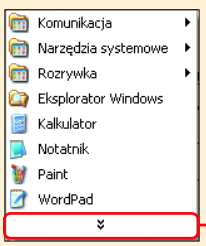

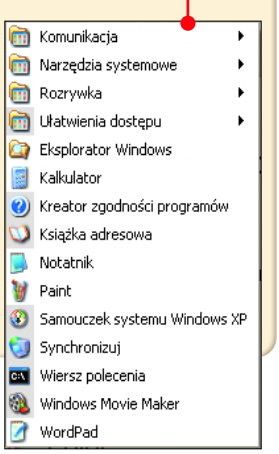

Wyłączanie komputera

Komputer, tak jak każda maszyna, może nam długo służyć, jeśli tylko będziemy się nim umiejętnie posługiwali. Warto więc nauczyć się na początek poprawnego wyłączania peceta. Nie wyciągajmy więc wtyczki z gniazdka po skończonej pracy na komputerze. Nie należy też do wyłączania komputera używać przycisku na obudowie, za pomocą którego go uruchomiliśmy. Aby mieć pewność, że wykonywane operacje na komputerze zostały przed wyłączeniem zakończone, zamykamy wszystkie otwarte okna, a następnie klikamy na przycisk Start. W menu, które się rozwija, odnajdujemy pozycję Zamknij system i klikamy na nią lewym przyciskiem myszy. Pojawia się okienko, w którym z listy wybieramy opcję Zamknij system i klikamy na przycisk OK. Komputer zamyka wtedy wszystkie działające w tle programy i wykonuje sobie tylko znane operacje, dzięki którym po ponownym włączeniu system uruchomi się bez przeszkód.

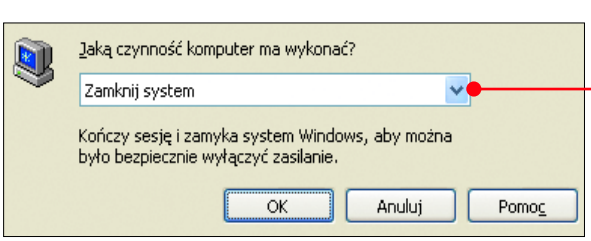

REKLAMA

Co to właściwie jest...

01 adres IP
Indentyfikator składający się z czterech liczb przedzielonych kropkami. Definiuje komputer w sieci. Na przykład w internecie adresowi IP 195.205.41.42 odpowiada adres www.komputerswiat.pl

02 BIOS
Programy zapisane w pamięci każdego komputera. Uruchamiane są jako pierwsze po włączeniu peceta. Ich zadaniem jest przede wszystkim umożliwienie wczytania systemu operacyjnego.

03 płyta główna
Prostokątna płyta stanowiąca podłoże, na którym umieszcza się układy elektroniczne komputera, takie jak procesor, pamięć RAM czy karty rozszerzeń. Oprócz tego na płycie głównej znajdują się takie elementy jak BIOS czy gniazda rozszerzeń.

04 karta rozszerzeń
Układ elektroniczny na płytce, który zwiększa możliwości komputera. Charakterystyczną cechą karty rozszerzeń jest rodzaj złącza, które pasuje do odpowiedniego gniazda na płycie głównej w komputerze. Typowe karty rozszerzeń to karta graficzna, karta sieciowa, karta muzyczna.

05 przetaktowywanie
Zwiększanie częstotliwości taktowania procesora ponad ustaloną przez producenta wartość. Poprawia szybkość działania, ale może doprowadzić do przegrzania procesora i niestabilnego działania komputera.

06 częstotliwość zegara
Rytm pracy procesora w komputerze. Im wyższa częstotliwość, tym szybciej pracuje pecet.

FOT.: SUNSET/FLASH PRESS MEDIA

Drogowskaz

Alarm! Komputer się psuje 20
Raportowanie błędów 20
Start systemu 21
Nieprawidłowa praca programów i systemu 22
Zła współpraca urządzeń z systemem 25
Problemy z internetem 27

Alarm! Komputer się psuje

Alarm! Pecet nie działa! Komputer ŚWIAT rusza na pomoc i rzuca koło ratunkowe. W razie tarapatów z komputerem wystarczy przeczytać rozwiązania prezentowanych trzydziestu problemów

Komputer to wspaniałe narzędzie. Gdy jednak psuje się, a my musimy bawić się w lekarza diagnozującego chorego pacjenta, sytuacja nie wygląda już tak różowo. Komputer ŚWIAT spieszy Czytelnikom na pomoc i prezentuje lekarstwa na 30 najczęściej spotykanych komputerowych przypadłości. Dowiemy się, jakie problemy można napotkać przy starcie komputera oraz jakie nieprawidłowości mogą wystąpić podczas pracy peceta i urządzeń takich jak mysz czy drukarka. Nauczymy się radzić sobie z dźwiękiem i grafiką oraz z kłopotami, jakie spotykają użytkowników internetu.

Raportowanie błędów

Wbudowane w Windows Me i XP narzędzie pozwala na przesyłanie do Microsoftu informacji o błędzie systemu lub aplikacji. Jeżeli na jego temat są dostępne informacje, możemy otrzymać od razu rozwiązanie. Przesyłane dane przetwarza się jedynie w celu rozwiązywania problemów i jak zapewnia Microsoft, są one dobrze strzeżone. Narzędzie ma pobierać z naszego komputera szereg danych, między innymi **01 adres IP**, ale ponoć nie używa go do identyfikacji użytkownika. Warto wiedzieć jednak, że choć adresy e-mail, nazwa komputera, nazwisko użytkownika według Microsoftu nie są pobierane specjalnie, mogą znaleźć się we fragmentach przesyłanej zawartości pamięci. Jeżeli mamy wątpliwości, możemy nie wysyłać raportów, a pojawianie się monitu wyłączyć. Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę Mój komputer, wybieramy Właściwości. W Windows Me klikamy kolejno na Wydajność, Rozwiązywanie problemów, na Wyłącz przywracanie systemu i OK, w Windows XP zaś na zakładkę Zaawansowane, przycisk Raportowanie błędów, na Wyłącz raportowanie błędów i przycisk OK.

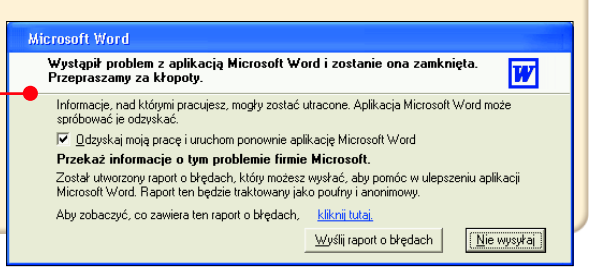

Start systemu

Problemy z komputerem mogą pojawić się już zaraz po naciśnięciu włącznika na obudowie. Pecet może po prostu nie zechcieć wystartować lub też mimo szumu zdradzającego pracę nie wyświetlać żadnego obrazu. Uruchomienie może zostać również zakłócone dziwnymi komunikatami: o braku dysku systemowego czy też o błędach na dysku twardym. Oto jak sobie radzić.

❶ Piski podczas startu

Jeżeli komputer nie może się poprawnie uruchomić, sygnalizuje nam to za pomocą charakterystycznych pisków. Czasami piskom towarzyszą komunikaty. Na przykład `Keyboard Error` oznacza, że najprawdopodobniej została odłączona klawiatura. W zależności od typu 02 **BIOS-u** na naszej 03 **płycie głównej** (sprawdzamy w podręczniku) sygnały mogą mieć różne znaczenie.

BIOS firmy Award

Rodzaj sygnałów	Rozwiązanie
1długi, 2 krótkie – problemy z kartą graficzną	Sprawdzamy podłączenie kabla monitora. Przekładamy kartę graficzną do innego gniazda lub wymieniamy.
inne sygnały – różne problemy	Poprawiamy źle osadzone lub wkładamy brakujące moduły pamięci, sprawdzamy, czy wiatrak procesora kręci się szybko i czy nie ma złego przepływu powietrza w obudowie.

BIOS firmy AMI

Liczba sygnałów	Rozwiązanie
1-3 – problemy z pamięcią	Dociskamy lub przekładamy moduły pamięci, usuwamy niektóre z modułów lub wymieniamy je na nowe.
4-7, 9-11 – problemy z płytą główną i procesorem	Zanim oddamy płytę główną do serwisu, sprawdzamy, czy awarii nie powoduje jedna z 04 **kart rozszerzeń**: wyjmujemy wszystkie karty rozszerzeń poza kartą graficzną. Jeżeli sygnały ustaną, sprawdzamy, która karta je wywołuje.
8 – problemy z kartą graficzną	Jeżeli karta graficzna nie jest zintegrowana z płytą główną, dociskamy ją do złącza lub wymieniamy.

❷ Komunikat o nieprawidłowym dysku podczas startu

Start komputera może zostać przerwany komunikatem:

```
Nieprawidlowy dysk
Wymien dysk i nacisnij dowolny klawisz
```

Uruchamiając się, pecet próbuje odnaleźć i załadować do swojej pamięci system operacyjny. W zależności od konfiguracji ustawień BIOS-u zanim zacznie poszukiwać zainstalowanego systemu na dysku twardym, może sprawdzać napęd CD-ROM lub stację dyskietek. Jeżeli nie ma tam systemu, zostaje on załadowany z dysku twardego. Jeśli jednak w stacji dyskietek znajdzie się zapomniana dyskietka, na ekranie zobaczymy wspomniany komunikat. Wystarczy dyskietkę wyjąć i nacisnąć dowolny klawisz.

❸ Po włączeniu komputera monitor pozostaje czarny

Przyczyną nieaktywności monitora może być nieprawidłowe przyłączenie jego źródła zasilania. Dlatego sprawdźmy kable i dociśnijmy wtyczki w gniazdach. Należy również spojrzeć, czy świeci się dioda umieszczona na obudowie monitora. Jeżeli nie – trzeba wcisnąć znajdujący się obok przycisk. Gdy te czynności nie pomagają, może to oznaczać, że źle działa karta graficzna lub pamięć bądź 05 **przetaktowany** jest procesor – wówczas obniżamy 06 **częstotliwość zegara** zgodnie z instrukcją do płyty głównej.

❹ Windows 98 nie chce się uruchomić lub zachowuje się nieprawidłowo podczas pracy

Uruchamiamy komputer z dyskietki startowej lub jeżeli Windows uruchamia się, ale nie pracuje stabilnie, klikamy na Start, na Zamknij... i wybieramy z listy Uruchom ponownie w trybie MS-DOS oraz klikamy na OK. W wierszu poleceń wpisujemy `scanreg.exe` lub (c to litera dysku, na którym zainstalowaliśmy system operacyjny) i naciskamy klawisz Enter.

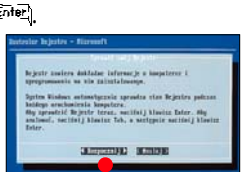

1 Naciskamy Enter, aby zatwierdzić polecenie:

```
A:\>c:\windows\command\scanreg.exe
```

2 Za pomocą klawisza ↓ podświetlamy polecenie i naciskamy Enter.

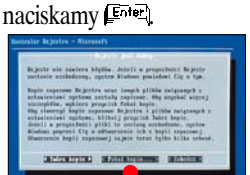

3 Za pomocą strzałek ↑ ↓ wybieramy kopię 07 **rejestru** oznaczoną datą sprzed dnia awarii i naciskamy klawisz Enter.

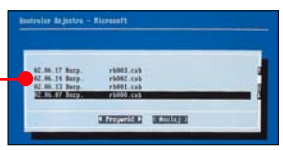

4 Gdy na ekranie pojawia się komunikat, ponownie naciskamy Enter.

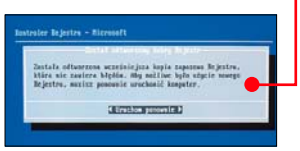

Co to właściwie jest...

07 rejestr Windows
Przechowywana w systemie Windows baza danych zawierająca informacje potrzebne do jego prawidłowej pracy.

08 punkt przywracania
Informacje o stanie komputera tworzone przez usługę Przywracanie systemu w systemach Windows Me oraz XP.

09 Service Pack
Zestaw poprawek i nowych sterowników do systemu operacyjnego.

10 system plików
Sposób, w jaki komputer organizuje pliki i katalogi na nośniku danych. Najpopularniejsze systemy plików dla dysków twardych to FAT32 oraz NTFS.

11 sterownik
Niewielki program kontrolujący pracę przyłączonego do komputera urządzenia.

12 napęd DVD
Przypominające napęd CD-ROM urządzenie, które odczytuje filmy i programy zapisane na płytach DVD.

13 karta dźwiękowa
Rozszerzenie komputera, za pomocą którego można odtwarzać i nagrywać muzykę, mowę lub inne dźwięki.

14 napęd CD-ROM
Urządzenie montowane w komputerze umożliwiające odczytywanie krążków CD-ROM i odtwarzanie płyt kompaktowych audio.

15 Windows Media Player
Odtwarzacz multimedialny wbudowany w systemy z serii Windows. Media Player potrafi odtwarzać pliki dźwiękowe, wideo oraz płyty CD Audio.

5 Windows uruchamia się jedynie w trybie awaryjnym

Może zdarzyć się, że system operacyjny Windows Me albo Windows XP nie chce uruchamiać się inaczej jak w trybie awaryjnym lub też po włączeniu nie działa prawidłowo.

1 Klikamy na przycisk Start, na Pomoc i obsługa techniczna i na Cofnij zmiany dokonane na komputerze przez Przywracanie systemu lub Użyj programu Przywracanie systemu. Najpierw upewniamy się, czy zaznaczona jest opcja Przywróć mój komputer do wcześniejszego stanu. Potem klikamy na Dalej >.

2 Na ekranie wyświetlony zostaje kalendarz. Daty pogrubione oznaczają 08 (s. 21) **punkty przywracania** systemu. Po wybraniu jednej z nich widzimy listę utworzonych tego dnia punktów przywracania wraz z opisem sytuacji, przed którymi zostały utworzone. Po wybraniu punktu przywracania klikamy na Dalej > w dwóch kolejnych oknach. Windows przywraca system do poprzedniego stanu, a następnie ponownie uruchamia pecet. Po restarcie zamykamy okno informacyjne, klikając na OK.

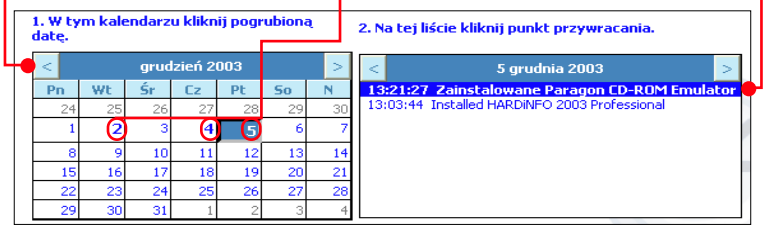

3 Może okazać się, że przywrócenie systemu nie usunęło problemu. Wówczas najpierw cofamy przeprowadzone czynności, powtarzając krok 1, ale tym razem wybieramy opcję Cofnij moje ostatnie przywracanie. Następnie przywracamy komputer do punktu o jeszcze wcześniejszej dacie.

Należy pamiętać, że po skorzystaniu z punktu przywracania trzeba ponownie zainstalować programy zainstalowane po jego dacie.

6 ScanDisk uruchamia się, gdy Windows został zamknięty poprawnie

Program ScanDisk jest uruchamiany przy starcie Windows, gdy ten nie zostanie zamknięty prawidłowo. Wykrywane są ewentualne błędy na dysku. Może się zdarzyć, że ScanDisk zostanie uruchomiony bez przyczyny.

1 Problem dotyczy systemów Windows 98 SE/Me. Aby go rozwiązać, należy pobrać z internetu i zainstalować poprawkę. Łączymy się z internetem i w przeglądarce wpisujemy www.microsoft.com/windows98/downloads/contents/wucritical/q273017/default.asp.

2 Na stronie WWW, która się otwiera, z listy wybieramy Polish Language Version i klikamy na przycisk Download Now, a następnie na Zapisz i Zapisz.

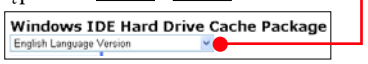

3 Klikamy podwójnie na ikonę zapisanej na pulpicie poprawki, aby ją zainstalować.

7 Po każdym uruchomieniu peceta pojawia się komunikat o błędzie

W Windows XP narzędzie raportowania błędów może przy każdym ponownym uruchomieniu Windows wyświetlać monit: System odzyskał sprawność działania po poważnym błędzie.

1 Aby rozwiązać ten problem, należy pobrać poprawkę (która znajduje się także w zbiorczym pakiecie poprawek 09 (s. 21) **Service Pack**). Do przeglądarki wpisujemy adres strony www.microsoft.com/downloads/release.asp?ReleaseID=36920.

2 Na stronie, która zostaje otworzona, z listy wybieramy Polish i klikamy na Go.

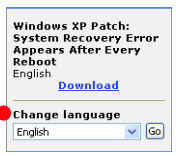

3 Po wczytaniu strony w języku polskim klikamy na Pobierz, a następnie na Zapisz i Zapisz. Teraz klikamy podwójnie na ikonę ściągniętego pliku i postępujemy zgodnie z poleceniami kreatora instalacji.

Nieprawidłowa praca programów i systemu

Programy, a także sam system Windows, potrafią odmówić współpracy – mogą nie uruchamiać się, zawieszać lub po prostu pracować nieprawidłowo. Na szczęście nie jesteśmy bezsilni.

8 Windows zawiesza się nieoczekiwanie podczas pracy

Poniższe rozwiązania wymagają złożonych działań. W razie wątpliwości zwróćmy się z gotową diagnozą do zaprzyjaźnionego fachowca.

- zła praca zasilacza – instalujemy model o większej mocy,
- dyski w systemie mają różne 10 (s. 21) **systemy plików** – pomóc może konwersja do NTFS,
- wadliwa praca karty dźwiękowej – instalujemy 11 (s. 21) **sterowniki**,
- złe moduły pamięci – usuwamy lub przekładamy moduły,
- przegrzanie się komputera – (sprawdzamy programem SiSoft Sandra). Temperatura powinna wynosić 30–50 stopni – dokładamy więcej wiatraków, lepszy radiator.

9 Po kliknięciu na ikonę uruchamia się niewłaściwy program

Zdarza się, że po kliknięciu na ikonę pliku uruchamia się inny program, niż sobie tego życzymy. Na przykład po instalacji pakietu OpenOffice po kliknięciu na ikonę pliku DOC nie zostaje uruchomiony Word, jak chcielibyśmy, tylko OpenOffice. Czasem też po kliknięciu na ikonę pliku graficznego obrazek, który chcemy obejrzeć, otwiera się w innym programie.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszki na ikonę pliku, który jest otwierany w nieodpowiednim programie. Jeżeli jesteśmy użytkownikami Windows 98, klikając, dodatkowo przytrzymujemy klawisz Shift.

2 Z menu wybieramy polecenia Otwórz za pomocą oraz, a w przypadku Windows 98 – Otwórz z...

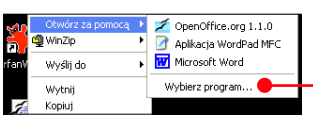

3 Zaznaczamy opcję oraz nazwę programu, którego chcemy używać. Jeżeli nie ma go na liście, wskazujemy go, klikając na przycisk lub Inne... Po zaznaczeniu aplikacji klikamy na Otwórz i na OK.

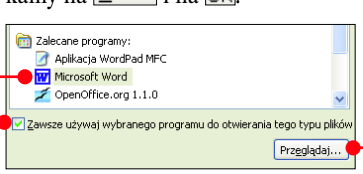

10 Program zawiesza się lub Windows wyświetla komunikat o błędzie

Przyczyną wadliwej pracy programów w Windows może być źle działający lub nieaktualny sterownik urządzenia.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę Mój komputer (w Windows XP znajdziemy ją w menu Start), a następnie na Właściwości. W Windows XP przechodzimy na zakładkę Sprzęt i klikamy na przycisk Menedżer urządzeń, a w systemach 98/Me klikamy od razu na zakładkę Menedżer urządzeń.

2 Najbardziej prawdopodobne jest, że winowajca to sterownik karty telewizyjnej (znajdujący się na liście Kontrolery dźwięku, wideo i gier) lub graficznej.

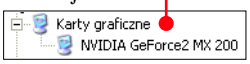

Klikamy podwójnie na nazwę urządzenia, a następnie na zakładkę Sterownik.

Jeżeli sterownik znajduje się na płycie CD-ROM, wkładamy ją do napędu (sterowniki do urządzeń znajdziemy także na płycie instalacyjnej systemu operacyjnego). Klikamy na Aktualizuj sterownik... Zaznaczamy kliknięciem opcję o nazwie Zainstaluj z listy lub określonej lokalizacji (zaawansowane) i klikamy na Dalej >.

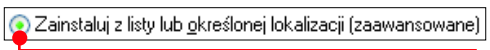

3 Klikamy na Dalej > i postępujemy zgodnie z instrukcjami kreatora instalacji wyświetlanymi na ekranie.

4 W Windows XP możemy także łatwo przywrócić poprzedni sterownik urządzenia, klikając na przycisk o nazwie Przywróć sterownik na zakładce Sterownik.

11 Program działa nieprawidłowo

Najprostszym rozwiązaniem w przypadku wadliwie działających aplikacji jest deinstalacja, a następnie ponowna instalacja. Operacja ta często naprawia zepsute pliki, a także wprowadza z powrotem standardowe ustawienia, które wcześniej mogliśmy niewłaściwie zmodyfikować.

1 Aby dokonać deinstalacji programu, klikamy podwójnie na ikonę znajdującą się w Panelu sterowania.

2 Na liście odnajdujemy nazwę naszego programu, zaznaczamy ją i klikamy na Zmień/Usuń lub Dodaj/Usuń... Postępujemy zgodnie ze wskazaniami kreatora deinstalacji (najlepiej cały czas naciskać Enter, wybierając standardowe ustawienia). Następnie instalujemy ponownie aplikację.

3 W przypadku kłopotów z Windows często może pomóc reinstalacja. Nie deinstalujemy wcześniej systemu – od razu rozpoczynamy proces instalacji. Może być później konieczna instalacja sterowników do niektórych urządzeń.

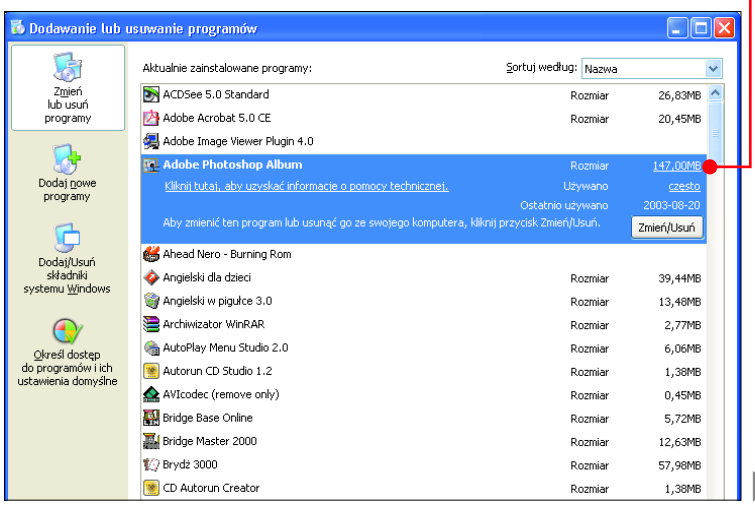

Dorfer...Partner

Mamy powody do dumy, kiedy inni wypadają tak blado.

NOWOŚĆ

EPSON Stylus C84

NOWOŚĆ

EPSON Stylus C64

Lepiej, gdy piękno nie blednie: niewiarygodnie odporne na światło wydruki dzięki drukarkom EPSON Stylus C64/C84 i atramentowi EPSON DURABrite™.

To bez znaczenia, czy to listy, prezentacje, strony internetowe, czy zdjęcia. Twoje wydruki z drukarki EPSON Stylus C64 lub jeszcze szybszej i bardziej uniwersalnej EPSON Stylus C84, mają wspaniałe, nasycone kolory. I właśnie takimi pozostaną! Dzięki atramentowi EPSON DURABrite™ wydruki z nowych drukarek EPSON C64/C84 zachowują odporność na światło przez 80 lat*! Są również wodoodporne. Ale to nie wszystkie zalety, np. bezpośrednio po wydrukowaniu możesz używać markera do zaznaczania tekstu bez obawy, że rozmażesz wydruki. Pojedyncze, wymienne wkłady atramentowe i wyśmienita jakość druku, nawet na papierze z surowców wtórnych, zapewniają znaczne oszczędności. Także miłośnicy fotografii będą usatysfakcjonowani prawdziwym drukiem bez marginesów** i specjalnym papierem fotograficznym EPSON DURABrite™. EPSON Stylus C64/C84 – przy nich, według nas, inni wypadają blado. Porównaj sam – teraz u Twojego sprzedawcy produktów EPSON.

TYPOWE DLA EPSON. LOVE AT FIRST PRINT.

* według testu przeprowadzonego przez EPSON, szczegóły na www.epson.pl

** druk bez marginesów w formacie 10 x 15 cm (EPSON Stylus C64), także w formacie A4 (EPSON Stylus C84)

www.epson.pl
infolinia: 00 800 49 11 299
(0,16 zł/min.)

COLOUR YOUR LIFE

EPSON®

12 Podczas operacji na pliku lub folderze następuje odmowa dostępu

Taki komunikat może pojawić się podczas próby otworzenia, zmiany nazwy, usunięcia lub przeniesienia folderu lub pliku. Trzy ostatnie czynności nie są możliwe, gdy plik znajduje się na dysku CD-ROM. Jeżeli problem dotyczy dysku twardego, postępujemy w zależności od wersji Windows.

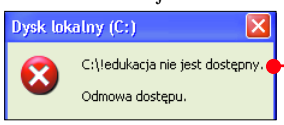

Windows XP Home Edition

Włączamy komputer, a jeżeli jest już uruchomiony, klikamy na przycisk Start, a następnie na Wyłącz komputer i Uruchom ponownie. Podczas startu komputera trzymamy wciśnięty klawisz F8. Gdy pojawia się menu, za pomocą klawiszy strzałek zaznaczamy Tryb awaryjny i naciskamy Enter. Następnie logujemy się na konto z prawami administratora.

Windows XP Professional

Klikamy na Start, na Panel sterowania i z menu Narzędzia wybieramy polecenie Opcje folderów... Klikamy na zakładkę Widok i z listy za pomocą klawiszy strzałek usuwamy zaznaczenie przy pozycji Użyj prostego udostępniania plików (zalecane), a potem klikamy na OK.

Dalsze postępowanie

Klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę sprawiającego problemy folderu lub pliku, a potem na Właściwości. Wybieramy zakładkę Zabezpieczenia. Jeżeli na liście nie ma naszej nazwy użytkownika, klikamy na Dodaj..., a potem w otwartym oknie wpisujemy ją. Następnie klikamy na przycisk OK.

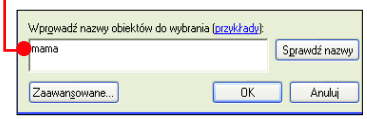

Klikamy na liście na naszą nazwę użytkownika i zaznaczamy kliknięciem nadanie pełnej kontroli nad tym folderem lub plikiem. Potwierdzamy naszą decyzję, klikając na OK.

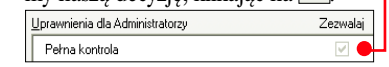

13 Brakuje ważnego pliku systemowego

Zdarza się, że na twardym dysku brakuje ważnego pliku systemowego.

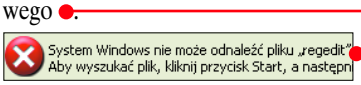

Należy wówczas skorzystać z wbudowanego w Windows narzędzia.

1 Klikamy na przycisk Start, Uruchom..., wpisujemy msconfig (Windows Me/XP) lub sfc. W oknie klikamy na przycisk Rozwiń plik... (Windows XP) lub na Wyodrębnij plik... (Windows Me) albo zaznaczamy pozycję (Windows 98).

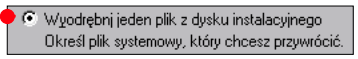

2 W Windows XP w formularz na ekranie wpisujemy nazwę pliku zgłaszaną przez komunikat, podajemy ścieżkę CD-ROM-u z płytą instalacyjną systemu i określamy, gdzie chcemy zapisać plik. Klikamy na Rozwiń. W Windows 98/Me najpierw wpisujemy nazwę pliku do przywrócenia, a następnie klikamy na przycisk Rozpocznij lub Start i dopiero w następnym oknie wypełniamy pozostałe rubryki. Klikamy na przycisk OK.

14 Podejrzenie ataku wirusów

Jeżeli system Windows zachowuje się niestabilnie, przyczyną może być działanie wirusa lub konia trojańskiego. Aby sprawdzić, czy w naszym komputerze nie zagnieździł się tego typu złośliwy program, możemy skorzystać z internetowego skanera. Najlepszy znajdziemy na witrynie Komputer ŚWIATA.

1 Łączymy się z internetem. Do przeglądarki wpisujemy adres www.komputerswiat.pl i naciskamy klawisz Enter. Klikamy na łącze

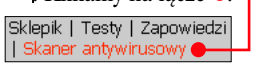

2 Jeżeli po raz pierwszy instalujemy w naszym komputerze skaner, na ekranie po chwili pojawia się okno

Klikamy na przycisk Tak.

3 Gdy wejdziemy na witrynę ponownie, program może pobierać z internetu nowe definicje wirusów. Gdy zakończy, możemy przerwać połączenie z internetem. Zaznaczamy wszystkie opcje. Jeżeli chcemy sprawdzić

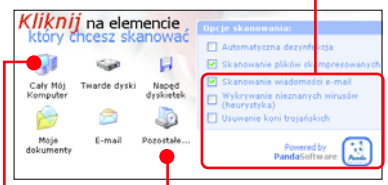

komputer gruntownie, wybieramy kliknięciem. Jeśli zależy nam na przeskanowaniu tylko konkretnego pliku lub folderu, klikamy na, wybieramy plik lub folder i klikamy na przycisk OK.

15 Nie można obejrzeć filmu

Może zdarzyć się, że po podwójnym kliknięciu na ikonę pliku z filmem nie uda nam się go odtworzyć. Powodem może być brak w systemie odpowiedniego kodeka lub odtwarzacza. Problemy można rozwiązać, odwiedzając witrynę Komputer ŚWIATA. W okno przeglądarki wpisujemy adres www.komputerswiat.pl.

1 Klikamy na Download i na Programy. Wybieramy kliknięciem kategorię Odtwarzacze wideo. Klikamy na przycisk >>>, aby przejść na następne strony, i odnajdujemy quicktimealt121.exe (4,79 MB) (odtwarzacz plików QuickTime) oraz rp8-setup.exe (5,13 MB) (odtwarzacz plików Real Media i Real Video). Te aplikacje warto mieć w systemie. Po kliknięciu na linki uzyskamy możliwość pobrania plików instalacyjnych ze Strona producenta lub z serwera Komputer ŚWIATA. Klikamy podwójnie na ikony ściągniętych plików.

2 Może się zdarzyć, że mimo instalacji wyżej wymienionych aplikacji film nie będzie odtwarzany. Oznacza to najczęściej brak odpowiedniego kodeka, prawdopodobnie popularnego DivX lub XviD. Można je znaleźć na witrynie Komputer ŚWIATA po kliknięciu na Download, Programy i Kodeki.

3 Ponieważ trudno zgadywać, który z kodeków powinniśmy zainstalować, w dziale Download, Programy, Programy do filmów DivX znajdziemy aplikację AVIcodec i pobieramy ją, klikając na AVIcod108.exe (416 kB). Po instalacji i uruchomieniu programu, naciskając przycisk Otwórz, wczytujemy plik z filmem, a program pokazuje, jaki kodek jest potrzebny, łącze do strony WWW, z której można go pobrać.

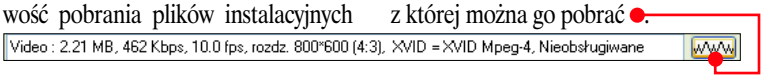

16 Nie można zapisać pliku lub dane nie są prawidłowo odczytywane

Jeżeli podczas edycji dokumentu nie jest możliwe zapisanie zmian, może to oznaczać, że ma on atrybut tylko do odczytu.

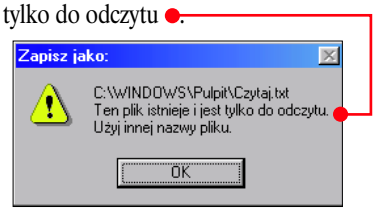

1 Odnajdujemy ikonę pliku dokumentu, którego nie możemy zapisać, i klikamy na nią prawym przyciskiem myszy. Usuwamy zaznaczenie przy pozycji Tylko do odczytu i klikamy na przycisk OK. Od tej pory można będzie zapisać zmiany w dokumencie. Jeżeli podobnych plików jest więcej, zaznaczamy wszystkie z nich, po czym wykonujemy operację jak w punkcie 1.

2 Atrybut tylko do odczytu mógł pozostać po przekopiowaniu pliku z napędu CD-ROM. Możemy w związku z tym nie mieć dostępu do skopiowanych wcześniej na CD-ROM wiadomości e-mail albo stracić możliwość edycji nazw czy etykiet plików MP3. Ostatni problem dotyczy wszystkich wersji Windows oprócz XP.

Zła współpraca urządzeń z systemem

Niedziałająca mysz, brak dźwięku, problemy z migoczącym ekranem, odmawiający zwrotu płyty CD napęd czy też kapryśna drukarka to częste kłopoty, z jakimi uporać się musi użytkownik Windows. Komputer ŚWIAT podpowiada, jak zmusić do pracy niepokorne urządzenia.

17 Mysz źle reaguje na nasze działania

Gdy nie działa mysz, sprawdzamy, czy jest przyłączona do komputera. Powodem kłopotów z myszą bezprzewodową może być wyładowanie się baterii. Najczęstszą przyczyną złej pracy myszy jest jednak zabrudzenie rolek myszy kulkowych.

1 Wyłączamy komputer. Odwracamy myszkę, by widać było kulkę. Kciukiem i palcem wskazującym odkręcamy okrągłą pokrywę zgodnie z kierunkiem umieszczonych na niej strzałek. Wyjmujemy kulkę.

2 We wnętrzu myszki znajdują się trzy rolki. Gdy mysz nie jest regularnie czyszczona, może znaleźć się na nich sporo brudu. Wykałaczką usuwamy zanieczyszczenie z powierzchni rolek i wytrząsamy pozostałości kurzu z wnętrza. Wkładamy kulkę i zamykamy pokrywkę.

18 Gdy mysz nie działa

Jeżeli próby reanimacji myszy spełzły na niczym, warto wiedzieć, jak obsługiwać Windows z klawiatury.

1 Aby rozwinąć menu Start, naciskamy klawisz Win lub kombinację klawiszy Ctrl Esc. Posługując się klawiszami ←, ↑, →, ↓, zaznaczamy poszukiwany program. Aby zaznaczyć ikonę na pulpicie, naciskamy Tab i klawisze strzałek. Zaznaczony program uruchamiamy, naciskając Enter.

2 W programie, aby rozwinąć menu dowolnego okna, naciskamy Alt – menu zostaje uaktywnione. Rozwijamy je, naciskając klawisz ↓ lub →. Pomocne w szybkim wybraniu polecenia mogą być podkreślone literki. Naciśnięcie klawisza z wyróżnioną literą wywołuje dane polecenie.

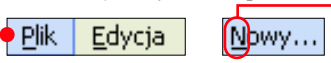

W oknie dialogowym między kolejnymi elementami interfejsu użytkownika, takimi jak pola wyboru czy rozwijane listy, poruszamy się za pomocą klawisza Tab i kombinacji Shift Tab (w przeciwnym kierunku). Wyróżnione elementy zaznaczamy za pomocą klawisza spacja lub naciskając na klawiaturze podkreśloną literę. Możliwość zmiany zakładki pojawia się po zaznaczeniu jej klawiszem Tab. Między zakładkami poruszamy się za pomocą klawiszy strzałek.

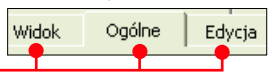

3 By zamknąć okno programu, korzystamy z kombinacji Alt F4. Mniejsze okna dialogowe zamykamy zazwyczaj klawiszem Esc. Klawisz ☰ przydaje się do wywoływania menu kontekstowego standardowo dostępnego po naciśnięciu prawego przycisku myszy. Między oknami folderów i aplikacjami przełączamy się, korzystając z kombinacji Alt Tab.

VAKOSS

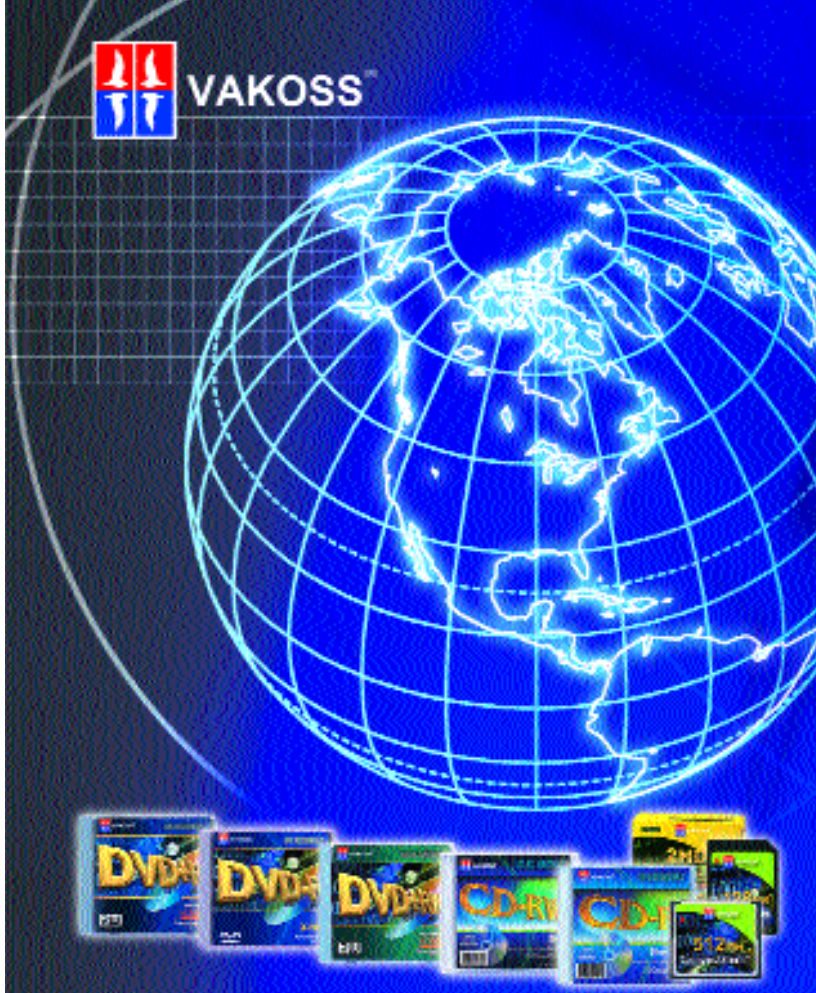

Vakoss-Twój najlepszy wybór

Promujemy własną markę Vakoss
(wcześniej znaną jako Akoss),
która zaopatruje rynki międzynarodowe
w nośniki danych oraz akcesoria komputerowe.
Dzięki nadzorowi i ścisłej kontroli produkcji
Vakoss stale utrzymuje najwyższą jakość.

Oddział firmy w Europie:
ul. Chlebowa 26, 61-003 Poznań
Tel: (061) 652-91-89 centrala
Fax: (061) 652-91-88/87
E-mail: customerspl@vakoss.com
Website: www.vakoss.com

Vakoss™
your best choice

19 Nie można wyjąć krążka z napędu

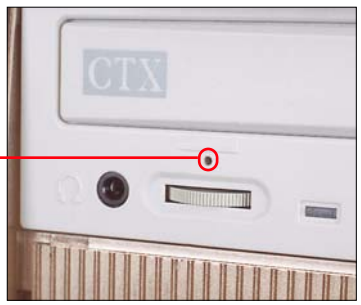

Może zdarzyć się, że pozostawiliśmy w napędzie płytę, której nie można wyjąć. Na przedniej ściance napędu CD-ROM, 12 (s. 21) DVD lub nagrywarki znajduje się niewielki otwór. Gdy wsuniemy w niego wyprostowany spinacz biurowy, szuflada napędu powinna się otworzyć. Taką operację, ze względów bezpieczeństwa, wykonujemy przy wyłączonym komputerze. Po wyjęciu płyty zamykamy szufladę ręką.

20 Ekran bardzo migocze

Migotanie ekranu może doprowadzić do bólu oczu i głowy. Na szczęście możemy je zmniejszyć.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na pulpit i wybieramy polecenie Właściwości. Na zakładce Ustawienia klikamy na przycisk Zaawansowane.

2 Na zakładce Monitor w Windows XP lub Karta w Windows 98/Me z listy wybieramy wyższą wartość częstotliwości odświeżania ekranu. Potwierdzamy wybór kliknięciem na OK.

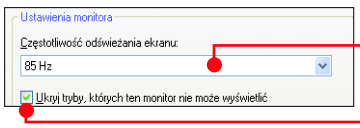

Uwaga! Zakładki Monitor i Karta to standardowe miejsce listy częstotliwości. Przy nietypowych sterownikach możemy ich tam nie znaleźć – poszukajmy na innych zakładkach w obrębie okna Właściwości: Ekran.

3 Wyższa częstotliwość odświeżania zmniejsza migotanie obrazu na ekranie. Jeżeli jednak wybierzemy częstotliwość nieobsługiwaną przez nasz komputer, może to doprowadzić do uszkodzenia sprzętu, dlatego pozostawmy zaznaczenie przy opcji.

Uwaga! Nie jest możliwa zmiana niskiej częstotliwości odświeżania w trybie awaryjnym.

4 Jeżeli lista z częstotliwościami odświeżania nie jest dostępna, należy zainstalować najnowsze sterowniki do karty graficznej i monitora.

21 Nie słychać muzyki z płyty kompaktowej

Muzykę z płyty CD można odsłuchiwać przez głośniki i słuchawki podłączone do wyjścia karty dźwiękowej lub przez słuchawki podłączone do gniazda na przednim panelu odtwarzacza. Komputer ŚWIAT podpowie, co robić, gdy nie słychać dźwięku.

Odtwarzanie płyt kompaktowych przez gniazdo słuchawkowe

Nie trzeba mieć 13 (s. 21) karty dźwiękowej w komputerze, aby móc odtwarzać płyty kompaktowe przez wyjście słuchawkowe na przednim panelu napędu. Niestety, użytkownicy nowych systemów Microsoftu, Windows Millennium i Windows XP mogą mieć z tym kłopoty. Wyjścia słuchawkowe 14 (s. 21) napędów CD-ROM w tych systemach zdają się nie działać. Co robić?

Windows Me

W wypadku Windows Me problem pojawia się tylko podczas odtwarzania płyt za pomocą programu 15 (s. 21) Windows Media Player. Inne odtwarzacze działają prawidłowo.

1 Wskazówki dotyczą Media Playera 7. Jeżeli używamy Media Playera w wersji 8 lub 9, wykonujemy kroki 5–6 z części porady poświęconej Windows XP.

2 Aby uruchomić Media Player, klikamy na Start, Programy, Akcesoria, Rozrywka i wreszcie na Windows Media Player. Następnie klikamy na menu Narzędzia i wybieramy polecenie Opcje... Audio CD. Usuwamy kliknięciem zaznaczenie przy opcji.

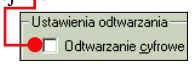

Klikamy na przycisk OK.

Windows XP

W Windows XP nieprawidłowo działają także inne niż Media Player odtwarzacze.

1 Klikamy na przycisk Start, a następnie wybieramy polecenie Mój komputer.

2 Klikamy prawym przyciskiem na jedną z ikon przedstawiających napędy w naszym pececie i wybieramy polecenie Właściwości.

3 Klikamy na zakładkę Sprzęt. Zaznaczamy kliknięciem nasz napęd CD-ROM (lub DVD) i klikamy na przycisk Właściwości.

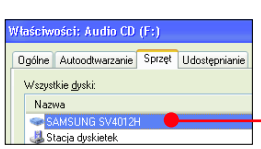

4 Usuwamy zaznaczenie (aby słuchać muzyki przez gniazdo w napędzie) lub wprowadzamy je (aby słuchać muzyki przez głośniki) i klikamy na przyciski OK, aby pozamykać okna na ekranie.

Opisane do tej pory czynności przyniosą pożądany efekt tylko wtedy, gdy korzystamy z innego niż Media Player odtwarzacza płyt kompaktowych. Aby można było słychać muzyki przez gniazdo słuchawkowe przy użyciu Media Playera, trzeba wykonać kolejne kroki.

5 Klikamy na przycisk Start, Wszystkie programy i na Windows Media Player. Z menu Narzędzia wybieramy polecenie Opcje... Następnie klikamy na zakładkę Urządzenia. Na liście zaznaczamy napęd CD-ROM i klikamy na Właściwości.

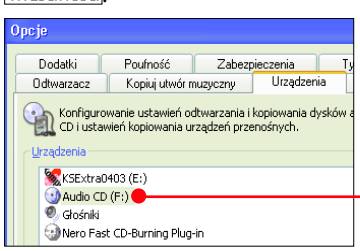

6 Zaznaczamy opcję, aby słuchać muzyki przez gniazdo na CD-ROM, lub, aby słyszeć ją przez głośniki, i klikamy na przycisk OK.

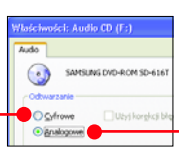

22 Nie słychać dźwięku

W wypadku problemów z odtwarzaniem dźwięku sprawdzamy, czy głośniki podłączone są do kontaktu oraz do wyjścia karty dźwiękowej. Weryfikujemy, czy został wciśnięty przycisk znajdujący się na obudowie jednej z kolumn oraz czy gałka głośności nie jest wyciszona. Jeżeli sprzęt jest poprawnie podłączony, sprawdzamy ustawienia w systemie.

1 Klikamy podwójnie na znajdującą się w zasobniku systemowym ikonę głośniczka lub (by dojrzeć tę ikonkę, w Windows XP może być konieczne kliknięcie na). Wywołujemy w ten sposób okno miksera.

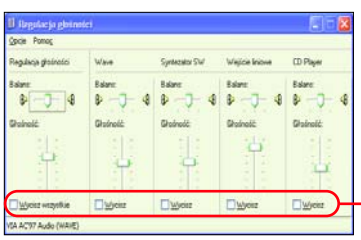

Jeżeli ikony głośniczka nie widać, klikamy na przycisk Start, na Wszystkie programy, menu Akcesoria, Rozrywka oraz na Regulacja głośności.

2 Teraz upewniamy się, że pola wyboru nie są zaznaczone, i do-

konujemy ustawień głośności oraz balansu za pomocą suwaków miksera.

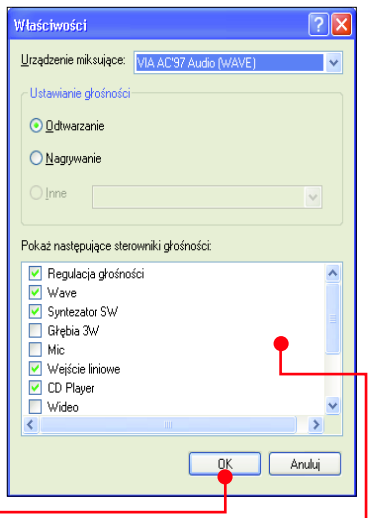

3 Mikser może nie wyświetlać wszystkich źródeł dźwięku. Aby je włączyć, z menu Opcje wybieramy polecenie Właściwości, a potem na liście sterowników głośności zaznaczamy kliknięciem inne pozycje i potwierdzamy wybór, klikając na przycisk.

23 Nie działa nagrywanie przez mikrofon

Rozwiązanie problemu rozpoczynamy od sprawdzenia, czy mikrofon podłączony jest do odpowiedniego wejścia na karcie dźwiękowej.

1 Otwieramy okno miksera tak jak we wskazówce 22. Z menu Opcje wybieramy opcję Właściwości i zaznaczamy pozycję Nagrywanie Mic lub Mikrofon. Upewniamy się, że zaznaczone jest pole i że jednocześnie nie zostało wprowadzone zaznaczenie przy. Ustawiamy pozycję suwaka poziomu głośności nagrywania w połowie.

2 Uruchamiamy Rejestrator dźwięków, klikając na Start, Wszystkie programy, menu Akcesoria, Rozrywka i na Rejestrator dźwięku.

3 Klikamy na przycisk i wypowiadamy próbną kwestię do mikrofonu, który musi być podłączony do odpowiedniego wejścia na karcie dźwiękowej. Jeżeli w czasie naszej przemowy widać poruszający się wykres fal dźwiękowych, oznacza to, że mikrofon został podłączony do odpowiedniego gniazda.

4 Jakość nagrania możemy sprawdzić, klikając na przycisk, a następnie na. Jeżeli zamiast fal widzimy długą cienką linię, ponownie upewniamy się, czy prawidłowo podłączyliśmy mikrofon.

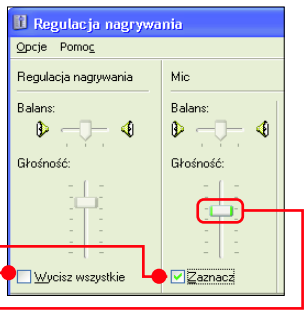

24 Dokument nie chce się wydrukować

Problemy z drukowaniem mogą być wywołane odłączeniem kabla drukarki lub koniecznością wymiany pojemnika z tuszem na nowy, co sygnalizuje dioda na drukarce. Istnieją także inne przyczyny.

1 W Panelu sterowania klikamy na ikonę Drukarki i sprawdzamy, czy w oknie znajduje się ikona odpowiadająca nazwą naszej drukarce, na przykład Auto Apple LaserWriter. Jeśli tak nie jest, klikamy na polecenie Dodaj drukarkę i wykonujemy kroki zalecane przez program.

2 Problem z drukowaniem może powodować wymagająca wiele pamięci ilustracja lub popsuty dokument. Kopiujemy zawartość tekstową niedrukującego się dokumentu do nowego stworzonego w tym samym programie.

Problemy z internetem

Problemy z działaniem internetu mogą przyprawić o ból głowy. Kłopoty z pocztą elektroniczną, niechciane reklamy z internetu, przerwane połączenia od dziś jednak mogą przestać być naszym utrapieniem. Komputer ŚWIAT zna na nie dobre lekarstwo.

25 Nie można odebrać lub wysłać poczty

Jeśli, korzystając z programu Outlook Express, otrzymujemy komunikat informujący, że odnalezienie hosta POP3 lub SMTP nie było możliwe, może oznaczać to chwilową niedostępność serwera (kwestia od nas niezależna) lub też że dane konfiguracyjne zostały błędnie wpisane.

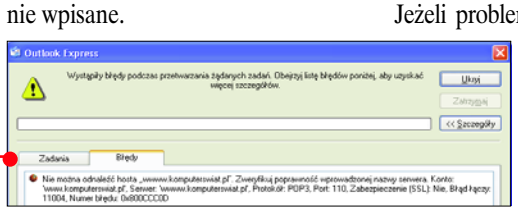

1 W menu Narzędzia wybieramy polecenie Konta... Na zakładce Poczta klikamy na konto używane podczas odbierania tej wiadomości i klikamy na przycisk Właściwości.

2 Klikamy na zakładkę Serwery i sprawdzamy, czy nazwy serwerów wpisane są zgodnie z informacjami, które uzyskaliśmy od dostarczyciela naszego konta pocztowego, oraz czy prawidłowo wpisana jest Nazwa konta:. Jeżeli problem będzie się powtarzał, winowajcą może okazać się program antywirusowy. Należy wtedy wyłączyć wbudowaną w niego funkcję sprawdzania poczty.

Wyreguluj wzrok!

26 Połączenie z internetem rozłącza się samoczynnie

Aby uniemożliwić komputerowi kończenie połączenia z internetem, należy wyłączyć funkcję automatycznego rozłączania lub zwiększyć czas oczekiwania na rozłączenie. Pamiętajmy jednak, że jeżeli potem zapomnimy się rozłączyć, może nas to drogo kosztować.

1 W systemie Windows XP klikamy na Start, wybieramy Panel sterowania, a następnie podwójnie klikamy na ikonę. W systemie Windows Me klikamy na przycisk Start, na Akcesoria, Komunikacja i na Dial-Up Networking.

2 Prawym przyciskiem myszy klikamy na ikonę połączenia modemowego używanego do łączenia się z internetem i wybieramy kliknięciem przycisk Właściwości.

3 W Windows XP na zakładce Opcje na liście wybieramy dłuższy czas bezczynności lub. Potwierdzamy wybór kliknięciem na OK.

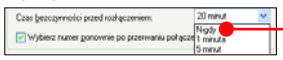

4 W Windows Me wybieramy zakładkę Wybieranie i usuwamy zaznaczenie przy pozycji.

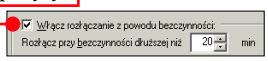

5 W Windows 98 klikamy na przycisk Konfiguruj... i na zakładkę Połączenie. Usuwamy zaznaczenie przy i klikamy na przycisk OK, aby potwierdzić zmiany.

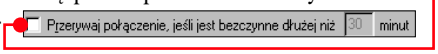

Jeżeli w czasie połączenia z internetem na ekranie pojawia się komunikat mówiący o zamknięciu komputera za minutę, pecet jest zarażony wirusem Worm.Blaster. Dotyczy to systemów Windows NT, XP, 2000 i 2003.

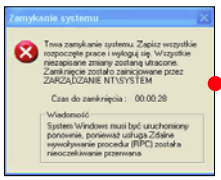

1 Łączymy się z internetem i wchodzimy na stronę internetową. Na stronie znajdują się łącza do poprawek. Klikamy na łącze dla naszego systemu i następnie na Pobierz.

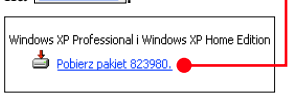

Klikamy podwójnie na ikonę ściągniętego pliku, rozpoczynając tym samym instalację poprawki. Restartujemy komputer.

27 Windows zamyka się podczas połączenia z internetem

2 W tym momencie pecet jest już zabezpieczony przed zarażeniem wirusem. Musimy jeszcze usunąć znajdującego się w komputerze robaka. Uruchamiamy Edytor rejestru, klikając na Start, Uruchom..., wpisując regedit i klikając na przycisk OK.

3 Klikamy na znaczki znajdujące się przy ikonach kluczy rejestru: HKEY_LOCAL_MACHINE, SOFTWARE, a następnie Microsoft, Windows, CurrentVersion. Na koniec klikamy na ikonę klucza Run. W prawej części okna odnajdujemy ikonę WindowsAutoUpdate i kasujemy ją, klikając na nią prawym przyciskiem myszki i wybierając polecenie Usuń. Zamykamy Edytor rejestru, klikając na znajdujący się w jego prawym górnym rogu przycisk, i restartujemy komputer.

4 Po restarcie komputera klikamy podwójnie na ikonę Mój komputer, na Dysk lokalny (C:) i na WINDOWS oraz system32, a następnie klikamy prawym przyciskiem myszki na ikonę pliku wirusa msblast.exe. Wybieramy Usuń i Tak.

http://support.microsoft.com/default.aspx?scid=kb;pl;823980

28 Jak uchronić się przed wielkimi rachunkami

Na użytkownika modemu czyha w internecie poważne niebezpieczeństwo, groźniejsze niekiedy nawet od wirusów – dialery – programy, które niepostrzeżenie wdzwaniają się na bardzo drogi numer telefonu (w cenie kilku złotych za minutę). Aby się przed nim ustrzec, najlepiej zainstalować program antydialerowy z krążka Twojego Niezbędnika 4/2003. Panda Antivirus Platinum znajduje się w dziale **Niezbędne**, a AntyDialer TP w dziale **Reklama**. Opis instalacji znajdziemy w czasopiśmie.

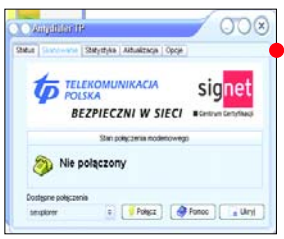

29 Pojawiają się dziwne komunikaty podczas korzystania z internetu

Użytkownicy Windows 2000 lub XP mogą otrzymywać reklamy z internetu lub uciążliwe komunikaty wysyłane przez innych użytkowników sieci lokalnej za pomocą polecenia **net send**.

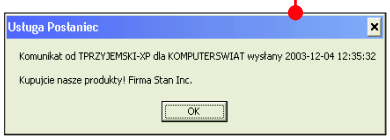

Lekarstwem na problemy jest wyłączenie usługi systemowej o nazwie Posłaniec.

1 Klikamy na Start (na Ustawienia), na łącze Panel sterowania i podwójnie na ikony oraz.

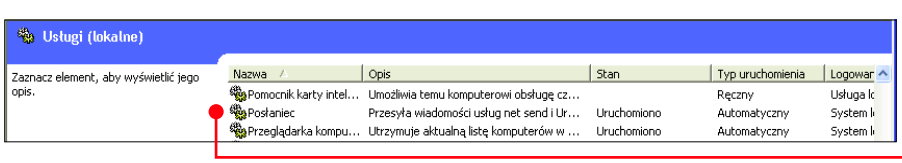

2 Na alfabetycznej liście odszukujemy usługę i klikamy na nią podwójnie.

3 Na zakładce Ogólne zatrzymujemy usługę, klikając na przycisk Zatrzymaj.

Aby nie była uruchamiana przy ponownym starcie Windows, z listy wybieramy. Zatwierdzamy zmiany, klikając na OK.

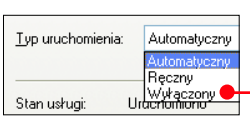

30 Nie ma dostępu do załącznika

Programy pocztowe blokują otwieranie niektórych załączników.

Outlook Express

Klikamy na Narzędzia, Opcje... i Zabezpieczenia. Usuwamy zaznaczenie przy opcji. Klikamy na OK.

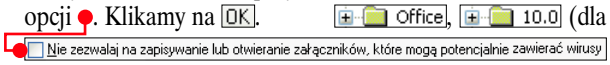

Outlook 2002/2003

Klikamy na Start, na Uruchom..., wpisujemy regedit i klikamy na OK. Rozwijamy gałęzie kluczy: HKEY_CURRENT_USER, Software, Microsoft, Office, 10.0 (dla 2000) lub 11.0 (dla 2003), Outlook. Klikamy na Security.

W oknie po prawej stronie klikamy podwójnie na ikonie wartości Level1Remove. W okienku wpisujemy rozdzielone średnikiem rozszerzenia załączników, do których chcemy mieć dostęp. Klikamy na OK.

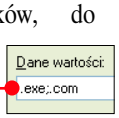

Gdy brak rozwiązania

Bywa, że stajemy przed problemem, którego pozornie nie jesteśmy w stanie sami rozwiązać. Pozornie. Pomoc znajduje się już w Windows. Wystarczy, że klikniemy na Start i na Pomoc i obsługa techniczna. W pomocy Windows XP znajdziemy nawet łącza do grup dyskusyjnych poświęconych problemom komputerowym. Odwiedźmy również stronę http://support.microsoft.com/ – centrum wiedzy o problemach związanych z działaniem programów firmy Microsoft.

Choroby kręgosłupa nie są dziedziczne - pracujemy na nie sami !

Ogólnopolski program wczesnego wykrywania chorób układu kostnego i profilaktyki prozdrowotnej

NIE ŁAM SIĘ JEST O.K.

Fundacja Jolanty Kwaśniewskiej
POROZUMIENIE BEZ BARIER

Choroba przeciążeniowa kręgosłupa to choroba cywilizacyjna naszych czasów.

Bóle kręgosłupa są w 90% wynikiem wieloletniego, nieprawidłowego obciążania go.

Kręgosłup nie lubi ciężarów i stresów.

Siedzący tryb życia – to główna przyczyna bólów kręgosłupa.

Ok. 90 % osób przynajmniej raz w życiu doznaje ostrego bólu kręgosłupa.

Sprawność fizyczna i zdrowie nikomu nie są dane raz na zawsze - ćwicz codziennie!

„Nie łam się jest O.K." to hasło piątego już programu edukacji prozdrowotnej mojej Fundacji „Porozumienie bez barier". Adresowany jest on do wszystkich Polaków, a szczególnie do tych, którym własne zdrowie nie jest obojętne.

Niedługo będziemy obywatelami Zjednoczonej Europy. Mamy powody do dumy - wniesiemy do Unii nasz dorobek kulturalny i historyczny, jednak nieco gorzej prezentuje się nasza dbałość o zdrowie. Powinniśmy zrobić wszystko, aby wejść do Europy z podniesioną głową - w przenośni i dosłownie. A prawidłowa postawa to niezbędny element zdrowia.

Choroby kręgosłupa nie są dziedziczne, „pracujemy" na nie sami od najmłodszych lat. Dlatego o zdrowie układu kostnego dziecka powinna zadbać już kobieta w ciąży. Potem do akcji musi włączyć się szkoła, zapewniając właściwe miejsca do nauki, ale również my sami powinniśmy postarać się o prawidłową konstrukcję mebli domowych - tych do siedzenia i - zwłaszcza - tych do spania. Ważne jest też prawidłowe umeblowanie miejsca pracy, aktywny styl życia i wypoczynku - od dzieciństwa aż do późnego wieku. W wieku dojrzałym należy dodatkowo aktywnie przeciwdziałać osteoporozie i poddawać się odpowiednim badaniom.

Jeszcze raz serdecznie namawiam: „Nie łam się jest O.K." - zadbaj o swoje kości, swój kręgosłup, o swoje zdrowie.

Kwaśniewska

Akcja prezentowana w programach TVP 1 „Od A do Zdrowia" i „Rytmy zdrowia"

Partnerzy programu:

LOT · Aventis · Bayer · WARTA · Johnson & Johnson · Betty · polpharma · Arctic

Drogowskaz

Wypalą wszystko 30
Prezentacja uczestników testu 31
Szczegółowe wyniki testu 34
Tak Komputer ŚWIAT testował nagrywarki DVD 35

Co to właściwie jest...

01 gigabajt, GB
Jeden bajt mieści niewielką porcję informacji, jak litera. Ilość danych równa 1024 bajtom to 1 kilobajt (KB). 1024 KB to 1 megabajt (MB). 1024 megabajty to 1 gigabajt.

02 5.1
Zestawy głośników określane są zależnie od liczby głośników satelitarnych oraz obecności w zestawie subwoofera. Określenie 5.1 opisuje zestaw złożony z pięciu satelit i subwoofera.

03 firmware
Program, który został zapisany w urządzeniu i steruje jego pracą. Najbardziej znanym rodzajem firmware jest BIOS.

04 korekcja błędów
Mechanizm służący do rekonstruowania danych utraconych w wyniku uszkodzeń mechanicznych nośnika danych.

05 overburning
Metoda nagrywania płyt, w której wykorzystywane są dodatkowe, wolne obszary na płycie. Wypalając dane z użyciem overburningu, możemy nagrać na krążku więcej danych niż normalnie.

06 jitter
Dane na płycie zapisywane są w formie mikroskopijnych zagłębień (pitów). Długość pitów powinna być ściśle określona. Jeżeli odbiega ona od normy, wówczas mówimy o błędzie jitter.

07 BLER
Na płycie istnieją błędy powstałe w procesie zapisu danych oraz przy produkcji nośnika. Ilość błędów występujących w czasie jednej sekundy nosi nazwę błędu BLER.

Nie trzeba być MacGyverem, żeby nagrać płytę DVD. Wystarczy nowoczesna nagrywarka DVD obsługująca wiele standardów

Nagrywarki DVD szybko tanieją. Sprawia to, że stopniowo przestają być elitarnym gadżetem dla najbogatszych i mają szansę trafić wkrótce do domowych i biurowych komputerów.

Poprawia się także dostępność czystych nośników, a ich ceny stają się atrakcyjne. Do niedawna było to kilkadziesiąt złotych, dziś niecałe 10 złotych za krążek. Jedna nienagrana płyta ma pojemność 4,38 **01 gigabajta**, czyli równowartość około sześciu płyt CD. Porównanie ceny i pojemności płyty CD oraz DVD pokazuje, że koszt zapisania takiej samej ilości danych na tych nośnikach jest już zbliżony.

Nowe nagrywarki godzą wszystkie standardy DVD

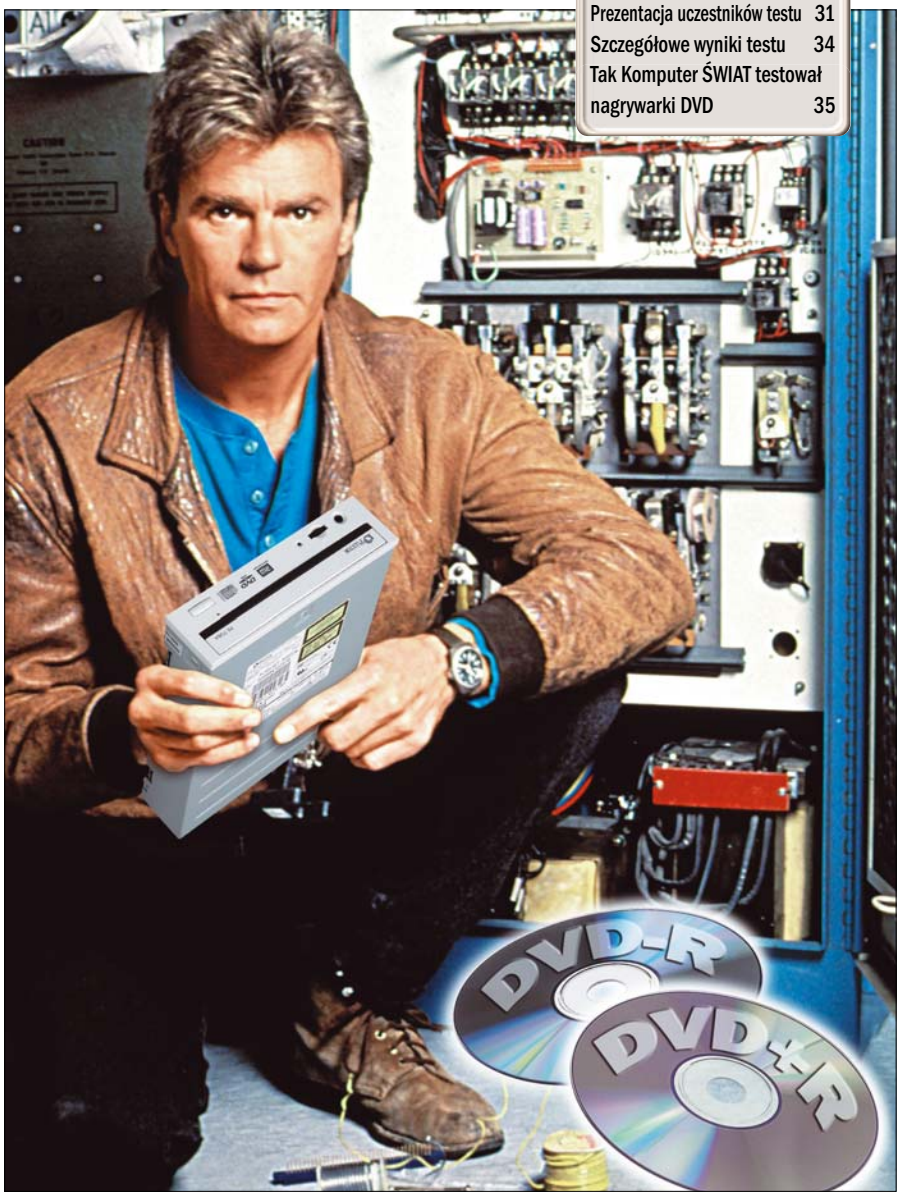

FOT.: PHOTO STOCK/montaż Komputer ŚWIAT

Wypalą wszystko

Perspektywa zapisu danych na płycie DVD jest bardzo kusząca dla osób tworzących kopie zapasowe dużych plików oraz dla miłośników wideo. Coraz bogatsza oferta rynkowa sprawia, że zastanawiając się nad zakupem nagrywarki do komputera, coraz częściej myślimy o nowocześniejszym napędzie.

Uniwersalność nagrywarek DVD nie podlega dyskusji. Potrafią one zapisywać oraz odczytywać płyty DVD i CD. Nie jest więc dla nich problemem także odtwarzanie filmów DVD. Nagrywarki DVD mają więc wiele zalet, ale korzystanie z nich łączy się też z pewną niedogodnością. Otóż istnieją aż trzy podstawowe standardy zapisu płyt DVD, a są to: DVD-R/RW, DVD+R/RW oraz DVD-RAM. Ten ostatni nie jest czytany przez popularne, stacjonarne, a często również komputerowe odtwarzacze DVD, co zmniejsza jego atrakcyjność.

Niestety, przez lata nie udało się ustalić jednego wspólnego standardu. Na szczęście po rozum do głowy poszli producenci nagrywa-

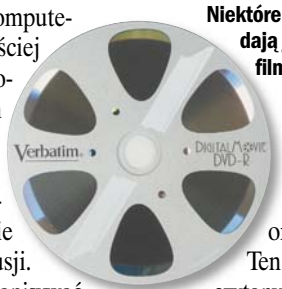

Niektóre płyty DVD wyglądają jak szpula taśmy filmowej

Plus czy minus

Pamiętajmy, że jeśli nasza nagrywarka obsługuje tylko jeden standard nagrywania płyt DVD, powinniśmy być bardzo czujni, kupując czyste nośniki. Często bowiem okładki płyty DVD+R i DVD-R jednego producenta są bardzo podobne i różnią się na przykład jedynie symbolem + lub – w nazwie. Łatwo w tej sytuacji o pomyłkę, a niestety płyta nieprawidłowego typu nie zostanie zapisana przez jednosystemową nagrywarkę DVD.

Zwróćmy uwagę na oprogramowanie!

Do tworzenia własnych płyt DVD oprócz sprzętu niezbędne jest jeszcze wygodne w obsłudze i dobrze działające oprogramowanie. Najważniejsza jest aplikacja do zapisu płyt DVD. Do zestawów często dołączany jest Nero Burning ROM, doskonale znany z nagrywarek CD-R/RW. Ważnym elementem jest też program do przygotowania filmu w standardzie DVD Video. Popularne są programy

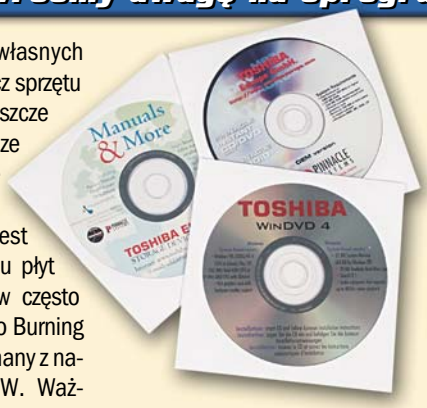

Pinnacle Studio, Sonic MyDVD czy Nero Vison Express. Nagrywarka DVD może również odtwarzać filmy zapisane na płytach DVD. W komplecie powinien więc znajdować się program do ich oglądania. Niestety, wszystkie testowane urządzenia wyposażono w aplikacje w wersjach, które nie obsługują dźwięku w standardzie 02 **5.1**. Jeśli zamierzamy używać nagrywarki jako elementu kina domowego, będziemy zmuszeni dodatkowo zakupić (najczęściej online na stronie WWW producenta) odpowiednie rozszerzenia do tych programów.

rek. Jeszcze niedawno musieliśmy wybierać wśród standardów i decydować się na zalety i wady jednego z tych rozwiązań. Dziś coraz więcej urządzeń może zapisywać zarówno płyty DVD-R/RW, jak i DVD+R/RW. Testowany napęd LG GSA-4040B umożliwia także zapis i odczyt płyt DVD-RAM. Spośród dziewięciu nagrywarek w teście jedynie trzy są jednosystemowe, czyli zapisują płyty DVD wyłącznie w jednym standardzie.

Najnowsze modele napędów CD-R/RW umożliwiają zapisywanie CD-R z prędkością 52x, a nośników wielokrotnego zapisu – 32x. W wypadku tych płyt prędkość 1x oznacza zapis/odczyt

Możliwy jest już zapis płyt DVD z prędkością 8x

w tempie 300 kB/s. Nagrywarki DVD, choć technologicznie przewyższają urządzenia CD-R/RW, to jednak nie dorównują im prędkością. Maksymalna prędkość zapisu wynosi 40x dla krążków CD-R i 24x dla CD-RW. Jednak spośród testowanych urządzeń tylko napędy firm Plextor, BTC i Lite-On zapisują płytki tak szybko. Większość nagrywarek DVD robi to wolniej (24x lub nawet 16x).

Tylko jedno testowane urządzenie (Plextor) zapisuje płyty DVD+R z szybkością 8x. Pozostałe pracują dwa razy wolniej – na nagranie krążka potrzeba 15 minut. Pamiętajmy jednak, że na płytę DVD nagrywamy nie 700 MB, ale 4,38 GB (dla DVD prędkość 1x oznacza zapis/odczyt danych w tempie 1350 kB/s).

Proces wypalania danych na nośniku DVD nie powinien być przerywany ani na chwilę, gdyż mogłoby to spowodować stratę zapisywanego krążka. Wszystkie nagrywarki wyposażono w odpowiednie systemy zabezpieczające przed taką sytuacją. Noszą one różne nazwy (BURN-Proof, Superlink, JustLink, Power-Burn, Smart-Burn, Seamles Link), spełniają jednak tę samą funkcję. Systemy te działają również podczas zapisywania płyt CD-R i CD-RW.

Zwycięzcą w kategorii Jakość została nagrywarka firmy Plextor PX-708A. Jest to najszybsze urządzenie w teście. Umożliwia zapis płyt DVD+R z prędkością 8x. Niestety, największą wadą urządzenia jest jego cena – kosztuje ono prawie trzy razy więcej niż najtańsza z testowanych nagrywarek.

W kategorii Cena/Jakość najlepszy okazał się napęd BTC DVD Dual DRW 1004IM. Od zwycięzcy testu różni się prawie dwukrotnie niższą ceną, brakiem ośmiokrotnej prędkości zapisu i in-

Nagrywalna płyta DVD mieści 4,38 gigabajta

nym programem do przygotowywania filmów wideo. Jeżeli jednak nie wymagamy od sprzętu bardzo dużej szybkości nagrywania, to warto rozważyć kupno tego modelu.

Ulepszanie nagrywarki

Każda nagrywarka ma pewne niedoskonałości. Większość z nich można usunąć, poprawiając 03 **firmware**. Dlatego warto czasem sprawdzić, czy na stronie internetowej producenta nie pojawiła się nowsza wersja oprogramowania sterującego do naszego napędu.

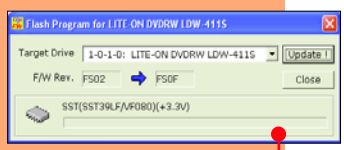

Producenci dbają o to, by użytkownik mógł sam z poziomu Windows za pomocą specjalnego programu wgrać nową wersję firmware.

1. miejsce Plextor PX-708A

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

Jest to jedyna z testowanych nagrywarek DVD umożliwiająca zapis krążków DVD+R z prędkością 8x. Dzięki temu gotową płytkę otrzymujemy po około ośmiu minutach. Czyste płyty umożliwiające zapis z taką prędkością są jeszcze rzadko spotykane na rynku, jednak w najbliższej przyszłości niewątpliwie staną się one standardem. Szkoda tylko, że pozostałe typy krążków nagrywane są wolniej.

Urządzenie umożliwia nagrywanie płyt oznaczonych zarówno plusem (+R/+RW), jak i minusem (-R/-RW), tak więc użytkownik nie będzie miał problemów z wyborem nośnika. Zapis płyt CD-R jest wystarczająco szybki i wynosi 40x. Gotowy krążek zawierający 700 MB danych otrzymujemy w niecałe trzy minuty. Niestety, urządzenie dość słabo radzi sobie z kopiowaniem danych z płyt DVD. Skopiowanie 4,38 GB danych na dysk twardy trwało ponad 80 minut. To stanowczo zbyt długo.

Krótki czas oczekiwania na nagraną płytę drogo kosztuje

W komplecie otrzymujemy zestaw niezbędnego do nagrywania oprogramowania oraz kabel sygnałowy. Producent nie zadbał jednak o dołączenie choćby jednego czystego krążka DVD, aby można było przetestować napęd od razu po zakupie. Cena nagrywarki jest zdecydowanie zbyt wysoka, aby urządzenie to stało się popularne.

+
- zapis DVD+R z prędkością 8x
- obsługa DVD-R/RW i DVD+R/RW

–
- wysoka cena
- wolne kopiowanie danych z DVD
- głośna praca

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 1600 zł

Do testu dostarczył: Alstor, tel. (022) 6755515 ➜ www.alstor.pl

2. miejsce BTC DVD Dual DRW 1004IM

Na panelu przednim napędu znajdziemy logo obsługiwanych standardów

Napęd DRW 1004IM umożliwia nagrywanie płyt DVD oznaczonych zarówno symbolem minus, jak i plus. Maksymalna prędkość zapisu wynosi 4x dla obu rodzajów krążków jednokrotnego zapisu. Gotową płytę otrzymujemy po 15 minutach. Nagrywanie płyt CD-R jest zadowalająco szybkie – odpowiada prędkości 40x (czas nagrywania 700 MB danych wynosi około trzech minut). Komplet dołączonego do zestawu oprogramowania umożliwia zapisywanie płyt DVD i CD, przygotowanie i obróbkę filmów DVD oraz odtwarzanie ich w pececie. W zestawie znajduje się jeden czysty krążek DVD-R, a także kabelek audio do połączenia z kartą muzyczną i śrubki.

+
- obsługa DVD-R/RW i DVD+R/RW
- szybkie kopiowanie z DVD

–
- problemy z odtwarzaniem zabezpieczonych płyt CD Audio

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: 720 zł

Do testu dostarczył: NTT System, tel. (022) 6731020 ➜ www.ntt.pl

3. miejsce Nec MultiSpin ND-1300A

Niepozorna płyta czołowa i cicha praca. Tego napędu nie widać i nie słychać

Użytkownicy pecetów dbający o ciszę w swoim otoczeniu powinni zainteresować się nagrywarką DVD firmy NEC. Spośród testowanych urządzeń wytwarza ona najmniej hałasu podczas pracy. Urządzenie pozwala zapisywać płyty DVD-R oraz DVD+R maksymalnie z prędkością 4x. Nagrywanie nośników wielokrotnego zapisu odbywa się w tempie 2,4x. Również zapis krążków CD-R i CD-RW nie należy do najszybszych – wynosi odpowiednio 16x i 10x. 700 MB nagramy w pięć minut. Z nagrywarką otrzymujemy niezbędne do montażu akcesoria (kabel sygnałowy, śrubki) i oprogramowanie do przygotowywania wideo, nagrywania płyt i odtwarzania filmów.

+
- obsługa DVD-R/RW i DVD+R/RW
- cicha praca

–
- wolny zapis CD-R/RW
- brak obsługi płyt 99 minut

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: dostateczna | Cena: 1149 zł

Do testu dostarczył: Sirius Computers, tel. (033) 8732559 ➜ www.sirius.pl

4. miejsce Asus DRW-0402P/D

Czas zapisu płyt wielokrotnie zapisywalnych jest dwa razy za długi, aby można było mówić o komforcie pracy

Użytkownicy napędu Asusa mogą korzystać z płyt DVD oznaczonych zarówno symbolem minus, jak i plus. Zapis krążków DVD+RW jest nieco szybszy niż DVD-RW – wynosi odpowiednio 2,4x i 2x. Oba rodzaje płyt jednokrotnie zapisywalnych zapisywane są w tempie 4x. Nagrywanie krążków CD-R i CD-RW odbywa się niestety dość wolno (16x i 10x). Z urządzeniem otrzymujemy kabel IDE, kabel audio, śrubki montażowe oraz niezbędne oprogramowanie. W wypadku Asusa jest to Sonic RecordNow DX, Sonic DLA, Asus DVD Player i DVD MovieFactory 2 SE. W komplecie znajdziemy także po jednej czystej płycie CD-R i DVD-R.

+
- obsługa DVD-R/-RW i DVD+R/+RW

–
- problemy z odtwarzaniem zabezpieczonych płyt CD Audio

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 838 zł

Do testu dostarczył: Sirius Computers, tel. (033) 8732559 ➜ www.sirius.pl

5. miejsce Sony DRU-510A

Niecodzienna stylistyka sprawia, że napęd firmy Sony to najładniejsze z testowanych urządzeń

Posiadacze czarnych obudów z pewnością ucieszą się z tej nagrywarki. W zestawie jest dodatkowy wymienny panel właśnie takiego koloru. Urządzenie zapisuje nośniki DVD-R/RW i DVD+R/RW. Płyty jednokrotnego zapisu i DVD+RW nagrywane są z prędkością 4x, a DVD-RW – 2x. Niestety, 04 (s. 30) **korekcja błędów** dla płyt CD-ROM jest słaba, możemy więc spodziewać się problemów z odczytem mocniej porysowanych krążków. Jako jedyna spośród testowanych urządzeń nagrywarka DRU-510A wyposażona została w 8-megabajtowy bufor pamięci. W komplecie znajdziemy niezbędne oprogramowanie i akcesoria, nie ma natomiast żadnej czystej płyty.

+
- obsługa DVD-R/RW i DVD+R/RW

–
- głośna praca
- brak możliwości 05 (s. 30) overburningu

Jakość: bardzo dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 899 zł

Do testu dostarczył: Komputronik, tel. (061) 8359400 ➜ www.komputronik.pl

6. miejsce LG GSA-4040B

Nowa linia produktów LG ma całkowicie zmieniony, atrakcyjny wygląd

Jest to jedyna w zestawieniu nagrywarka, która oprócz zapisu płyt DVD-R/RW i DVD+R/RW zapisuje DVD-RAM. Nośniki DVD jednokrotnego zapisu nagrywane są z prędkością 4x, a wielokrotnego 2x dla DVD-RW, 2,4x dla DVD+RW i 3x dla DVD--RAM. Nagrywarka bardzo dobrze radzi sobie z odtwarzaniem zabezpieczonych płyt CD Audio (jedynie 10 procent testowych krążków nie zadziałało). W komplecie znajdziemy niezbyt popularne oprogramowanie do zapisywania płyt B's Recorder Gold 5 w wersji angielskiej oraz PowerDVD XP 4. Jako jedyny producent firma LG zadbała o polskich klientów, dołączając wyczerpującą instrukcję po polsku.

+
- obsługa DVD-R/RW i DVD+R/RW
- obsługa DVD-RAM

–
- brak możliwości overburningu

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 779 zł

Do testu dostarczył: LG Electronics Polska, tel. (022) 6061450 ➜ www.lge.pl

7. miejsce Toshiba SD-R 5112

700 złotych za jednoformatową nagrywarkę to dzisiaj już stanowczo za drogo

Toshiba umożliwia jedynie wypalanie nośników oznaczonych minusem. Prędkość zapisu dla krążków jednokrotnie zapisywalnych wynosi 4x, a wielokrotnie – 2x.

Wśród kompletu akcesoriów dołączonych do zestawu znajdziemy także specjalny pisak służący do opisywania płyt oraz po jednej czystej płycie CD-R i DVD-R. Producent dodaje pakiet oprogramowania Pinnacle Instant CD/DVD 7.0 SE, Pinnacle Studio 8 SE, Musicmatch Jukebox oraz programowy odtwarzacz WinDVD. Spośród tych aplikacji jedynie WinDVD jest w języku polskim. Napęd dość słabo radzi sobie z odtwarzaniem zabezpieczonych płyt CD Audio – przeczytał połowę płyt z testowanego zestawu.

+
- dwa lata gwarancji

–
- brak możliwości zapisu płyt DVD+R/RW

Jakość: dobra | Cena/Jakość: dobra | Cena: 716 zł

Do testu dostarczył: Alstor, tel. (022) 6755515 ➜ www.alstor.pl

8. miejsce Lite-On LDW-401S

Napęd Lite-On jest krótszy od innych, co może być istotne w wypadku małej i ciasnej obudowy peceta

Najtańsza w zestawieniu nagrywarka umożliwia zapis jedynie krążków oznaczonych plusem. Prędkość zapisu dla nośników umożliwiających zarówno zapis jednokrotny, jak i wielokrotny wynosi 4x. Gotową płytę otrzymujemy więc po około 15 minutach. Tempo zapisu płyt CD-R i CD-RW jest niewiele wolniejsze niż w najnowszych nagrywarkach tego typu i wynosi 40x dla CD-R i 24x dla CD--RW. W pudełku oprócz kabla audio i śrubek otrzymujemy dwie czyste płyty DVD (po jednej DVD+R i DVD+RW). Zawarte w pakiecie oprogramowanie Sonic MyDVD Media Suite pozwala na nagrywanie krążków CD oraz DVD, a PowerDVD XP 4 umożliwia odtwarzanie filmów DVD.

+
- niska cena
- szybkie nagrywanie płyt CD-R/RW

–
- brak możliwości zapisu płyt DVD-R/-RW
- głośna praca

Jakość: dobra | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 559 zł

Do testu dostarczył: AB, tel. (071) 3240500 ➜ www.liteon.ab.pl

9. miejsce Philips DVDRW416K

Duże logo i równie duża cena przy niewielkich możliwościach sugerują, że płacimy przede wszystkim za markę

Nagrywarka Philipsa umożliwia zapis płyt DVD+R/RW. Prędkość nagrywania krążków jednokrotnego zapisu wynosi 4x, a wielokrotnego – 2,4x. Zapis zwykłych płyt CD-R i CD-RW odpowiednio – 16x i 10x. Nie jest to zbyt wysoka prędkość w porównaniu z nowoczesnymi nagrywarkami CD-R/RW. W komplecie otrzymujemy jedynie kabel audio i śrubki, brakuje kabla sygnałowego. Dołączone oprogramowanie pozwala na nagrywanie płyt CD i DVD (Nero Burning ROM), edycję i przygotowanie wideo (Sonic MyDVD, Pinnacle Studio 8 SE) oraz odtwarzanie filmów DVD (PowerDVD XP 4). Niestety, cena urządzenia jest zdecydowanie zbyt wysoka w stosunku do jego możliwości.

+
- dwa lata gwarancji

–
- brak możliwości zapisu płyt DVD-R/-RW
- głośna praca

Jakość: dobra | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 1299 zł

Do testu dostarczył: Sirius Computers, tel. (033) 8732559 ➜ www.sirius.pl

Wyniki testu	Waga	1. miejsce Komputer Świat JAKOŚĆ	Ocena	2. miejsce Komputer Świat CENA/JAKOŚĆ	Ocena	3. miejsce	Ocena	4. miejsce	Ocena	5. miejsce	Ocena
Producent		**Plextor**		**BTC**		**Nec**		**Asus**		**Sony**	
Model		**PX-708A**		**DVD Dual DRW 1004IM**		**MultiSpin ND-1300A**		**DRW-0402P/D**		**DRU-510A**	
Prędkość zapisu DVD-R/-RW/+R/+RW/-RAM		**4x/2x/8x/4x/-**		**4x/2x/4x/2,4x/-**		**4x/2x/4x/2,4x/-**		**4x/2x/4x/2,4x/-**		**4x/2x/4x/4x/-**	
Prędkość zapisu CD-R/CD-RW		**40x/24x**		**40x/24x**		**16x/10x**		**16x/10x**		**24x/16x**	
Prędkość odczytu CD/DVD		**12x/40x**		**12x/40x**		**12x/40x**		**12x/32x**		**12x/32x**	
Serwis	**6%**		**3,50**		**3,67**		**3,17**		**3,67**		**3,50**
Okres gwarancji	3%	24 miesiące	4	24 miesiące	4	12 miesięcy	3	24 miesiące	4	24 miesiące	4
Sposób naprawy	2%	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
Numer telefonu pomocy technicznej	1%	(022) 6755515	3	(022) 6100979	4	(033) 8235211	4	(033) 8235211	4	(061) 8359400	3
Adres strony WWW producenta		www.plextor.be		www.btcpolska.pl		www.nec.com		pl.asus.com		www.sony-cp.com	
Wydajność	**40%**		**5,15**		**5,23**		**4,83**		**4,80**		**5,03**
Czas zapisu 4,38 GB na DVD-R/DVD+R	14%	15 min 2 s/8 min 19 s	6	14 min 52 s/14 min 37 s	6	14 min 38 s/14 min 29 s	6	14 min 49 s/14 min 24 s	6	15 min 11 s/15 min 34 s	6
Czas zapisu 4,38 GB na DVD-RW/DVD+RW	8%	29 min 58 s/15 min 25 s	5	29 min 32 s/29 min 35 s	5	29 min 1 s/23 min 58 s	5	30 min 26 s/24 min 32 s	5	30 min 33 s/14 min 56 s	5
Czas zapisu 700 MB na CD-R	6%	2 min 56 s	5	3 min 7 s	5	5 min 25 s	4	5 min 35 s	4	4 min 55 s	5
Czas zapisu 700 MB na CD-RW	2%	3 min 54 s	5	3 min 54 s	5	8 min 18 s	3	8 min 31 s	3	6 min 2 s	4
Czas zapisu 700 MB na CD-RW w trybie pakietowym	1%	14 min 47 s	2	19 min 57 s	2	10 min 6 s	2	16 min 14 s	2	9 min 38 s	2
Czas zapisu 4,38 GB na DVD-RW lub DVD+RW w trybie pakietowym	1%	51 min 13 s (DVD+RW)	3	54 min 4 s (DVD-RW)	3	23 min 47 s (DVD+RW)	5	23 min 2 s (DVD+RW)	5	14 min 37 s (DVD+RW)	6
Kopiowanie 700 MB z CD na dysk twardy	3%	4 min 8 s	5	4 min 32 s	5	5 min 26 s	4	5 min 37 s	4	5 min 17 s	4
Kopiowanie 4,38 GB z DVD na dysk twardy	1%	83 min 23 s	2	25 min 22 s	5	53 min 23 s	3	62 min 26 s	2	53 min 44 s	3
Kopiowanie 80 minut audio na dysk twardy	2%	2 min 52 s	6	2 min 51 s	6	3 min 31 s	5	4 min 2 s	5	4 min 10 s	5
Średni czas dostępu	1%	89 ms	6	88 ms	6	110 ms	5	120 ms	5	128 ms	4
Czas od włożenia płyty do napędu do jej uruchomienia (CD-ROM/CD-R/CD-RW/DVD-ROM/DVD-R/DVD-RW/DVD+R/DVD+RW	1%	12,88/15,92/13,20/14,20/22,43/29,72/23,83/20,13 s	2	14,60/16,30/15,50/15,50/16,72/17,42/19,56/17,22 s	2	19,05/25,92/26,80/28,09/23,61/25,53/26,55/22,55 s	2	11,61/11,67/21,74/12,21/23,20/21,91/21,65/21,77 s	2	11,43/13,62/12,10/16,94/11,87/12,41/14,44/12,87 s	2
Jakość	**34%**		**4,88**		**4,53**		**4,71**		**5,06**		**4,62**
Niezapisywane typy płyt DVD	5%	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5
Nieodczytywane typy płyt DVD	3%	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5
Korekcja błędów CD	2%	84%	4	78%	4	53%	2	47%	2	39%	2
Korekcja błędów CD Audio	2%	75%	4	100%	6	100%	6	100%	6	75%	4
Korekcja błędów DVD Video	3%	100%	6	100%	6	60%	2	100%	6	93%	5
Błąd 06 (s. 30) jitter dla DVD-R/DVD+R	2%	2,86/3,53 ns	2	3,08/4,26 ns	2	2,35/3,03 ns	3	2,29/2,93 ns	3	2,23/2,94 ns	3
Błąd jitter dla DVD-RW/DVD+RW	2%	2,65/3,61 ns	2	4,02/4,07 ns	2	2,31/3,37 ns	3	2,35/3,75 ns	3	2,79/3,29 ns	3
Błąd jitter dla CD-R	2%	27,3 ns	5	33,8 ns	5	31 ns	5	30,8 ns	5	35,8 ns	1
Błąd jitter dla CD-RW	2%	26 ns	5	35 ns	5	26,5 ns	5	28,5 ns	5	35 ns	5
Błąd 07 (s. 30) BLER dla DVD-R/DVD+R	2%	38/56 błędów na sekundę	5	23/783 błędów na sekundę	3	19/12 błędów na sekundę	6	24/10 błędów na sekundę	6	18/16 błędów na sekundę	6
Błąd BLER dla DVD-RW/DVD+RW	2%	4/37 błędów na sekundę	6	99/18 błędów na sekundę	5	5/10 błędów na sekundę	6	6/15 błędów na sekundę	6	5 /9 błędów na sekundę	6
Błąd BLER dla CD-R	2%	6 błędów na sekundę	6	3 błędy na sekundę	6	4 błędy na sekundę	6	4 błędy na sekundę	6	4 błędy na sekundę	6
Błąd BLER dla CD-RW	2%	21 błędów na sekundę	6	556 błędów na sekundę	1	9 błędów na sekundę	6	5 błędów na sekundę	6	27 błędów na sekundę	6
System ochrony przed błędami zapisu	3%	jest/jest (BURN-Proof)	6	jest/jest (Superlink)	6	jest/jest (Justlink)	6	jest/jest (BURN-Proof)	6	jest/jest (Power-Burn)	6
Obsługa i instalacja	**4%**		**3,75**		**3,25**		**3,75**		**3,75**		**3,75**
Instalacja	1%	typowa	3	typowa	3	typowa	3	typowa	3	typowa	3
Instrukcja obsługi	1%	polska, lakoniczna	3	angielska, na CD	1	angielska, kompletna	1	angielska, kompletna	1	angielska, lakoniczna	1
Wyposażenie	1%	kabel IDE	3	kabel audio, śrubki	3	kabel IDE, kabel audio, śrubki	5	kabel IDE, kable audio, śrubki, bolec do wyjmowania płyty	5	kabel IDE, śrubki, czarny panel czołowy	5
Awaryjne wysuwanie płyty	1%	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
Pozostałe	**16%**		**4,69**		**4,69**		**5,13**		**3,75**		**3,63**
Wersja firmware		v 1.01		v 0039		v 1.05		v 1.05		v 1.0a	
Głośność pracy	5%	51 dBA	2	47 dBA	3	38 dBA	5	47 dBA	3	51 dBA	2
Dostępność nowego firmware w internecie		jest (www.plextor.be)		jest (www.btcpolska.pl)		jest (www.nec.com)		jest (pl.asus.com)		jest (www.sony-cp.com)	
CD-Text odczyt/zapis	1%	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6
Odtwarzanie zabezpieczonych płyt z muzyką	1%	niemożliwy w 30% sprawdzonych płyt	5	niemożliwy w 80% sprawdzonych płyt	2	niemożliwy w 40% sprawdzonych płyt	4	niemożliwy w 60% sprawdzonych płyt	3	niemożliwy w 30% sprawdzonych płyt	5
Zapis pakietowy	1%	jest (Mt Rainer lub UDF)	6	jest (UDF)	4	jest (UDF)	4	jest (UDF)	4	jest (UDF)	4
Zapis/odczyt płyt CD 99 minut	1%	możliwy/możliwy	6	możliwy/możliwy	6	niemożliwy/niemożliwy	1	niemożliwy/możliwy	3	niemożliwy/niemożliwy	1
Obsługa overburningu	1%	jest	6	jest	6	jest	6	brak	1	brak	1
Wyjście audio analogowe/cyfrowe	1%	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/brak	3	jest/jest	6
Bufor danych		2048 KB		2048 KB		2048 KB		2048 KB		8192 KB	
Dołączone oprogramowanie	5%	Nero Burning ROM 5.5 PL, InCD, PowerDVD XP 4, PlexTools, Pinnacle Studio 8 SE	6	Nero Burning ROM 5.5 PL, InCD, PowerDVD XP 4 PL, PowerProducer 2, Mediashow	6	Nero Burning ROM 5.5 PL, Nero Vision Express, Nero Media Player, InCD, Sonic MyDVD 4.5, Sonic CinePlayer	6	Sonic RecordNow DX 4.6, Sonic DLA, Asus DVD Player, DVD MovieFactory 2 SE	5	RecordNow DX, Sonic DLA, Sonic MyDVD, Sonic MyDVD Video Editor, ShowBiz, Sonic Simple Backup, PowerDVD 5, Musicmatch	5
Dołączone płyty CD i DVD		brak		1x DVD-RW		brak		1x CD-R, 1x DVD-R		brak	
Ocena pośrednia	**100%**		**4,83**		**4,73**		**4,69**		**4,61**		**4,52**
Punkty dodatnie/ujemne											
Ocena końcowa	**100%**		**4,83**		**4,73**		**4,69**		**4,61**		**4,52**
Jakość		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**		**bardzo dobra**	
Cena/Jakość		**niedostateczna**		**celująca**		**dostateczna**		**bardzo dobra**		**dobra**	
Cena*		**1600 zł**		**720 zł**		**1149 zł**		**838 zł**		**899 zł**	
Cena/Jakość – wyliczenie		**1600/4,83² = 68,58**		**720/4,73² = 32,18**		**1149/4,69² = 52,24**		**838/4,61² = 39,43**		**899/4,52² = 44,00**	

* Ceny obowiązujące w dniu 9 grudnia 2003 roku

6. miejsce		7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce	
LG		**Toshiba**		**Lite-On**		**Philips**	
GSA-4040B		**SD-R 5112**		**LDW-401S**		**DVDRW416K**	
4x/2x/4x/2,4x/3x		**4x/2x/-/-/-**		**-/-/4x/4x/-**		**-/-/4x/2,4x/-**	
24x/16x		**16x/10x**		**40x/24x**		**16x/10x**	
12x/32x	**Ocena**	**12x/40x**	**Ocena**	**12x/40x**	**Ocena**	**12x/40x**	**Ocena**
	3,50		**3,50**		**3,67**		**3,67**
24 miesiące	4	24 miesiące	4	24 miesiące	4	24 miesiące	4
naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3	naprawa lub wymiana u sprzedawcy	3
(022) 6061450	3	(022) 6755515	3	(071) 3240526	4	(022) 5710000	4
www.lge.pl		www.toshiba-europe.com		www.liteonit.com		www.philips.pl	
	4,80		**3,30**		**3,78**		**3,33**
15 min 1 s/14 min 44 s	6	18 min 42 s/-	3	-/15 min 2 s	3	-/14 min 23 s	3
29 min 57 s/24 min 26 s	5	31 min 14 s/-	3	-/14 min 52 s	3	-/23 min 57 s	3
5 min 16 s	4	5 min 49 s	4	3 min 19 s	5	5 min 27 s	4
6 min 1 s	4	8 min 33 s	3	4 min 21 s	5	8 min 15 s	3
7 min 34 s	3	12 min 15 s	2	8 min 10 s	3	11 min 54 s	2
33 min 55 s (DVD+RW)	4	33 min 55 s (DVD-RW)	4	14 min 19 s (DVD+RW)	6	51 min 59 s (DVD+RW)	3
8 min 23 s	3	5 min 55 s	4	4 min 29 s	5	5 min 25 s	4
55 min 8 s	3	55 min 26 s	3	48 min 53 s	3	55 min 6 s	3
4 min 35 s	5	5 min 55 s	4	4 min 32 s	5	3 min 27 s	5
117 ms	5	109 ms	5	98 ms	6	107 ms	5
16,5/17,5/16,56/15,17/ 24,60/25,96/26,33/26,56 s	2	9,51/12,5/11,97/11,35/ 22,53/25,16/15,9/18,03 s	2	24,51/24,65/16,88/28,77/ 25,12/25,29/21,95/28,35 s	2	17,25/16,72/18,41/20,53/ 21,22/26,28/22,07/21,10 s	2
	4,47		**4,68**		**3,97**		**4,50**
obsługiwane wszystkie formaty DVD	6	DVD+R, DVD+RW, DVD-RAM	4	DVD-R, DVD-RW, DVD-RAM	4	DVD-R, DVD-RW, DVD-RAM	4
obsługiwane wszystkie formaty DVD	6	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5	DVD-RAM	5
42%	2	53%	2	61%	2	49%	2
60%	2	65%	3	100%	6	100%	6
100%	6	100%	6	100%	6	60%	2
2,97/4,29 ns	2	3,62/3,62 ns	2	4,27/4,27 ns	2	3,15/3,15 ns	3
3,49/4,63 ns	2	3,15/3,15 ns	3	3,67/3,67 ns	2	3,69/3,69 ns	2
36,8 ns	1	33,8 ns	5	40,3 ns	1	33,3 ns	5
32,5 ns	5	33,5 ns	5	35 ns	5	29,5 ns	5
66/265 błędów na sekundę	3	13/ - błędów na sekundę	6	- /296 błędów na sekundę	1	- /10 błędów na sekundę	6
52/41 błędów na sekundę	5	5/ - błędów na sekundę	6	- /23 błędy na sekundę	6	- /13 błędów na sekundę	6
3 błędy na sekundę	6	4 błędy na sekunę	6	3 błędy na sekundę	6	14 błędów na sekundę	6
15 błędów na sekundę	6	11 błędów na sekundę	6	1555 błędów na sekundę	1	9 błędów na sekundę	6
jest/jest (Buffer Underrun Technology)	6	jest/jest (BURN-Proof)	6	jest/jest (Smart-Burn)	6	jest/jest (Seamless Link)	6
	5,00		**3,75**		**3,25**		**3,25**
typowa	3	typowa	3	typowa	3	typowa	3
polska, wzorowa	6	angielska, kompletna	1	angielska, lakoniczna	1	angielska, kompletna	1
kabel IDE, kabel audio, śrubki	5	kabel IDE, kabel audio, śrubki, pisak	5	kabel audio, śrubki	3	kabel audio, śrubki	3
jest	6	jest	6	jest	6	jest	6
	3,94		**3,94**		**4,25**		**3,94**
v A104		v 1031		v ES0E		v 1.00	
45 dBA	3	49 dBA	3	57 dBA	2	51 dBA	2
jest (www.pl.lgservice.com)		jest (www.toshiba-europe.com)		jest (www.liteonit.com)		jest (www.philips.pl)	
jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6
niemożliwy w 10% sprawdzonych płyt	6	niemożliwy w 50% sprawdzonych płyt	3	niemożliwy w 20% sprawdzonych płyt	5	niemożliwy w 20% sprawdzonych płyt	5
jest (UDF)	4	jest (UDF)	4	jest (UDF)	4	niemożliwy z dołączonym oprogramowaniem	2
niemożliwy/możliwy	3	niemożliwy/możliwy	3	możliwy/możliwy	6	możliwy/niemożliwy	3
brak	1	brak	1	jest	6	jest	6
jest/brak	3	jest/jest	6	jest/jest	6	jest/jest	6
2048 KB		2048 KB		2048 KB		2048 KB	
B's Recorder Gold 5 ang, B's Clip, neoDVD, PowerDVD XP 4	5	Pinnacle Instant CD/DVD 7.0 SE, Pinnacle Studio 8.0 SE ang, WinDVD 4 PL, Musicmatch Jukebox	5	Sonic MyDVD Media Suite, PowerDVD XP 4 PL	5	Nero Burning ROM 5.5, SonicMyDVD, Pinnacle Studio 8.0 SE, Power DVD XP 4, Click'N Design	5
1x DVD-RAM		1x CD-RW, 1x DVD-R		1x DVD+R, 1x DVD+RW		1x DVD-R	
	4,48		**3,90**		**3,89**		**3,84**
	4,48		**3,90**		**3,89**		**3,84**
dobra		**dobra**		**dobra**		**dobra**	
bardzo dobra		**dobra**		**bardzo dobra**		**niedostateczna**	
779 zł		**716 zł**		**559 zł**		**1299 zł**	
779/4,48² = 38,81		**716/3,90² = 47,07**		**559/3,89² = 36,94**		**1299/3,84² = 88,09**	

Tak Komputer ŚWIAT testował nagrywarki DVD

Napędy testowano w laboratorium Komputer ŚWIATA, test jakości nagrywanych płyt wykonano w laboratorium Audio Development w Malmö w Szwecji.

Szybkość

Nagrywanie płyt DVD trwa znacznie dłużej niż zapis krążków CD. Warto więc zwrócić uwagę, z jaką prędkością dane urządzenie potrafi zapisywać dane. Najnowsze modele pracują z prędkością 8x – na gotową płytę czekamy około ośmiu minut. Z jednej strony to bardzo krótko, biorąc pod uwagę, że niedawno trzeba było czekać aż godzinę. Z drugiej strony użytkownicy pecetów przyzwyczaili się, że korzystając z nagrywarki CD-R, czeka się na płytę nie dłużej niż trzy minuty. Wszystkie nagrywarki DVD pozwalają również na zapis nośników CD-R i CD-RW. Sprawdzono więc, ile czasu zajmuje nagranie 700 MB danych na płytach tego rodzaju. Komputer ŚWIAT zmierzył czas kopiowania na dysk twardy zawartości płyty DVD-ROM i CD-ROM oraz zgrywania muzyki z CD Audio. Sprawdzono także, jak długo użytkownik musi czekać od momentu włożenia płyty do napędu do chwili, kiedy zostanie ona rozpoznana i dane zaczną być kopiowane na dysk.

Jakość

W tej kategorii oceniana była jakość płyt, które zapisało urządzenie. Komputer ŚWIAT zbadał wielkość błędu jitter i BLER dla wszystkich nagranych płyt. Jakość korekcji błędów zmierzono, korzystając ze specjalnych płyt zawierających spreparowane uszkodzenia.

Ocenę jakości nagranych płyt CD i DVD wykonywano za pomocą profesjonalnego urządzenia pomiarowego

Pozostałe

Niektóre z nowych płyt CD Audio nie są odtwarzane przez komputerowe napędy CD. Sprawdzono zatem, czy nagrywarki DVD radzą sobie z takimi płytami. Zbadano także poziom hałasu emitowany przez testowane urządzenia oraz możliwość odczytu i zapisu krążków CD o powiększonej pojemności (overburning).

Ocena Cena/Jakość

Sposób obliczenia współczynnika Cena/Jakość pokazano w tabeli testowej. Oceny są wystawiane według poniższej skali:

celująca	poniżej 33,14
bardzo dobra	od 33,14 do 41,42
dobra	od 41,43 do 49,71
dostateczna	od 49,72 do 57,99
mierna	od 58,00 do 66,28
niedostateczna	powyżej 66,28

Biurowa

Czy istnieje alternatywa dla drogiego pakietu Microsoftu? Zdaniem Komputer ŚWIATA domowym użytkownikom i małym firmom wystarczy OpenOffice

Dla większości użytkowników komputerów **01 pakiet biurowy** to obok systemu operacyjnego najważniejszy program zainstalowany w pececie. Bez **02 edytora tekstu** lub **03 arkusza kalkulacyjnego** uciążliwe staje się napisanie obszernego wypracowania, pisma urzędowego czy też obliczenie domowego budżetu. Coraz większą popularnością cieszą się także **04 programy do tworzenia prezentacji**. Nic dziwnego, jest to bardzo dobry sposób przekazywania różnego rodzaju informacji zarówno w formie tekstowej, jak i graficznej.

Jednak najpopularniejszy na rynku pakiet biurowy firmy Microsoft nawet w wersji edukacyjnej jest w dalszym ciągu tak drogi, że nie każdego na niego stać. Czy jedynym rozwiązaniem w takim wy-

Co to właściwie jest...

01 pakiet biurowy
Zbiór programów, które można stosować w komputerach nie tylko biurowych, ale także domowych. W skład pakietu biurowego wchodzi: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny i prawie zawsze terminarz, a coraz częściej także programy pocztowe, przeglądarki internetowe i programy do tworzenia baz danych.

02 edytor tekstu
Program do tworzenia i edycji tekstu. Zastępuje użytkownikowi komputera kartkę, długopis, maszynę do pisania, gumkę, zestaw do kolorowania, a najczęściej także słowniki ortograficzny i wyrazów bliskoznacznych.

03 arkusz kalkulacyjny
Program do obliczeń matematycznych, statystycznych i finansowych. Dane organizowane są w komórkach. Arkusz pozwala na dowolne sortowanie danych, ich graficzną prezentację za pomocą wykresów, a także drukowanie informacji.

Edytory tekstu

Writer

Writer jest edytorem tekstu darmowego pakietu OpenOffice.org Program doskonale potrafi zapisywać oraz czytać dane w **05 formatach** swojego odpowiednika – MS Worda. Dzięki temu nie ma problemów z przenoszeniem informacji między tymi aplikacjami.

Warto wspomnieć, że Writer pozwala na szybkie i proste eksportowanie dokumentów do formatu **06 PDF**. Takiej samej operacji nie wykonamy za pomocą Worda.

Minusem programu jest niewielka liczba **07 szablonów**. W Writerze możemy tworzyć i dodawać makra. Nie działają one jednak w aplikacji Microsoftu. Także makr zrobionych w Wordzie nie można eksportować do edytora tekstu OpenOffice.org

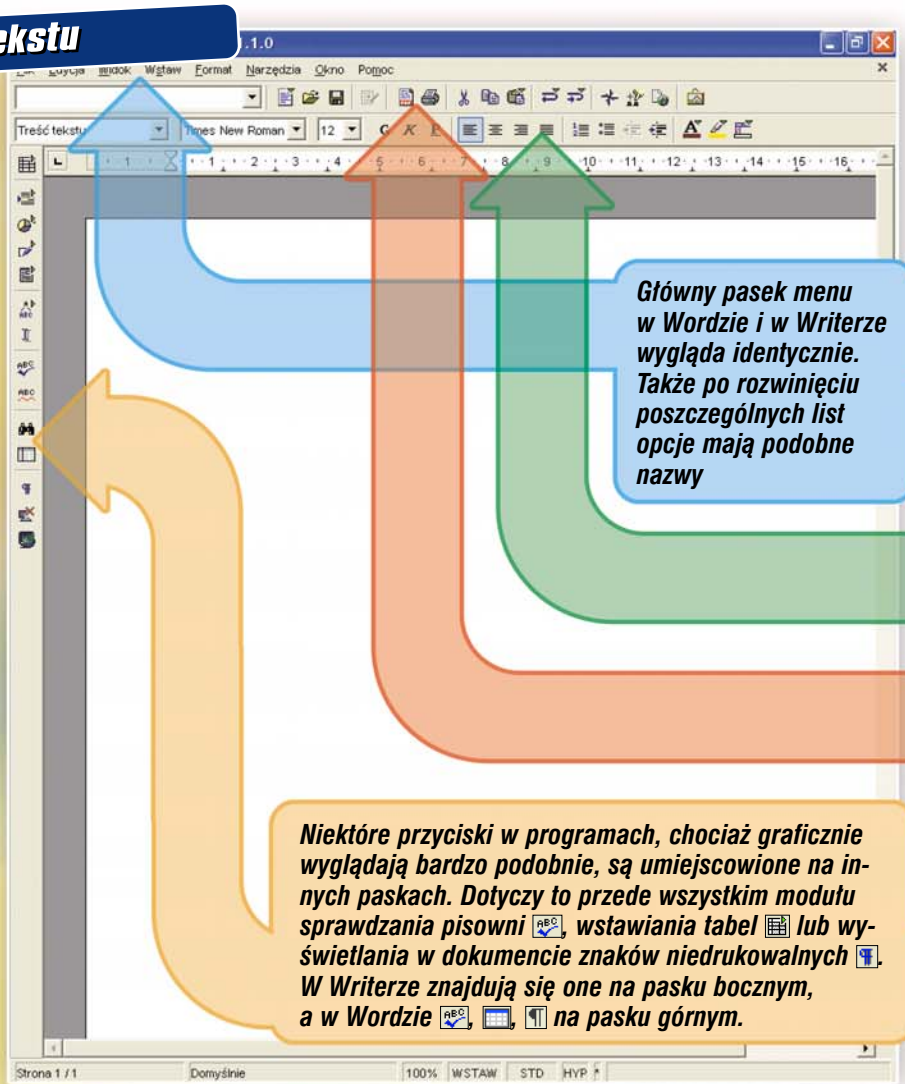

Główny pasek menu w Wordzie i w Writerze wygląda identycznie. Także po rozwinięciu poszczególnych list opcje mają podobne nazwy

Niektóre przyciski w programach, chociaż graficznie wyglądają bardzo podobnie, są umiejscowione na innych paskach. Dotyczy to przede wszystkim modułu sprawdzania pisowni, wstawiania tabel lub wyświetlania w dokumencie znaków niedrukowalnych. W Writerze znajdują się one na pasku bocznym, a w Wordzie na pasku górnym.

Sprostowanie

W artykule zatytułowanym Biurowa przesiadka (Komputer Świat 25/2003, str. 32–38), dotyczącym nowego pakietu biurowego Microsoft Office 2003, zamieszczono informację, iż wadą tego produktu w wersji dla Nauczycieli, Studentów i Uczniów jest „niemożność użytkowania, gdy wszyscy domownicy przestają być nauczycielami lub uczniami". Tymczasem, przy Microsoft Office 2003, nawet po zakończeniu nauki, użytkownik bądź inni członkowie rodziny pozostający w tym samym gospodarstwie domowym, nadal mogą korzystać z zakupionego pakietu Microsoft Office 2003 w ww. wersji.

Jacek Maśliński
Manager ds. oprogramowania biurowego, Microsoft Polska

Komentarz redakcji – w następnym numerze.

Moim zdaniem

Paweł Bijata
autor testu

Korzystając z systemu Windows, używałem pakietu MS Office. Jednak nie tak dawno przez ponad dwa miesiące posługiwałem się tylko kombajnem biurowym OpenOffice. Nie musiałem nawet zmieniać swoich nawyków, ponieważ programy są do siebie podobne i równie wygodne. Największym utrudnieniem w pracy z OpenOffice jest brak zgodności języków do tworzenia makr.

Różnice

Writer

- *Możliwość bezpośredniego eksportowania plików tekstowych do formatu PDF. W otwartym dokumencie klikamy na przycisk*

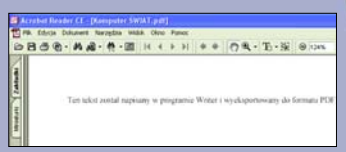

- *Brak w programie pomocy w języku polskim*

alternatywa

padku jest nie używać komputera lub zaopatrzyć się w piracką kopię tego pakietu? Otóż nie! Możemy przecież za darmo stać się posiadaczami niemal równie dobrego i funkcjonalnego kombajnu biurowego, jakim jest OpenOffice.org

Komputer ŚWIAT porównał trzy najważniejsze aplikacje wchodzące w skład obu pakietów (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny i program do tworzenia prezentacji). Ponadto w OpenOffice jest jeszcze aplikacja Draw – za jej pomocą możemy wykonywać proste grafiki i rysunki.

W Microsoft Office zależnie od zakupionej przez nas wersji znajdziemy dodatkowo takie programy jak Office Picture Manager, Publisher oraz Access.

Drogowskaz

Biurowa alternatywa	36
Edytory tekstu	36
Moim zdaniem	36
Arkusze kalkulacyjne	38
Programy do tworzenia prezentacji	39

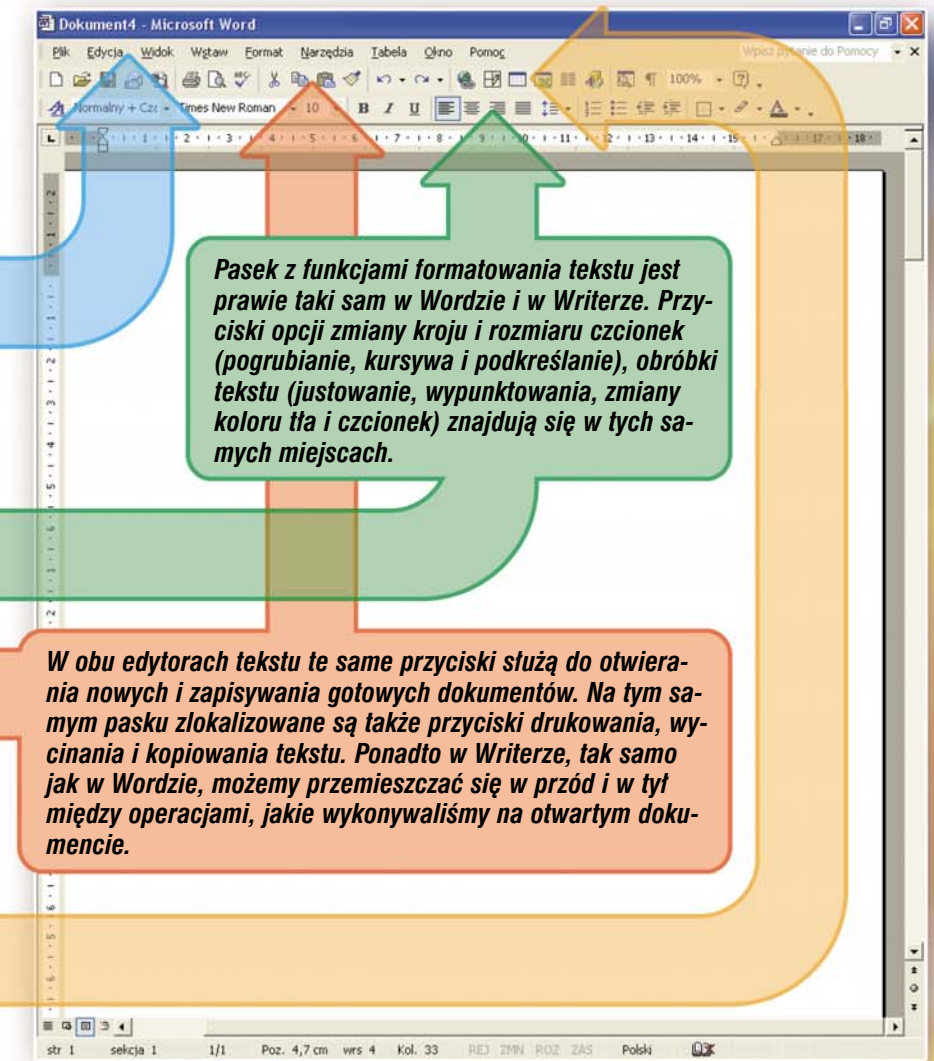

Word

Word to w dalszym ciągu najpopularniejszy na rynku edytor tekstu. Przewyższa swojego konkurenta przede wszystkim znacznie szybszym działaniem. Zapisywanie oraz otwieranie dokumentów tekstowych odbywa się w nim o wiele sprawniej niż w konkurencyjnym Writerze.

Word ma także dużo większą bazę szablonów i klipartów. Ponadto lepszy jest w nim słownik języka polskiego. Moduł sprawdzania pisowni w Wordzie działa niemal bezbłędnie.

Edytor tekstu Microsoftu nie przewyższa znacznie funkcjonalnością darmowego OpenOffice. Funkcje potrzebne zwykłym użytkownikom są w obu programach bardzo podobne i równie proste w obsłudze. Większość zauważalnych różnic, których zresztą jest niewiele, to raczej kosmetyczne drobiazgi.

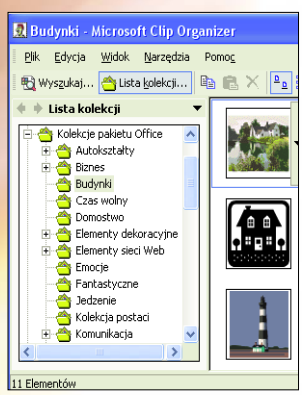

Word

- Duża liczba szablonów, klipartów, wbudowany w program słownik wyrazów bliskoznacznych
- Szybsze działanie (otwieranie i zapisywanie dokumentów)
- Wygodniejsza praca z dużymi dokumentami tekstowymi

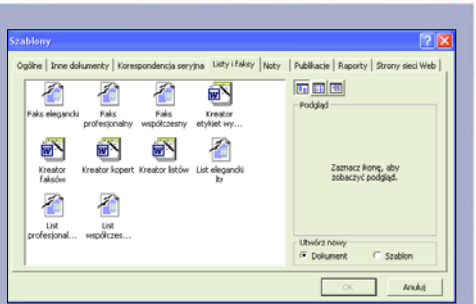

Co to właściwie jest...

04 programy do tworzenia prezentacji
Program, który umożliwia przygotowanie graficznych pokazów na ekranie komputera.

05 format
Struktura pliku, która definiuje sposób jego zapisywania i wyświetlania przez odpowiedni program. Poszczególne formaty plików można rozpoznać po rozszerzeniu nazwy danego pliku.

06 PDF
Format dokumentów tworzonych w programie Adobe Acrobat. Zapisywane w nim są wszystkie elementy drukowanego dokumentu, a więc tekst i grafika. Pliki w formacie PDF znaleźć można na płytach CD-ROM, dołączone do naszych programów; zawierają najczęściej ilustrowane podręczniki użytkownika. Do oglądania tego typu dokumentów wystarczy darmowy program Acrobat Reader.

07 szablon
Programy biurowe zawierają wiele gotowych najpopularniejszych typów dokumentów, zwanych szablonami. W wypadku edytora tekstu jest to na przykład wzór faksu lub życiorysu, a w wypadku programu do tworzenia prezentacji atrakcyjny przepis na jej stworzenie.

08 formuła
Wzór bazujący na odwołaniach do wartości umieszczonych w komórkach arkusza kalkulacyjnego. Dzięki formułom można obliczać na przykład sumę, średnią lub iloczyn wartości z innych komórek. Formuła =SUMA (A1: C1) oznacza, że w miejscu jej wpisania pojawi się wynik dodawania liczb z komórek A1, B1 i C1.

Arkusze kalkulacyjne

Calc

Arkusz kalkulacyjny Calc jest bardzo dobrym programem zarówno dla początkujących, jak i dla zaawansowanych użytkowników. Jeżeli nawet do tej pory korzystaliśmy tylko z aplikacji Excela, nie będziemy mieli większych problemów z opanowaniem arkusza kalkulacyjnego pakietu OpenOffice.org Calca można nawet nazwać bliźniakiem Excela. Ma bardzo podobne funkcje, a także rozmieszczenie menu oraz ikon.

Calc nie ma problemów z czytaniem dokumentów stworzonych w programie Excel. Zachowuje zarówno poprawność tekstu, jak i wszystkich 08 (s. 37) formuł w komórkach. Calc ma swój własny język pisania makr – Star Basic. Nie jest on czytany w arkuszu kalkulacyjnym Microsoftu.

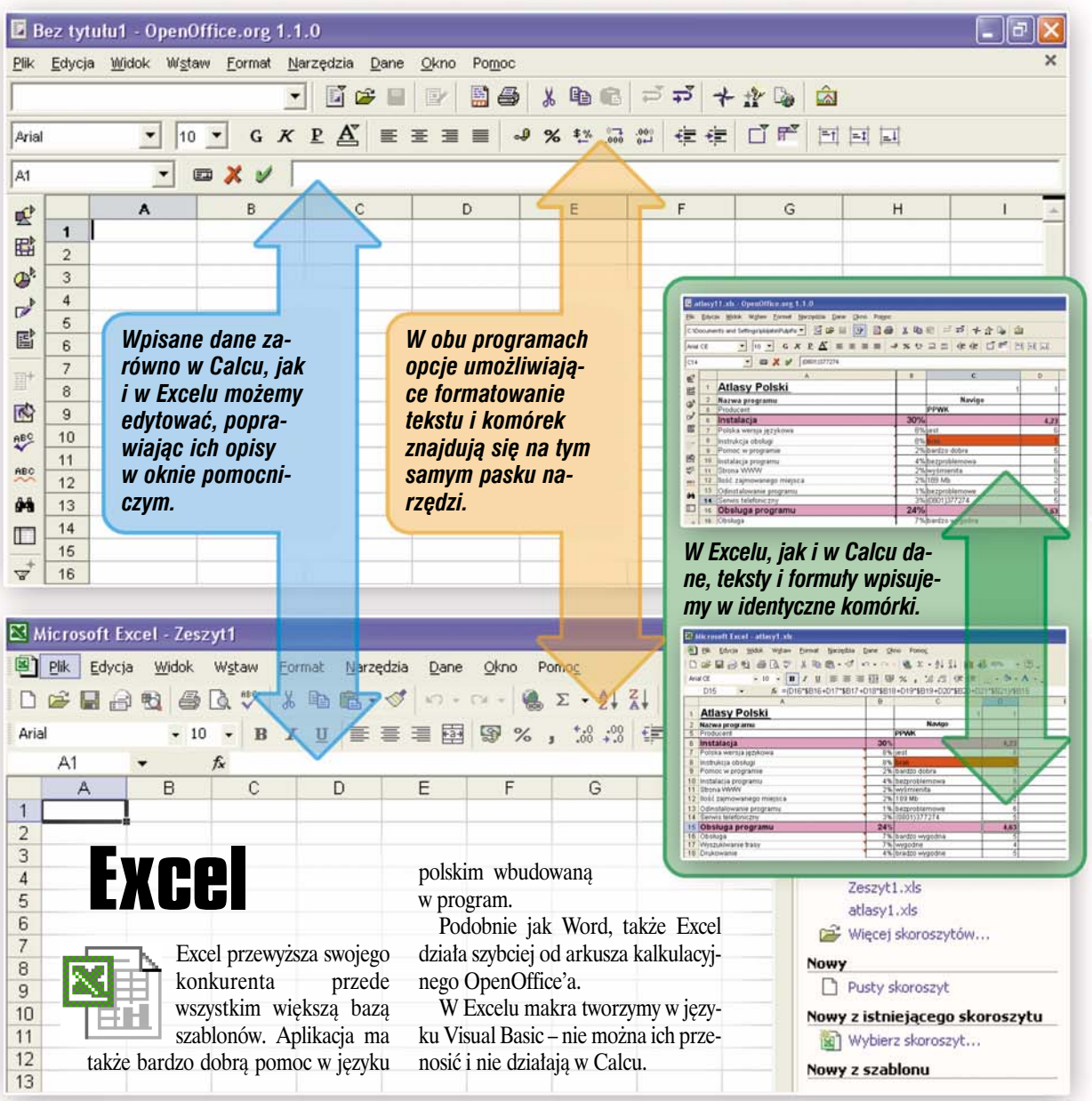

Różnice

Calc

- Mniejsza baza szablonów
- Język skryptowy Star Basic

- Możliwość zapisu i odczytu dokumentów w większej liczbie popularnych formatów

Excel

- Pliki Excela zajmują prawie dwukrotnie więcej miejsca na dysku
- Większa liczba funkcji (na przykład matematycznych czy statystycznych)
- Język skryptowy Visual Basic

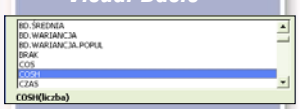

Excel

Excel przewyższa swojego konkurenta przede wszystkim większą bazą szablonów. Aplikacja ma także bardzo dobrą pomoc w języku polskim wbudowaną w program.

Podobnie jak Word, także Excel działa szybciej od arkusza kalkulacyjnego OpenOffice'a.

W Excelu makra tworzymy w języku Visual Basic – nie można ich przenosić i nie działają w Calcu.

Jak stać się posiadaczem OpenOffice.org

Polską wersję pakietu OpenOffice.org można zainstalować z płyty czasopisma Komputer ŚWIAT Ekspert 6/03 dostępnego w kioskach. Ponadto plik instalacyjny skompilowany i przygotowany przez firmę Ux Systems możemy pobrać z internetu

. Tę samą wersję można także kupić w pudełku za 130 złotych. Zawartość pudełka to płyta CD, książka z bardzo dokładną i przystępną instrukcją obsługi oraz licencja, w której znajdziemy kody dostępowe umożliwiające korzystanie z serwisu pomocy technicznej. Ponadto firma Ux Systems zobowiązuje się w przeciągu roku wysłać użytkownikowi aktualizację na płycie CD (jeżeli przez ten okres pakiet zostałby w jakiś sposób unowocześniony).

Impress

Impress pełni w pakiecie OpenOffice funkcje narzędzia do tworzenia prezentacji. Robione przez nas dokumenty tekstowe możemy przedstawiać jako pokaz slajdów. Impress, podobnie jak PowerPoint, pozwala wzbogacać prezentacje elementami graficznymi oraz różnego rodzaju efektami.

Stworzone w programie prezentacje możemy zapisywać zarówno w formatach Impressa, jak i PowerPointa.

Korzystając z Impressa, możemy używać grafik stworzonych w programie Draw. Draw jest aplikacją wchodzącą w skład pakietu OpenOffice i służy do tworzenia prostych obrazków.

PowerPoint

Chociaż obsługa aplikacji pakietów OpenOffice i Microsoftu jest podobna, tworzenie prezentacji jest dużo wygodniejsze w PowerPoincie. Program ma większą bazę szablonów, a także gotowych prezentacji, które możemy modyfikować, co przy pracy z tego typu aplikacjami jest bardzo ważne.

W aplikacji Microsoftu wygodniejsze jest osadzanie grafik i dołączanie różnego rodzaju multimediów (filmów, dźwięków). Dodatkowo w PowerPoincie 2003 mamy możliwość nagrywania stworzonych prezentacji bezpośrednio na płytę CD.

Programy do tworzenia prezentacji

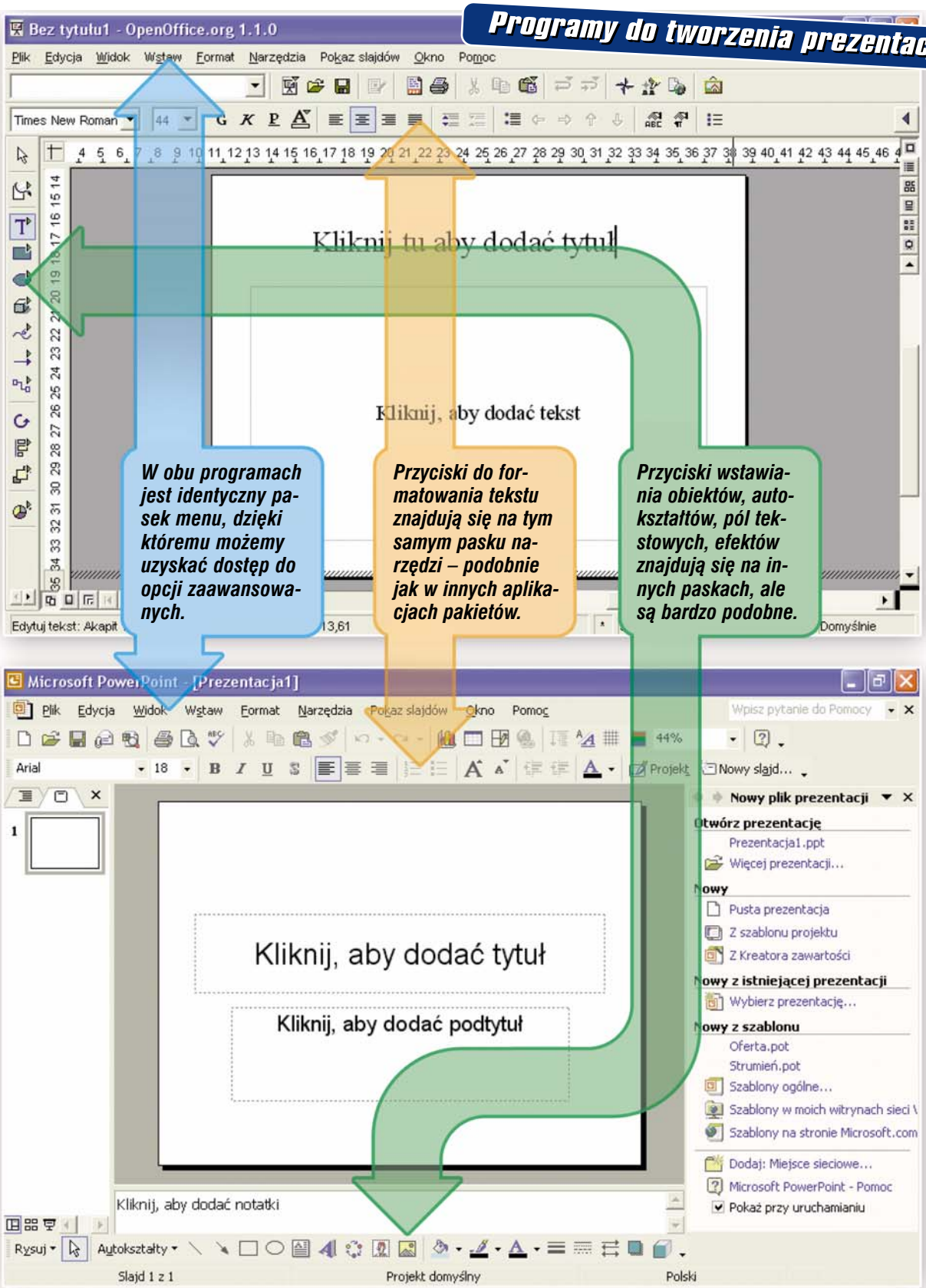

Różnice

Impress

- Bardzo mała liczba szablonów, clipartów. Wersja pobrana z internetu miała tylko dwa szablony
- Eksport prezentacji bezpośrednio do formatu PDF

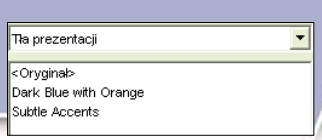

PowerPoint

- Wygodniejsze rysowanie, więcej efektów ozdobnych
- Dodatkowa baza szablonów, które można pobrać z internetu

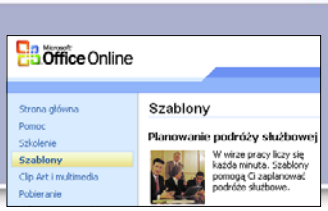

Co to właściwie jest...

01 internet
Sieć komputerowa o zasięgu światowym, zwana też siecią wszystkich sieci. Nazwa ta jest o tyle trafna, że internet to w rzeczywistości kilkanaście tysięcy różnych sieci komputerowych połączonych ze sobą różnego typu łączami telekomunikacyjnymi. Na przykład światłowodem.

02 strona WWW
Zawartość widoczna w oknie przeglądarki stron WWW po wpisaniu w nie adresu internetowego – połączenie tekstu, grafiki, animacji i dźwięku zapisane w formacie HTML i przechowywane na serwerze WWW.

03 baza danych
Plik zawierający pola wypełnione różnego rodzaju informacjami. Rodzajem bazy danych jest na przykład spis adresów i telefonów wprowadzonych do komputera.

04 peer-to-peer
Typ sieci komputerowej bez wydzielonego serwera. Każdy z komputerów w sieci p2p pełni funkcję zarówno serwera, czyli dawcy, jak i klienta, czyli odbiorcy danych.

Internet to nie tylko biblioteki, zabawy i szkolne strony WWW. To także wszelkie zło, przed którym staramy się na co dzień chronić nasze dzieci. Specjalne programy pomogą strzec najmłodszych

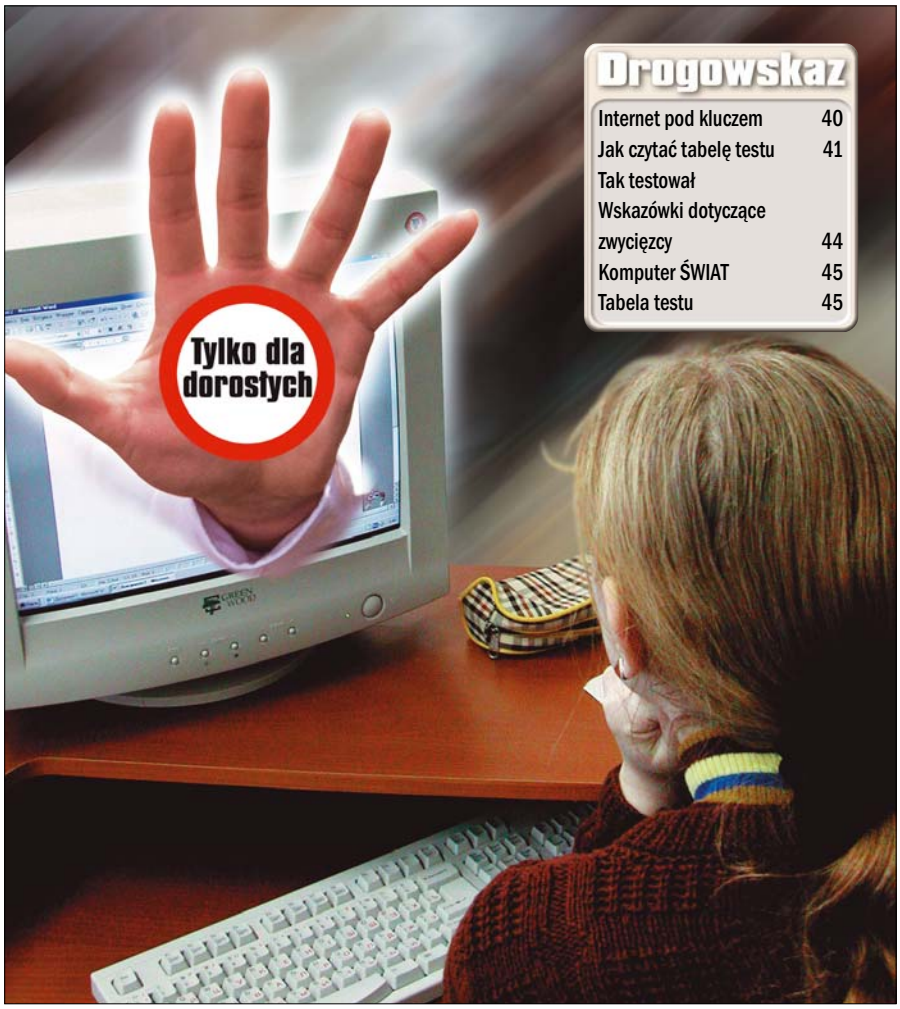

FOT.: FORUM/BE&W/montaż Komputer ŚWIAT

Drogowskaz

Internet pod kluczem	40
Jak czytać tabelę testu	41
Tak testował	
Wskazówki dotyczące zwycięzcy	44
Komputer ŚWIAT	45
Tabela testu	45

Internet pod kluczem

Słuszność mają osoby, które przestrzegają przed zagrożeniami związanymi z korzystaniem przez dzieci z internetu. Komputer ŚWIAT w ciągu zaledwie kilku minut po wpisaniu do wyszukiwarki nazwy jednego z zespołów heavy metalowych dotarł – kierując się umieszczonymi na jego stronach linkami – do witryn gloryfikujących przemoc, epatujących seksem oraz promujących narkotyki. Co robić, by nasza pociecha nie natknęła się w sieci WWW na niewłaściwe treści?

Rozwiązanie wydaje się proste – poświęcajmy dziecku jak najwięcej czasu, zainteresujmy się tym, czego szuka w internecie. Możemy też postarać się o komputerową nianię. Komputer ŚWIAT przetestował cztery programy kontrolujące dostęp do internetu. Który najskuteczniej chroni przed niebezpieczeństwami czyhającymi w sieci?

Zdaniem ekspertów

Maciej Pertyński
ojciec 11-letniego Michała i 13-letniej Ewy

Przetestowałem program Opiekun na moich niebywale aktywnych internetowo dzieciach. Są one w niebezpiecznym wieku 11 i 13 lat, więc jego funkcje mnie zainteresowały. Uwagę zwraca restrykcyjne narzędzie kompletnego blokowania dostępu do internetu w ustalonych przez rodzica godzinach. Pozytywnie odebrałem też blokadę dostępu do stron z przemocą i seksem. Zmiana ustawień blokowań zabezpieczona jest hasłem, które, jak sprawdziłem, jest niemożliwe do obejścia.

Bogdan Kordas
ojciec 9-letniego Macieja i 27-letniego Grzegorza

Opiekuna polecam wszystkim skomputeryzowanym rodzinom. Najbardziej spodobała mi się kontrola czasu dostępu do komputera – dzięki niej mam pewność, że Maciek nie będzie spędzał całych dni przed pecetem. Rodzinom wielodzietnym przyda się funkcja tworzenia profili – harmonogram zapobiegnie walkom o miejsce przy komputerze. Kontrowersyjne jest blokowanie plików graficznych. Oglądanie zdjęć samolotów czy samochodów sportowych najbardziej przyciąga mojego syna do peceta.

Teresa Plesińska
mama 12-letniego Konstantego

Ufać, znaczy kontrolować. Programy typu Cenzor czy Opiekun świetnie wywiązują się z powierzonego im zadania. Na co dzień często brakuje czasu na dokładne przyjrzenie się temu, co robi dziecko w internecie. Nic więc dziwnego, że najbardziej przypadła mi do gustu funkcja tworzenia raportów w których znaleźć można listę odwiedzanych przez dziecko stron WWW. Pozwoli mi to na poznanie tematów interesujących moje dziecko, które często krępuje się mówić o swoich pasjach dorosłym.

1. miejsce Opiekun 1.0.13

Ekran informujący o zablokowaniu strony można obejść, tylko znając specjalne hasło

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

Opiekun to świetny program, wart polecenia każdemu, komu sen z powiek spędza niepokój o dziecko buszujące po **01 internecie**. Aplikacja blokuje dostęp do **02 stron WWW** zawierających treści pornograficzne oraz informacje o narkotykach, sektach i przemocy. Pozwala na tworzenie profili użytkowników, dzięki czemu możemy ustawić dla kilku dzieci różne parametry dostępu do sieci (jest to przydatne, kiedy z peceta korzysta kilkoro dzieci w różnym wieku).

Program blokuje dostęp do witryn zgromadzonych w **03 bazie danych** znajdującej się na serwerze producenta Opiekuna. Możemy także sami dodawać adresy stron WWW, do których naszym zdaniem dziecko nie powinno mieć dostępu. To opcja, której brakuje wszystkim innym programom testowanym przez Komputer ŚWIAT.

Oprócz ograniczenia dostępu do witryn możemy także uniemożliwić dziecku pobieranie z internetu programów. Zabezpieczy nas to przed przypadkową instalacją dialerów, naciągających użytkowników korzystających z modemów na ogromne rachunki za połączenia z siecią.

Mało tego, jeśli uważamy, że nasza pociecha nie powinna mieć dostępu do plików graficznych, dokumentów w formacie Microsoft Word czy możliwości pobierania plików MP3, możemy tak ustawić opcje aplikacji, by na to nie pozwalała. Jeżeli przypomnimy sobie o ostatnich procesach przeciw rodzicom, których dzieci nielegalnie pobierały z sieci pliki muzyczne, docenimy użyteczność tej opcji. Niestety, Opiekun nie kontroluje programów **04 peer-to-peer**, będących głównym źródłem nielegalnej muzyki.

+
- kontrola czasu dostępu do internetu
- raporty zawierające adresy stron odwiedzanych przez dziecko

−
- brak możliwości kontroli komunikatorów
- brak możliwości kontrolowania grup dyskusyjnych

Jakość: dobra | Cena/Jakość: celująca | Cena: 45 zł

Wymagania: Windows 98/Me/XP, P 90, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: SoftStory, tel. (014) 6219228 ➜ www.opiekun.softstory.pl

2. miejsce Cenzor 1.18

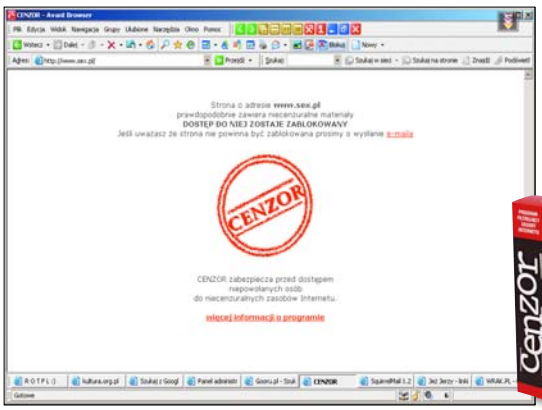

Cenzor po zablokowaniu dostępu do strony WWW wyświetla specjalny komunikat

Cenzor to program ubogi w opcje. Chroni nasze pociechy jedynie przed zdefiniowanymi przez twórców adresami WWW i słowami kluczowymi. Po wpisaniu do przeglądarki adresu strony internetowej w pierwszej kolejności sprawdzana jest baza danych znajdująca się na serwerze producenta Cenzora. Znajdują się w niej witryny, które ze względu na swoją zawartość nie powinny być dostępne dla dzieci. Jeśli strony, którą chce obejrzeć użytkownik, nie ma w bazie, program sprawdza, czy zawiera słowa kluczowe. Jeżeli znajdzie na niej nieodpowiednie treści, blokuje dostęp, wyświetlając odpowiedni komunikat.

Liczba stron z niewłaściwymi dla dzieci informacjami ciągle rośnie, dlatego twórcy Cenzora stale uzupełniają bazę. Podczas każdego uruchamiania programu sprawdza on przez internet aktualizacje adresów umieszczone na serwerze producenta Cenzora.

Interfejs aplikacji zapewnia prostą obsługę. Użytkownik nie jest zmuszany do ustawiania dużej liczby opcji. Jednym kliknięciem uruchamia się zabezpieczenie przed dostępem do nieodpowiednich stron. Wyłączyć blokadę można jedynie, podając hasło, dzięki czemu dziecko nie może jej ominąć.

Aplikacja trochę zbyt rygorystycznie podchodzi do tematu opieki nad dzieckiem. Jeśli na przykład nasza pociecha wpisze do wyszukiwarki słowo skin (ang. skóra), Cenzor automatycznie zaczyna ją podejrzewać o próbę zgłębiania wiedzy o skinheadach i blokuje dostęp do stron, na których znajduje się wspomniany wyraz. Podobnie jest z wieloma innymi słowami kluczowymi, takimi jak girl (ang. dziewczynka) czy hot (gorący).

+
- polska wersja
- łatwa obsługa
- kontrola słów kluczowych

−
- wysoka cena
- brak możliwości dodawania własnych adresów WWW

Jakość: dostateczna | Cena/Jakość: celująca | Cena: 90 zł

Wymagania: Windows 98/Me/XP, P 90, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Ancom Sp. z o.o., tel. (012) 4236481 ➜ www.cenzor.pl

Jak czytać tabelę testu

1 Użytkownik nie jest w stanie kontrolować wszystkich nowych witryn zawierających niewłaściwe treści. Twórcy aplikacji powinni umożliwiać pobieranie aktualizacji z internetu.

Obsługa	7%
Liczba opcji konfiguracyjnych	5%
Aktualizacja przez internet	5%
Aktualizacja przez internet	5%
Blokada hasłem	2%
Statystyki odwiedzanych stron	1%

2 Program do kontroli dostępu do internetu powinien pozwalać na zabezpieczanie hasłem przed nieautoryzowanym dostępem do jego opcji konfiguracyjnych.

3 Oprócz korzystania z bazy producenta, w której znajdują się niebezpieczne adresy, użytkownik powinien mieć możliwość dodawania do niej własnych stron WWW.

Definiowanie adresów WWW do zablokowania	6%
Kontrola programów p2p	6%
Kontrola komunikatorów	6%

REKLAMA

REKLAMA

Kontrola dostępu do internetu

3. miejsce OrangeBox

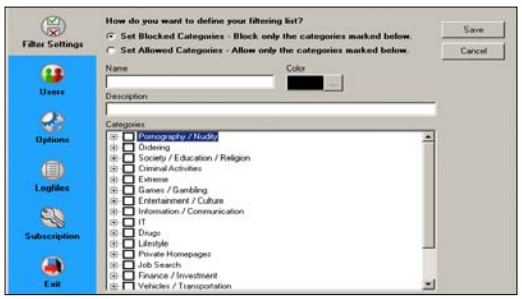

Lista kategorii blokowanych przez OrangeBox jest bardzo długa

Jest to program w języku angielskim, dostępny jedynie w sprzedaży internetowej. Ubogi w opcje i skandalicznie drogi. Co prawda dystrybutor zarzeka się, że wkrótce na rynku pokaże się polska wersja programu, ale niestety nie wspomina o dostosowaniu ceny do naszego rynku.

Interfejs programu jest nieczytelny i mało przyjazny użytkownikowi. Program potrafi jedynie blokować dostęp do witryn, które znajdują się w bazie producenta. Za plus tej aplikacji należy uznać możliwość tworzenia raportów, w których znajdziemy adresy stron oglądanych przez dziecko.

- statystyki odwiedzanych stron
- aktualizacja przez internet

- bardzo wysoka cena
- brak polskiej wersji językowej

Jakość: mierna | Cena/Jakość: niedostateczna | Cena: 230 zł

Wymagania: Windows 98/Me/XP, P 100, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: S4E S.A., tel. (012) 2964545 ➜ www.s4e.pl

4. miejsce Niania

Strona logowania do Niani jest dosyć oryginalna

Program Niania przeznaczony jest do kontrolowania czasu, jaki spędza dziecko w internecie. Jego nazwa jest myląca i może sugerować, że kupując tę aplikację, zabezpieczymy pociechę przed dostępem do niewskazanych dla nich informacji. Niestety, tak nie jest, a szkoda.

Autorzy Niani podeszli do swojej pracy ze sporą niefrasobliwością, o której może świadczyć fakt, że deinstalacja programu wymaga znajomości obsługi rejestru systemu Windows. Wszystkie te problemy nie dotyczą użytkowników wersji XP systemu Windows. Z nią aplikacja po prostu nie działa...

- polska wersja językowa

- bardzo ubogie opcje
- brak wersji dla Windows XP

Jakość: mierna | Cena/Jakość: bardzo dobra | Cena: 49 zł

Wymagania: Windows 95/98/Me, P 75, 32 MB RAM
Do testu dostarczył: Info Logis, tel. (022) 6522476 ➜ www.infologis.com.pl

Wskazówki dotyczące zwycięzcy testu

Jak szybko ograniczyć dziecku dostęp do internetu za pomocą Opiekuna

Aby program Opiekun dobrze chronił nasze dzieci, musimy go odpowiednio skonfigurować.

1 Po zakończeniu instalacji na ekranie widzimy okno, w którym podajemy nasz login ● oraz hasło ● zabezpieczające przed dostępem do opcji programu. Klikamy na ●.

2 W kolejnym oknie wybieramy typ interfejsu Opiekuna, z jakiego będziemy korzystać po jego uruchomieniu. Komputer ŚWIAT poleca wybranie przycisku ●.

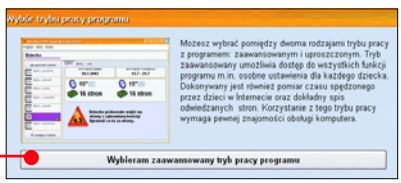

3 Aby skorzystać z pomocy kreatora, klikamy lewym przyciskiem myszy na ●.

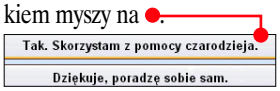

4 Klikając na strzałki ●, ustalamy liczbę dzieci, które korzystają z komputera. Następnie klikamy na przycisk **Następna ➜**.

5 W kolejnym oknie wpisujemy imię dziecka ● i ponownie klikamy na **Następna ➜**.

6 Kolejne okno jest jednym z najważniejszych podczas procesu konfiguracji. W nim określamy, jakiego typu informacje mają być ukrywane przed dzieckiem ●. Zaznaczamy wybrane kategorie za pomocą myszki i klikamy na **Następna ➜**.

7 Blokujemy możliwość instalowania programów pobranych z internetu, zaznaczając opcję ●. Możemy również uniemożliwić dziecku dostęp do obrazków, plików muzycznych i filmowych. Jeśli uważamy, że to zbyt restrykcyjne ograniczenie, pozostawiamy opcję ● niezaznaczoną. Przechodzimy do kolejnego okna kreatora, klikając na **Następna ➜**.

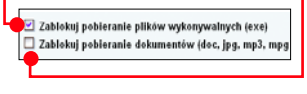

8 Jeśli chcemy ograniczyć czas dostępu do internetu, klikamy na ●. Za pomocą myszki ustawiamy limit godzin w ciągu dnia ● i tygodnia ● oraz czas ●, w którym dziecko może korzystać z sieci. Opcje te działają zarówno w przypadku połączenia modemowego, jak i stałego łącza. Klikamy myszą na przycisk **Następna ➜**.

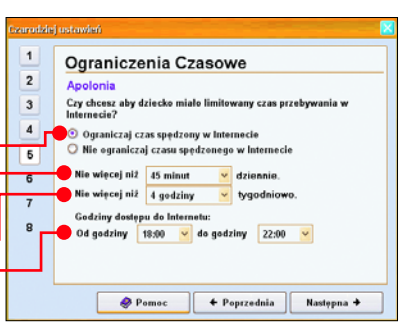

9 Zaznaczamy myszą ●, komputer będzie automatycznie aktualizował bazę niebezpiecznych adresów. Klikamy na **Następna ➜**.

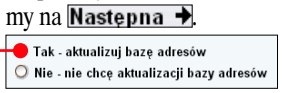

Opiekun został skonfigurowany. Zmiany w działaniu programu wymagają podania hasła wybranego w punkcie **1** tych wskazówek.

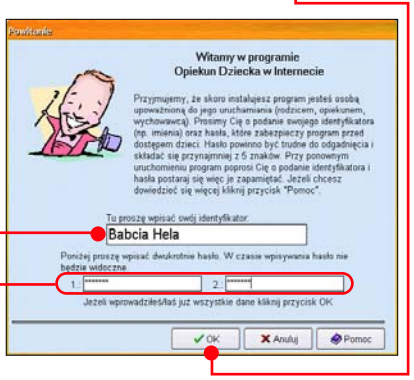

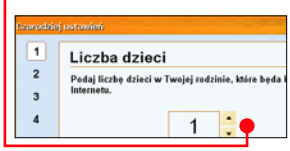

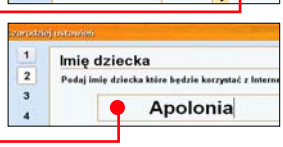

Tak Komputer ŚWIAT testował programy kontrolujące dostęp do internetu

Programy do kontroli dostępu do internetu muszą być proste w obsłudze. Rodzice często ustępują pod względem wiedzy na temat komputerów swoim dzieciom, więc dobrze jest, gdy aplikacja ma dobrą instrukcję obsługi. Powinna być ona, podobnie jak program, w języku polskim. Liczy się także to, czy producent przewidział możliwość telefonicznego kontaktu użytkownika z działem pomocy.

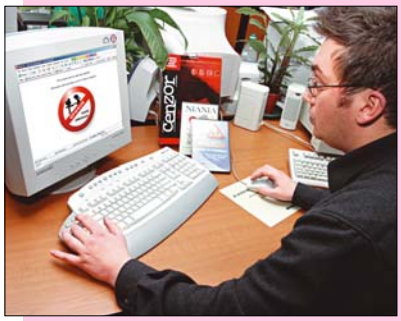

Dziennikarz Komputer ŚWIATA sprawdził, czy testowane programy kontrolują słowa kluczowe wpisywane do wyszukiwarek

Dobra aplikacja ma czytelny i prosty w obsłudze interfejs. Jego opcje muszą być tak opisane, by nawet początkujący nie mieli problemów z ich prawidłowym wyborem. Ponieważ z jednego komputera korzysta często kilka osób, ważna jest możliwość tworzenia profili użytkownika. Każdy z nich powinien mieć łatwo konfigurowalne opcje dostępu do zasobów sieci. Dzięki temu na przykład mama będzie mogła bez problemów buszować po internecie, a dziecko po zalogowaniu się na swój profil spotka się z ograniczeniami wprowadzonymi przez rodziców.

Przydatną opcją jest tworzenie przez program listy witryn odwiedzanych przez dziecko. Z takiej listy można wiele dowiedzieć się o zainteresowaniach najmłodszych użytkowników domowego komputera. Pozwoli to zorientować się, czy poszukiwania dziecka nie idą w niepożądanym kierunku.

Blokowane powinny być zarówno strony WWW, jak i aplikacje typu p2p, komunikatory czy grupy dyskusyjne. Bardzo przydatną opcją jest uniemożliwienie dziecku pobierania z sieci plików wykonywalnych. Ochroni nas to przed mimowolną najczęściej instalacją dialerów generujących wysokie rachunki za internet.

celująca	poniżej 10,88
bardzo dobra	od 10,88 do 13,60
dobra	od 13,61 do 16,92
dostateczna	od 16,93 do 19,04
mierna	od 19,05 do 21,76
niedostateczna	powyżej 21,76

Wyniki testu		1. miejsce	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce
Program		Opiekun 1.0.13	Cenzor 1.18	OrangeBox	Niania
Producent		SoftStory	Ancom Sp. Z o.o.	Cobion	Info Logis
Strona WWW	Waga	www.opiekun.softstory.pl	www.cenzor.pl	www.friendly-internet.com	www.niania.infologis.com.pl
Instalacja i serwis	**30%**	**3,70**	**3,93**	**2,40**	**3,97**
Polska wersja językowa	8%	jest 6	jest 6	brak 1	jest 6
Instrukcja obsługi	8%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Instalacja programu	4%	bezproblemowa 6	bezproblemowa 6	bezproblemowa 6	bezproblemowa 6
Serwis telefoniczny	3%	brak 1	(012) 4236481 4	(022) 593 91 00 3	(022) 7371748 4
Ilość zajmowanego miejsca	2%	131 MB 2	184 KB 6	995 KB 6	9 MB 5
Odinstalowanie	1%	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6	przez Panel sterowania 3	przez edycję rejestru 1
Pomoc w programie	2%	bardzo dobra 5	brak 1	dobra/po angielsku 2	bardzo dobra 5
Strona WWW	2%	dobra 4	dostateczna 3	dostateczna/po angielsku 2	dostateczna 3
Korzystanie z programu	**20%**	**5,05**	**4,75**	**4,20**	**2,70**
Obsługa	7%	wygodna 4	wyśmienita 6	dość wygodna 3	dość wygodna 3
Liczba opcji konfiguracyjnych	5%	bardzo duża 5	bardzo mała 2	mała 3	mała 3
Aktualizacja przez internet	5%	możliwa 6	możliwa 6	możliwa 6	niemożliwa 1
Blokada hasłem	2%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6
Statystyki odwiedzanych stron	1%	są 6	brak 1	są 6	brak 1
Opcje	**50%**	**3,60**	**2,00**	**1,60**	**1,60**
Blokowanie stron WWW	6%	możliwe 6	możliwe 6	możliwe 6	niemożliwe 1
Definiowanie adresów WWW do zablokowania	6%	możliwe 6	niemożliwe 1	niemożliwe 1	niemożliwe 1
Kontrola programów p2p	6%	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1
Kontrola komunikatorów	6%	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1
Kontrola IRC-a	4%	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1
Kontrola czasu dostępu do sieci	6%	możliwa 6	niemożliwa 1	niemożliwa 1	możliwa 6
Kontrola grup dyskusyjnych	4%	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1
Blokowanie pop-upów	4%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Kontrola plików pobieranych z internetu	4%	możliwa 6	niemożliwa 1	niemożliwa 1	niemożliwa 1
Kontrola słów kluczowych	4%	jest 6	jest 6	brak 1	brak 1
Ocena pośrednia	**100%**	**3,92**	**3,13**	**2,36**	**2,53**
Punkty dodatnie/ujemne					brak wersji dla Windows XP -0,5
Ogólna ocena jakości		**3,92**	**3,13**	**2,36**	**2,03**
Jakość		dobra	dostateczna	mierna	mierna
Cena/jakość		celująca	celująca	niedostateczna	bardzo dobra
Cena		45 zł	90 zł	230 zł	49 zł
Cena/jakość - wyliczenie		45/3,92² = 2,93	90/3,13² = 9,19	230/2,36² = 41,30	49/2,03² = 11,89

Wyjaśnienie pozycji w tabeli na stronie 41

FOT. STONE/FPM/montaż Komputer ŚWIAT

Stylowy wykaz

Jeśli chcemy na stronie WWW umieścić dowolną listę czynności czy przedmiotów, skorzystajmy z wykazów. Dzięki nim zwiększymy czytelność witryny. Komputer ŚWIAT pokaże, jak je zrobić i za pomocą stylów upiększyć, aby stanowiły atrakcję strony

Często zdarza się, że chcemy sporządzić zestawienie informacji i zaprezentować je na naszej witrynie w punktach (może to być na przykład lista narzędzi, które wykorzystaliśmy do zrobienia własnej witryny).

Dzięki specjalnym znacznikom wprowadzonym do specyfikacji języka HTML stworzenie takiego wykazu jest bardzo proste. Jeśli dodatkowo za pomocą stylów CSS zmienimy ich wygląd, okaże się, że wykazy mogą stanowić bardzo atrakcyjny element na naszej stronie WWW. Komputer ŚWIAT pokaże, jak posługiwać się znacznikami wykazów. Przedstawi również sposób definiowania dla nich stylów.

```
Narzędzia wykorzystane do stworzenia mojej witryny:
<ul>
   <li>Przeglądarka internetowa
   <li>Edytor kodu (np. Notatnik)
   <li>Program graficzny
</ul>
```

Wykaz prosty

Do tworzenia list i wykazów możemy użyć znaczników `<ul>` i `<li>`. Aby na naszej witrynie pojawiła się lista, w kodzie HTML strony, w sekcji `<body>` umieszczamy polecenia. Znacznik `<ul>` rozpoczyna wykaz, a po znacznikach `<li>` wpisujemy kolejne wiersze listy. Na końcu umieszczamy znacznik `</ul>`, który oznacza koniec wykazu. Niestety, wygląd standardowej listy pozostawia wiele do życzenia. Spróbujmy więc jakoś ją uatrakcyjnić.

Narzędzia wykorzystane do stworzenia mojej witryny:

- Przeglądarka internetowa
- Edytor kodu (np. Notatnik)
- Program graficzny

Upiększanie listy

Wygląd wykazu najlepiej dostosować do naszych potrzeb za pomocą definicji stylów CSS. Style dają możliwość łatwego manipulowania wyglądem dowolnych elementów języka HTML (czyli na przykład wyglądem wykazów). Za ich pomocą zmienimy krój i wielkość czcionki używanej w wykazie, określimy marginesy oraz wybierzemy najciekawszy naszym zdaniem wyróżnik (czyli zamienimy kółko występujące na początku każdej pozycji wykazu na obrazek, który bardziej nam odpowiada). Komputer ŚWIAT pokaże również, w jaki sposób wprowadzić do wykazu stworzony przez nas samodzielnie wyróżnik.

1 Aby zmienić wygląd dowolnego elementu języka HTML, musimy na początku kodu źródłowego naszej strony umieścić definicję stylów. W sekcji `<head>` umieszczamy więc znacznik początku definicji stylu.

2 Następnie umieszczamy nazwę elementu języka HTML, dla którego chcemy dokonać modyfikacji wyglądu. Aby zmodyfikować własności wykazów, wpisujemy polecenie `UL`.

3 Teraz w nawiasach klamrowych umieścimy kilka par własność:cecha. Będą one zmieniały wygląd poszczególnych części naszego wykazu (wyróżnik wykazu, wielkość czcionki, jej kolor i marginesy listy). Na początku ustawiamy element najbardziej charakterystyczny dla wykazu – jego wyróżnik. Wpisujemy więc nazwę własności ustalającej jego wygląd (`list-style-type`). Następnie umieszczamy dwukropek i wpisujemy wartość własności. W przypadku wyróżnika możemy posłużyć się jednym z kilku obsługiwanych przez przeglądarki typów. Wpiszmy na przykład wartość `square`, która jako wyróżniki wprowadza małe kwadraciki. Inne przykłady wyróżników przedstawiono w ramce obok. Na końcu każdej pary własność:wartość umieszczamy średnik.

```
<style type="text/css">

UL{
    list-style-type: square;

    margin:10px 20px;

    font-size: 14pt;
    font-weight: bold;
    color: red;
  }

</style>
```

4 Kolejną własnością, którą możemy ustawić, jest margines wykazu – czyli jego odległość od krańców strony i innych elementów na naszej witrynie. Możemy to zrobić za pomocą własności `margin`. Jeśli przypiszemy jej dwie wartości, pierwsza z nich będzie odpowiadała za margines z dołu i z góry, a druga za margines z prawej i z lewej strony. Wartość tych marginesów podajemy w pikselach (stąd po kolejnych liczbach oznaczenie `px`).

5 Następne własności będą dotyczyły wyglądu czcionki używanej wewnątrz wykazu. Na początku, za pomocą własności `font-size`, ustalamy wielkość fontu (na przykład na 14 punktów). Następnie za pomocą własności `font-weight` ustalamy pogrubienie czcionki. Wykorzystując własność `color`, możemy zdefiniować kolor tekstu używanego wewnątrz wykazu. Najlepiej wpisać angielską nazwę koloru, który chcemy uzyskać w naszym wykazie.

Narzędzia wykorzystane do stworzenia mojej witryny:

- Przeglądarka internetowa
- Edytor kodu (np. Notatnik)
- Program graficzny

6 Na końcu zamykamy nawias klamrowy i umieszczamy znacznik końca definicji stylów.

Własny wyróżnik

Jeśli chcemy, możemy w wykazie umieścić swój własny wyróżnik. Wystarczy tylko w dowolnym programie graficznym (na przykład Paint) stworzyć odpowiednią grafikę oraz wewnątrz definicji stylów umieścić specjalną własność. Wymiary grafiki powinny być takie, jakie chcemy uzyskać na ekranie monitora (na przykład 20 na 15 pikseli). Najlepiej grafikę zapisać jako plik GIF, koniecznie w katalogu, w którym znajduje się plik HTML naszej strony z wykazem.

Po stworzeniu własnego wyróżnika umieszczamy w definicji stylów dotyczącej naszego wykazu dodatkową parę własność:wartość, gdzie w nawiasie podajemy nazwę pliku graficznego z naszym wyróżnikiem.

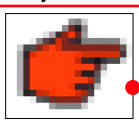

```
list-style-image: url(lapka.gif);
```

Standardowe wyróżnienia

disc – standardowe kółka (●)
circle – okręgi (○)
square – małe kwadraciki (■)
decimal – kolejne numery arabskie (1, 2, 3)
lower-roman – kolejne numery rzymskie małe (i, ii, iii)
upper-roman – kolejne numery rzymskie duże (I, II, III)
lower-alpha – kolejne litery małe (a, b, c)
upper-alpha – kolejne litery duże (A, B, C)
none – brak wyróżnika

Średnia, wyższa i językowa

Informacje o szkołach ponadpodstawowych

W bazie danych umieszczono informacje zarówno o szkołach państwowych, jak i prywatnych

Na stronach Centrum Informacji Edukacyjnej znajdziemy podstawowe informacje o większości polskich szkół wyższych oraz sporej liczbie szkół średnich, językowych i podyplomowych. Specjalna wyszukiwarka pozwala dość szybko dotrzeć do danych o placówkach edukacyjnych znajdujących się w naszym województwie.

Info: ➜ www.educenter.pl

Serwis informuje również o nowych produktach kosmetycznych oraz ciekawych książkach, przedstawieniach i koncertach

Praca, rodzina, rozrywka

Portal dla kobiet

Kobiety.pl to jeden z największych polskich serwisów adresowanych do kobiet. Jest podzielony na kilkanaście dużych działów. Na przykład w dziale Praca znajdziemy informacje o ciekawych zawodach i porady dotyczące nowego prawa pracy. Serwis traktuje też o modzie, kosmetykach, rodzinie i życiu erotycznym.

Info: ➜ www.kobiety.pl

A mnie się marzy kurna chata

Porady, jak zbudować dom

Zastanawiamy się nad budową domu? W takim razie na stronie Archipelag.pl znajdziemy wiele przydatnych artykułów i wskazówek. Serwis z uwagą śledzi zmiany w przepisach, podpowiada, jaki kredyt wziąć i gdzie ubezpieczyć budynek.

Info: ➜ www.archipelag.pl

Wszystkie przedstawione w serwisie projekty domów możemy kupić

W każdym z dużych działów znajdziemy dodatkowe odnośniki do interesujących stron w internecie

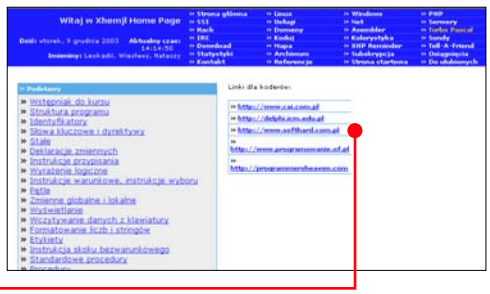

O komputerach dla zaawansowanych

Nauka programowania i obsługa Linuksa

W serwisie Xhemjl znajdziemy między innymi rozbudowany kurs programowania w Turbo Pascalu i w Assemblerze, opis instalacji programu Apache (aplikacja do zarządzania pracą serwera stron WWW) oraz solidny dział poświęcony Linuksowi (między innymi jego instalacji).

Info: ➜ www.komputery-internet.net

Edyta w sieci

Oficjalny serwis piosenkarki

Edyta Górniak po przykrych dla niej doświadczeniach z dziennikarzami pracującymi dla wysokonakładowych tygodników postanowiła niemal nie udzielać wywiadów. Jedynym medium, które ma solidnie i na bieżąco informować o poczynaniach artystki, jest jej oficjalny serwis WWW. Znajdziemy w nim obszerne wypowiedzi piosenkarki, zdjęcia i fragmenty utworów.

Info: ➜ www.edyta.net

Drogowskaz

WWWchodzę!	48
Konto na serwerze internetowym	49
Pierwsze koty za płoty	50
Dodajemy podstrony	51
Opinie internautów o stronie	51

Co to właściwie jest...

01 serwer stron WWW
Specjalny komputer podłączony na stałe do internetu, który umożliwia przeglądanie swoich zasobów (głównie stron WWW) za pomocą przeglądarki stron internetowych. Wszystkie strony, które użytkownik ogląda, wędrując po internecie, są umieszczone właśnie na serwerach stron WWW.

02 kreator
Program ułatwiający proces konfiguracji lub pomagający korzystać z głównego programu. Kreator ma charakterystyczny wygląd – prezentuje kolejne okna z pytaniami i polami do wypełnienia, między którymi użytkownik przemieszcza się, używając przycisków Dalej > i Wstecz.

03 szablon
Gotowy wzór strony WWW, z którego za pomocą specjalnego kreatora możemy bardzo łatwo stworzyć własną witrynę.

04 login
Nazwa użytkownika, która razem z hasłem służy do logowania się na przykład w serwisie WWW.

05 odnośnik
Inaczej zwany również linkiem lub odsyłaczem, charakterystyczny element stron WWW. Po kliknięciu na ten swego rodzaju łącznik otworzona zostaje inna strona (lub inny fragment tej samej strony). Odsyłacz ma najczęściej postać rysunku lub podkreślonego tekstu. Zatrzymany na nim kursor myszy zmienia kształt na rysunek dłoni z wyciągniętym palcem.

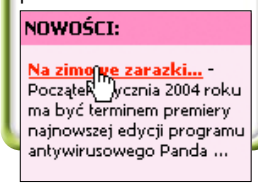

FOT.: MAURITIUS/BE&W/montaż: Komputer ŚWIAT

WWWchodzę!

Więcej znajomości i klientów, wzrost popularności, darmowa reklama i bardzo dużo satysfakcji. Wszystko to osiągniemy, zakładając własną stronę internetową

Każdy z nas na pewno słyszał coś o witrynach internetowych. Trudno bowiem nie zauważyć coraz częściej pojawiających się w prasie i na reklamach adresów stron WWW. Spotykamy się z nimi niemal wszędzie.

Zapewne niektórzy zadają sobie jeszcze pytanie, co to jest strona WWW, co oznacza adres internetowy i dlaczego sieć WWW zrobiła tak wielką karierę w ciągu ostatnich kilku lat? Zdecydowana większość zaczyna jednak pytać, w jaki sposób można stać się właścicielem strony WWW, co na takiej stronie powinno się znaleźć, ile to będzie kosztowało i jak trudne jest to zadanie. Komputer ŚWIAT pokaże, co zrobić, aby w prosty sposób założyć witrynę w internecie i to do tego całkiem za darmo.

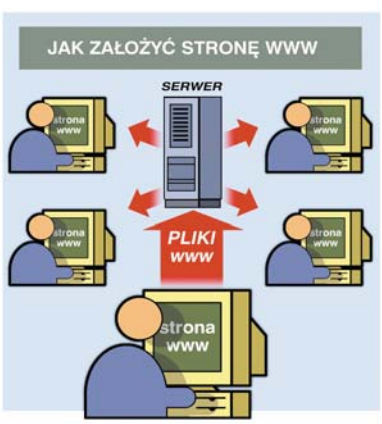

RYS.: J. KRZĘTOWSKI

Stworzone na naszym domowym komputerze i wysłane na serwer pliki internauci zobaczą w postaci stron WWW

Co to jest i po co nam strona WWW

Strona WWW to nic innego jak miejsce, w którym możemy umieszczać przeróżne informacje – tekst, zdjęcia, dźwięk, a nawet wideo. Dostęp do tego miejsca mają wszyscy internauci, czyli osoby podłączone do internetu. Wystarczy, że znają jego adres lub umieją go odnaleźć w specjalnych katalogach.

Strona WWW najczęściej wykorzystywana jest do celów informacyjnych. W ramce poniżej Komputer ŚWIAT podpowiada, co można umieścić na firmowej i prywatnej witrynie. Oczywiście warto wykazać się również inwencją i wstawić na stronę inne ciekawe informacje. Dzięki nim internauci będą mogli dowiedzieć się o nas lub o naszej firmie czegoś więcej niż z wizytówki czy folderu reklamowego. Dzięki własnej witrynie możemy zyskać nowych kontrahentów, klientów czy znajomych. Internauci surfujący po sieci, gdy trafią na naszą stronę, mogą zainteresować się prezentowanym na niej profilem działalności firmy czy ofertą albo po prostu zorientować się, że mamy podobne jak oni hobby – i skontaktować się z nami.

Własna witryny umożliwia również pozyskiwanie danych od internautów. Można bowiem na niej umieścić ankietę, sondę, forum dyskusyjne czy księgę gości.

Jednym słowem, trudno przecenić zalety posiadania własnej strony internetowej.

Co warto umieścić na stronie

Informacje na stronie prywatnej	na stronie firmowej
zdjęcie lub galeria fotografii (zarówno swoich, jak i naszej rodziny)	nazwa i adres firmy
opisy podróży i ciekawych wydarzeń	mapka dojazdu do firmy
nasze zainteresowania, hobby	profil działalności
odnośniki do stron znajomych czy rodziny	oferta firmy
kontakt do nas (na przykład w postaci adresu e-mail)	informacje o poszukiwanych pracownikach
	opisy produktów czy usług wykonywanych przez firmę
	sklep internetowy

Konto na serwerze WWW

Każda strona WWW umieszczona w internecie fizycznie znajduje się na dysku twardym 01 **serwera stron WWW** w postaci plików HTML oraz plików graficznych, muzycznych czy wideo.

Jeśli chcemy, aby naszą witrynę mogli oglądać internauci, musimy ją umieścić na specjalnie założonym koncie na serwerze. Jest wiele serwisów oferujących darmowe konta. Często udostępniają one też różnego rodzaju 02 **kreatory** oraz 03 **szablony** służące do tworzenia witryn. Te narzędzia bardzo ułatwiają pracę początkującym webmasterom.

Komputer ŚWIAT pokaże, jak założyć konto w jednym z takich darmowych serwisów WWW, a następnie, w jaki sposób, wykorzystując umieszczone w nim narzędzia, stworzyć własną witrynę internetową.

Kreator stron WWW i szablony pomogą nam stworzyć taką właśnie stronę

Prywatna strona internetowa z bogatym opisem podróży jej właściciela (http://republika.pl/dobry_lisek/)

Konto na serwerze internetowym

Zakładamy konto WWW dla naszej strony internetowej

Komputer ŚWIAT pokaże, co zrobić, aby założyć konto w serwisie WebPark →❶. Serwis ten oferuje darmowe miejsce na witrynę na serwerze WWW (o ograniczonych możliwościach, ale zupełnie wystarczające dla początkujących webmasterów). Pozwala również skorzystać z kreatora stron WWW oraz wybrać jeden z dziesięciu dostępnych za darmo szablonów (w ofercie płatnej szablonów jest znacznie więcej).

1 Łączymy się z internetem, a potem uruchamiamy dowolną przeglądarkę stron WWW. Aby uruchomić na przykład Internet Explorer, klikamy kolejno na Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), a następnie na ikonę Internet Explorer.

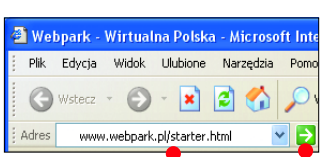

2 W pole adresu wpisujemy adres strony ● i klikamy na przycisk ●.

3 Odnajdujemy na stronie przycisk ZAŁÓŻ i klikamy na niego. Otwiera się pierwsza strona rejestracji.

4 Do pól ● wpisujemy swoje imię i nazwisko, w polu Login WP podajemy swój 04 **login** (będzie on stanowił również część adresu naszej strony WWW).

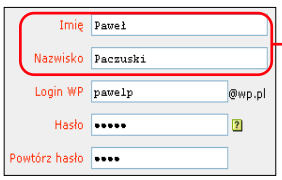

Natomiast do pól Hasło i Powtórz hasło wpisujemy identyczne hasło do naszego konta.

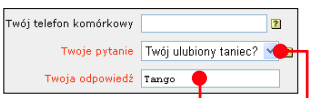

5 Aby dodatkowo zabezpieczyć się przed zapomnieniem hasła, ustalamy podpowiedź. Z listy ● wybieramy jedno z pytań, a w pole ● wpisujemy odpowiedź.

Możemy też w pole Twój telefon komórkowy wpisać numer naszej komórki. Dzięki temu jeżeli zapomnimy hasła, będziemy mogli otrzymać je w postaci wiadomości SMS. Na końcu klikamy myszą na przycisk załóż takie konto >>.

6 W przypadku, gdy podany przez nas login jest już zajęty, wyświetla się strona, na której możemy z listy ● wybrać jedną z propozycji wolnego loginu lub do pola poniżej listy wpisać własną propozycję.

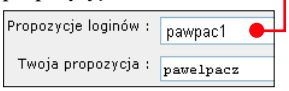

7 Wypełniamy formularz ●. Do pola ● wpisujemy wyraz widniejący na obrazku ●. Poniżej znajdują się dwie prośby portalu wp.pl. Przeczytajmy je i zaznaczmy pola wyboru przy nich, jeśli chcemy (nie musimy tego robić). Na końcu klikamy na przycisk Załóż konto.

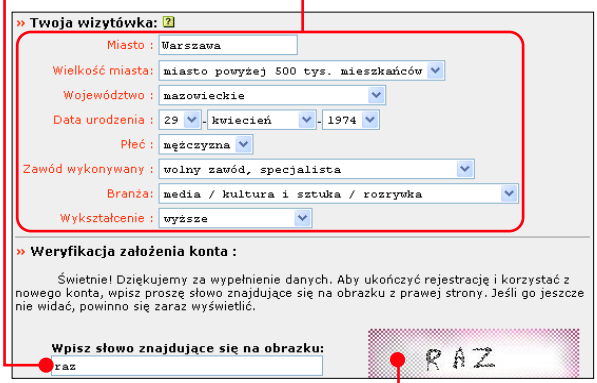

8 Na kolejnej stronie rejestracji serwis informuje nas o założeniu konta. Jeżeli chcemy otrzymywać informacje reklamowe, zaznaczamy interesujące nas kategorie znajdujące się na stronie i zaznaczamy pole ●. Na końcu klikamy myszą na przycisk Przejdź do podsumowania.

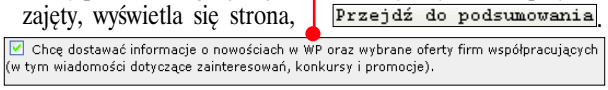

9 W przeglądarce internetowej otwiera się teraz strona zawierająca informacje o koncie, które właśnie zostało założone ●. Powinniśmy zwrócić szczególną uwagę na adres WWW naszej strony internetowej ● (najlepiej go zanotujmy), a także na adres serwera FTP ●.

10 Proces rejestracji został zakończony. Klikamy na link Przejdź do webparku, który kieruje nas do panelu administracyjnego. Dokonamy w nim ostatniego ustawienia dotyczącego domeny (czyli adresu) naszej witryny.

11 Do pola ● wpisujemy nazwę domeny (najlepiej by nazwa była identyczna jak nasz login), w polu Tytuł: podajemy tytuł witryny, a w polu Opis: jej opis. Następnie klikamy na odsyłacz ● i w okienku, które się pojawia, z listy ● wybieramy kategorię o nazwie Strony Domowe Ludzi. Klikamy na przycisk ●, a następnie na przycisk ●.

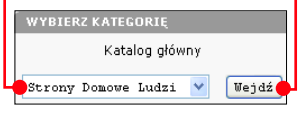

Kategoria pojawia się w polu Do kategorii:. Na koniec klikamy na ZAPISZ.

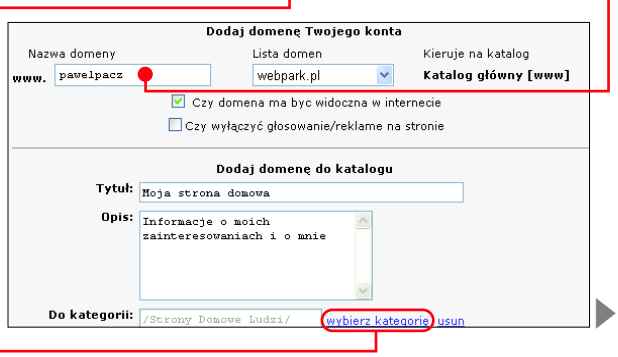

Pierwsze koty za płoty

Tworzymy stronę główną naszej witryny

Po założeniu konta na serwerze WWW serwisu WebPark możemy przystąpić do wykonania własnej witryny. Jeśli skorzystamy z szablonów i kreatorów strony WWW, zadanie to będzie bardzo proste. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób wykonać witrynę-wizytówkę składającą się z jednej strony WWW. Dowiemy się również, jak łatwo rozbudować naszą witrynę.

Darmowe szablony

Kategoria	Nazwa szablonu
Eleganckie	Maki, Noc
Profesjonalne	Jeans, Droga
Romantyczne	Tulipany, Szminka
Biznesowe	Kariera, Internet
Trendy	Imprezka, Siłacz

do dyspozycji mamy jedynie po dwa szablony z każdej kategorii (w ramce Darmowe szablony znajdziemy nazwy bezpłatnych szablonów).

Witryna-wizytówka

Po zalogowaniu się do serwisu WebPark (więcej informacji w ramce poniżej) możemy wybrać szablon, dzięki któremu stworzymy naszą stronę WWW. W tym celu klikamy na 05 (s. 48) odnośnik Administracja, a następnie na link Szablony znajdujący się na górnej belce serwisu. Pojawiają się szablony witryn WWW pogrupowane tematycznie. Żeby zobaczyć wszystkie szablony z danej kategorii, klikamy na odnośnik więcej z tej kategorii. Niestety, w przypadku darmowego konta w serwisie WebPark spośród niemal 40 propozycji

1 Jeśli chcemy stworzyć własną wizytówkę, klikamy na przykład na szablon Droga znajdujący się w kategorii Profesjonalne. Powoduje to otwarcie nowego okienka przeglądarki z kreatorem strony WWW.

2 W pierwszym oknie kreatora podajemy podstawowe informacje o naszej stronie. W pole wpisujemy słowa, dzięki którym internauci będą mogli odnaleźć witrynę w sieci (na przykład korzystając z wyszukiwarki) – muszą one być ściśle związane z jej tematyką. Podajemy na przykład nasze nazwisko i wyraz określający opisywane na stronie hobby. Wpisywane wyrazy oddzielamy przecinkami. W polu umieszczamy opis strony, który będzie pojawiał się

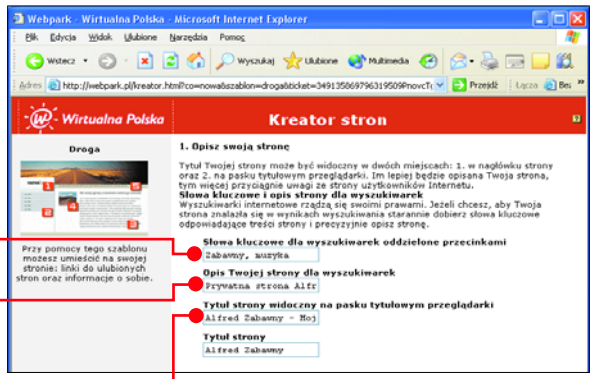

przy jej adresie w wyszukiwarce. W pole wpisujemy tytuł strony. Będzie on widoczny na pasku tytułowym przeglądarki internauty oglądającego naszą witrynę. W ostatnim polu podajemy tytuł, który w przypadku szablonu Droga pojawi się w miejscu. Po uzupełnieniu wszystkich pól klikamy na przycisk Dalej. W każdej chwili możemy zobaczyć podgląd witryny – wystarczy, że klikniemy na przycisk Podgląd.

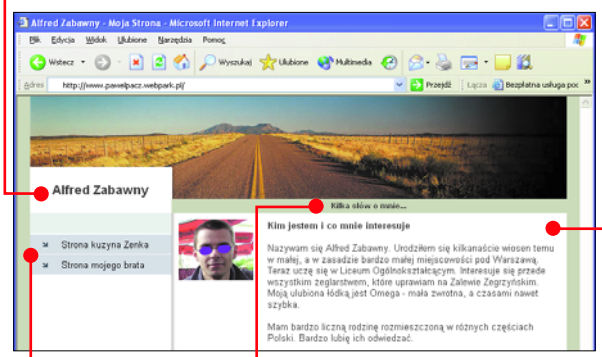

3 W następnym oknie kreatora definiujemy odnośniki do innych stron internetowych (na przykład do stron naszych znajomych czy rodziny). Z listy wybieramy, ile odnośników ma znaleźć się na stronie (jeśli w ogóle nie potrzebujemy odsyłaczy, ustawiamy ich liczbę na 0). Musimy określić adresy, z którymi będą łączyły odnośniki, oraz nazwy, które będą je reprezentowały na naszej stronie. Zaznaczenie pola wyboru spowoduje, że strona,

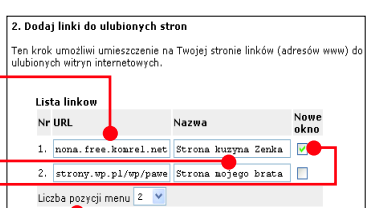

do której dany odnośnik prowadzi, zostanie otwarta w nowym oknie przeglądarki. Po wpisaniu wszystkich odsyłaczy klikamy na przycisk Dalej.

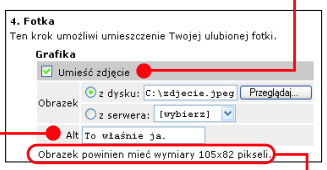

4 W kolejnym oknie kreatora umieszczamy napis, który będzie widoczny na szarej belce (wpisujemy go w pole). W pole wprowadzamy nagłówek, a w pole – tekst główny.

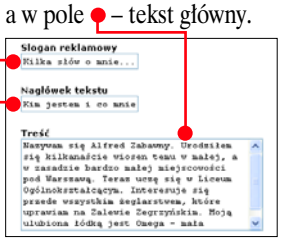

Nagłówek i wpisane przez nas informacje pojawią się w centralnej części witryny.

Ciekawy szablon znajdzie dla siebie siłacz i nastolatka

Po uzupełnieniu wszystkich pól formularza klikamy na przycisk Dalej.

5 Mamy teraz możliwość wstawienia obrazka (na przykład naszego zdjęcia), który pojawi się obok tekstu wpisanego przez nas w poprzednim oknie kreatora. Najlepiej będzie wyglądała grafika o wymiarach podanych przez projektantów szablonu. Aby wstawić zdjęcie na stronę, zaznaczamy pole wyboru, a następnie klikamy na przycisk Przeglądaj. Odszukujemy na dysku fotografię, klikamy na nią, a następnie na przycisk Otwórz. W pole możemy wpisać opis fotografii, który będzie pojawiał się po przytrzymaniu nad nią kursora.

6 Ostatnim zadaniem jest wpisanie nazwy pliku, w którym będzie na serwerze przechowywana nasza strona WWW. Plik strony głównej witryny nazywa się zawsze index.html. Wpisujemy więc taką nazwę i klikamy na przycisk Koniec. Strona powinna być już widoczna w internecie. Aby to sprawdzić, na pasku adresu przeglądarki internetowej wpisujemy adres, który otrzymaliśmy podczas rejestracji, i klikamy na przycisk Przejdź. Jeśli strona się otwiera, oznacza to, że właśnie zaistnieliśmy w globalnej sieci jako właściciele własnej strony.

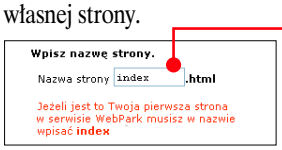

Logowanie do serwisu

Po założeniu konta w serwisie WebPark, w każdej chwili możemy się do niego zalogować i za pomocą panelu administracyjnego zarządzać naszą witryną (dodawać nowe podstrony czy aktualizować istniejące). Aby zalogować się do serwisu, do paska adresu przeglądarki wpisujemy adres www.webpark.pl. Po otwarciu się strony klikamy na odnośnik Zaloguj i do pola wpisujemy nasz login, a do pola hasło. Na końcu klikamy na przycisk Zaloguj.

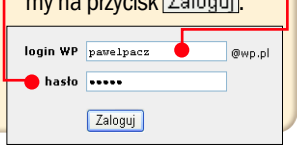

Dodajemy podstrony

Tworzymy podstronę o naszym hobby

Na witrynie składającej się tylko z jednej strony nie możemy umieścić zbyt wielu informacji, gdyż staną się one nieczytelne. Możemy jednak stworzyć dodatkowe podstrony, które będą zawierały szczegółowe informacje o naszej pracy czy hobby. Komputer ŚWIAT pokaże, jak dodać nową podstronę o muzyce, którą się interesujemy.

1 Otwieramy stronę www.webpark.pl i logujemy się (informacje, jak zalogować się do serwisu WebPark, znajdują się w ramce Logowanie do serwisu).

2 Klikamy na odnośnik **Administracja**, a następnie na link **Szablony**. Wybieramy szablon podstrony. Najlepiej wykorzystać ten sam, za pomocą którego stworzyliśmy stronę główną.

3 Postępujemy podobnie jak przy tworzeniu pierwszej strony. Tym razem możemy jednak pominąć wpisywanie słów kluczowych i opisu naszej strony. Klikając na przycisk Dalej przechodzimy do kolejnego okna kreatora. Zdefiniujemy w nim odnośnik do wykonanej już przez nas strony głównej. Z listy wybieramy jeden odsyłacz. W pole definiujące jego adres wpisujemy nazwę pliku strony głównej – index.html, a w polu podajemy jej nazwę. Klikamy na przycisk Dalej.

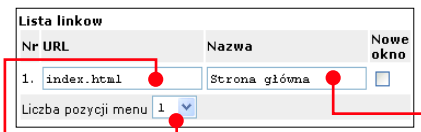

4 W kolejnym oknie kreatora uzupełniamy wszystkie pola i klikamy na przycisk Dalej.

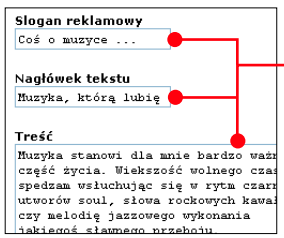

5 Podobnie, jak przy tworzeniu strony głównej, wstawiamy na stronę obrazek lub rezygnujemy z tego, usuwając zaznaczenie z opcji Umieść zdjęcie. Klikamy na przycisk Dalej i w ostatnim oknie kreatora w pole wpisujemy jako nazwę pliku tworzonej podstrony wyraz muzyka. Klikamy na przycisk Koniec.

6 Nasza podstrona o muzyce już istnieje. Musimy jeszcze na głównej stronie witryny umieścić odsyłacz, dzięki któremu internauci będą mogli ją zobaczyć. W tym celu skorzystamy z Menedżera plików serwisu WebPark. Dzięki niemu możemy w każdej chwili włączyć ponownie kreator dowolnej podstrony i wprowadzić zmiany na przykład do tekstu, który już umieściliśmy na stronie. Aby włączyć Menedżer plików, klikamy na znajdujący się na tej samej belce co odsyłacz **Szablony** odnośnik **Menedżer plików**. Klikamy na nazwę strony głównej. Uruchamia się ponownie jej kreator. Klikamy w nim na przycisk Dalej.

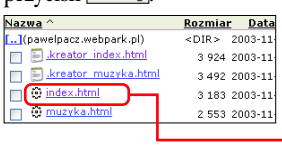

7 Z listy wybieramy liczbę odsyłaczy o jeden większą niż było ich dotychczas. W pole wpisujemy nazwę pliku (muzyka.html) stworzonej przez nas podstrony, a w polu obok podajemy nazwę odnośnika (na przykład). Klikamy w dwóch kolejnych oknach na przycisk Dalej.

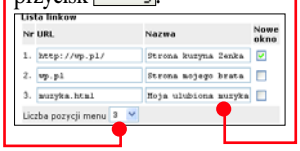

Atrakcyjne szablony znajdą producenci zębatek i właściciele kwiaciarni

8 Niestety, musimy ponownie zdefiniować zdjęcie, które ustawiliśmy na stronie index.html. Tym razem jednak nie odszukujemy go na naszym dysku, tylko wybieramy

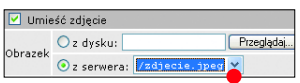

zdjęcie z listy (przecież już znajduje się ono na serwerze). Klikamy na przycisk Dalej, a w kolejnym oknie kreatora na przycisk Koniec. Na naszej stronie pojawia się nowy odsyłacz. Kliknięcie na niego powoduje otwarcie w przeglądarce podstrony o naszej ulubionej muzyce.

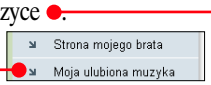

Inne szablony

Nie zdziwmy się, gdy w innych szablonach spotkamy się z nieco odmiennymi polami do wypełnienia. Wpiszmy do nich cokolwiek i kliknijmy w kreatorze strony na przycisk Podgląd. Zobaczymy wtedy, za jakie elementy te pola odpowiadają.

Opinie internautów o stronie

Tworzymy Księgę Gości na naszej stronie

Serwis WebPark umożliwia w prosty sposób umieszczenie na naszej witrynie wielu dodatkowych atrakcji (na przykład liczników odwiedzin czy innych ciekawych skryptów). Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób umieścić na naszej witrynie Księgę Gości.

1 Wchodzimy na stronę WebPark, wpisujemy adres www.webpark.pl i logujemy się do serwisu.

2 Klikamy na odsyłacz **Administracja**, następnie na link **Dodatki** i na obrazek przedstawiający Księgę Gości. Otwiera się strona z konfiguracją księgi.

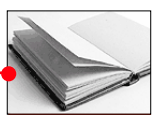

3 Z listy wybieramy liczbę pól Księgi Gości i w polach poniżej podajemy nazwy tych pól (niestety, bez polskich znaków, spacji oraz myślników). Pola te będą charakteryzowały każdy wpis do Księgi. Z listy **format daty:** wybieramy format daty, w którym będą zapisywane wpisy. Z listy **kolor:** wybieramy kolorystykę Księgi. W polu znajduje się nazwa pliku, pod którym Księga Gości zostanie zapisana na serwerze. Zanotujmy tę nazwę – będzie nam potrzebna. Na koniec klikamy na przycisk Zatwierdź.

4 Strona Księgi Gości zostaje umieszczona na serwerze. Musimy jeszcze dodać odnośnik do niej na pozostałych stronach naszej witryny. W tym celu postępujemy identycznie jak w przypadku dodawania do strony głównej odnośnika do strony o muzyce (punkty od 6 do 8 we wskazówce Dodajemy podstrony). Pamiętajmy, aby jako adres wpisać nazwę pliku Księgi Gości. Po dodaniu tego odnośnika wchodzimy na naszą stronę, klikamy na niego i umieszczamy pierwszy wpis w Księdze. Po wpisaniu odpowiednich informacji do pól klikamy na przycisk. Powoduje to pojawienie się wpisu poniżej.

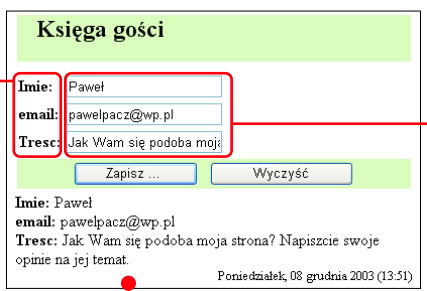

Adres online

→1 www.webpark.pl

Encyklopedia wiedzy komputerowej na CD

Już w kioskach!

Hexor powstał w celach edukacyjnych, ale w rękach użytkowników może stać się nawet pomocą w gospodarstwie domowym

Koszt Hexora jest porównywalny z ceną średniej klasy komputera PC i wynosi około 5 tysięcy

Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej i firma Stenzel Sp. z o.o. To twórcy Hexora – zwycięzcy konkursu Lider Innowacyjności 2003

Elektroskorpion

Hexor, mobilny robot, przypominający wyglądem skorpiona, powstawał na wydziale Elektronicznym Politechniki Śląskiej trzy lata. Przeznaczony jest głównie na rynek dydaktyczny – do szkół i uczelni.

To właśnie młodzi ludzie zadecydują więc, do czego w przyszłości wykorzystamy roboty mobilne. Jak mówi Tomasz Stenzel – jeden z twórców robota: – *Obecnie dysponujemy systemem operacyjnym, który tylko częściowo wykorzystuje możliwości sprzętowe Hexora.* Zdaniem Stenzela w rzeczywistości osobowość Hexora zależy wyłącznie od inwencji jego użytkowników, bo oferowany kompilator języka Basic umożliwia proste programowanie głównego mikrokontrolera realizującego jego zasadnicze procedury.

Hexor może być sprzężony z każdym pecetem za pośrednictwem wbudowanego, dwukierunkowego łącza radiowego, wykorzystującego transmisję cyfrową o przepustowości 75 kB. Moduł radiowy podłączany jest do PC przez wejście USB. Z poziomu komputera, za pośrednictwem specjalnego panelu sterującego, można wysyłać drogą radiową do robota instrukcje i odbierać dane z jego czujników. Każde laboratorium komputerowe w szkole średniej lub wyższej o profilu technicznym może zostać wyposażone w zestaw składający się z jednego lub kilku robotów Hexor, które uatrakcyjnią i wzbogacą realizację szkoleń z zakresu informatyki (Basic, C/C++, Asembler, Delphi, Visual Basic). *Z obsługą programu sterującego poradzi sobie każdy, kto umie posługiwać się myszą* – mówi Stenzel.

Dane techniczne Hexora:

- **Liczba nóg** – sześć
- **Głowica kamery** – ruchoma w poziomie i w pionie
- **Głowica sonaru** – ruchoma w poziomie, zakres (180 stopni)
- **Długość** – 38 cm
- **Szerokość** – 47 cm
- **Wysokość** – 35 cm
- **Ciężar** – 5,5 kg
- **Metalowa konstrukcja nośna** – na zamówienie obudowa z tworzywa sztucznego
- **Napięcie zasilania** – 6 V
- **Czas pracy na akumulatorze** – do 1,5 h
- **Czas ładowania** – 3 h
- **Sposób podłączenia do komputera** – łącze USB (bazowy moduł radiowy)
- **Transmisja cyfrowa** – pasmo 433 MHz (polecenia i dane)
- **Transmisja obrazu z kamery pokładowej** – pasmo 2,4 GHz
- **Opcjonalnie możliwość transmisji dźwięku**
- **Kamera CCD** – czarno-biała lub kolorowa, wyposażona w obiektyw szerokokątny oraz opcjonalnie w oświetlacz podczerwieni.
- **W komputerze wymagana karta telewizyjna**
- **Główny procesor sterujący robotem** – AVR Mega 128
- **Pamięć programu użytkownika** – 128 kB
- **Język programowania płyty głównej** – Basic (pakiet Bascom), Asembler lub C, na przykład kompilator GCC
- **Zestaw czujników:**
  - ultradźwiękowy czujnik odległości (sonar), pomiar odległości od 3 cm do 3 m,
  - czujniki zbliżeniowe na bazie promieniowania podczerwonego
  - czujniki dotykowe – wąsy
- **Wymagania sprzętowe komputera sterującego PC**
  - interfejs USB min. 1,0
  - procesor min. Pentium 233 MMX
  - system operacyjny Windows (98 lub nowszy)

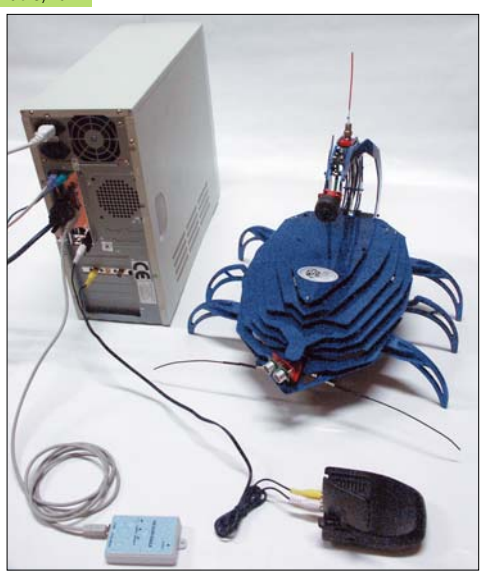

Robot jest całkowicie bezpieczny dla użytkowników ze względu na niskie napięcie zasilania

FOT.: STENZEL

Rozrywka

Krzyżówka co tydzień również na stronie www.komputerswiat.pl

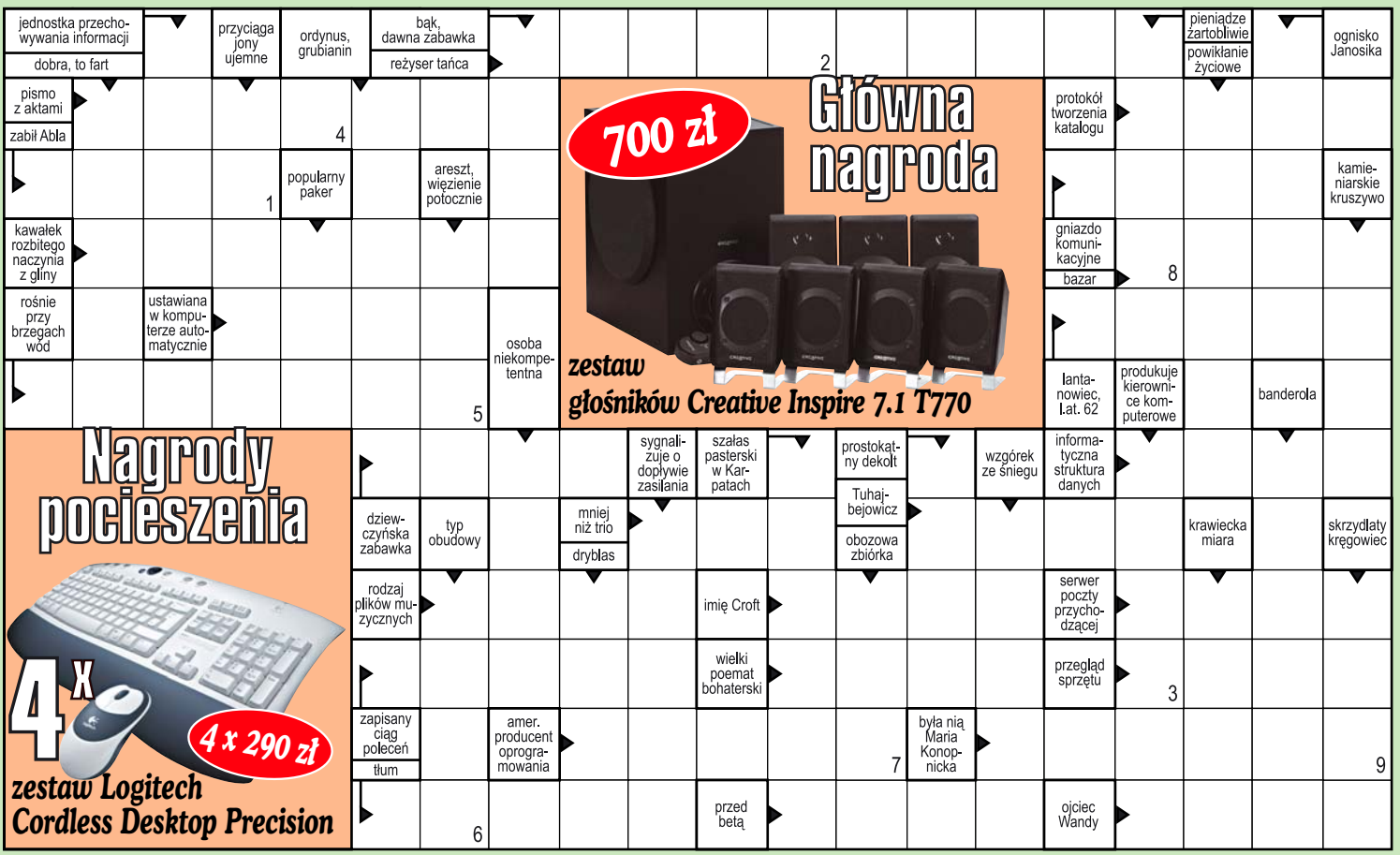

Wypełnij, wyślij, wygraj

02/2004

nazwisko .....

imię .....

Adres

ulica ..... nr domu .....

miasto ..... kod pocztowy .....

telefon .....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa, danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych). Jednocześnie informujemy, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do dnia 19.01.2004 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

..... (czytelny podpis)

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 9 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Uwaga! Możesz wysłać hasło SMS-em!

Czytelnicy, którzy chcą wziąć udział w losowaniu nagród w krzyżówce Komputer ŚWIATA, mogą przesyłać hasło także **SMS-em**. Wystarczy tylko wysłać SMS o treści: **KS HASŁO** pod numer **7192** (ERA/IDEA/PLUS). Nie należy używać polskich znaków, a jeśli hasło składa się z kilku wyrazów, należy napisać je łącznie. Jeżeli hasło krzyżówki brzmi na przykład Wesołych Świąt, treść poprawnego SMS-a powinna brzmieć: KS WESOLYCHSWIAT. Termin przesyłania rozwiązania SMS-em upływa dnia 20.01.2004 roku. **Koszt wysłania jednego SMS-a to 1 złoty + VAT.**

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Litery z pól oznaczonych numerami w prawym dolnym rogu należy ustawić w kolejności i wpisać w odpowiednie kratki na kuponie krzyżówkowym, powstanie wówczas hasło-rozwiązanie krzyżówki

Jak wygrać, wysyłając kupon na karcie pocztowej

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania. **2.** Kupon krzyżówkowy należy nakleić na kartę pocztową i przesłać na adres: **Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skrytka pocztowa 110**
3. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 23.01.2004 roku. **4.** Nagrody zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów.
5. Nagrody podlegające opodatkowaniu składają się z części rzeczowej oraz pieniężnej. Część pieniężna stanowi pokrycie podatku i opłacana jest przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. **6.** Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie swojego imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania.

LAUREACI KRZYŻÓWKI Z NUMERU 25/2003

Hasło-rozwiązanie krzyżówki: **Terminal**

Nagrodę główną, monitor TFT 14" Highscreen HS 1456T, otrzymuje: **Andrzej Rakoczy ze Szczecina.**
Nagrody pocieszenia, napędy CD-RW Asus 52x, otrzymują: **Konrad Wziątek z Częstochowy, Marek Grecki z Głogowa i Roman Siemiński z Wrocławia**

To śmieszy Magdę z Łodzi

Jaś i Krzyś przychodzą do babci
– Babciu, czy ty możesz mieć dzieci?
– pyta Jaś.
– Nie, złociutki.
– A widzisz – mówi Jaś do Krzysia – mówiłem ci, że babcia to samiec!

To śmieszy Jurka z Warszawy

Na drzewie siedzi wróbel. Przylatuje wrona i siada obok. Wróbel pyta:
– Co ty jesteś za ptak?
– Wrona, a ty?
– A ja orzeł, tylko chorowałem!

Pilot, chcąc być dowcipny, zgłasza się do lądowania i mówi do kontrolera lotów:
– Zgadnij kto?
Na to kontroler zgasił wszystkie światła na pasie i odpowiada:
– Zgadnij gdzie?

To śmieszy Tez

Nadchodzi nowa era. Plus to stara idea. Ideą nowej ery jest być zawsze na plusie. Chłopcy z ery mają plusa, bo pracują dla idei.

Podczas odwiedzin kolędowych ksiądz wręczył małemu chłopczykowi obrazek z wizerunkiem świętego. Mały przygląda się obrazkowi i pyta:
– Masz więcej?
Ksiądz dał mu jeszcze cztery. Chłopiec przejrzał obrazki, po czym pyta:
– A z dinozaurami masz?

To śmieszy Minimala

Stoi mały chłopiec w kościele przed żłóbkiem. Korzystając, że nikogo nie ma, zabiera figurę Józefa i wychodzi. Po kilku minutach wraca i też wychodzi, tym razem z figurą Marii. Wraca kolejny raz, nachyla się nad żłóbkiem i mówi:
– Albo dostanę w tym roku kolejkę elektryczną, albo nigdy więcej nie zobaczysz rodziców!

Drogie dodatki

Trzecia część Władcy Pierścieni od blisko miesiąca święci triumfy na ekranach polskich kin. Reżyser filmu, Peter Jackson, nie spoczywa na laurach i wraz ze swoją ekipą kręci w tej chwili dodatkowe ujęcia, które znajdą się w specjalnej wersji filmu wydanej pod koniec roku na DVD. Nic nadzwyczajnego. Poprzednie dwie części też doczekały się podobnych rozszerzonych wydań. Jackson po prostu dba o swoich widzów i stara się, jak może, umilić im oglądanie Władcy... na domowych telewizorach. Wiadomo, że w kinie nikt nie wysiedzi czterech czy pięciu godzin nawet na najciekawszym filmie, kiedy sąsiad obok zajada się popcornem, a rząd z tyłu wypełniony jest całującymi się nastolatkami. Co innego zacisze domowe, kawa, herbata, ciasteczka, przy których kinoman z przyjemnością zapadnie się w fotelu na długie godziny. Pomysł wydawania wersji rozszerzonych ma jeszcze inny atut. Na płytach DVD znaleźć można mnóstwo dodatkowych ujęć, komentarzy, wywiadów, zdjęć z planu etc. Ile osób wie na przykład, że Golluma zagrał prawdziwy aktor, a śpiewy paru tysięcy orków zostały nagrane podczas meczów krykieta?

Jestem wielbicielem kina, z ogromną przyjemnością oddaję się konsumpcji zarówno samych filmów, jak i wspomnianych dodatków. Czekam z niecierpliwością na wspomnianą już czteropłytową wersję Władcy Pierścieni. Przy okazji Drużyny Pierścienia spotkało mnie jednak rozczarowanie. Film został wydany w przepięknym sposób, twarda kartonowa okładka, świetny obraz, dźwięk, jednak polski dystrybutor zapomniał dodać napisy do wszystkich dodatków. Pomyślałem wtedy, że to wina pośpiechu przy wydawaniu edycji DVD spowodowana niespodziewanym sukcesem filmu. Niedopatrzenie i tyle. Biorąc pod uwagę fakt, że płyty dostałem w prezencie pod choinkę, nie miałem powodów, żeby utyskiwać.

Jednak w tym roku sytuacja znów się powtórzyła. Zadzwoniłem więc do dystrybutora filmu, czyli firmy Warner Bros Polska – może zechcą mi wyjaśnić przyczyny. Marta Ozimek, pracownica marketingu Warnera, twierdzi, że dystrybutor według własnego uznania wybiera te dodatki, które są jego zdaniem interesujące dla widza. Tajniki operatorskie filmu interesujące ponoć nie są, więc spolszczone nie zostały. Doprawdy zaskakujące wyjaśnienie...

Kolejne zdziwienie spotkało mnie, gdy sprawdziłem cenę Władcy... w jednym z australijskich sklepów internetowych – www.ezydvd.com.au Tam Władca jest pięćdziesiąt złotych tańszy niż w Polsce. Gdybym wiedział, że różnice w cenie są tak znaczne, a naklejkę z napisem Wersja polska należy traktować bardzo umownie, nie czekałbym na premierę płyty w kraju Lecha, lecz sprowadziłbym ją z krainy kangurów. Tym bardziej że australijskie wydania są zaopatrzone w polskie napisy oraz ukazują się wcześniej niż u nas.

Trzecią część Władcy kupię więc na pewno w Australii. I jak znam życie, nie ja jeden. I jakoś nie spędza mi snu z powiek myśl o stratach, jakie z tego powodu poniosą polscy dystrybutorzy. Nic nie poradzę na to, że nie szanują mnie jako swojego klienta. Może więc obudzą się wreszcie, kiedy z centrali w Stanach przyjdzie do nich wiadomość, że Polacy kupują więcej filmów za oceanem czy na antypodach niż w swoim rodzinnym kraju... **Minimal**

Kreska śmiechu

© Olsen. Distributed by Bulls

ARNO komputer
myślisz komputer - mówisz ARNO
W KAŻDY PIĄTEK NISKICH CEN WYJĄTEK
nie trać czasu
odwiedź punkt ARNO w swoim mieście
W każdy piątek w największej w Polsce sieci sprzedaży markowych komputerów znajdziesz ciekawe produkty w superniskich cenach. Szczegóły w każdy piątek w sklepach i na www.arno.pl
największa sieć sprzedaży markowych komputerów
BIEGNIJ DO SKLEPU
3 lata!
door to door
5 lat
W KAŻDY PIĄTEK NISKICH CEN WYJĄTEK
www.arno.pl

Drogowskaz

Komputer z dopalaczem	56
Windows 98/Me/XP	56
Windows XP	57
Excel 97/2000/XP	58
Outlook Express 6.0	58
Gadu-Gadu 6.0/Tlen 4.x	59

Komputer z dopalaczem

Jeśli wydaje nam się, że komputer nie jest już w stanie sprostać naszym wymaganiom, nie przejmujmy się. Dzięki wskazówkom Komputer ŚWIATA nauczymy się sztuczek, które dadzą mu dodatkowe turbodoładowanie

FOT.: INDEX STOCK/ZEFA

Komputer znakomicie potrafi ułatwić i przyspieszyć pracę. Niestety, czasami, szczególnie na początku kontaktu z tym urządzeniem, bywa zupełnie odwrotnie. Nie załamujmy się jednak, tylko zastosujmy się do przedstawionych w Komputer ŚWIECIE wskazówek. Przyspieszy to i znacznie ułatwi wykonywanie niektórych czynności.

Na początku kilka porad do Windows. Dowiemy się, jak tworzyć skróty klawiaturowe do zainstalowanych w pececie aplikacji. Wprowadzimy również ustawienie, dzięki któremu monitor i dyski twarde będą wyłączane, gdy przez dłuższy czas nie będziemy korzystali z komputera. Komputer ŚWIAT przedstawia też ciekawy trik do Excela, dzięki któremu wykres czy tabelę szybko zapiszemy jako plik graficzny. Nie mniej ciekawe porady dotyczą programu pocztowego Outlook Express. Dzięki nim uporządkujemy odebrane wiadomości e-mail. A na koniec wskazówka do najpopularniejszych polskich komunikatorów.

Co to właściwie jest...

01 menu startowe
W systemach Windows jest to lista folderów rozwijająca się po kliknięciu na umieszczony standardowo w lewym dolnym rogu ekranu przycisk Start. Zawiera skróty do zainstalowanych w systemie programów.

02 Eksplorator Windows
Program w Windows, który przedstawia zasoby komputera w formie graficznej. Korzystając z Eksploratora, możemy między innymi kopiować i kasować pliki oraz uruchamiać programy.

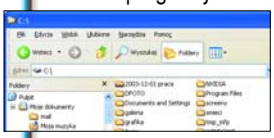

03 bitmapa
Nazwą tą określa się rastrowe obrazy graficzne, które składają się z pojedynczych punktów, czyli pikseli. Standardowy plik graficzny Windows o rozszerzeniu *.bmp* jest również plikiem bitmapowym.

04 skrzynka odbiorcza
Folder w programie pocztowym, w którym przechowywane są wszystkie otrzymane przez nas wiadomości e-mail.

05 reguła wiadomości
Ustalona przez nas zasada postępowania, dzięki której wiadomość e-mail spełniająca określone warunki zostaje odpowiednio potraktowana przez program pocztowy (przeniesiona do folderu czy skasowana). Przykładem może być nieodbieranie wiadomości o wielkości większej od 2 MB.

Windows 98/Me/XP

Na skróty do aplikacji

Tworzymy skróty klawiaturowe do programów z menu startowego

Uruchomienie zainstalowanych w komputerze programów nierzadko wymaga przebrnięcia przez kilka kolejnych poziomów **01 menu startowego**. Jeśli jakiejś aplikacji używamy dość często, jej włączanie może być męczące. Można temu zaradzić, tworząc na pulpicie lub w pasku szybkiego uruchamiania skrót do aplikacji. Komputer ŚWIAT pokaże jednak jeszcze szybszy sposób włączania aplikacji. Zdefiniujemy kombinacje klawiszowe, których wciśnięcie uruchamiać będzie najczęściej używane programy.

1 Załóżmy, że chcemy stworzyć klawiaturowy skrót do aplikacji Notatnik. Klikamy więc na Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy, Akcesoria). Następnie prawym przyciskiem myszy klikamy na ikonę Notatnik i z menu kontekstowego, które się rozwija, wybieramy pozycję Właściwości.

2 W okienku, które się pojawia, klikamy na zakładkę Skrót i na pole. Wciskamy dowolny klawisz (na przykład M) i klikamy na przycisk OK. Od tej pory wciśnięcie tego klawisza razem z klawiszami Ctrl i Alt będzie uruchamiało Notatnik.

Rada Komputer ŚWIATA

Unikajmy ustalania skrótów klawiszowych z literami, które w połączeniu z klawiszem Alt pozwalają na uzyskanie polskich znaków diakrytycznych (na przykład ń, ą czy ć). W niektórych przypadkach późniejsza próba wpisania polskiej litery, na przykład w edytorze tekstu, może się zakończyć otwarciem określonej aplikacji.

3 W identyczny do przedstawionego sposób możemy ustawić skróty klawiaturowe do każdego programu, którego skrót znajduje się w menu Start.

Rada Komputer ŚWIATA

W Windows 98/Me niemożliwe jest, niestety, utworzenie w opisany sposób skrótu do aplikacji z pakietu Microsoft Office 2000.

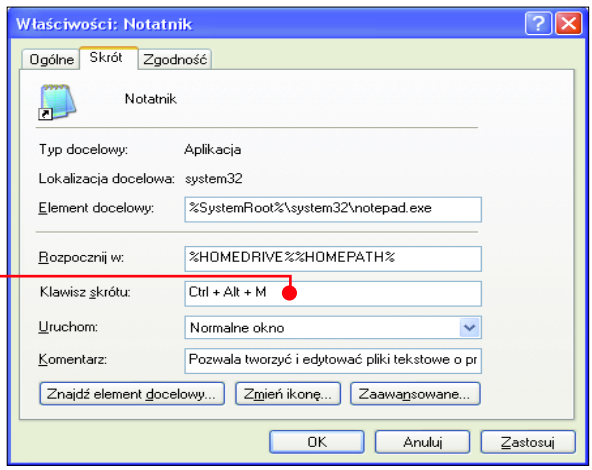

Zahibernowany komputer

Ustawiamy wyłączanie monitora i dysków po określonym czasie bezczynności

Jeśli często odchodzimy od włączonego komputera na dłuższy czas, zatroszczmy się o oszczędność prądu oraz kineskopu monitora. Dzięki wskazówce Komputer ŚWIATA dowiemy się, w jaki sposób ustawić okres bezczynności naszego pecета, po którym automatycznie zostanie wyłączony monitor oraz wszystkie dyski twarde.

1 Klikamy na Start, wybieramy Ustawienia, a potem Panel sterowania. Odnajdujemy ikonę (w Windows 98) i klikamy na nią dwukrotnie.

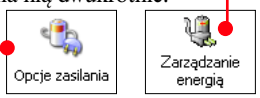

2 W okienku, które się pojawia, klikamy na zakładkę Schematy zasilania. Następnie z listy wybieramy czas bezczynności, po którym wyłączy się monitor naszego komputera (wybieramy na przykład 20 minut), a z listy czas nieaktywności, po którym wyłączone zostaną dyski (optymalnym ustawieniem jest jedna godzina). Klikamy na przycisk OK.

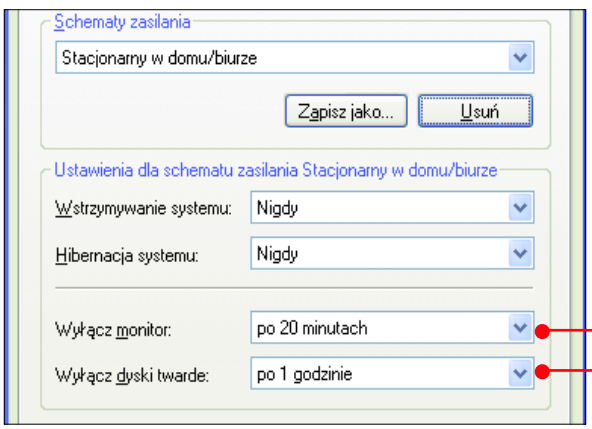

3 Od tego momentu, jeśli odejdziemy od komputera na dłużej niż 20 minut, wyłączy się monitor (wystarczy ruszyć myszką lub wcisnąć dowolny przycisk na klawiaturze, aby monitor się włączył). Jeśli pozostawimy komputer nieużywany na dłużej niż godzinę, wyłączone zostaną dyski twarde. Aby rozpocząć ponownie pracę, poruszmy myszką (lub wciśnijmy dowolny klawisz na klawiaturze) i poczekajmy chwilę, aż odczyt z dysków będzie znowu możliwy.

Rada Komputer ŚWIATA

W Windows XP/Me możemy dodatkowo ustawić czas bezczynności, po którym komputer przejdzie w stan wstrzymywania systemu (wybieramy go z listy Wstrzymywanie systemu: w Windows XP, a w Windows Me z listy Stan gotowości systemu:) lub stan hibernacji (dostępny tylko w przypadku Windows XP – wybieramy go z listy Hibernacja systemu:). Przejście w stan wstrzymywania oznacza wyłączenie wszystkich niepotrzebnie działających urządzeń (dysków, monitora, karty graficznej). Hibernacja polega na zapisaniu zawartości pulpitu i pamięci na dysku twardym i wyłączeniu komputera. Po ponownym włączeniu stan komputera zostanie przywrócony.

Windows XP

Pełna gotowość do pracy

Otwieranie okien folderów przy starcie komputera

Jeśli musimy nagle przerwać pracę przy komputerze i wyłączyć go, po ponownym uruchomieniu będziemy musieli otworzyć wszystkie poprzednio otwarte foldery. Możemy jednak zadanie to pozostawić systemowi. Wystarczy, że ustawimy wcześniej odpowiednią opcję. Dzięki niej, po ponownym uruchomieniu komputera, otwarte przed wyłączeniem systemu okna pojawią się automatycznie.

1 Uruchamiamy 02 Eksplorator Windows. Aby to zrobić, klikamy kolejno na przycisk menu Start, Wszystkie programy, a następnie na Akcesoria i na Eksplorator Windows.

2 Z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje folderów. W okienku, które się pojawia, przechodzimy do ustawień zaawansowanych. W tym celu klikamy na zakładkę Widok.

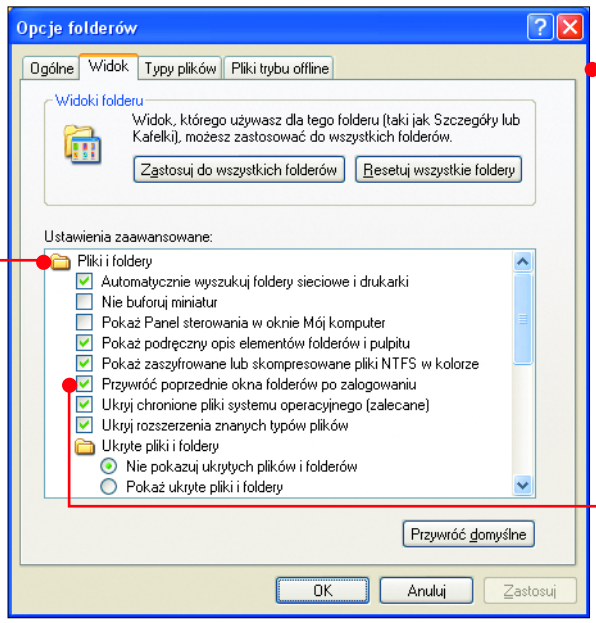

3 W polu ustawień zaawansowanych odszukujemy grupę i zaznaczamy w niej opcję. Klikamy następnie na przycisk OK. Od tej chwili, jeśli chcemy, aby okna folderów otworzyły się automatycznie, po prostu nie zamykamy ich przed wyłączeniem naszego komputera.

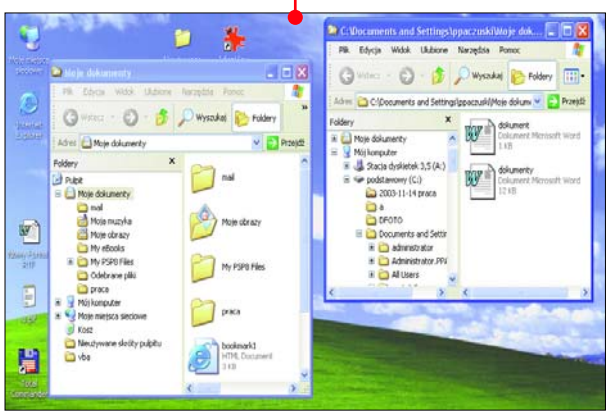

Excel 97/2000/XP

Obrazek z tabelki, rysunek z wykresu

Kopiujemy komórki Excela lub wykres jako bitmapę

Aplikację Excel bardzo często wykorzystujemy do stworzenia tabelki czy wykresu. Jednak w jaki sposób zamienić taki obiekt na plik graficzny i umieścić na przykład na własnej stronie WWW? Komputer ŚWIAT pokaże trik, dzięki któremu bardzo łatwo dowolną komórkę, tabelkę czy wykres zapiszemy jako mapę bitową (03 (s. 56) **bitmapę**).

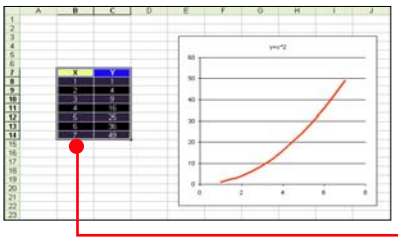

1 Uruchamiamy Excel – klikamy na Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy i ikonę Microsoft Excel). Następnie otwieramy plik, z którego chcemy skopiować komórkę, tabelkę czy wykres. W tym celu z menu Plik wybieramy polecenie Otwórz..., wskazujemy plik i klikamy na przycisk Otwórz.

2 Zaznaczamy komórkę lub zakres komórek – na przykład tabelę (klikamy lewym przyciskiem myszy na pierwszą komórkę zakresu, a następnie, przytrzymując wciśnięty przycisk, przemieszczamy kursor nad ostatnią komórkę i na końcu puszczamy przycisk myszy). W przypadku wykresu wystarczy kliknąć w dowolne jego miejsce lewym przyciskiem myszy.

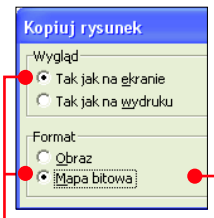

3 Przytrzymując wciśnięty klawisz Shift, klikamy na menu Edycja. Wybieramy z niego pozycję Kopiuj rysunek... (w Wordzie XP Kopiuj obraz...). Pojawia się okno (jeśli kopiujemy wykres, pojawia się nieco inne okno). Zaznaczamy opcje (w przypadku wykresu opcje) i klikamy na przycisk OK. Tabelka lub wykres zostały skopiowane jako mapa bitowa do schowka.

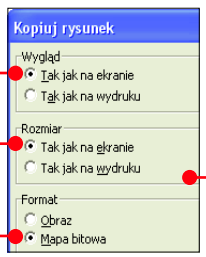

4 Otwieramy program Paint – klikamy na Start, Programy (w Windows XP Wszystkie programy), grupę Akcesoria i ikonę Paint.

5 Z menu Edycja wybieramy polecenie Wklej. Wykres lub tabelka zostaje wklejony. Następnie z menu Plik wybieramy polecenie Zapisz jako... Z listy Zapisz w: wybieramy folder, w którym zapiszemy obrazek, a w pole Nazwa pliku: wpisujemy jego nazwę. Z listy Zapisz jako typ: wybieramy typ pliku graficznego (na przykład GIF (*.GIF)) i klikamy na przycisk Zapisz.

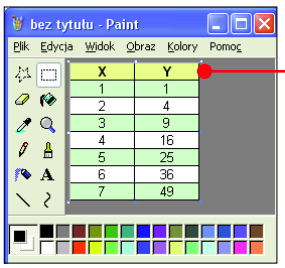

Outlook Express 6.0

Kartoteki wiadomości

Tworzymy foldery w skrzynce odbiorczej

Jeżeli dostajemy wiele e-maili, z pewnością nie jest nam łatwo utrzymać porządek w 04 (s. 56) **skrzynce odbiorczej**. Komputer ŚWIAT pokaże, w jaki sposób stworzyć w niej osobne foldery, w których będziemy umieszczać wiadomości na przykład od określonych osób.

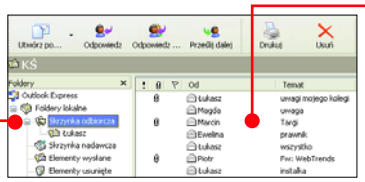

1 Uruchamiamy program Outlook Express. W tym celu klikamy na Start, a następnie kolejno na Programy (w Windows XP Wszystkie programy) i na ikonę Outlook Express.

2 Aby utworzyć folder w skrzynce odbiorczej, klikamy na jej nazwę prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Nowy folder... W okienku, które się otwiera, w polu klikamy na Skrzynka odbiorcza, a w pole wpisujemy nazwę nowego folderu i klikamy na przycisk OK. Folder zostaje utworzony.

3 Aby przenieść wiadomości od wybranej osoby do nowego folderu, klikamy lewym przyciskiem myszy na folder Skrzynka odbiorcza, a następnie prawym przyciskiem na wiadomość, którą chcemy przenieść. Z menu kontekstowego wybieramy pozycję Przenieś do folderu..., klikamy na folder, a następnie na przycisk OK. Teraz w naszych wiadomościach zapanuje porządek.

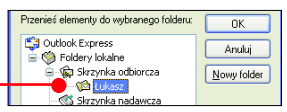

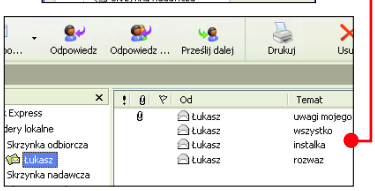

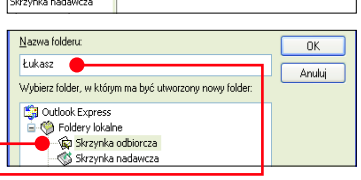

Automatyczna klasyfikacja

Ustawiamy regułę przenoszącą określone wiadomości do ustalonego folderu

Z poprzedniej wskazówki dowiedzieliśmy się, jak stworzyć w skrzynce odbiorczej dodatkowe foldery. Teraz Komputer ŚWIAT pokaże, co trzeba zrobić, aby wiadomości od określonej osoby trafiały do ustalonego folderu.

1 Stworzymy odpowiednią 05 (s. 56) **regułę wiadomości**. Będzie ona mówiła programowi Outlook Express, że każdą odebraną wiadomość e-mail od ustalonego przez nas nadawcy, należy przenieść do folderu Łukasz. Aby stworzyć taką regułę, klikamy na dowolnej wiadomości od osoby, od której korespondencja ma trafiać automatycznie do folderu Łukasz.

2 Z menu Wiadomość wybieramy pozycję Utwórz regułę z wiadomości... Pojawia się okno, w którym możemy dokonać ustawień reguły.

3 Outlook Express samodzielnie ustawił warunek reguły (czyli ustalił nadawcę wiadomości, na które będzie działała reguła). Ustawmy więc jeszcze akcję, która zostanie podjęta, jeśli warunek zostanie spełniony. Zaznaczamy pole Przenieś ją do folderu i klikamy na odnośnik. Otwiera się okienko, w którym klikamy na folder Łukasz i klikamy na przycisk OK. W polu opisu reguły zapis Przenieś ją do folderu zmieni się wtedy na zapis Przenieś ją do Łukasz. Do pola wpisujemy dowolną nazwę reguły i klikamy na przycisk OK.

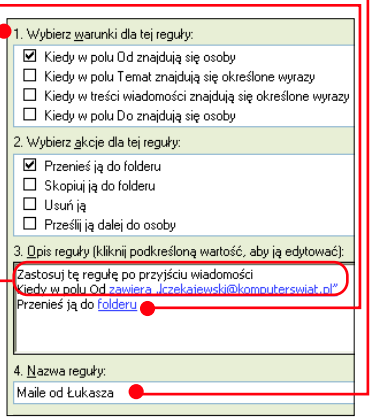

4 Outlook Express wyświetla jeszcze okienko, w którym klikamy na przycisk OK. Od tej chwili każda wiadomość otrzymana od ustalonej przez nas osoby po odebraniu z serwera będzie automatycznie przenoszona do folderu Łukasz.

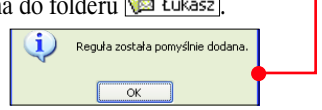

Gadu-Gadu 6.0/Tlen 4.x

Segregacja osób w komunikatorze

Tworzymy grupy kontaktów

Aby zachować porządek w spisie kontaktów w naszym komunikatorze, warto stworzyć kilka grup i przyporządkować do nich właściwe osoby. W ten sposób w jednym miejscu będziemy mieli wszystkich znajomych, w innym całą rodzinę, a w specjalnej grupie – kontakty do ważnych osób. Komputer ŚWIAT pokaże, jak stworzyć grupy kontaktów w dwóch najpopularniejszych polskich komunikatorach.

Gadu-Gadu

1 Klikamy na przycisk ● i z menu, które się rozwija, wybieramy pozycję Grupy kontaktów.

W oknie edycji grup kontaktów klikamy na przycisk ●. W okienku, które się pojawia, wpisujemy nazwę grupy ●. Klikamy na przycisk OK. Aby dodać kolejne grupy, ponownie klikamy na przycisk Dodaj. Po utworzeniu wszystkich grup klikamy na OK.

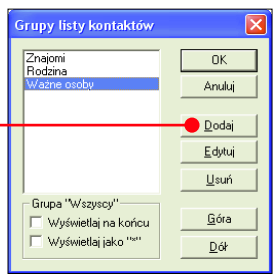

2 Aby przenieść osobę do jednej ze stworzonych grup, klikamy prawym przyciskiem na kontakt i z menu wybieramy pozycję Edytuj. W oknie edycji kontaktu klikamy na przycisk Należy do >>> i na liście ●, która się pojawia, zaznaczamy grupy, do których kontakt powinien należeć. Klikamy na przycisk OK.

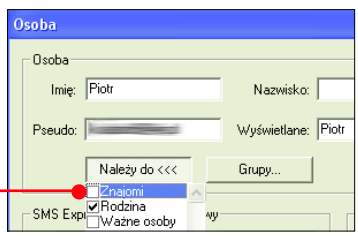

3 Od tej chwili w naszym Gadu-Gadu będą pojawiać się zakładki z nazwami grup kontaktów ●. Kliknięcie na nie będzie powodowało wyświetlenie tylko tych kontaktów, które należą do danej grupy ●.

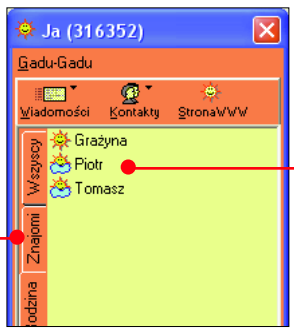

Tlen

1 Klikamy na przycisk tlen.pl i z menu, które się rozwija, wybieramy pozycję Dodaj grupę. W oknie ● wpisujemy nazwę grupy, a potem klikamy na przycisk OK. W identyczny sposób tworzymy pozostałe grupy.

2 Aby przenieść osobę do wybranej grupy, klikamy na kontakt prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybieramy pozycję Edytuj kontakt. W okienku edycji informacji o kontakcie z listy ● wybieramy właściwą grupę. Od tej pory w naszych kontaktach będzie zawsze panował porządek ●.

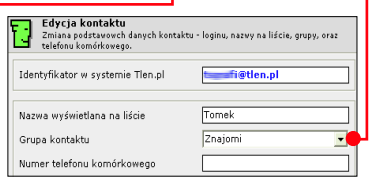

Granice nie istnieją!
Przegrana nie jest opcją
1812 SPRAWDZONYCH KODÓW DO 189 GIER
ENCYKLOPEDIA PLAYA PC
TAJNE KODY
POLECAJĄ GRY PLAY
1812 sprawdzonych kodów do 189 przebojowych gier
JUŻ W KIOSKACH!

Drogowskaz

Ukryci przed szefem	60
Jak grać, by nie wpaść	60
Wyniki testu	63
Tak Komputer ŚWIAT testował gry do biura	64

FOT.: INDEX STOCK/ZEFA

Ukryci przed szefem

Od lat przebojem biurowych rozgrywek są gry dostarczane razem z Windows – saper i pasjans. Pora odświeżyć ten asortyment – Komputer ŚWIAT przetestował darmowe gry do biura

Gry komputerowe to doskonała rozrywka – także dla zapracowanych. Przecież po krótkiej przerwie w pracy wrócimy do obowiązków zrelaksowani i będziemy mogli lepiej się skoncentrować. Najnowsze hity nie najlepiej sprawdzają się jednak w biurze – głośne dźwięki mogą przeszkadzać współpracownikom, efektowna trójwymiarowa grafika może okazać się zbyt skomplikowana dla powolnego służbowego peceta, a czas potrzebny na przejście kolejnych etapów jest zdecydowanie za długi. Dodatkowo nie każdego stać na wydanie ponad 100 złotych na uprzyjemnienie sobie dnia w pracy.

W teście Komputer ŚWIATA znajdziemy 10 darmowych programów – są wśród nich gry nie tylko zręcznościowe, ale też logiczne. Każdy gracz znajdzie dla siebie coś ciekawego. Warto zauważyć, że większość testowanych programów to nieco zmodyfikowane i ulepszone graficznie reedycje starych przebojów. Nie jest to bynajmniej wada – często lepiej bawimy się przy dobrze przez lata dopracowanych grach niż przy nowych, nie do końca przemyślanych. W teście na pierwszym miejscu znalazła się prosta gra samochodowa – jej główne zalety to wbudowany edytor tras oraz tysiące nowych torów dostępnych w internecie.

Gdzie szukać

Część opisywanych programów znalazła się na płytach CD Twojego Niezbędnika. Wszystkie testowane gry dostępne są także na stronie www.komputerswiat.pl Miłośnicy darmowej rozrywki powinni również odwiedzić stronę www.gamehippo.com – tam znajdą kilkaset gier stworzonych przez zapaleńców.

Co to właściwie jest...

01 pulpit
Pulpitem nazywamy główny ekran Windows – ten który widzimy zaraz po uruchomieniu komputera. Pulpit, podobnie jak biurko (pulpit to tłumaczenie angielskiego słowa desktop oznaczającego blat biurka), może gromadzić najróżniejsze ikony dokumentów, plików i folderów. Na nim znajdują się podstawowe ikony służące do pracy, takie jak: Mój komputer czy Kosz.

02 menu startowe
W Windows lista folderów rozwijająca się po kliknięciu na umieszczony standardowo w lewym dolnym rogu przycisk Start. Zawiera skróty do zainstalowanych w systemie programów.

03 GameBoy Color

Przenośna konsola, poprzednik GameBoy Advance. Wyposażona była w ośmiobitowy procesor ZX80 (taki sam, jaki znajdował się w ZX Spectrum) oraz ekran LCD.

04 piksel
Fragment ekranu o elementarnej wielkości, czyli najmniejszy punkt, jaki może zostać wyświetlony lub wydrukowany. Piksele tworzą obraz widoczny na ekranie monitora oraz to, co widnieje na wydrukach. Widać je dokładnie na bardzo mocno powiększonych (od 10 do 20 razy) ilustracjach; w normalnej skali poszczególne piksele są niewidoczne, dzięki czemu tworzą ciągłe kontury obiektów.

05 kB, kilobajt
Ilość danych równa 1024 bajtom, gdzie bajt mieści niewielką porcję informacji, jak na przykład jedna litera lub cyfra.

Jak grać, by nie wpaść

Niestety, szefowie dosyć krzywo patrzą na grających podwładnych. Musimy więc zachować wzmożoną ostrożność – czego oczy (przełożonego) nie widzą, tego sercu nie żal. Przede wszystkim należy postarać się tak obrócić ekran monitora, by nie był on widoczny dla postronnych (przynajmniej nie przez pierwsze kilka sekund po wejściu do pokoju). Drugim ważnym krokiem jest ściszenie głośników (a najlepiej zupełne ich wyłączenie) – pamiętajmy, arkusz kalkulacyjny rzadko wydaje odgłosy strzelania. Przed samym uruchomieniem gry warto przypomnieć sobie kombinację klawiszy Alt, F4 – umożliwia ona szybkie zamknięcie okna programu – oraz Alt, Tab, która przełącza między otwartymi aplikacjami (na przykład grą i pisanym właśnie raportem w Wordzie). Same gry ukryjmy w katalogach o niewiele mówiących nazwach (na przykład Bilans otwarcia, Tłumaczenia czy Raporty roczne). Nie wyciągajmy skrótów na 01 pulpit ani też nie umieszczajmy naszych gier w 02 menu startowym.

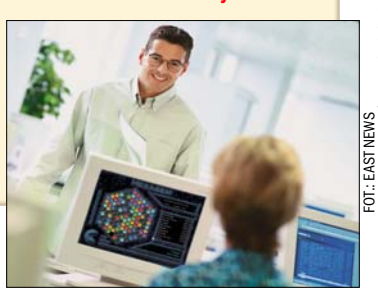

FOT.: EAST NEWS

[1]Ang. Raid genów, a także gra słów: generalnie

1. miejsce — GeneRally

ZWYCIĘZCA Komputer Świat JAKOŚĆ

Komputer Świat dostępne na stronie www.komputerswiat.pl

Komputer Świat 1/03 Twój Niezbędnik

Zręcznościowa gra samochodowa okazała się zwycięzcą testu gier biurowych. Największą zaletą GeneRally jest dosyć dobrze (jak na darmową grę) dopracowany model jazdy – w czasie zabawy mamy wrażenie, jakbyśmy naprawdę startowali w wyścigach zdalnie sterowanych modeli.

Tor wyścigowy obserwujemy w rzucie izometrycznym – dzięki temu widzimy wszystkie zakręty i łatwiej jest opracować właściwy tor jazdy.

Autorzy gry przygotowali 16 torów, na których przyjdzie nam się ścigać. Do gry dołączono także prosty w obsłudze edytor tras – wystarczy trochę wyobraźni i już po

Jednocześnie na trasie wyścigu walczyć może ze sobą sześciu zawodników

chwili możemy startować w wyścigach na własnoręcznie stworzonym torze. Co ciekawe, pamiętano także o zmiennych nawierzchniach – poza standardowym asfaltem dostępne jest także błoto, szuter, śnieg, a nawet przejazdy przez wodę. Dodatkowo ze strony internetowej gry możemy ściągnąć trasy stworzone przez innych graczy. Dostępnych jest blisko 4000 torów – taka liczba zapewnia długie godziny zabawy. Każdy z graczy może wybrać sobie typ pojazdu, jakim chce kierować – przygotowano 12 różnego rodzaju aut (poczynając od bolidów Formuły 1, poprzez rajdówki, a kończąc na ciężarówkach).

W głównym menu gry ustalamy długość wyścigu – minimalnie jest to jedno okrążenie, maksymalnie 100. Gdy wybierzemy więcej niż pięć okrążeń, musimy liczyć się z koniecznością tankowania samochodu – jak w prawdziwych wyścigach co kilka okrążeń zjeżdżamy do garażu, by zmienić opony, naprawić auto i zatankować.

Mimo że oryginalne GeneRally wydane zostało w angielskiej wersji językowej, w internecie (między innymi na stronie WWW gry) znajdziemy łatkę zmieniającą język na polski – dzięki niej bez problemu poradzimy sobie z obsługą gry.

Prosty w obsłudze edytor umożliwia zaprojektowanie dowolnego toru. Dzięki temu zabawa szybko się nie znudzi

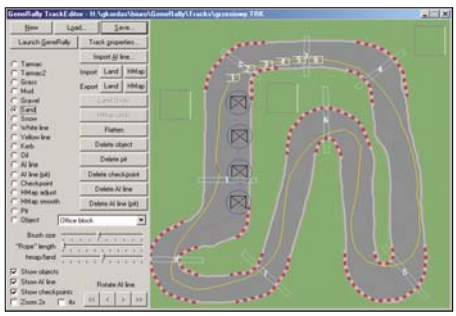

Jakość: dobra — Cena: darmowy

Wymagania sprzętowe (wg producenta): P 200, 16 MB, Win95/98/Me/XP. Dla początkujących
Gra dostępna na stronie: ➜ http://generally.racesimcentral.com

[2]Ang. Alex Aligator

2. miejsce — Alex the Allegator 4[2]

Komputer Świat dostępne na stronie www.komputerswiat.pl

Komputer Świat 3/03 Twój Niezbędnik

Prosta grafika nie przeszkadza w zabawie – Alex ma wysoką grywalność

Ciekawa gra platformowa, w której pomagamy aligatorowi Aleksowi uwolnić z rąk myśliwych jego narzeczoną. Grafika nie stoi na wysokim poziomie – sama gra stworzona została w kilku odcieniach zieleni i przypomina programy na konsolę 03 **GameBoy Color**. Przeszkadza także dosyć niska rozdzielczość, w jakiej działa program – na ekranie dość wyraźnie widać ogromne 04 **piksele**. Jednak sama gra broni się ciekawą fabułą oraz dosyć wysoką grywalnością. Rozgrywka jest typowo zręcznościowa – jak w klasycznych grach platformowych w trakcie zabawy skaczemy, zbieramy rozrzucone owoce i gwiazdy (za nie dostajemy punkty) oraz walczymy z przeciwnikami. Oczywiście nie zabrakło uzupełniających poziom zdrowia serduszek. Cieszą niskie wymagania – gra bez problemów uruchamia się nawet na starszych pecetach.

Jakość: dobra — Cena: darmowy

Wymagania sprzętowe (wg producenta): Pentium, 32 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla początkujących
Gra dostępna na stronie: ➜ www.freelunchdesign.com

[3]Ang. Gorące linie

3. miejsce — Hotlines[3]

Komputer Świat dostępne na stronie www.komputerswiat.pl

Im więcej zlikwidujemy kulek o tej samej barwie, tym więcej zdobędziemy punktów

Ulepszona graficznie wersja popularnej gry Kulki. Na szachownicy o rozmiarze 12x12 pól pojawiają się pionki w pięciu różnych barwach. Naszym zadaniem jest tak je poprzesuwać, by ułożyć pięć kulek w tym samym kolorze obok siebie (w pionie, poziomie bądź ukośnie) – wtedy znikają z ekranu. Po każdym ruchu (z wyjątkiem tego, który zakończony jest zbiciem kilku kulek) na ekranie pojawiają się dwa nowe pionki. Gdy uda nam się zlikwidować wszystkie kulki danego koloru, obiekty o tej barwie nie będą już więcej umieszczane na naszej planszy. Dzięki dużej swobodzie ruchów i niepowtarzalności kolejnych rozgrywek Hotlines szybko się nie nudzi. Dodatkowo gra nie jest zbyt trudna i bardzo dobrze nadaje się na relaksującą przerwę w pracy.

Jakość: dobra — Cena: darmowy

Wymagania sprzętowe (wg producenta): P II 300, karta graficzna z akceleratorem 3D. Dla początkujących
Gra dostępna na stronie: ➜ www.gamehippo.com

4. miejsce Hexagem

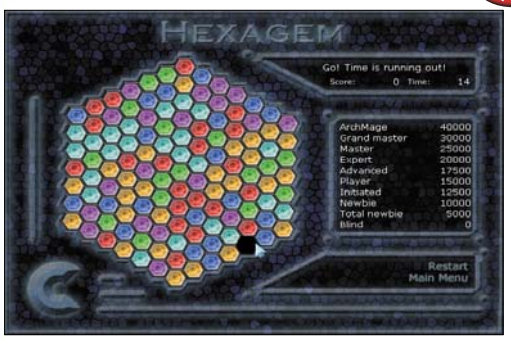

Tylko doświadczonym graczom uda się zlikwidować wszystkie kolorowe sześciany

W Hexagemie pracują nie tylko nasze szare komórki – przydatna okazuje się także sprawność w operowaniu myszką. Po uruchomieniu gry na ekranie widzimy wypełniony kolorowymi polami sześciobok. Zabawa z pozoru wydaje się prosta – należy tak rozmieścić różnobarwne klocki, by jak najwięcej pionków w tym samym kolorze stykało się ze sobą przynajmniej jednym bokiem. Gdy zgromadzimy minimum cztery z nich obok siebie, możemy rozpocząć reakcję łańcuchową – klikając na nie prawym przyciskiem myszy, wywołujemy eksplozję. Pamiętajmy jednak, że czarnych klocków, które pozostają po wybuchu, nie możemy przesuwać. Dodatkowym utrudnieniem w grze jest upływający czas – na początku mamy jedynie 30 sekund, by wywołać pierwszą eksplozję.

Jakość dostateczna **Cena** darmowy

Wymagania sprzętowe: P200, 16 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla początkujących
Gra dostępna na stronie: ➜ www.cellosoft.com

5. miejsce 123 Free Solitaire 2003[4]

[4]Ang. 123 Darmowy Pasjans 2003

Dosyć estetyczna (jak na grę karcianą) oprawa graficzna spodoba się graczom

Gra przeznaczona głównie dla miłośników znanego z Windows pasjansa. 123 Free Solitaire 2003 to zestaw 12 utrzymanych w ładnej oprawie graficznej pasjansów. Do wyboru mamy zarówno proste wersje (wymagają głównie szczęścia w rozdaniu kart), jak i bardziej skomplikowane, w których trzeba mocno wytężać umysł (jedną z nich jest La Bella Lucie). Zaletą gry jest modyfikowalna oprawa graficzna – możemy wybrać wzór, jaki pojawia się z tyłu karty, oraz tło okna. Autorzy gry pamiętali także o początkujących graczach – do każdego rodzaju pasjansa przygotowano prosty podręcznik wyjaśniający zasady gry. Niestety, jest on dostępny jedynie w angielskiej wersji – osoby nieznające języka niewiele z niego skorzystają i będą musiały poprosić o pomoc innych.

Jakość dostateczna **Cena** darmowy

Wymagania sprzętowe: Pentium, 32 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla średnio zaawansowanych
Gra dostępna na stronie: ➜ www.123freesolitaire.com

6. miejsce Scorched3D[5]

[5]Ang. Wypalony 3D

Trójwymiarowa grafika wygląda efektownie – wymaga jednak nowoczesnego peceta

Trójwymiarowa wersja popularnej przed laty gry logicznej Scorched Earth. Zasady gry są proste – jesteśmy operatorem działa i naszym zadaniem jest zniszczyć obiekt przeciwnika, zanim trafi on w naszą bazę. Cała zabawa polega tak naprawdę na odpowiednim ustawieniu lufy (zarówno w pionie, jak i poziomie) oraz określeniu siły, z jaką wystrzeliwany będzie pocisk. Wygrywając kolejne pojedynki, zdobywamy pieniądze na nowe pociski (między innymi wyjątkowo skuteczną bombę atomową) oraz rozbudowane systemy obrony. Mimo że grafika wygląda efektownie (wszystkie obiekty są trójwymiarowe), słabo pokazano poruszenia lufy – trudno ocenić, w którą stronę w danym momencie celujemy. Ciekawostką jest możliwość gry wieloosobowej – nawet 25 graczy może rywalizować ze sobą przy jednym pececie.

Jakość dostateczna **Cena** darmowy

Wymagania sprzętowe: P III 800, 32 MB, Win 98/Me/XP. Dla zaawansowanych
Gra dostępna na stronie: ➜ www.komputerswiat.pl

7. miejsce Mah-Jongg 5.1

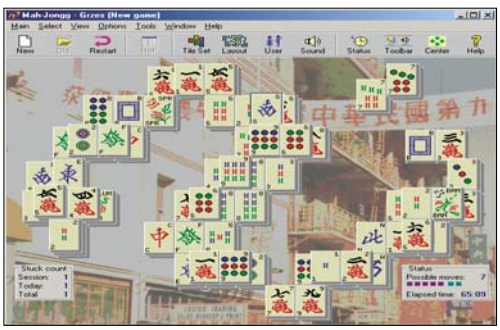

Przypominająca węża konstrukcja z klocków przygotowana jest dla początkujących graczy

Popularna chińska gra logiczna, w której eliminujemy kolejne pionki. Zasady gry są proste – na początku zabawy na ekranie pojawia się ogromna konstrukcja zbudowana z różnego rodzaju klocków. Naszym zadaniem jest odnalezienie dwóch takich samych i kliknięcie na nie myszką – wtedy znikają one z ekranu. Jest jednak jedno ograniczenie – możemy likwidować tylko klocki znajdujące się na krawędzi konstrukcji (nie możemy wyciągnąć ich ze środka ani gdy od góry są zablokowane innym klockiem). Dzięki takim zasadom Mah-Jongg 5.1 jest grą wymagającą sporo myślenia. Autorzy przygotowali sześć różnych rodzajów konstrukcji, które musimy zniszczyć – jedna z nich przypomina węża. Po zakończeniu zabawy możemy wpisać nasze osiągnięcia na listę najlepszych wyników.

Jakość dostateczna **Cena** darmowy

Wymagania sprzętowe: Pentium, 32 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla średnio zaawansowanych
Gra dostępna na stronie: ➜ http://home.halden.net/vkp/vkp/freeware.html

8. miejsce Tsunami 2010

Komputer ŚWIAT dostępne na stronie www.komputerswiat.pl

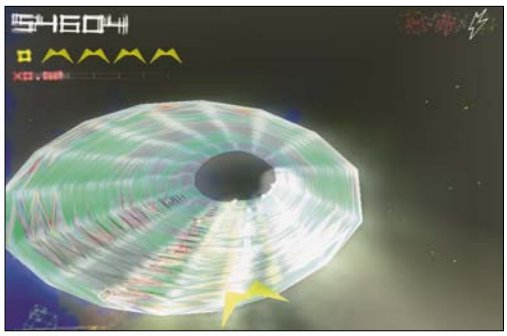

Niewiarygodne, jak niewiele potrzeba, by stworzyć tak efektowną grafikę – 100 kB!

Prosta gra zręcznościowa, w której zasiadamy za sterami statku kosmicznego i walczymy z setkami nadlatujących wrogów. Cała zabawa polega głównie na strzelaniu do statków przeciwników i zbieraniu paczek zawierających między innymi nowe bronie. Grafika robi wrażenie już na pierwszy rzut oka – to niewiarygodne, jak kolorowe obrazy można zmieścić w niecałych 100 05 (s. 60) kB programu. Ścieżka dźwiękowa jest dosyć ciekawa i przypomina muzykę znaną ze starszych ośmiobitowych komputerów. Dodatkowo w trakcie zabawy możemy odtwarzać dowolną płytę CD – wystarczy włożyć ją do napędu.

Jakość dostateczna Cena darmowy

Wymagania sprzętowe (wg producenta): P II 400, 32 MB, Win 95/98/Me/NT/2000/XP. Dla średnio zaawansowanych **Gra dostępna na stronie:** ➜ http://ainc.de

9. miejsce DrHorst

Komputer ŚWIAT dostępne na stronie www.komputerswiat.pl Komputer ŚWIAT 2/03 Twój Niezbędnik

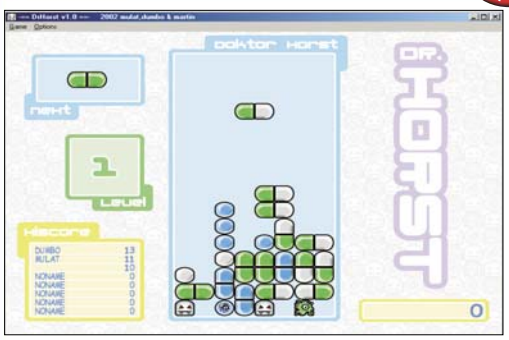

Na początku zabawa jest prosta – skomplikowane wyzwania pojawiają się na wyższych poziomach

Popularna przed laty gra logiczna Tetris doczekała się wielu modyfikacji – jedną z nich jest DrHorst. W grze układamy spadające do studni dwukolorowe klocki – naszym zadaniem jest ułożenie obok siebie przynajmniej czterech w tym samym kolorze. Wtedy znikną one z ekranu. Na początku zabawy na planszy rozmieszczonych jest kilka klocków o różnych barwach – naszym zadaniem jest takie układanie spadających obiektów, by zlikwidować wszystkie wcześniej umieszczone na ekranie. Atutem gry DrHorst jest kolorowa grafika oraz niskie wymagania – praktycznie na każdym pececie powinna się uruchomić.

Jakość dostateczna Cena darmowy

Wymagania sprzętowe: Pentium, 32 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla początkujących **Gra dostępna na stronie:** ➜ www.code-guru.de

Wyniki	1. miejsce ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce	5. miejsce
Nazwa gry **Autor** **Komputer ŚWIAT zaleca** / Waga	**GeneRally** **Hannu Räbinä, Jukka Räbinä** **od 6 lat** / Ocena	**Alex the Allegator 4** **Free Lunch Design** **od 6 lat** / Ocena	**Hotlines** **Hot 3D Games** **od 6 lat** / Ocena	**Hexagem** **Cellosoft** **od 6 lat** / Ocena	**123 Free Solitaire 2003** **TreeCardGames.com** **od 6 lat** / Ocena
Serwis 4%	1,25	1,50	1,00	1,25	1,50
Serwis telefoniczny 3%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Serwis online 1%	http://generally.racesimcentral.com 2	www.freelunchdesign.com 3	www.hot3dgames.com 1	www.cellosoft.com 2	www.123freesolitaire.com 3
Instalacja 22%	2,82	2,36	2,82	2,59	1,91
Automatyczny start 1%	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Inf. o ilości zajmowanego miejsca na dysku 1%	jest 6	jest 6	jest 6	jest 6	brak 1
Inf. o ilości wolnego miejsca na dysku 1%	brak 1	brak 1	brak 1	jest 6	brak 1
Podręcznik 5%	plik txt 2	plik html/szczegółowa instrukcja 3	instrukcja w programie 2	plik html/szczegółowa instrukcja 3	pomoc w programie 2
Język podręcznika 5%	angielski 1	angielski 1	angielski 1	angielski 1	angielski 1
Wybór rodzaju instalacji 3%	pełna, minimalna, użytkownika 6	brak 1	brak 1	brak 1	brak 1
Wykorzystuje akcelerator 3D 3%	nie 1	nie 1	tak 6	nie 1	nie 1
Odinstalowanie 3%	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6	bezproblemowe 6
Obsługa 29%	5,07	4,52	4,93	4,66	4,93
Sterowanie 4%	klawiatura 2	klawiatura 2	mysz 2	mysz 2	mysz 2
Płynność grafiki[1] 7%	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5
Płynność grafiki[2] 7%	celująca 6	celująca 6	celująca 6	celująca 6	celująca 6
Płynność grafiki[3] 7%	celująca 6	celująca 6	celująca 6	celująca 6	celująca 6
Liczba opcji konfiguracyjnych 4%	bardzo duża 5	brak 1	duża 4	bardzo mała 2	duża 4
Jakość gry 45%	4,18	3,51	3,18	3,18	3,09
Jakość grafiki 9%	dobra 4	dostateczna 3	bardzo dobra 5	dobra 4	dobra 4
Dźwięk i muzyka 9%	dostateczna 3	dobra 4	dostateczna 3	dobra 4	mierna 2
Zakres gry 7%	bardzo dobry 5	bardzo dobry 5	dostateczny 3	dostateczny 3	bardzo dobry 5
Grywalność 10%	bardzo dobra 5	bardzo dobra 5	dobra 4	dobra 4	dobra 4
Język gry 10%	angielski/dostępna łatka spolszczająca 4	angielski 1	angielski 1	angielski 1	angielski 1
Ocena pośrednia 100%	4,02	3,47	3,52	3,40	3,30
Punkty dodatnie/ujemne	edytor tras +0,1	edytor poziomów +0,1			
Ogólna ocena jakości	4,12	3,57	3,52	3,40	3,30
Jakość	dobra	dobra	dobra	dostateczna	dostateczna
Cena	darmowy	darmowy	darmowy	darmowy	darmowy

[1] Pentium II 450, 128 MB RAM, Riva TNT2 16 MB [2] Athlon 1200, 256 MB RAM, GeForce2 GTS [3] Pentium 4 1600, 256 MB RAM, GeForce4 Ti 4400

*Ang. Zblokowany

10. miejsce Blockout*

Komputer ŚWIAT dostępne na stronie www.komputerswiat.pl

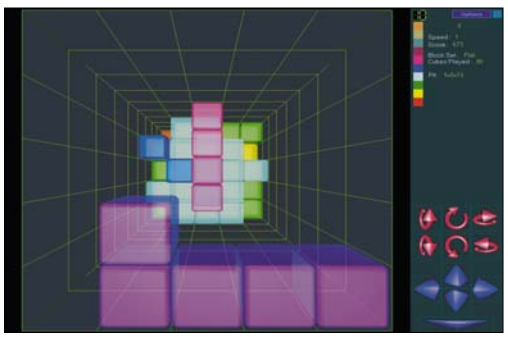

Studnie w Blockout mogą mieć różne rozmiary – największe to 6x6 pól

Miłośnikom Tetrisa z pewnością spodoba się jego trójwymiarowa odmiana – Blockout. Zabawa polega na układaniu spadających do studni klocków – naszym zadaniem jest takie ich dopasowanie, by nie pozostały żadne puste przestrzenie. Spadające klocki mają jednak różne kształty i czasem musimy sporo pomyśleć, by udało nam się zapełnić całe dno. A nie zawsze się to udaje – warto wtedy spróbować ułożyć kolejną warstwę, a do poprzedniej wrócić później. Niestety, im więcej warstw zostawimy, tym mniej czasu mamy na kolejne decyzje – najlepiej więc starać się nie dopuszczać do powstania więcej niż trzech rzędów.

Jakość dostateczna **Cena** darmowy

Wymagania sprzętowe: PII 400, 64 MB, Win 95/98/Me/XP. Dla początkujących
Gra dostępna na stronie: ➜ www.nextnow.com

Tak Komputer ŚWIAT testował gry do biura

Darmowych gier znajdziemy setki – Komputer ŚWIAT wybrał dziesięć najciekawszych. Pierwszym kryterium wyboru był rozmiar pliku, który musimy ściągnąć z internetu. Maksymalnie plik z grą powinien mieć nie więcej niż 4 MB. Dodatkowym kryterium była łatwość rozgrywki – w krótkich przerwach w pracy nie mamy przecież czasu na rozgryzanie skomplikowanych strategii czy wielogodzinną zabawę z grą fabularną.

Wszystkie programy testowane były według standardowej procedury – dzięki temu możemy łatwo porównać jakość darmowych gier z ich komercyjnymi odpowiednikami. Oceny wystawiono, korzystając ze szkolnej skali – niedostateczna (1) oznacza najniższy stopień, a celująca (6) najwyższy.

Warto dokładnie przyjrzeć się kategorii płynność grafiki – dzięki niej łatwo sprawdzimy, czy interesująca nas gra uruchomi się na służbowym pececie. Większość z testowanych gier dostępna jest jedynie w angielskiej wersji językowej – osoby nieznające języka mogą mieć problemy z ich obsługą. Dlatego w tej kategorii oceny niedostateczne oznaczone zostały kolorem czerwonym.

Ponieważ wszystkie testowane gry są darmowe, Komputer ŚWIAT zrezygnował z wystawiania ocen w kategorii Cena/Jakość.

Redaktorzy Komputer ŚWIATA dokładnie przyglądali się testowanym grom

Wyniki		6. miejsce		7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce		10. miejsce	
Nazwa gry **Autor** **Komputer ŚWIAT zaleca**	Waga	**Scorched3D** **Gavin Camp** **od 12 lat**	Ocena	**Mah-Jongg 5.1** **Detlev Schmidtke** **od 6 lat**	Ocena	**Tsunami 2010** **toxie^ainc** **od 12 lat**	Ocena	**DrHorst** **Code-Guru** **od 6 lat**	Ocena	**Blockout** **Next Now Software** **od 6 lat**	Ocena
Serwis	4%		1,50		1,00		1,25		1,25		1,25
Serwis telefoniczny	3%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Serwis online	1%	www.scorched3d.co.uk	3	brak	1	http://ainc.de	2	www.code-guru.de	2	www.nextnow.com	2
Instalacja	22%		2,05		1,91		2,05		1,14		1,82
Automatyczny start	1%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Inf. o ilości zajmowanego miejsca na dysku	1%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Inf. o ilości wolnego miejsca na dysku	1%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Podręcznik	5%	plik txt	2	pomoc w programie	2	plik txt	2	brak	1	brak	1
Język podręcznika	5%	angielski	1	angielski	1	angielski	1	brak	1	brak	1
Wybór rodzaju instalacji	3%	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1	brak	1
Wykorzystuje akcelerator 3D	3%	tak	6	nie	1	tak	6	nie	1	tak	6
Odinstalowanie	3%	usunięcie katalogu	2	bezproblemowe	6	usunięcie katalogu	2	usunięcie katalogu	2	usunięcie katalogu	2
Obsługa	29%		4,34		4,93		3,83		4,31		4,34
Sterowanie	4%	klawiatura, mysz	3	mysz	2	klawiatura	2	klawiatura	2	klawiatura, mysz	3
Płynność grafiki[1]	7%	dostateczna	3	bardzo dobra	5	mierna	2	dobra	4	dostateczna	3
Płynność grafiki[2]	7%	bardzo dobra	5	celująca	6	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
Płynność grafiki[3]	7%	celująca	6	celująca	6	celująca	6	celująca	6	celująca	6
Liczba opcji konfiguracyjnych	4%	duża	4	duża	4	mała	3	mała	3	duża	4
Jakość gry	45%		3,27		2,93		3,53		3,49		3,09
Jakość grafiki	9%	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	dobra	4	dobra	4
Dźwięk i muzyka	9%	dostateczna	3	mierna	2	dobra	4	dobra	4	mierna	2
Zakres gry	7%	bardzo dobry	5	dobry	4	dobry	4	bardzo dobry	5	bardzo dobry	5
Grywalność	10%	dostateczna	3	dobra	4	dobra	4	dobra	4	dobra	4
Język gry	10%	angielski	1	angielski	1	angielski	1	angielski	1	angielski	1
Ocena pośrednia	100%		3,24		3,21		3,20		3,12		3,10
Punkty dodatnie/ujemne											
Ogólna ocena jakości			3,24		3,21		3,20		3,12		3,10
Jakość		dostateczna		dostateczna		dostateczna		dostateczna		dostateczna	
Cena		darmowy		darmowy		darmowy		darmowy		darmowy	

[1] Pentium II 450, 128 MB RAM, Riva TNT2 16 MB [2] Athlon 1200, 256 MB RAM, GeForce2 GTS [3] Pentium 4 1600, 256 MB RAM, GeForce4 Ti 4400

SUPERFILMY DVD VIDEO™ W NAJNIŻSZEJ CENIE

patron medialny

INTERIA.PL

„A teraz coś z zupełnie innej beczki"

Polska premiera DVD pierwszego pełnometrażowego filmu Monty Pythona „A teraz coś z zupełnie innej beczki" (And Now For Something Completely Different). Zbiór znakomitych skeczy w tłumaczeniu Tomasza Beksińskiego to esencja twórczości kultowej grupy angielskich komików. Kontrowersyjni, odważni Anglicy wyśmiewali wszystko i wszystkich. Pod pręgierz ich zjadliwego i ironicznego poczucia humoru dostali się i katolicy, i protestanci, arystokracja i biedacy, biskupi i wojsko. Lecz salwy śmiechu wywołane przez szalone wygłupy Monty Pythona mają nieco gorzki smak. W pewnym momencie świetnie bawiący się widz zdaje sobie sprawę, że śmieje się z samego siebie...

Nr 1/04 (11)
styczeń
kwiecień 2004

tylko 18,50 zł w tym 7% VAT

TWÓRCY MONTY PYTHONA
Sylwetki członków grupy

SIÓDMY Z PYTHONÓW
Tomasz Beksiński – tłumacz i promotor

CZAS NA KOMEDIĘ
Krótka historia komedii w światowym kinie

OSCAR DLA PIRATA
Awantura w Akademii

CO NOWEGO
W kinach i na płytach DVD

SKIBA O KINIE NIE TYLKO POLSKIM
Rozmowa z Krzysztofem Skibą

ZA OCEANEM ZNACZNIE TANIEJ
Jak kupić oryginalny filmy DVD

Superfilmy DVD w najniższej cenie

Centrum sprzedaży wysyłkowej 0 801 120 003

Nowości DVD i wideo

DVD

Hero

Nominowany do Złotego Globu i Oscara powiew egzotyki zza Wielkiego Muru. Chiński reżyser Zhang Yimou, twórca Zawieście czerwone latarnie, przedstawił wysmakowany wizualnie obraz oparty na jednej ze starochińskich legend. Hero to poetycka opowieść pełna niezwykłych efektów specjalnych i dźwiękowych. U schyłku Epoki Walczących Królestw, w 221 roku przed naszą erą, na życie władcy królestwa Qin czyhają trzej legendarni wojownicy, przeciwnicy zjednoczenia imperium chińskiego. Pewnego dnia u króla pojawia się zwykły urzędnik, twierdząc, że zabił niepokonanych mistrzów sztuki walki. Jak tego dokonał?

Reż. Zhang Yimou
Wyk. Jet Li, Ziyi Zhang

Kostiumowy, 2003
2.35:1, DD 5.1
96 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Peter Bonerz, Pamela Fryman
Wyk. Nia Vardalos, Lainie Kazan

Moje wielkie greckie życie – sezon 1

Telewizyjny serial komediowy, oparty na przeboju Moje wielkie greckie wesele. Grecka rodzina prowadzi restaurację w Chicago. Nowoczesność kontra staroświeckie obyczaje.

Serial, 2003
1.78:1, DD Surround
148 min, cena: 85 zł**

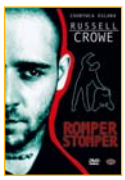

Reż. Goeffrey Wright
Wyk. Russel Crowe, Daniel Pollock

Romper Stomper

Russel Crowe w jednej z wcześniejszych ról. To chłodna, wstrząsająca opowieść o neonazistowskim gangu skinheadów, wyznającym bezwzględną wyższość białej rasy i brutalną przemoc jako jedyne narzędzie zmiany świata.

Dramat, 1992
1.85:1, DD 5.1
94 min, tylko w wypożyczalni

Reż. Louis Morneau
Wyk. C. Thomas Howell, Kari Wuhrer

Autostopowicz – Wyścig o przetrwanie

Kontynuacja znanego thrilera. Prześladowany przez wspomnienia Jim postanawia stawić czoło nękającym go koszmarom. Wraca na wyludnioną drogę w Teksasie...

Thriller, 2003
1.85:1, DD 5.1
89 min, cena: 85 zł**

Reż. David Cronenberg
Wyk. Ralph Fienes, Gabriel Byrne

Pająk

Wyreżyserowana przez Davida Cronenberga (Nagi lunch, eXistenz) trudna i mroczna opowieść o schizofreniku pogrążającym się w chorobie. Cierpiący od 20 lat na schizofrenię Dennis Clegg zostaje zwolniony z kliniki. Za wcześnie.

Dramat, 2002
1.85:1, DD 5.1
98 min, cena: 60 zł**

Reż. Franc Reyes
Wyk. John Leguizamo, Denise Richards

Empire

Opowieść o konfrontacji dwóch światów – mrocznych, wypełnionych przemocą ulic Bronksu oraz świata yuppies w białych kołnierzykach, robiących karierę na Wall Street. W obu trzeba podobnie walczyć o przetrwanie.

Thriller, 2002
2.35:1, DD 5.1, DTS
95 min, cena: 85 zł**

Reż. Frank Capra
Wyk. Jean Arthur, Lionel Barrymore

Cieszmy się życiem

Przedwojenna komedia romantyczna w odświeżonej cyfrowo wersji. Alicia ma nowego narzeczonego. Młodzi są szczęśliwi, zamierzają spędzić razem życie. Postanawiają zapoznać ze sobą swoje rodziny. I tu zaczynają się problemy...

Komedia, 1938
1.33:1, Mono
121 min, cena: 85 zł**

Reż. Shawn Levy
Wyk. Ashton Kutcher, Brittany Murphy

Nowożeńcy

Klasyczna komedia romantyczna. Tom, młody reporter radiowy, i Sara, pochodząca ze snobistycznej, bogatej rodziny, zakochują się w sobie i nie zważając na protesty rodziny Sary, biorą ślub. Ich miesiąc miodowy będzie koszmarem.

Komedia, 2003
1.85:1, DD 5.1
91 min, cena: 90 zł**

Wideo

Smak życia

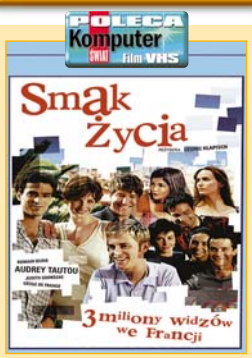

Już wkrótce ta historia może zdarzyć się również u nas. Po wejściu Polski do Unii Europejskiej przekonamy się, czy będziemy potrafili zgodnie koegzystować z innymi nacjami. Bohaterowie Smaku życia mieli z tym sporo zabawnych problemów. Ta ciepła i bezpretensjonalna historia opowiada o grupie młodych ludzi z różnych zakątków Europy, wynajmujących wspólnie apartament w Barcelonie. 27-letni Xavier decyduje się wyjechać na staż do Barcelony. Tylko po odbyciu stażu będzie mógł rozpocząć pracę w strukturach Unii. We wspólnym mieszkaniu spotyka Włocha, Angielkę, Duńczyka, Belgijkę, Niemca, Hiszpankę. To będzie dla nich wszystkich trudny, ale i niezapomniany rok!

Reż. Cedric Klapish
Wyk. Romain Durish, Cecile de France

Komedia, 2003, także DVD
120 min, cena: 30 zł**

Reż: Jon Amiel
Wyk. Aaron Eckhart, Hilary Swank

Jądro Ziemi

Zupełnie nieprawdopodobna, ale za to pełna efektów specjalnych opowieść o grupie śmiałków, która dociera do jądra naszej planety. Z niewyjaśnionych przyczyn znika pole magnetyczne Ziemi. Życie na planecie stoi przed groźbą całkowitej zagłady.

SF, 2003, także DVD
129 min, tylko w wypożyczalni

Wyk. Kiefer Sutherland, Elisha Cuthbert

Przez 24 godziny

Pięć kaset ze wszystkimi odcinkami oryginalnego serialu telewizyjnego, opowiadającego o 24 godzinach życia szefa elitarnej jednostki do spraw przeciwdziałania terroryzmowi. Każdy odcinek to godzina z najtrudniejszego w karierze bohatera dnia pracy.

Sensacyjny, 2003, także DVD
1125 min, cena: 200 zł**

Reż. Paul Hunter
Wyk. Sean William-Scott, Yun-Fat Chow

Kuloodporny

Dla miłośników walk wręcz. Przez wiele lat tajemniczy Bezimienny Mnich strzegł starożytnego Zwoju Najwyższej Władzy, w którym ukryty był klucz do potęgi i władzy nad światem. Teraz mnich musi znaleźć następcę, który zostanie kolejnym strażnikiem zwoju.

Sensacyjny, 2003, także DVD
98 min, cena: 20 zł**

Reż. Mick Jackson
Wyk. Adam Garcia, Rosario Dawson

Pierwsze 20 milionów

Komputerowy boom lat dziewięćdziesiątych. Młody człowiek porzuca świetnie płatną pracę. Wraz z grupą podobnych sobie zapaleńców produkują najtańszy komputer osobisty. Niby fikcyjne, ale jakbyśmy znali tę historię...

Komedia, 2003, także DVD
101 min, cena: nieznana

* Tak wygląda obraz wyświetlany na ekranie zwykłego telewizora. ** Wszystkie podane ceny to sugerowane przez dystrybutorów ceny detaliczne brutto. W sklepach możliwe nieznaczne różnice.

Reż. Steven Shainberg
Wyk. James Spader, Maggie Gyllenhaal

Sekretarka

Kontrowersyjny, odważny, uhonorowany Nagrodą Specjalną Jury na festiwalu w Sundance. Lee, po pobycie w szpitalu psychiatrycznym, podejmuje pracę jako sekretarka. Wkrótce między nią a jej szefem zacznie się perwersyjna, sadomasochistyczna gra.

Komedia, 2003, także DVD
104 min, tylko w wypożyczalni

Reż. William Fredkin
Wyk. Bienicio Del Toro, Tommy Lee Jones

Nożownik

Znakomita obsada, ale film rozczarowuje. Były instruktor sił specjalnych zajmował się niegdyś szkoleniem żołnierzy – maszyn do zabijania. Sam nigdy nikogo nie zabił. Na polowaniu musi zmierzyć się ze swoim byłym uczniem, uzależnionym od zabijania.

Sensacyjny, 2002, także DVD
94 min, cena: 20 zł**

Top 10

Grudzień 2003

1. **Król Lew** Imperial
2. **Prosiaczek i przyjaciele** Imperial
3. **Bionicle** Imperial
4. **Matrix: Reaktywacja** Warner
5. **Władca Pierścieni: Dwie wieże** Warner
6. **Mustang z Dzikiej Doliny** Imperial
7. **Czas Apokalipsy: Powrót** Jawi/Kino Świat
8. **W pustyni i w...** Vision
9. **Spirited Away** Monolith
10. **Hulk** Universal

źródło: GfK

CD

Alicia Keys The Diary of Alicia Keys

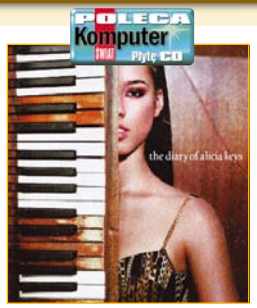

Jedna z najbardziej oczekiwanych premier końca minionego roku. Młodziutka gwiazda soulu zza oceanu zabłysnęła przed dwoma laty albumem Songs in the Minor z przebojowym Fallin. Wokalistkę uhonorowano aż pięcioma nagrodami Grammy, nic więc dziwnego, że wszyscy z niecierpliwością oczekiwali nowego krążka. Alicia pozostaje w nurcie, który zaprezentowała na poprzednim albumie. Diary of Alicia Keys to osobisty zapis przeżyć i myśli wokalistki, jak zwykle nastrojowy, wzbogacony dźwiękami fortepianu. Sentymentalne ballady przeplatają się z szybszymi, bardziej energetycznymi kawałkami. Płyta sprzedawana jest z bonusowym krążkiem DVD.

Soul
BMG
55 min, cena: 53 zł***

Kylie Minogue Body Language

Dziewiąta studyjna płyta w dorobku australijskiej królowej dyskotek, która powróciła tryumfalnie na szczyty list przebojów dwa lata temu wraz z albumem Fever. Nowy krążek promuje singel Slow.

Pop
Pomaton EMI
47,5 min, cena: 60 zł***

Poplista 4 Składanka

Kolejna propozycja na szalone, karnawałowe imprezy – Poplista 4 to wydana wspólnie przez wytwórnię Warner Music i radio RMF FM składanka popowych i dance'owych przebojów ubiegłego roku.

Pop
BMG
76,2 min, cena: 43 zł***

Apogeum Siła

Debiut kapeli, która sama siebie określa jako nową siłę rocka. Zespół powstał w 1992 roku, ale dopiero teraz udało im się wydać płytę, promowaną singlem Motyle pocałunki. Następcy Łez?

Rock
Pomaton EMI
52,3 min, cena: 33 zł***

Top 10 CD

01 – 07.12.2003

1. **Garou** Reviens
2. **Anna Maria Jopek** Farat
3. **Ladies** Składanka
4. **A. Lipnicka/ J. Porter** Nieprzyzwoite piosenki
5. **Rod Steward** As time goes by
6. **Ryszard Rynkowski** Ten typ tak ma
7. **Hey** Music, Music
8. **Dido** Life for Rent
9. **Smooth Jazz Cafe (Box 4CD)** Składanka
10. **Cesaria Evora** Voz d'amor

źródło: GfK

*** Ceny płyt CD na podstawie danych z Empiku.

Technika w TV

7 – 20 stycznia

środa, 7 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Najeźdźcy
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Dreszcze
MiniMax/Hyper 20.00
Hyper – magazyn komputerowy (codziennie o tej samej porze)

MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry: Prince of Persia: Sands of Time – magazyn komputerowy

czwartek, 8 stycznia

Discovery 11.15
Niesamowite maszyny: Supersamoloty
TVP1 14.15
Laboratorium – magazyn popularnonaukowy

sobota, 10 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Powrót zarazy
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Gry umysłów

niedziela, 11 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Gry umysłów

poniedziałek, 12 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Niemożliwe marzenia

TV Polonia 10.05
Laboratorium – magazyn popularnonaukowy
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry: Prince of Persia: Sands of Time – magazyn komputerowy

wtorek, 13 stycznia

Discovery Science
10.50 16.50 22.50
Na krawędzi: Łowcy meteoru
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Co czują zwierzęta

środa, 14 stycznia

Discovery Science
14.30 20.30 2.30
Ultranauka: Zamarznięta przyszłość
MiniMax/Hyper 20.30
Komputer ŚWIAT Gry: Prince of Persia: Sands of Time – magazyn komputerowy

czwartek, 15 stycznia

TVP1 14.25
Laboratorium – magazyn popularnonaukowy
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Podróże w czasie

piątek, 16 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Podróże w czasie
Discovery Science
10.50 16.50 22.50
Na krawędzi: Dłoń zszyta przez robota

sobota, 17 stycznia

Discovery Science 8.30
Ultranauka: Duch
TVP1 9.05
Wirtul@ndia – program dla dzieci
Discovery Science
14.30 20.30
Na krawędzi: Ucieczka z głębin

niedziela, 18 stycznia

Discovery Science 8.30
Na krawędzi: Ucieczka z głębin
TVP2 10.00
Gamebox – program poświęcony grom komputerowym i konsolowym
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Burze kosmiczne

poniedziałek, 19 stycznia

Discovery Science
11.45 17.45 23.45
Samoloty, które nigdy nie latały: Pierwszy amerykański myśliwiec odrzutowy
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Czarna flota powietrzna

wtorek, 20 stycznia

Discovery Science
10.50 16.50 22.50
Na krawędzi: Człowiek, który odgadł, co przydarzyło się Ziemi
Discovery Science
14.30 20.30
Ultranauka: Cybermózg

Którędy do internetu

FOT. AGE/EAST NEWS, montaż Komputer ŚWIAT

Drogowskaz

Którędy do internetu	68
Z umową lub bez	68
Ceny	69
Wirtualni dostawcy	69
Internet ryczałtem	70
Szybkość połączenia	71

0202122? Niekoniecznie – wreszcie możemy wybierać! Komputer ŚWIAT sprawdził najpopularniejsze numery dostępowe do internetu i odsłania ich tajemnice

Modemowy dostęp do internetu jest w Polsce bardzo popularny. Zwykle do połączeń z siecią używamy numeru TP 0202122. Można jednak łączyć się z internetem za pośrednictwem innych numerów. Cena połączeń z alternatywnymi numerami jest najczęściej taka sama jak połączeń z 0202122, a czasami nawet niższa. Warto wiedzieć, że łącząc się przez numer innego dostawcy, nierzadko otrzymujemy dostęp do zasobów WWW (na przykład galerii zdjęć lub multimedialnej encyklopedii), za które przy połączeniu przez TP musielibyśmy zapłacić. Dlatego jeśli na przykład chcemy korzystać online z encyklopedii WIEM 2004 →1, najlepiej połączyć się przez numer dostępowy OnetKonekt (0209580).

Z umową lub bez

By korzystać z alternatywnych numerów, najczęściej nie musimy podpisywać żad-

	TP Dostęp ogólnopolski	OnetKonekt	InteriaNet	TlenDostęp	Gadu-Gadu NET
Usługa					
Strona WWW	www.telekomunikacja.pl	http://konekt.onet.pl	http://net.interia.pl	http://dostep.tlen.pl	www.gadu-gadu.pl/net
Protokół	V.90 (trwają prace nad uruchomieniem V.92), ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN
Numer dostępowy	**0202122 lub 0202422**	**0209580**	**0209555**	**0209587**	**0209581**
Login, hasło (niezbędne przy samodzielnej konfiguracji)	ppp, ppp	ppp, ppp	ppp, ppp (lub własne – niezbędne do korzystania z rozszerzonego konta e-mail oraz serwisu Randki)	indywidualne (po uaktywnieniu można również korzystać z kont w serwisach o2.pl oraz Tlen.pl)	ppp, ppp
Program łączący	brak (samodzielna konfiguracja połączenia, później można używać Antydialera TP)	Konektor (ma funkcje mks_vir chroniące przed wirusami i robakami zawartymi w poczcie elektronicznej oraz na stronach WWW)	NetStarter pozwala śledzić stan i kontrolować koszty połączeń	program TlenDostęp pozwala śledzić stan i koszty połączeń	komunikator Gadu-Gadu (od wersji 6.0) – umożliwia kontrolę kosztów połączeń
Zabezpieczenie przed dialerami	w programie Antydialer TP	w programie łączącym Konektor	w programie łączącym NetStarter	w programie łączącym TlenDostęp	brak
Dodatkowe treści (przy innych sposobach dostępu opłaty lub ograniczone funkcje)	brak	VideoCzat w pełnej prędkości, OnetZagraj (serwis z grami online), serwis serialu Na Wspólnej – pełny dostęp, TVN 24 (wydarzenia w Polsce i na świecie), Kasia i Tomek	Idol (filmy, zdjęcia, nagrania z programu Idol), Bar (serwis programu Bar), rozszerzony dostęp do serwisu Randki	aktualnie brak	brak
Dodatkowe usługi (e-mail, WWW, serwer proxy, FTP, serwer news) związane z dostępem	news: news.tpi.pl, serwer proxy: w3cache.tpnet.pl, FTP: ftp.tpnet.pl, NetMeeting: ils.tpnet.pl, uls.tpnet.pl	skrzynka e-mail 20 MB (jeden list do 5 MB), zniżka na Onet PoczaBiznes, 12 MB na stronę WWW (limit transferu 3 GB)	skrzynka e-mail 20 MB (jeden list do 5 MB), serwer news: news.interia.pl, serwer proxy: netcache.interia.pl	serwer proxy: cache.tlen.pl	brak
Pomoc techniczna, biuro obsługi klienta lub infolinia	formularz kontaktowy na stronie http://www.telekomunikacja.pl/kontakt/index.php, telefonicznie: 9393	formularz kontaktowy na stronie http://konekt.onet.pl/dialup/kontakt.html, telefonicznie: (012) 2600200	formularz kontaktowy na stronie http://net.interia.pl/kontakt/form, telefonicznie: (012) 6462812 lub (012) 6462814	formularz kontaktowy na stronie http://dostep.tlen.pl/pomoc_kontakt.html, e-mail: tlendostep@tlen.pl, telefonicznie: (022) 8811607	e-mail: dialup@gadu-gadu.pl, telefonicznie: (022) 6977708
Warunki umowy dla abonentów TP	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy
Koszt połączenia dla abonentów TP	zależny od planu taryfowego; dla planu standardowego 31 groszy za rozpoczęte 3 minuty (6 minut w dni robocze w godzinach 18.00–8.00 oraz w dni wolne)	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122
Uwagi	brak	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis; planowane konkursy i losowania nagród	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis; również połączenia przez Netia Callback
Zdaniem Komputer ŚWIATA	pierwszy ogólnopolski numer dostępowy; użytkownicy mogą korzystać z serwerów: news (pozwala aktywnie uczestniczyć w grupach dyskusyjnych), NetMeeting (dzięki niemu można wyszukiwać partnerów do rozmów), w3cache (niekiedy zwiększa szybkość) i FTP	warto zwrócić uwagę na interesujące dodatkowe serwisy: TVN 24 i encyklopedia WIEM 2004, rozszerzone konto e-mail oraz funkcje zabezpieczające mks_vir w programie łączącym	atutem są bardzo rozbudowane serwisy rozrywkowe	typowy ogólnopolski numer dostępowy dołączony do infrastruktury Energis, dodatkowe atrakcje dopiero w planach	program łączący zintegrowany z komunikatorem Gadu-Gadu, można wybierać pomiędzy połączeniem przez Energis lub przez Netię (w tym wypadku konieczne podpisanie umowy – opis w tabeli w kolumnie Netia Callback)

[1] Opłata za każdą sekundę w wysokości 1/180 wymienionych kwot; bez opłaty wstępnej za uzyskanie połączenia

Jeśli nie łączymy się z internetem przez OnetKonekt, za dostęp do Encyklopedii WIEM 2004 musimy zapłacić za pomocą SMS-a

Dial-up 1044, czekają nas formalności. Po rejestracji na stronie WWW Netii →2 (lub po telefonicznym zgłoszeniu w infolinii NOM – 0801 104400) otrzymamy pocztą umowę, którą należy podpisać i odesłać do operatora (Netia żąda również przesłania kopii dwóch ostatnich rachunków z TP). Z usług Netii możemy korzystać natychmiast po zdalnej rejestracji, ponieważ otrzymujemy gratis dwie godziny połączeń, które możemy wykorzystać do czasu odesłania umowy (musi to nastąpić w ciągu 14 dni). Na możliwość dzwonienia przez NOM musimy trochę poczekać (uruchomienie połączenia może trwać do 30 dni).

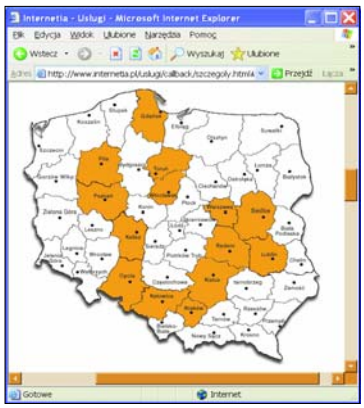

Z usługi dostępu do internetu Netia Callback można korzystać tylko w 14 strefach numeracyjnych – mapka zasięgu jest na stronie →3

Wirtualni dostawcy

Usługi dostępu do internetu, takie jak OnetKonekt, InteriaNet, TlenDostęp, Gadu-Gadu NET, Interstrada, NumerNet, EnterNet, dial@home, korzystają z łącz internetowych firmy Energis Polska →4. Kamil Wnuk PR Manager Energis Polska: – *Usługi VISP są oparte na współdzielonej platformie, tak więc podstawowe funkcjonalności w wypadku poszczególnych numerów są takie same*. Oznacza to, że jakość połączeń z internetem (w tym szybkość) w wypadku wirtualnych dostawców jest taka sama. Ich oferty różnią się natomiast dodatkowymi możliwościami (na przykład pojemnością skrzynek pocztowych oraz zawartością dodatkowych serwisów).

Ceny

Zwykle cena połączenia jest jednym z ważniejszych argumentów, które bierzemy pod uwagę, wybierając numer dostępowy. Abonenci TP za połączenia z większością numerów ujętych w zestawieniu Komputer ŚWIATA płacą tyle samo, co za połączenia

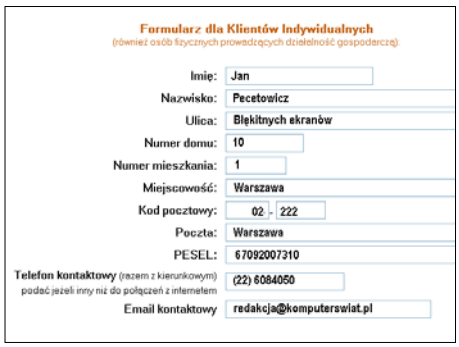

Żeby łączyć się z internetem przez Netia Callback, na stronie WWW musimy wcześniej wypełnić formularz, podając swoje dane osobowe

Interstrada	NumerNet	EnterNet	dial@home	Dialnet.pl	Dial-up 1044	Netia Callback
www.interstrada.pl	www.numernet.pl	www.enternet.pl	http://home.pl/dialup	www.dialnet.pl	www.dialup.nom1044.pl	www.internetia.pl/uslugi/callback
V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN	V.90, ISDN
0209595	0209280	0209212	0209215 lub 0209415	0209559	01044 22 5716604 (01044 32 2578640 dla dzwoniących z warszawskiej strefy numeracyjnej)	0800 zależny od strefy numeracyjnej (dostępny w 14 strefach numeracyjnych – spis pod adresem www.internetia.pl/uslugi/callback/0800.html)
ppp, ppp lub indywidualne	net, net lub indywidulne	ppp, ppp	ppp, ppp	dialog, dialog lub ppp, ppp	nom, nom	indywidualne – uzyskane w czasie rejestracji
Wdzwaniacz – umożliwia kontrolę kosztów połączeń	NumerNet Konektor – zapisuje czas połączeń	brak (skrypt do automatycznej konfiguracji połączenia)	program dia!@lhome (dostępne statystyki połączeń)	Dialnet.pl (dostępne statystyki połączeń i kontrola kosztów)	brak (skrypt do automatycznej konfiguracji połączenia)	brak (połączenie definiowane automatycznie w czasie rejestracji)
w programie łączącym Wdzwaniacz	w programie łączącym NumerNet Konektor	brak	w programie łączącym dia!@lhome	w programie łączącym Dialnet.pl	brak	program Interlicznik (również rejestrowanie połączeń i kosztów)
dostęp do serwisu tapet www.lubie.pl, niewielka galeria zdjęć	RandkaNet i Chat – serwis randkowy połączony z czatem, Dowcipy i humor, Gry OnLine (serwis poświęcony grom), Gry i konkursy – gry sieciowe	brak	brak	brak	brak	brak
skrzynka e-mail 100 MB – ochrona antywirusowa (obsługa poczty również przez WWW), strona WWW do 20 MB – połączenie przez numer konieczne jedynie do założenia konta	skrzynka e-mail 100 MB/1000 wiadomości (obsługa poczty również przez WWW), strona WWW do 20 MB	brak	serwer proxy: w3cache.home.net.pl	serwer gier (Quake III Arena, Counter Strike i Enemy Territory), serwer grup dyskusyjnych news.dialog.net.pl, serwer IRC (także IRC Proxy pod adresem irc.dialog.net.pl)	serwer grup dyskusyjnych news.nom1044.pl, serwer poczty wychodzącej smtp.dialup.telenergo.pl	trzy konta e-mail po 15 MB każde (list wychodzący – maksimum 30 MB), serwer news: news.internetia.pl, wizytówka oraz prosta strona WWW
forum na stronie WWW, e-mail: info@interstrada.pl, telefonicznie: (022) 8475886	e-mail: info@numernet.pl, telefonicznie: (052) 3453329	e-mail: dostep@enternet.pl, telefonicznie: (089) 5348046	e-mail: info@home.pl, telefonicznie: 0801 885555	telefonicznie: 0801 121518	telefonicznie: 01044 22 5716571 lub 0801 104400	e-mail: internet_hd@netia.pl, 0801 802803, 0701274488 (1,28 zł/min)
brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	brak dodatkowej umowy	konieczne podpisanie umowy z NOM na połączenia przez prefiks 1044	po zarejestrowaniu w ciągu 14 dni konieczne podpisanie umowy (należy dołączyć kopię dwóch ostatnich rachunków TP za dany numer telefonu)
taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	taki sam jak z numerem dostępowym TP 0202122	rozliczanie sekundowe[1]: 8.00–18.00 – 0,28 zł/3 min (dni powszednie) i 0,21 zł/3 min (dni wolne); 18.00–8.00 – 0,14 zł/3 min	25 groszy za każde rozpoczęte 3 minuty (6 minut w dni robocze od 18.00 do 8.00 oraz w dni wolne i świąteczne)
wirtualny dostawca – połączenie przez Energis; nagrody rzeczowe za propagowanie wśród znajomych tej metody dostępu	wirtualny dostawca – połączenie przez Energis; za połączenia można gromadzić punkty i wymieniać je na upominki	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis	wirtualny dostawca usług internetowych – połączenie przez Energis			2 godziny połączeń za darmo do wykorzystania w czasie 14 dni; dostęp z oddzwanianiem (callback); jedynie w 14 strefach numeracyjnych
pojemna skrzynka e-mail oraz miejsce na stronę WWW, korzystając z tego numeru, wspieramy cel charytatywny (akcja Pajacyk)	interesująca oferta dla użytkowników, którzy potrzebują pojemnego konta pocztowego (trzeba jednak pamiętać, że przesyłanie dużych ilości danych przez modem jest kosztowne)	wyłącznie numer dostępowy – parametry połączenia takie, jak dla innych operatorów korzystających z infrastruktury Energis	typowy ogólnopolski numer dostępowy dołączony do infrastruktury Energis	może być atrakcyjny dla osób, które chcą mieć dostęp do serwera gier Dialogu	naliczanie sekundowe, atrakcyjne ceny w dni powszednie i po godzinie 18.00, jednak brak bezpłatnego dostępu do dodatkowych treści oraz zabezpieczenia przed dialerami), przed pierwszym użyciem konieczne podpisanie umowy	warto zwrócić uwagę na niższe niż w TP ceny połączeń oraz 2 godziny gratis, callback może niekiedy sprawiać problemy na niektórych modemach; bardzo drogie połączenia przez numer 0701 z pomocą techniczną!

Na stronie →5 możemy wybrać sposób konfiguracji połączenia z internetem za pośrednictwem InteriaNet (podobne opcje znajdziemy na WWW innych usług)

z numerem dostępowym 0202122. Stawka oraz sposób naliczania opłat (impulsami lub sekundowy) zależą od planu taryfowego – szczegóły w tabeli na tej stronie. Opłaty za wykonane połączenia są doliczane do rachunku telefonicznego TP.

Podpisanie umowy z alternatywnym operatorem daje nam możliwość rozliczania się bez pośrednictwa TP. Dzięki temu, łącząc się na przykład przez Dial-up 1044 (NOM), możemy korzystać z możliwości rozliczania połączenia z dokładnością co do sekundy (jest to szczególnie korzystne, gdy łączymy się często na bardzo krótki czas – na przykład aby sprawdzić pocztę) lub z tańszych stawek w Netia Callback. W wypadku usług Dial-up 1044 oraz Netia Callback otrzymamy osobny rachunek. Warto pamiętać, że w większości banków musimy zapłacić za opłacenie rachunku, co zwiększa nasze wydatki.

Program może więcej

Wiele serwisów oferujących dostęp do internetu (adresy WWW podano w tabeli na stronach 68–69) udostępnia programy do nawiązywania połączenia. Nie musimy ich używać – w zamian możemy skorzystać z automatycznej konfiguracji. Dla osób, które same lubią kontrolować wszelkie zmiany na komputerze, pozostawiono możliwość samodzielnej konfiguracji.

Programy do łączenia się z numerami dostępowymi dysponują wieloma dodatkowymi funkcjami

Ile kosztuje internet w TP

Plan Taryfowy	Cena połączenia z numerami 020[1]
Standardowy	31 groszy za impuls[2]
Socjalny	62 grosze za impuls[2]
Sekundowy Dom, TP tanie wieczory i weekendy, TP darmowe weekendy i TP darmowe wieczory i weekendy	20 groszy za rozpoczęcie połączenia plus 11 groszy za minutę w godzinach 8.00 – 18.00 lub 5 groszy za minutę w pozostałych godzinach oraz w dni wolne i święta[3]

[1] Lista numerów znajduje się pod adresem →7
[2] Impuls jest naliczany co 3 minuty między 8.00 a 18.00 i co 6 minut w pozostałych godzinach oraz w dni wolne i święta
[3] Czas i koszt połączenia naliczany z dokładnością do sekundy

Komputer ŚWIAT zachęca do korzystania ze specjalnych programów łączących z numerami dostępowymi, ponieważ wyposażono je w funkcje antydialerowe. W programie Konektor (OnetKonekt) umieszczono nawet funkcje ochrony antywirusowej mks_vir. Oprócz tego programy pozwalają kontrolować koszty połączeń.

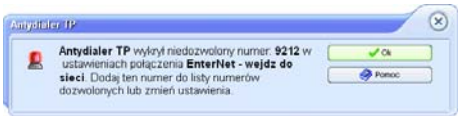

Takie ostrzeżenie wyświetla Antydialer TP, gdy wykryje nowe połączenie w systemie Windows. Nie zawsze oznacza to pojawienie się na komputerze niebezpiecznego dialera

Przeciw dialerom

Dialery, czyli programy przekierowujące połączenia na wysokopłatne numery telefoniczne (zaczynające się od cyfr 0700, 0701 0708 lub numery zagraniczne), stały się bardzo uciążliwe dla internautów łączących się przez modem. Niektórzy z nich, obawiając się skutków, rezygnują z łączenia się z internetem. Dlatego wiele internetowych serwisów świadczących usługi dostępu do sieci oferuje bezpłatne programy, które zabezpieczają użytkowników przed działaniem dialerów. Zabezpieczenia antydialerowe mają programy do łączenia się z numerami dostępowymi OnetKonekt, InteriaNet, TlenDostęp, Interstrada, NumerNet, dial@home, Dialnet.pl i Netia Callback (specjalny program antydialerowy ma także TP).

O dialerach i sposobach walki z nimi Komputer ŚWIAT pisał szczegółowo w numerze 12/2003.

Rada Komputer ŚWIATA

Po zainstalowaniu programu do łączenia się z numerem dostępowym lub po automatycznym skonfigurowaniu połączenia warto zabezpieczyć komputer przed atakami z internetu. Jeśli korzystamy z Windows XP, wybieramy Start, Panel sterowania oraz Połączenia sieciowe i internetowe.

Następnie klikamy prawym przyciskiem myszy na ikonę połączenia (jej opis zależy od tego, przez jaki numer dostępowy będziemy się łączyli) i w zakładce Zaawansowane zaznaczamy opcję.

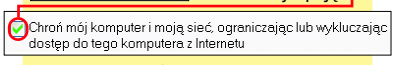

Zamiast używać zabepieczenia wbudowanego w Windows XP, możemy zainstalować specjalny program pełniący rolę firewalla – na przykład Kerio Personal Firewall, Tiny Personal Firewall lub Zone Alarm. Wymienione aplikacje są dostępne w dziale Download witryny Komputer ŚWIATA →6.

Internet ryczałtem

Internet przez numery dostępowe rozliczany według czasu połączeń jest odpowiedni dla osób, które z sieci korzystają niewiele (na przykład głównie odbierają i wysyłają pocztę elektroniczną) lub łączą się nieregularnie. Dla internautów, którzy w sieci spędzają kilkanaście lub więcej godzin miesięcznie, przeznaczone są ryczałty internetowe. TP oferuje pakiety na połączenia od 5 do 45 godzin →8, a Netia w wybranych strefach numeracyjnych daje możliwość wykupienia ryczałtu na 50 lub 100 godzin →9. Dla użytkowników, którzy spędzają w internecie 50 lub więcej godzin miesięcznie, pakiety Netii są korzystniejsze niż pakiety TP. Ofertę zryczałtowanych opłat za połączenia ma również Dialog →10. Przeznaczona jest ona jednak wyłącznie dla abonentów tego operatora. Dla użytkowników, którzy potrzebują nieprzerwanego dostępu do internetu, najlepszym rozwiązaniem jest stałe łącze – na przykład Neostrada dla abonentów TP →11, Dialostrada lub Dialnet cdi w Dialogu →12 oraz BDI w Netii →13.

Dzięki oddzwanianiu (callback) ryczałt internetowy Netii dostępny jest również dla abonentów TP

Surfujesz – pomagasz

Wśród numerów dostępowych znajdują się również takie, które nie ograniczają się do zapewnienia połączenia z internetem oraz rozrywki. Internauci łączący się przez numer Interstrady (0209595) pośrednio wspierają dobroczynną akcję Pajacyk. Program, któremu patronuje Polska Akcja Humanitarna, ma na celu dożywianie dzieci w szkołach i świetlicach. Jacek Lichota z serwisu Interstrada zapewnił Komputer ŚWIAT, że na akcję Pajacyk przekazywane jest około 20 procent dochodów Interstrady.

Szczegółowe informacje o akcji Pajacyk dostępne są na stronie →15

Szybkość połączenia

Komputer ŚWIAT sprawdził szybkość połączeń z numerami dostępowymi, korzystając z serwisu →14. Próby prowadzono w godzinach 18.00–22.00 – czyli wtedy, gdy domowi użytkownicy chętnie korzystają z modemów. Najkorzystniej wypadł Dial-up 1044 (średni transfer z wybranych polskich serwerów wynosił 3,6 KB/s i 2,9 KB/s z serwerów światowych). Nieco wolniejszy okazał się Dostęp ogólnopolski TP (3,3 KB/s oraz 2,4 KB/s). Średnio prawie o 25 procent gorsze wyniki niż TP (odpowiednio 2,4 KB/s i 1,8 KB/s) uzyskały dostępy realizowane przez infrastrukturę Energis. Pośrodku znalazły się Dialnet.pl (2,7 KB/s i 2,1 KB/s) oraz Netia Callback 2,8 KB/s i 1,9 KB/s). Trzeba jednak pamiętać, że ze względu na charakter ruchu internetowego oraz różnice w jakości łączy do abonentów wyniki uzyskane w innych miejscach i w innym czasie mogą się znacząco różnić! Dlatego najlepiej samodzielnie sprawdzić, który z numerów dostępowych najlepiej spisuje się na naszym łączu – pomocny w wyborze może być serwis →14.

Za pomocą internetowego serwisu możemy sami przetestować szybkość połączeń z wybranymi stronami WWW

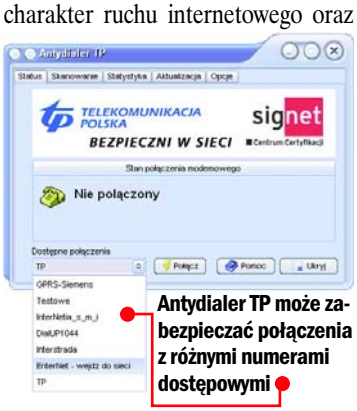

Antydialer TP może zabezpieczać połączenia z różnymi numerami dostępowymi

Adresy online

→1 wiem.onet.pl
→2 www.internetia.pl
→3 www.internetia.pl/uslugi/callback
→4 www.energis.pl
→5 http://net.interia.pl
→6 www.komputerswiat.pl
→7 www.telekomunikacja.pl/internet/dostep_ogolnopolski/dostawcy
→8 www.telekomunikacja.pl/internet/pakiety_internetowe
→9 http://www.internetia.pl/uslugi/ryczalt/callback
→10 www.dialog.pl/dialog/internet/internet.php
→11 www.neostrada.pl
→12 www.dialog.pl
→13 www.netia.pl/bdi
→14 www.numion.com
→15 www.pajacyk.pl

Najniższe ceny w kraju

Jak powstało zestawienie najniższych cen podzespołów komputerowych? Komputer ŚWIAT sprawdził ogłoszenia w dużych gazetach i czasopismach fachowych w Polsce oraz porównał przysłane do redakcji oferty firm komputerowych

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Cyfrowe aparaty fotograficzne				
Olympus	C-350	B&P System	1255	→
Canon	PowerShot A80	Agito.pl	1845	↘
Nikon	Coolpix 4300	Agito.pl	1985	↘
Konica	Revio KD-500Z	Logos	2095	→
HP	PhotoSmart 945	Agito.pl	2540	↘
Sony	DSC-V1	Agito.pl	2970	↘
Cyfrowe kamery wideo				
Samsung	VP-D80i	Media Markt	1999	⊕
Sony	DCR-TRV 250E	Agito.pl	2137	→
Panasonic	NV-DS60	Saysonic	2199	→
Canon	MV600	Agito.pl	2332	→
JVC	GR-D70	Saysonic	2699	↗
Drukarki atramentowe				
Lexmark	Z602	Komputronik	208	↗
Lexmark	Z705	Ada	276	↗
Epson	Stylus Photo 830	Ada	443	↘
HP	PhotoSmart 7660	Agito.pl	599	→
Canon	i550	WGK	645	↗
HP	PhotoSmart 7960	Ada	1384	→
Drukarki laserowe				
HP	LaserJet 1000w	Ada	756	↗
Lexmark	Optra E321	WGK	979	→
Panasonic	KXP-7105	Komputronik	1049	↗
Canon	LBP-810	Ada	1050	→
Canon	LBP-1210	Ada	1226	↘
HP	LaserJet 1300	Agito.pl	1499	→
Dyski twarde				
Seagate	40 GB (7200)	Adder	261	⊕
Samsung	60 GB (7200)	B&P System	302	→
Seagate	80 GB (7200)	Trio	310	→
Maxtor	80 GB (7200)	Adder	325	↗
Maxtor	120 GB (7200)	WGK	460	↗
Wes. Digital	180 GB (7200)	Ada	782	→
Faksmodemy				
Pentagram	Navel 56i PCI wew.	Ultramedia	56	↗
Microcom	Deskporte 56k PCI wew.	Ada	79	→
Zoltrix	Sagitta 56k PCI wew.	Ada	132	→
Zoom	PCI 56k V.92 wew.	Logos	134	→
Głośniki komputerowe				
Creative Labs	SBS35	B&P System	59	→
Encore	XP100	WGK	85	↘
Samsung	SMS-5100	WGK	155	↘
Tracer	Futura 5.1	Ada	215	↗
Creative Labs	Inspire 5100 5.1	WGK	319	↗
Kamery internetowe				
Labtec	Webcam	Vobis	99	→
Logitech	QuickCam Express USB	Komputronik	170	↗
Media-Tech	MT-408	Komputronik	176	→
Creative Labs	PCCam 880	Ada	551	↘
Karty DV				
Pinnacle	Studio DV Clip	Komputronik	271	→
Pinnacle	Studio DV V.8	Ultramedia	570	↗
Matrox	RT.X10	Komputronik	3209	→
Karty graficzne				
Sapphire	Radeon 9000 Pro 128 MB AGP	Agito.pl	280	→
Leadtek	GeForce FX 5200 128 MB AGP	Sirius	327	↘
Asus	GeForce FX 5600 128 MB AGP	Ada	672	→
HiS	Radeon 9800 Pro 128 MB AGP	Sirius	1748	↗
Gainward	GeForce FX 5900 Ultra128 MB AGP	Ada	1600	↘
Hercules	Radeon 9700 Pro 128 MB AGP	Komputronik	1699	↘

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Karty muzyczne				
Avacs	SoundMan 5.1	Adder	48	→
Terratec	512i Digital 4.1	Komputronik	169	→
Creative Labs	SB Audigy 2 Player Box	Ada	483	→
Creative Labs	SB Audigy 2 ZS Platinum Pro	Vobis	999	→
Karty pamięci				
Kingston	Compact Flash 128 MB	Adder	192	⊕
Kingston	MMC 128 MB	Agito.pl	215	⊕
Olympus	xD 128 MB	Agito.pl	249	⊕
Kingston	Secure Digital 128 MB	Adder	262	⊕
Sony	Memory Stick 128 MB	Agito.pl	273	⊕
Pretec	Compact Flash 512 MB	Agito.pl	638	⊕
Karty telewizyjne				
Prolink	PV-BT878P	Ada	154	↗
Avacs	Smart TV FM Nicam	Vobis	189	→
AverMedia	Aver TV Studio	B&P System	281	→
PixelView	PlayTV Pro USB	WGK	338	↗
Laptopy				
IBM	**ThinkPad R40e**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd DVD-ROM 8x, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP PL, Karen		4757	⊕
Actina	**Solaris**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,0 GHz, pamięć RAM 128 MB, dysk twardy 30 GB, napęd CDRW/DVD 24/8x, faksmodem 56k, MS Windows XP HE PL, Action		4941	→
Toshiba	**Satellite A10-S503**, wyświetlacz 14,1" TFT, procesor Intel Celeron 2,2 GHz, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 30 GB, napęd DVD-ROM 8x, faksmodem 56k, karta sieciowa, MS Windows XP PL, Karen		5112	↘
HP Compaq	**nx9005**, wyświetlacz 15" TFT, procesor AMD Athlon XP 2400+, pamięć RAM 256 MB, dysk twardy 40 GB, napęd CDRW/DVD 24/8x, faksmodem 56k, karta siec., MS Windows XP Pro PL, Vobis		5699	→
Monitory CRT				
LG	StudioWorks 500M 15"	Sirius	466	→
Belinea	103022 17"	Adder	537	→
Samsung	SyncMaster 765MB 17"	Trio	630	→
CTX	EX710F 17"	Komputronik	789	→
Iiyama	Vision Master Pro 455 19"	Komputronik	1349	→
Monitory LCD				
Samsung	SyncMaster 152V 15"	Ada	1640	↗
Tatung	Pro 15L 15"	Ada	1551	→
NEC	MultiSync 1560NX 15"	Ada	1771	↘
Philips	170S4FG 17"	B&P System	1933	→
LG	Flatron L1811S 18"	B&P System	2627	↗
Nagrywarki CD-RW				
LG	52/24/52x	Trio	160	→
Sony	52/24/52x	B&P System	174	→
Teac	52/24/52x	Ada	218	↗
Plextor	52/32/52x	Ultramedia	323	↗
Nagrywarki DVD				
Philips	DVDRW 229K	Adder	592	→
Toshiba	SD-R5112B	Adder	661	→
LG	GSA-4040B	Ada	655	↘
Sony	DRU-510A	Komputronik	899	→

Producent	Typ	Dystrybutor	Cena z VAT (zł)	Tendencja
Napędy combo CD-RW/DVD				
Samsung	SM-352	WGK	268	↗
Lite-On	LTC-48161H	Ada	270	↗
LG	GCC-4520B	Ada	295	↗
Toshiba	SD-R1312	Logos	342	→
Oprogramowanie				
Symantec	Norton AntiVirus 2004 PL	Ada	250	→
Symantec	Norton SystemWorks 2003	B&P System	383	→
Microsoft	Windows XP HE PL OEM	B&P System	407	→
Jasc	Paint Shop Pro 8.0	Komputronik	694	↗
Microsoft	Windows XP Pro PL Uakt.	Adder	689	→
Corel	CorelDRAW 9.0 PL	Komputronik	699	→
Microsoft	Office XP Std. PL Uakt.	Komputronik	1249	→
Macromedia	Dreamweaver MX	Komputronik	2683	↗
Corel	Graphics Suite 11	Logos	2619	→
Adobe	PhotoShop 7.0 CE	Komputronik	3348	→
Pamięci				
Kingston	DDR 128 MB /266	Komputronik	110	↗
Kingston	DDR 256 MB /333	Ultramedia	192	↘
–	DIMM 256 MB /133	Ada	193	↗
Kingston	DDR 256 MB /266	Ada	193	↘
Kingston	DDR 512 MB /333	WGK	380	↘
–	DDR 512 MB /400	Adder	381	→
Płyty główne				
Asus	A7V8X	Ada	275	↗
Soltek	75FRN-L	Ada	325	↘
Microstar	865P Neo	Ada	410	→
Epox	8RDA+	Komputronik	422	→
Abit	IC7	Ada	617	→
Procesory AMD				
AMD	Athlon XP 2000+	Ada	304	↗
AMD	Athlon XP 2200+	Ada	340	↗
AMD	Athlon XP 2600+	Ada	487	↗
AMD	Athlon XP 2800+	Sirius	797	↗
AMD	Athlon XP 3000+	Adder	1200	↗
Procesory Intel				
Intel	Celeron 2,6 GHz	Ada	469	↗
Intel	Pentium 4 2,4 GHz	Ada	833	→
Intel	Pentium 4 2,6 GHz	Ada	846	↗
Intel	Pentium 4 2,8 GHz	Sirius	982	↘
Intel	Pentium 4 3,06 GHz	Sirius	1319	↗
Skanery				
Plustek	OpticSlim 1200	Ada	311	→
Epson	Perfection 1260	Ultramedia	323	↗
Canon	CS 3000	Komputronik	349	→
Microtek	ScanMaker 4800	Ada	358	→
Umax	Astra Slim 1200 SE	Sirius	369	→
HP	scanjet 3670	Ada	419	→
Urządzenia wielofunkcyjne				
Lexmark	X5150	Ada	590	↗
Lexmark	X6150	Ada	782	→
HP	OfficeJet PSC 1210	Komputronik	599	↘
Epson	Stylus CX 5200	Komputronik	959	↗
HP	OfficeJet PSC 2410	Komputronik	1464	↗
Zestawy klawiatur z myszą				
Media-Tech	MT133	Ada	31	→
Labtec	Wireless Desktop	B&P System	108	→
Vivanco	Wireless	Logos	135	→
Logitech	Cordless Desktop	B&P System	225	→
Microsoft	Wireless Optical Desktop	Ada	257	→

⊕ pierwszy raz w zestawieniu, → cena bez zmian, ↗ wzrost ceny, ↘ spadek ceny

Tabela nie zawiera cen zestawów komputerowych. Komputer ŚWIAT nie będzie ich prezentował, gdyż przy obecnej różnorodności dostępnych konfiguracji trudno jest je porównywać.

Telefony i adresy WWW firm komputerowych

Action Warszawa tel. (022) 5322050 www.action.pl **Ada** Żarów tel. (074) 8570380 www.ada.com.pl **Adder Group** Białystok tel. (085) 7451771 www.adder.com.pl **Agito.pl** Warszawa tel. (022) 5190160 www.agito.pl **B&P System** Olsztyn tel. (089) 5399011 www.bpsystem.pl **Bestcom** Poznań tel. (061) 8509140 www.bestcom.com.pl **Format** Warszawa tel. (022) 6254009 www.format.com.pl **Intra trade** Warszawa tel. (022) 6322266 www.intra-trade.com.pl **Karen** Warszawa tel. (022) 8739999 www.karen.com.pl **Komputronik** Poznań tel. (061) 8359400 www.komputronik.pl **Logon/2it** Bydgoszcz tel. (052) 3260000 www.2it.pl **Logos** Szczecin tel. (091) 4330728 www.logos.pl **Lorien** Warszawa tel. (022) 6545070 www.lorien-komputery.com.pl **Media Markt** Warszawa tel. (022) 7711100 www.mediamarkt.pl **Multimedia Vision** Warszawa tel. (022) 3389000 www.multimedia.com.pl **Saysonic** Warszawa tel. (022) 8315384 www.saysonic.com.pl **Simmtech** Białystok tel. (085) 7444364 www.simmtech.pl **Sirius Computers** Wadowice tel. (033) 8235211 www.sirius.pl **TedSoft** Ostrzeszów tel. (062) 7320449 www.tedsoft.pl **Trio Computers** Warszawa tel. (022) 8256254 www.triocomputers.com.pl **TTS Company** Warszawa tel. (022) 8684042 www.tts.com.pl **Ultramedia** Warszawa tel. (022) 6546122 www.ultramedia.com.pl **WGK** Warszawa tel. (022) 3318705 www.sklepwgk.pl **Vobis Microcomputer** Lubieszyn tel. (091) 4811100 www.vobis.pl

Aktualizacja: 10 grudnia 2003

MÓWIMY VETO – Supermarketom

PTR
Twoje sklepy komputerowe nr 1 w Polsce!

Nie wszyscy wiedzą ale ty już tak – w naszej polskiej sieci sklepów komputerowych kupisz zawsze

TANIEJ

www.ptr.pl

Największa Polska sieć sklepów komputerowych

Czy wiesz że kupując komputer każdy :

Francuz robi to tylko we francuskim sklepie
Niemiec udaje się tylko do niemieckich marketów
Anglik wybiera swoje angielskie salony

A ty gdzie kupujesz swój komputer ?

● **Bełchatów** CH ECHO ul. Kolejowa 4 tel. 733-14-10 ● **Biała Podlaska** ul. Zamkowa 1A/3 tel.342-54-42 ● **Bielsko Biała** G.H.AUCHAN ul. B.M. Cassiono 412 Tel.821-93-54 ● **Bielsko Biała** C.H.SFERA ul. Mostowa 5 tel.498-71-48 ● **Bydgoszcz** C.H. AUCHAN ul.Rejewskiego 3 tel.321-67-78 ● **Bydgoszcz** ul. Śniadeckich 18 tel.376-56-60 ● **Bydgoszcz** Galeria Pomorska ul.Fordońska 141 tel.588-22-12 ● **Bytom** C.H. PLEYADA ul.Dolnośląska 26 tel.395-87-56 ● **Częstochowa** C.H. AUCHAN przy trasie Katowickiej tel.377-82-06 ● **Gdańsk** C.H. ALFA ul.Kołobrzeska 41C tel.558-54-78 ● **Gdańsk** CH Medison ul.Rajska 10 tel. 766-74-56 ● **Kielce** C.H.ECHO ul.Świętokrzyska 20 tel.332-10-20 ● **Kraków** PLAZA CENTRUM al.Pokoju 44 tel.684-45-79 ● **Lublin** ul. Fabryczna 1/V7 tel.534 99 49 ● **Łódź** Galeria Łódzka ul.Piłsudskiego 15/23 tel.634 67 64 ● **Olkusz** C.H.ECHO ul. Rabsztyńska 2 tel.645 53-60 ● **Piła** C.H. ECHO ul. Ogińskiego 33 tel.215-62-32 ● **Pabianice** C.H. ECHO ul.Zamkowa 31 tel.215-47-10 ● **Płock** G.H. AUCHAN ul. Wyszogordzka 140 tel.366-35-41 ● **Radom** ul. Czachowskiego 24 tel.363-10-08 ● **Radom** ul. Traugutta 17A tel.360-09-65 ● **Radom** C.H. ECHO ● **Ruda Śląska** PLAZA CENTRUM ul.1-Maja 310 tel.771-83-80 ● **Rzeszów** C.H. REDUTA ul. Okulickiego 10 tel.863-63-32 ● **Rzeszów** C.H.GRAFFICA ul.Lisa Kuli 19 tel. 858-05-70 ● **Siedlce** C.H. CHESTER ul. Piłsudskiego 9 tel.633-15-10 ● **Sosnowiec** C.H. PLEYADA ul. Staszica 8B tel.298-95-87 ● **Sosnowiec** G.H. AUCHAN ul.Zuzanny 20 tel.730-61-10 ● **Świętochłowice** CH ECHO ul. Chorzowska 19 tel.245-64-11 ● **Tarnobrzeg** ul.Szeroka 30 tel.823-12-46 ● **Tarnów** C.H ECHO ul. Błonie 2 tel.625-14-08 ● **Tczew** C.H. Echo ul. Kwiatowa 4 tel.532-52-11 ● **Warszawa CENTRALA kupując w centrali dostaniesz 2 gry gratis do komputera ul.Dolna 15 tel. 840-73-40** ● **Warszawa** ul. Targowa 66 pawilon 3 tel.618-17-71 ● **Warszawa** Galeria Mokotów ul.Wołoska 12 tel.541 31 41 ● **Warszawa** C.H.Targówek ul.Głębocka 15 tel.331 05 36 ● **Warszawa** PARK WOLA ul.Górczewska 124 tel.533 42-38 ● **Wrocław** C.H. KORONA ul. B.Krzywoustego tel.350-12-65 lub 85 ● **Zamość** C.H. ECHO ul.Stefana Wyszyńskiego 13 tel.638-09-80 ● **Zabrze** C.H. PLATAN pl. Teatralny 10 tel. 375-00-75

Mówię wam chłopaki ! Oferta jest extra , jeśli nawet znajdziesz gdzieś taniej - to w PTR przebijają każdą cenę , dają 5 lat gwarancji. Komputery w PTR to nie skrzynki z elektroniką ale urządzenia z duszą. Możesz zawsze zmodernizować swój komputer. Usługi na miejscu. Serwis działa szybko i sprawnie- nie tracisz cennego czasu firma dba o swoją reputację. A oprócz komputerów cały sprzęt z cyfrowego świata naprawdę taniej niż w „hiperach „ osobiście jestem w szoku.

KUPOWANIE W POLSKIM PTR STAJE SIĘ MODNE

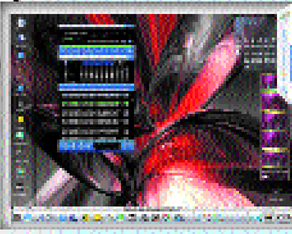

Linux
MandrakeSoft

Zafunduj sobie święty spokój za 0 zł – zapomnij o policji i piratach. W PTR pomożemy ci zamiast systemu znanego monopolisty wybrać alternatywny i z powodzeniem go używać

Duży wybór - zawsze tanio

Notebook! najtaniej w kraju Już od 3499 zł z celeronem 2.0 MHz

FOTOGRAFIA CYFROWA

Wywoływanie zdjęć z aparatów cyfrowych za 65gr Przy zakupie aparatu wywołanie 10 zdjęć - GRATIS

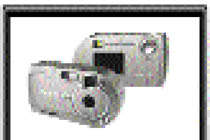

Aparat Cyfrowy Microtec S1 2,11MB CCD
Cena 359 netto
Cena 438 z VAT.

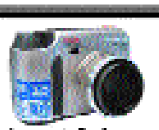

Aparat Cyfrowy Olympus 4,3MB CCD
Cena 1399 netto
Cena 1707 z VAT.

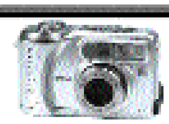

Aparat Cyfrowy Pratica 2,1MB CCD
Cena 979 netto
Cena 1194 z VAT.

Aparat Cyfrowy Canon EOS 300D 6,3MB CCD lustrzanka
Cena 3999 netto
Cena 4879 z VAT.

Super przydatne przenośne dyski są modne i tanie
64MB 129
128MB - 199
256MB - 359

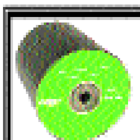

Płytki CD-R 700MB DATEX
Cena 0,99 netto
Cena 1,21 z VAT.

Kierownica LOGITECHA Okazja !
Cena 99 netto
Cena 121 z VAT.

KOMPUTERY

Dowolne konfiguracje - Sam sobie wybierasz co chcesz - doradzamy

ORZEŁ Cena 1599 netto.Cena 1949 z VAT.
Procesor Intel Pentium 4 2,6GHz HT
Nagrywarka CDRW 52x Dysk Twardy 80GB 7200
Pamięć DDR 256MB 400
Karta dźwiękowa, Karta Grafiki ATI 9200 128MB

PRZYJACIEL Cena 1099 netto.Cena 1341 z VAT.
Procesor Intel Celeron 2,4GHz
Nagrywarka DVD 16x, Dysk Twardy 80GB 7200
Pamięć DDR 256MB 400
Karta dźwiękowa, Karta Grafiki ATI 9200 128MB

GWIAZDA Cena 2999 netto.Cena 3659 z VAT.
Procesor AMD ATHLON64 3200 64bit !!!!!
Nagrywarka DVD 16x, Dysk Twardy 120GB 7200
Pamięć DDR 512MB 400,
Karta dźwiękowa,Karta Grafiki FX 5200 128MB

DLECIEBIE Cena 1099 netto.Cena 1341 z VAT.
Procesor AMD ATHLON 2400XP+
Nagrywarka CDRW 52x Dysk Twardy 40GB 7200
Pamięć DDR 256MB 400, napędy DVD 16x
Karta dźwiękowa, Karat Grafiki FX 5200 128MB

BIUROMAX Cena 999 netto.Cena 1219 z VAT.
Procesor AMD DURON 2000XP+
Nagrywarka CDRW 52x Dysk Twardy 80GB 7200
Pamięć DDR 256MB 400
Karta dźwiękowa, Karat Sieciowa

Zwycięzcy testów

W poniższym zestawieniu prezentujemy sprzęt, programy, gry i serwisy internetowe, które w testach zajęły pierwsze, drugie i trzecie miejsca (tylko w niektórych wypadkach podajemy nazwy modeli, które zajęły dalsze pozycje). Kategorie ułożono w kolejności alfabetycznej, a modele – według ocen za jakość. **Podane ceny obowiązywały w terminie publikacji testów i mogły ulec zmianie**

Test sprzętu

Zwyciezca testu nagrywarek DVD

Plextor PX-708A

Najszybsza w teście nagrywarka umożliwia nagrywanie płyt DVD+R z prędkością 8x. Obsługuje płyty standardu DVD--R/-RW, jak i DVD+R/+RW. Zapis krążków CD-R i CD-RW również jest wystarczająco szybki – odpowiednio 40x i 24x

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Drukarki atramentowe (fotograficzne)					
1	Canon	S820	bardzo dobra	1299	1/03
2	Canon	S750	bardzo dobra	1199	1/03
3	Canon	S520	bardzo dobra	799	1/03
Drukarki atramentowe (tanie)					
1	Canon	i450	dobra	491	22/03
2	HP	deskjet 5150	dobra	469	22/03
3	HP	deskjet 3650	dobra	369	22/03
Dyski twarde					
1	Maxtor	DiamondMax Plus 9 6Y080P0	bardzo dobra	570	4/03
2	IBM	Deskstar 120GXP IC35L080AWA07-0	bardzo dobra	595	4/03
Głośniki 2.1					
1	Creative	Inspire 2.1 Digital 2800	bardzo dobra	620	23/02
2	Creative	Inspire 2.1 Slim 2700	bardzo dobra	473	23/02
Głośniki 5.1					
1	Logitech	Z-640	bardzo dobra	545	15/03
2	Tracer	Magnum II TRG-5SR-6000-A-4	bardzo dobra	799	15/03
3	Creative	Inspire 5.1 Digital 5500	bardzo dobra	904	15/03
Karty dźwiękowe					
1	Creative Labs	Sound Blaster Audigy 2 ZS	bardzo dobra	615	25/03
2	Creative Labs	Sound Blaster Audigy 2	bardzo dobra	499	25/03
3	Terratec	Aureon 7.1 Space	bardzo dobra	332	25/03
Karty graficzne					
1	Gainward	Pro/660 TV/DVI GS	dobra	485	19/03
2	HiS	Excalibur Radeon 9200 VIVO	dobra	349	19/03
3	MSI	FX5200-TDR128	dobra	495	19/03
Karty pamięci					
1	Lexar	High-Speed Digital Film 12x 128 MB	celująca	239	24/03
1	Olympus	xD-Picture Card M-XD128P	dobra	299	24/03
1	Pretec	SecureDigital Card 128 MB	bardzo dobra	269	24/03
1	Pretec	MultiMedia-Card 128 MB	dobra	239	24/03
1	Sandisk	SmartMedia Memory Card 128 MB	dobra	190	24/03
1	Dane-Elec	MemoryStick 128 MB	dostateczna	265	24/03
Karty telewizyjne					
1	Leadtek	WinFast TV 2000 XP	bardzo dobra	299	23/03
2	AVerMedia	AVerTV Studio 303	bardzo dobra	291	23/03
3	Pinnacle	PCTV Pro	bardzo dobra	630	23/03
Kierownice					
1	Logitech	MOMO Racing Force Feedback Wheel	bardzo dobra	569	10/03
2	Logitech	MOMO Force	bardzo dobra	777	10/03
Klawiatury z myszą (zestawy bezprzewodowe)					
1	Logitech	Cordless Desktop Deluxe	bardzo dobra	295	13/03
2	Logitech	Cordless Desktop Optical	bardzo dobra	520	13/03

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
Listwy zasilające					
1	Lestar	Multiprotector LFT 2001	bardzo dobra	84	8/02
2	Ever	Komfort	dobra	81	8/02
Miniaturowe nośniki danych					
1	Sony	Micro Vault USB 2.0	bardzo dobra	488	12/03
2	Transcend	JetFlashA	dobra	220	12/03
3	Zynet	PD-A2	dobra	243	12/03
Modemy					
1	Pentagram	Hex 2	bardzo dobra	50	16/03
2	Avacs	Quest 56K V.92	bardzo dobra	59	16/03
3	Request	V.90 Conexant	bardzo dobra	49	16/03
Monitory CRT 17-calowe					
1	Lite-On	e1786FNST	bardzo dobra	570	1/04
2	Hivision	CT1772PF	dobra	569	1/04
3	miro	P17F98i	dobra	605	1/04
Monitory LCD 17-calowe					
1	Philips	170B2M	bardzo dobra	2891	8/03
2	iiyama	AS4314UT	bardzo dobra	2699	8/03
3	LG	782LE	dobra	2699	8/03
Myszy optyczne					
1	Logitech	Mx500 Optical Mouse	celująca	250	20/03
2	Logitech	Mx310 Optical Mouse	bardzo dobra	180	20/03
3	Logitech	Pilot WheelMouse Optical	bardzo dobra	122	20/03
Nagrywarki CD-R/RW					
1	Lite-On	LTR-52246S	bardzo dobra	208	18/03
2	Asus	CRW-5224A	bardzo dobra	266	18/03
3	LG	GCE-8520B	dobra	264	18/03
Nagrywarki DVD					
1	Plextor	PX-708A	bardzo dobra	1600	2/04
2	BTC	DVD Dual DRW1004IM	bardzo dobra	720	2/04
3	Nec	MultiSpin ND-1300A	bardzo dobra	1149	2/04
Napędy combo					
1	LG	GCC-4520B	bardzo dobra	385	21/03
2	Samsung	SM-352	bardzo dobra	314	21/03
3	Lite-On	LTC-48161H	dobra	299	21/03
Napędy DVD-ROM					
1	LG	GDR-8161B	bardzo dobra	265	5/03
2	Pioneer	DVD-A06S	dobra	340	5/03
Płyty CD-R					
1	Philips	CD-80R	bardzo dobra	3,39	21/02
2	Samsung	Premium CD-R80	bardzo dobra	1,70	21/02
3	Esperanza	Black	bardzo dobra	1,50	21/02
Skanery płaskie					
1	Umax	Astra 4500	bardzo dobra	499	7/03
2	Canon	CanoScan LiDE 30	dobra	469	7/03
3	Canon	CanoScan D1250 U2	dobra	599	7/03
Tusze do drukarek atramentowych					
1	Lambda	3413C/M/Y (Canon kolorowy)	bardzo dobra	17	7/02
1	Black Point	Ink cardridge (Canon czarny)	bardzo dobra	29	7/02
1	Lambda	T018401 (Epson kolorowy)	bardzo dobra	48	7/02
1	Ink-Mate	EIM-017A (Epson czarny)	bardzo dobra	57	7/02
1	Wielokropek	H78 (Hewlett-Packard kolorowy)	bardzo dobra	99	7/02
1	Wielokropek	H45 (Hewlett-Packard czarny)	bardzo dobra	86	7/02
1	Wielokropek	L120 (Lexmark kolorowy)	bardzo dobra	116	7/02
1	Pelikan	336514 (Lexmark czarny)	bardzo dobra	194	7/02
Zasilacze awaryjne					
1	Powerware	3110	bardzo dobra	480	12/03
2	Powercom	KIN-525AP	bardzo dobra	249	12/03
3	APC	Cyberfort 500	dobra	533	12/03
Zestawy komputerowe					
1	Optimus	OptiTech DX200 DDR	dobra	2460	26/03
2	Hewlett-Packard	HP Compaq D230	dobra	2375	26/03
3	Blueline	Puls DXC2400	dobra	2299	26/03

Test programów

Zwycięzca testu programów do kontroli dostępu do internetu

Opiekun 1.0.13

Aplikacja pozwalająca rodzicom kontrolować i nadzorować oglądane przez dzieci strony WWW. Program jest prosty w obsłudze i bardzo skuteczny w działaniu

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Antydialery					
1	**Panda Software**	Panda Antivirus Platinum 7.0	bardzo dobra	145	**12/03**
2	**Krzysztof Przybyła**	AntyDialer v1.0b	dobra	darmowy	**12/03**
Atlasy samochodowe					
1	**PPWK**	Navigo	dobra	60	**1/04**
2	**E-mapa**	Nawigator	dobra	250	**1/04**
Atlasy świata					
1	**PWN**	Wielki multimedialny atlas świata PWN	dobra	69	**13/03**
2	**Cartall**	Atlas Świata 2003	dobra	79	**13/03**
Encyklopedie dla dzieci					
1	**Multimedia Plus**	Encyklopedia dla dzieci	dobra	55	**5/03**
2	**Albion**	Encyklopedia dla dzieci	dobra	37	**5/03**
Encyklopedie multimedialne					
1	**Onet.pl**	Multimedialna encyklopedia powszechna. Wiem 2004	dobra	89	**26/03**
2	**PWN**	Encyklopedia PWN. Portal 2004	dobra	99	**26/03**
Mesendżery					
1	**MediaOne Sp. z o.o.**	Tlen 3.63e	bardzo dobra	darmowy	**20/02**
Odtwarzacze CD					
1	**Quinnware**	Quintessential Player 3.40	bardzo dobra	darmowy	**22/02**
2	**Clark Tisdale**	CDmax 1.9.1	bardzo dobra	65	**22/02**
Odtwarzacze DivX					
1	**Adriana Schlama/ALFA**	Vplayer 0.6	bardzo dobra	darmowy	**6/03**
2	**Zbigniew Chwedoruk**	CinemaPlayer 1.4a	bardzo dobra	darmowy	**6/03**
Odtwarzacze MP3					
1	**Florian Vorberger, Peter Kunath**	DeliPlayer 1.30	bardzo dobra	darmowy	**3/03**
2	**A2 Technology**	A2 Media Player	bardzo dobra	darmowy	**3/03**
Programy antywirusowe					
1	**G DATA Software**	AntiVirenKit 12 Professional	celująca	214	**9/03**
2	**Symantec**	Norton AntiVirus 2003	celująca	320	**9/03**
Programy do aranżacji wnętrz					
1	**Ecru**	PRO100	bardzo dobra	2400	**17/03**
Programy do edycji wideo					
1	**Ulead**	Ulead VideoStudio 7	dobra	500	**16/03**
2	**Magix**	Magix Video Deluxe 2.0 Plus	dobra	469	**16/03**
Programy do katalogowania zdjęć					
1	**G DATA Software**	FotoOffice 2	bardzo dobra	139	**22/03**
2	**Adobe**	Adobe Photoshop Album	dobra	304	**22/03**
Programy do kontroli dostępu do internetu					
1	**SoftStory**	Opiekun 1.0.13	dobra	45	**2/04**
2	**Ancom Sp. z o.o.**	Cenzor 1.18	dostateczna	90	**2/04**
Programy do nagrywania CD i DVD					
1	**Ahead Software**	Nero Burning ROM 5.5	celująca	285	**14/03**
2	**Roxio Inc.**	WinOnCD 6	bardzo dobra	429	**14/03**
Programy do nauki języka angielskiego dla dorosłych					
1	**Techland**	Tell Me More Business	bardzo dobra	249	**24/03**
2	**Techland**	Tell Me More 5 Pakiet	bardzo dobra	299	**24/03**
Programy do nauki języka angielskiego dla dzieci					
1	**Onet.pl**	English+ Kids	dobra	49	**24/03**
2	**Onet.pl**	Clifford uczy angielskiego	dostateczna	70	**24/03**
Programy do nauki szybkiego pisania					
1	**Nahlik Soft**	Mistrz klawiatury II	dobra	69	**25/03**
2	**Typing Master Inc.**	TypingMaster Pro	dostateczna	140	**25/03**
Programy do oceniania uczniów					
1	**Vulcan**	Ocenianie opisowe 2000+	bardzo dobra	549	**2/03**

Najlepsze na rynku

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Programy do ochrony przed spamem					
1	McAfee	SpamKiller	bardzo dobra	159	11/03
2	High Mountain Software	SpamEater Pro 3.60	dobra	100	11/03
Programy do projektowania ogrodów					
1	DiComp/LK Avalon	Garden Composer 3D	bardzo dobra	100	20/03
2	Intersoft	Ogród Pro 2.0	dobra	304	20/03
Programy edukacyjne dla dzieci					
1	Datasun	Przygody w Cyfrolandii	bardzo dobra	20	23/03
2	Dorling Kindersley	Dookoła świata	dobra	49	23/03
Programy edukacyjne dla młodzieży					
1	PWN	Wielki multimedialny atlas świata	bardzo dobra	69	21/03
2	Havas Interactive	Dzieje cywilizacji	bardzo dobra	59	21/03
Programy do usuwania plików					
1	Symantec	CleanSwep 2002	bardzo dobra	540	18/03
2	iolo technologies	System Mechanic	dobra	222	18/03
Programy pocztowe					
1	Microsoft	Outlook 2002	celująca	549	4/03
Programy tłumaczące					
1	Kompas	Tłumacz i słownik języka angielskiego 2	dobra	169	15/03
2	Kompas	Tłumacz i słownik języka niemieckiego 2	dobra	169	15/03
Przeglądarki internetowe					
1	Microsoft	Internet Explorer 6	bardzo dobra	darmowy	7/03
2	Anderson Che	Avant Browser 7.0	bardzo dobra	darmowy	7/03
Słowniki dwujęzyczne					
1	Lexland	Słowniki niemiecko-polskie...	dobra	195	19/03
2	Lexland	Słowniki angielsko-polskie...	dobra	195	19/03
Systemy operacyjne					
1	MandrakeSoft	Mandrake Linux 9.0 PowerPack	bardzo dobra	316	10/03
2	Microsoft	Windows XP Home Edition	dobra	1153	10/03

Gry

Zwycięzca testu gier do biura

Gene Rally

Prosta, ale wyjątkowo wciągająca zręcznościówka, w której startujemy w wyścigach samochodowych. Ta darmowa gra zapewni nam wiele godzin doskonałej zabawy! Tylko co nasz szef na to powie?

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Brydż					
1	GOTO Software	GotoBridge II	dobra	99	1/04
2	Techland	Brydż 3000	dobra	49	1/04
Gry do biura					
1	Hannu Rablna, Jukka Rablna	Gene Rally	dobra	darmowy	2/04
2	Free Lunch Design	Alex the Allegator 4	dobra	darmowy	2/04
Gry hity					
1	Ubi Soft	Rayman 3 Hoodlum Havoc	bardzo dobra	69	25/03
2	Empire	Ghost Master	bardzo dobra	100	25/03
Gry Java do komórek					
1	Macrospace	Goldminer	dobra	11	20/03
Gry przygodowe					
1	Microids	Syberia	bardzo dobra	80	24/03
2	Microids	Post Mortem	bardzo dobra	80	24/03
Gry RPG					
1	BioWare Corporation	Neverwinter Nights	bardzo dobra	130	8/03
Gry RTS					
1	Haemimont Games	Celtic Kings	dobra	100	16/03
Gry sportowe					
1	Electronic Arts	NBA Live 2003	dobra	140	15/03
2	Activision	Tony Hawk's Pro Skater 3	dobra	99	15/03
Gry taktyczne					
1	Interplay	Fallout Tactics	bardzo dobra	100	9/02

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Gry TPP					
1	Remedy	Max Payne	bardzo dobra	70	26/02
Konsole przenośne					
1	Nintendo	GameBoy Advance SP	bardzo dobra	650	26/03
2	Nokia	N-Gage	dobra	1599	26/03
Konsole stacjonarne					
1	Sony	PlayStation 2	dobra	999	26/03
2	Microsoft	Xbox	dobra	999	26/03
Gry zręcznościowe dla dzieci					
1	UbiSoft	Rayman M	bardzo dobra	69	22/02
Strategie ekonomiczne					
1	Electronic Arts	Sim City 4	bardzo dobra	140	22/03
2	Enlight Software	Restaurant Empire	dobra	30	22/03
3	Monte Cristo	Crazy Factory	dobra	60	22/03
Strzelaniny 3D					
1	Croteam	Serious Sam Drugie Starcie	bardzo dobra	50	19/03
2	Sierra	No One Lives Forever 2	bardzo dobra	100	19/03
Symulatory motocykli					
1	Milestone	Superbike 2001	dobra	129	4/03
2	Techland	FIM Speedway Grand Pix	dobra	79	4/03
Symulatory pociągów					
1	Strategy First	Trainz	dobra	50	6/03
Symulatory samolotów z drugiej wojny światowej					
1	Microsoft	Combat Flight Simulator 3	dobra	170	9/03
Symulatory wyścigów samochodów turystycznych					
1	Codemasters	ToCA Race Driver	bardzo dobra	99	14/03
2	Empire Interactive	Total Immersion Racing	dostateczna	99	14/03

Internet

Miejsce	Producent	Adres WWW/Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Numer
Banki online					
1	Fortis Bank	e-Pakiet	bardzo dobra	–	22/03
2	ING Bank Śląski	Konto z Lwem Standard	bardzo dobra	–	22/03
Bezpłatne skrzynki pocztowe					
1	Mail.o2.pl	http://mail.o2.pl	bardzo dobra	–	21/03
2	Poczta – Gazeta.pl	www.gazeta.pl/poczta	dobra	–	21/03
Internetowe laboratoria fotograficzne					
1	Foto Interia.pl	http://foto.interia.pl	bardzo dobra	–	23/03
2	e-foto	www.e-foto.pl	bardzo dobra	–	23/03
Serwisy sportowe					
1	Interia.pl – Sport	http://sport.interia.pl	bardzo dobra	–	26/03
2	Gazeta.pl: Sport	www.gazeta.pl/sport	bardzo dobra	–	26/03
3	Sport Onet.pl	http://sport.onet.pl	bardzo dobra	–	26/03
Sklepy internetowe					
1	Merlin.pl	www.merlin.com.pl	bardzo dobra	–	9/03

Telekomunikacja

Miejsce	Producent	Model/Nazwa	Jakość	Cena zł	Numer
Telefony komórkowe					
1	Motorola	T720i	bardzo dobra	1829	8/03
2	Nokia	7650	bardzo dobra	3049	8/03

Audio/Wideo/Foto

Miejsce	Producent	Model/Nazwa	Jakość	Cena zł	Numer
Aparaty cyfrowe					
1	Pentagram	Photon 33	dobra	990	14/03
2	Olympus	Camedia C-120	dobra	949	14/03
Kamery internetowe					
1	Creative Labs	PC-CAM 300	bardzo dobra	379	13/03
2	Creative Labs	PC-CAM 750	bardzo dobra	688	13/03

Zanim zaczniesz przeglądać witryny w kiosku w poszukiwaniu ciekawych czasopism, zanim zdecydujesz, które chcesz kupić – przeczytaj. W tej rubryce prezentujemy okładki i tematy popularnej prasy komputerowej, technicznej i zbliżonej

Prasa w liczbach

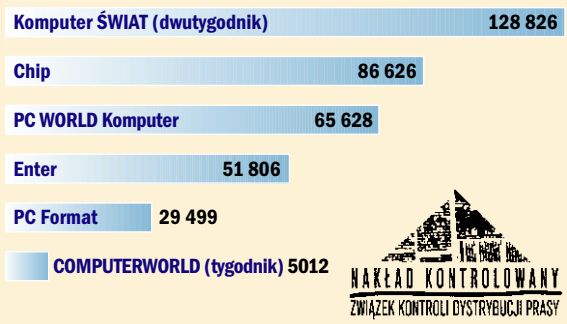

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Średnia sprzedaż jednego wydania największych czasopism komputerowych według danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy w okresie styczeń – sierpień 2003.

Numer 1/2004
w kioskach
od 7.01

Temat tytułowy
Latający Cyrk Monty Pythona
Filmografia Monty Pythona

Tematy
Siódmy z Pythonów – Tomasz Beksiński
Krótka historia humoru w kinie

Na krążku
A teraz coś z zupełnie innej beczki – film na DVD

Cena 18,50 zł (DVD)

Numer 1/2004
w kioskach
od 15.01

Temat tytułowy
Zabezpiecz się! – Sprzęt i oprogramowanie do zabezpieczania i odzyskiwania danych

Tematy
Sztuka spadania – nowy film Tomka Bagińskiego

Inne
Od koloru do waloru

Cena 24,90 zł (CD-ROM)

Numer 1/2004
w kioskach
od 29.12

Temat tytułowy
Epoka wielkich pokus

Tematy
Wywiad z Wojciechem Mannem
Wizje nieśmiertelności

Inne
Filmowy Władca Pierścieni w internecie

Cena 7,40 zł

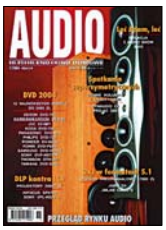

Numer 1/2004
w kioskach
od 2.01

Temat tytułowy
Spotkanie supersymetrycznych

Tematy
DVD 2004
DLP kontra LCD

Inne
2xJ w formacie 5.1
Przegląd rynku audio

Cena 12,00 zł

Numer 1/2004
w kioskach
od 19.12

Temat tytułowy
Produkt roku – 130 kategorii

Tematy
Klonowanie DVD
Office System 2003

Na krążku
Testy procesorów, monitorów LCD i głośników 2+1

Cena 17,90 zł (3 CD-ROM-y)

Nowe na półkach

Michael Miller — **ABC komputera i Internetu**

Wszystkiego po trochu – tak można scharakteryzować książkę. Autor stara się nauczyć komputerowego laika wszystkiego – jak zbudowany jest pecet, jak zaprząc go do pracy, gdzie w internecie szukać konkretnych informacji i rozrywki.

Dla początkujących | Wyd: Helion | http://helion.pl

Lech S. Borkowski — **UNIX – poradnik użytkownika**

Autor wyraźnie zaznacza, że książka może być traktowana dwojako – albo jako wstępny kurs systemu UNIX, albo jako poradnik z konkretnymi wskazówkami. Pozycja pozwoli zainstalować i skonfigurować system według potrzeb użytkownika.

Dla średnio zaawansowanych | Wyd: Mikom | www.mikom.pl

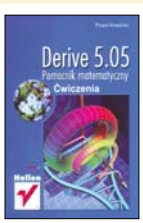

Paweł Kowalski — **Derive 5.05**

Tytułowy program to narzędzie, które ma ułatwiać dokonywanie skomplikowanych obliczeń matematycznych. Autor obrał metodę praktycznych (i bogato ilustrowanych) ćwiczeń, które mają nam przybliżyć używanie konkretnych funkcji tej aplikacji.

Dla zaawansowanych | Wyd: Helion | http://helion.pl

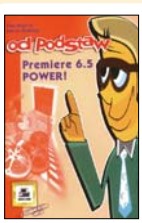

T. Morris S. Oakley — **Premiere 6.5 Power!**

Autorzy bezboleśnie wprowadzają czytelników w świat cyfrowej obróbki filmów wideo. Omawiają między innymi kwestie montażu, dodawania napisów czy efektów specjalnych. W takiej książce przydałyby się kolorowe ilustracje, których, niestety, zabrakło...

Dla początkujących | Wyd: Mikom | www.mikom.pl

Steve Summit — **Programowanie w języku C**

W wypadku tej książki mamy do czynienia z ciekawą formą poradnika. Autor ubrał go w serię pytań i konkretnych odpowiedzi, które wyjaśniają skomplikowane kwestie, na które może natknąć się programista pracujący z tytułowym językiem C.

Dla zaawansowanych | Wyd: Helion | http://helion.pl

A. Benicewicz-Miazga — **e-Business w Internecie...**

Jak zrobić złoty interes, wykorzystując komputerowe technologie i internet – tę wiedzę chce nam sprzedać autorka. Książka nie nadaje się raczej do poduszki, sporo w niej za to praktycznych porad dotyczących na przykład prowadzenia serwisów WWW.

Dla zaawansowanych | Wyd: Mikom | www.mikom.pl

Czytelnicy piszą...

Jesteście nudni

Czy nie uważacie, że wasze testy są nudne? Bo ja i chyba inni Czytelnicy Komputer ŚWIATA tak myślimy. Przydałyby się dodatkowe strony z opisem, jak zrobić własną witrynę. A jeśli już macie zamiar robić testy, to porównajcie najlepsze programy do tworzenia stron internetowych. To się przyda.

Marcin z Łomży
marcin_13_13@o2.pl

Nie wszędzie musi być Windows

Szokujące jest, że w supermarketach sprzedaje się nielegalne oprogramowanie. Jednak mam do waszego testu zestawów komputerowych inne zastrzeżenie. Dlaczego tak bardzo przejęliście się, że nie w każdym zestawie komputerowym jest Windows? Klient do każdego zestawu może zakupić sobie Windows, a nie jest wcale obowiązkiem, aby on był w zestawie, bo to zwiększa cenę. Wyposażenie komputera za 2500 złotych z Windows nie jest takie jak komputera za tę samą kwotę bez Windows. Zestaw bez Windows ma zapewne w środku lepszy sprzęt. I tak na przykład pecet z Windows ma procesor Intel Celeron 2 GH, a ten bez Windows – już Intel Pentium 2 2,6. Dobrym rozwiązaniem byłoby testować zestawy komputerów osobno z systemem operacyjnym i osobno bez.

Łukasz
atomowy@gazeta.pl

Od redakcji:: System operacyjny jest najważniejszym z programów. Bez niego sprzęt jest bezwartościowy. Komputer ŚWIAT kierowany jest do początkujących użytkowników, a tacy najczęściej kupują gotowe komputery. Kupno systemu osobno nie opłaca się – wersja pudełkowa jest ponad dwa razy droższa od tak zwanej OEM-owej. Ta zresztą jest przypisana do konkretnego sprzętu i nie może być przenoszona na inny komputer. Tworzenie osobnych kategorii dla komputerów z systemem i bez jest naszym zdaniem zbędne. Sprawdzamy to, co jest dostępne w sklepach, a tam nie ma osobnych półek dla zestawów z systemem i bez. Czytelnik nie musi jednak decydować się na urządzenie, które wygrało w teście. Publikujemy tabelę testową ze wszystkimi ocenami pośrednimi. Każdy może zmieniać wagi poszczególnych ocen według własnego uznania i wytypować swojego lidera.

Porady prawnika

radca prawny Paweł Jóźwiak odpowiada na pytania Czytelników

Odpowiedzi udzielamy tylko w druku, osobom, które podały swoje imię, nazwisko i miejsce zamieszkania. Pytania prosimy wysyłać pocztą elektroniczną: *prawnik@komputerswiat.pl* lub pod adresem:
Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska, 02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 181

Zmiana warunków umowy

Jakiś czas temu wykupiłem serwer w jednej z firm działających w internecie na działalność systemu rozsyłającego płatne e-maile. Dzisiejszego dnia moje konto abonenckie zostało zablokowane za złamanie regulaminu. Cytuję: Usługi hostingowe xxx.com mogą być wykorzystywane wyłącznie do prezentacji materiałów własnych Abonentów oraz nie mogą być udostępniane stronom trzecim w sposób powodujący wykorzystywanie naszych mocy do obsługi obcych serwisów. Dotyczy to zwłaszcza udostępniania instalowanych skryptów do obsługi obcych formularzy, systemów wymiany banerów, toplisty innych stron, statystyki innych stron, skryptów firm płacących za czytanie e-maili itp. zastosowań. W momencie gdy wykupowałem serwer, czytałem regulamin i wzmianki na temat niemożności wykorzystania serwera do instalowania skryptów płatnego mailingu nie było. Wzmianka ta musiała zostać dodana dopiero teraz, dziś bowiem zablokowano mi konto (inne konta o tej działalności również – znam jeden przypadek), a administratorzy nie informowali o zmianach w regulaminie. Moje pytanie: Czy mam prawo domagać się zwrotu pieniędzy za wykup serwera, argumentując tym, iż firma nie wywiązała się z umowy, ponieważ w momencie wykupu serwera obowiązywała mnie stara umowa? Druga sprawa: w momencie, gdy zainteresowałem się serwerem tej firmy, administratorzy wiedzieli, do czego będzie on wykorzystywany – jeszcze przed jego wykupem rozmawiałem z administratorem i pytałem, czy może być on w ten sposób wykorzystywany – uzyskałem odpowiedź pozytywną. Tak samo w momencie wykupywania domeny podpinanej pod konto administratorzy na pewno wiedzieli, na czym polega działalność strony. A więc czy mam prawo żądać zwrotu kosztów i jak to argumentować?

Czytelnik

Z listu Czytelnika nie wynika wprost, czy prowadzi on działalność gospodarczą polegającą między innymi na rozsyłaniu płatnych e-maili. Z kontekstu wnioskuję, że tak. Ta kwestia ma istotne znaczenie, ponieważ w tego typu sprawach przedsiębiorca ma słabszą pozycję niż zwykły konsument. Jest bezsporne, że Czytelnik pod koniec wakacji wykupił serwer, a używając prawniczego sformułowania, zawarł odpowiednią umowę, której warunki były sprecyzowane w regulaminie prawdopodobnie umieszczonym na stronie WWW jego kontrahenta. Zgodnie z art. 384 kodeksu cywilnego ustalony przez jedną ze stron umowy regulamin wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przy zawarciu umowy. Jeżeli jednak posługiwanie się regulaminem jest w stosunkach danego rodzaju zwyczajowo przyjęte, wiąże on także wtedy, gdy druga strona mogła się z łatwością dowiedzieć o jego treści. W mojej ocenie mamy do czynienia z tą drugą sytuacją i aby taki regulamin był dla Czytelnika wiążący, powinien zostać umieszczony w łatwo dostępnym miejscu na witrynie WWW.

Wszelkie zmiany regulaminu należy traktować jako zmianę warunków zawartej przez Czytelnika umowy. O zmianach tych należało poinformować na stronie WWW i w tejże witrynie internetowej, w łatwo dostępnym miejscu, winien znaleźć się zmieniony regulamin. Jeżeli powyższe warunki zostały spełnione i Czytelnik nie wypowiedział umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia, dopiero wówczas jest związany zmienionym regulaminem.

Z listu Czytelnika nie wynika, czy na stronie WWW kontrahenta umieszczona była informacja o zmianie regulaminu. Jeżeli nie, to zablokowanie jego konta było bezprawne, zmiana regulaminu bowiem go nie wiązała. W tej sytuacji Czytelnik może żądać odblokowania konta oraz odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania umowy przez drugą stronę. Aby uzyskać odszkodowanie, Czytelnik musi jednak wykazać, jaką rzeczywistą szkodę poniósł z powodu zablokowania konta względnie jakie potencjalne korzyści utracił, nie mogąc z niego korzystać.

Na czatach z Komputer ŚWIATEM

Co dwa tygodnie można przeczytać w Komputer ŚWIECIE fragmenty najciekawszych czatów z polskich stron internetowych. Nie zabraknie interesujących gości, intrygujących pytań i błyskotliwych odpowiedzi

Lech Wałęsa ● 11.12.2003 ● godz. 12.00 ● www.interia.pl

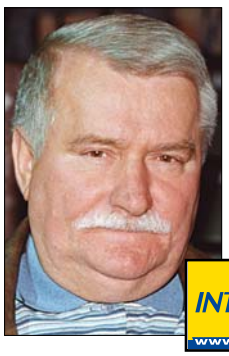

FOT.: ZOOM

Lech Wałęsa były prezydent RP

POWER_GIRL: Czy jest Pan dumny z otrzymania Nagrody Nobla?

jaywalker: Jak czuje się Pan jako laureat pokojowej Nagrody Nobla?

Lech Wałęsa (L.W.): Nie mam czasu zastanawiać się nad tymi tematami.

dokuro_bej: Co Pan sądzi o Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Leszku Millerze?

L.W.: Formacja przejściowa, demagog, kończący się populista.

radek1980: Czy jest Pan zwolennikiem udziału Polski w interwencji w Iraku?

L.W.: Jestem za, a nawet przeciw.

radek1980: Czy Jolanta Kwaśniewska byłaby dobrym prezydentem?

L.W.: Odmawiam odpowiedzi.

natalia.....ff: Czy Pana zdaniem Andrzej Lepper powinien zasiąść w komisji śledczej?

L.W.: Jak nie może być lepiej, to może śmieszniej.

maciej_berlin: Co zaproponowałby Pan młodemu Polakowi, który chce przeciwstawić się otaczającej go ze wszystkich stron korupcji, kombinatorstwu i cwaniactwu?

L.W.: Oddaj mi swoje lata.

Kwachu666: Jak Pan zareagował na wiadomość o wypadku Millera?

L.W.: Zastanawiałem się, czy odmówić Wieczny odpoczynek.

patriotaaa: Co Pan myśli o Michniku? Wielki solidarnościowiec, który brata się teraz z postkomunistami.

L.W.: W ogóle nie myślę o Michniku.

kumys: Czy nie lepiej było Panu zostać w pamięci narodu jako przywódca strajku niż pchać się na prezydenta? Pańska wzmocniona lewa noga do dziś odbija się czkawką. Komuna się wzmocniła i wzbogaciła kosztem narodu za pańskim przyzwoleniem. Historia panu tego nigdy nie wybaczy.

L.W.: Jeszcze Pan nie zmienił zdania? Przykro, za 50 lat Pan zmieni, jestem pewien.

patriotaaa: Panie prezydencie, stan wojenny był wojną z narodem. Padły ofiary. Dlaczego kupa esbeków i zomowców nadal pracuje w policji, w ABW i innych urzędach? Czy o taką Polskę walczyliśmy?

L.W.: Bo Pan i wielu innych nie jest aktywny.

Ogonek+: Czy sądzi Pan, że rządy prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego są godne podziwu? Za jego rządów Polska znalazła się w NATO, no a w maju w Unii. A co Pan osiągnął?

L.W.: Wytyczyłem te kierunki, a oni ich nie zmienili.

!!!DLA_PAŃ_wawa: Panie prezydencie, jeżeli zostałby Pan ponownie wybrany na urząd prezydenta RP, to kogo widziałby Pan jako premiera?

L.W.: Mam problem z ilością zderzaków.

kumys: Co Pan prezydent powie na temat wypowiedzi Anny Walentynowicz i siedemnastu pytań skierowanych do Pana?

L.W.: Boże, zlituj się nad tą kobietą.

jasiu82: Aby liczyć się w polityce, należy mieć zaplecze polityczne – na prawicowe partie rozbijane od środka przez dawnych ubeków nie ma Pan co liczyć. Więc kto?

L.W.: Na Pana, jako ubeka, mogę chyba liczyć?

Bartek: Jak Pan sądzi. Dlaczego ludzie ciągle wierzą prezydentowi Aleksandrowi Kwaśniewskiemu, a Panu nie chcą jeszcze raz uwierzyć?

L.W.: Nie chcą się przyznać do błędu. Uparci, co?

kr17szuka_z_duzy: Jak Pan widzi przyszłość Polski po wstąpieniu do Unii Europejskiej?

L.W.: Nudy. Liczenie euro.

chce_porozmawiac: Dlaczego podzielił Pan Solidarność? To był taki silny związek.

L.W.: A jak zbudować pluralizm i demokrację?

!!_LSDj_!!: Panie prezydencie. Czym się Pan na co dzień zajmuje?

L.W.: Połowę roku spędzam za granicą. Spotkania, wykłady, dyskusje.

luki..: Co Pan, Panie prezydencie, sądzi o planach przeniesienia amerykańskich baz wojskowych na teren Polski?

L.W.: I to przejściowo trzeba zrobić, żeby się rozbroić.

750fazeer: Panie prezydencie, czy kibicuje Pan Adamowi Małyszowi?

L.W.: Tak, kibicuję. Ale na progu miałbym większą szybkość.

kasia&eewunia: Przepraszam za pytanie, ale niech Pan powie, czy lubi Pan te wąsy?

L.W.: Nie, żona.

MART...: Czy może Pan o sobie powiedzieć – Jestem szczęśliwy?

L.W.: Tak.

L.W.: Bardzo dziękuję. Przepraszam, jeśli komuś sprawiłem przykrość. Mam nadzieję, że o sprawach Polski, a jest ich tak wiele, będziemy jeszcze nieraz dyskutować.

Źródło: Pogawędka internetowa przeprowadzona na portalu www.interia.pl Tam też dostępny jest kompletny zapis czata

Prasówka • Statystyki • Intermonitor

Jakie wieści ze świata komputerów i nowoczesnych technologii przynosi zagraniczna prasa? Co statystyczny Kowalski sądzi o internecie, komórkach czy komputerach? Odpowiedzi na te pytania znajdują się poniżej

Toshiba: Koniec epoki

Być może już niebawem z rynku znikną komputery firmowane znakiem znanego koncernu Toshiba – przypuszcza amerykański magazyn ekonomiczny Barron's. O podobnym scenariuszu mówią obserwatorzy rynku, między innymi ze znanej firmy analitycznej Merrill Lynch. Likwidacja działu zajmującego się produkcją komputerów nie jest jeszcze przesądzona, jednak szefowie Toshiby muszą szybko podjąć jakieś decyzje, by firma ograniczyła straty. Ostatnio bowiem nie wytrzymywała konkurencji z innymi producentami (na przykład Dellem), którzy oferują swoje komputery po coraz niższych cenach. Jedno jest pewne: Toshiba na pewno nie zrezygnuje z dochodowego działu zajmującego się produkcją urządzeń peryferyjnych – szczególnie dysków twardych i napędów CD oraz DVD.

Nowa Zelandia online

Nowozelandczycy są narodem korzystającym z internetu najpowszechniej na świecie – wynika z badań przeprowadzonych przez firmę analityczną Taylor Nelson Sofres, a cytowanych przez stację telewizyjną CNN. Z zebranych danych wynika, że 75 procent obywateli Nowej Zelandii korzysta regularnie z internetu. Na drugim miejscu znaleźli się Holendrzy (72 procent), za nimi Duńczycy (71 procent), później Norwegowie (69 procent) i obywatele USA (68 procent). Ostatnią pozycję zajmuje Bułgaria, w której tylko dziewięć procent z tysiąca mieszkańców korzysta regularnie z internetu. Analitycy Taylor Nelson Sofres zwracają przy okazji uwagę na popularność witryn WWW instytucji rządowych w poszczególnych krajach. Okazuje się, że z tego typu stron najchętniej korzystają Duńczycy, Norwegowie, Finowie, mieszkańcy Singapuru i Holendrzy. Taylor Nelson Sofres przeprowadził swoje badania wśród tysiąca dorosłych obywateli w każdym z 32 krajów całego świata. Na liście objętych sondażem państw znalazła się między innymi Polska. Niestety, stacja CNN nie podaje, które miejsce wśród aktywnych użytkowników internetu zajęli obywatele kraju nad Wisłą.

Ciekawe liczby

Czy internet uzależnia?

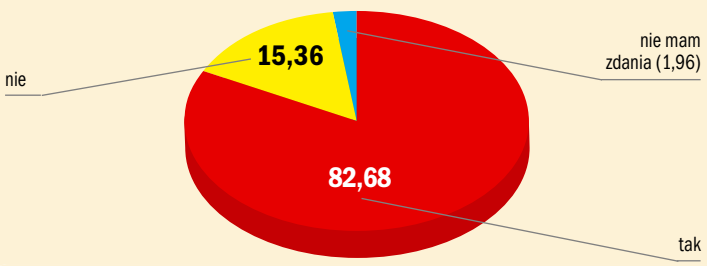

Z jakiej myszki głównie korzystasz i czy posiadasz klawiaturę bezprzewodową (cordless)?

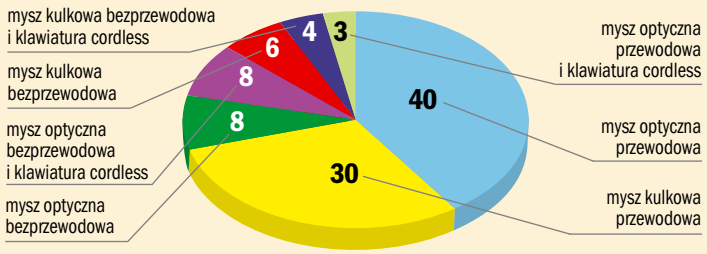

Filmowy Powrót króla według Ciebie przewyższy pozostałe części pod względem:

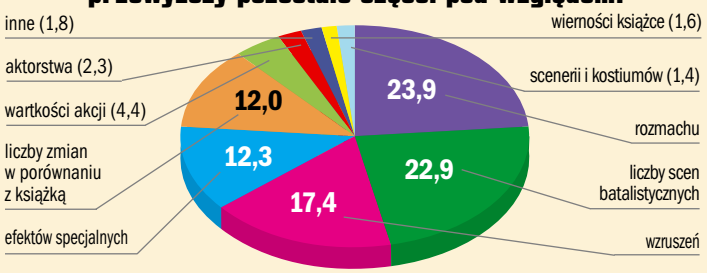

Oj, niedobrze... z sondaży wynika, że internet może być nałogiem, z którego niełatwo się wyleczyć. A tymczasem postęp technologiczny idzie wielkimi krokami. Do niedawna mysz optyczna była marzeniem – teraz to codzienność...

Źródła: PCLab, TwojePC, Władca-pierścieni.pl – dane w procentach

Ankieta

Komputer Świat online

Co zamierzasz zrobić w związku z ostatnimi przeszukaniami policji w prywatnych mieszkaniach?

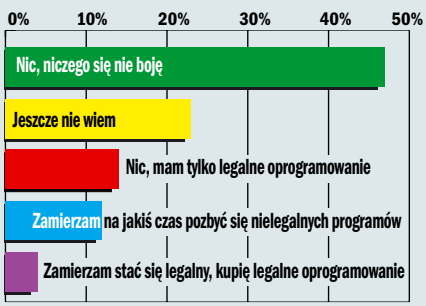

Na stronie WWW Komputer ŚWIAT zaprasza internautów do wypełniania ankiet. Ostatnie pytanie dotyczyło antypirackich akcji policji. Oto kilka opinii:

O ile wiem, te akcje to zwykłe plotki... *(mal)*

Niech policja zajmie się czym innym, bo chyba im się nudzi... *(Tio)*

Nie wiem jak wy, ale ja się przenoszę na oryginały... *(pilot230)*

Zapraszamy do udziału w nowej ankiecie: www.komputerswiat.pl

Gadżet dla Europejczyka

Mieszkańcy Europy są uzależnieni od gadżetów i nowych technologii – wynika z badań przeprowadzonych przez firmę TDK. Sondaż wskazuje, że co trzeci Europejczyk woli zostać w domu, by bawić się nowym gadżetem, niż spotkać się ze znajomymi, a jeden na dziesięciu gotów jest symulować chorobę, nie iść do pracy i spędzać czas z nową zabawką. Największymi gadżeciarzami są ponoć Brytyjczycy, a najpopularniejszy gadżet to odtwarzacz płyt CD.

CeBIT się kurczy

Nie najlepsze są prognozy specjalistów branży IT dotyczące najbliższych targów CeBIT w Hanowerze, które mają rozpocząć się 18 marca 2004 roku. Słaba sytuacja finansowa wielu firm sprawiła, że już zapowiedziały one, iż będą na targach nieobecne. Mowa między innymi o takich gigantach jak Hewlett-Packard, Oki czy Toshiba (o kłopotach tej ostatniej firmy Komputer ŚWIAT pisze obok na tej stronie). Ilu wystawców będzie miało swoje stoiska – jeszcze nie wiadomo.

Gdzie szukać sterowników

Co cztery tygodnie, w co drugim Komputer ŚWIECIE, znajdziemy przydatne adresy WWW stron producentów programów, urządzeń i gier. Dzięki hiperłączom wyszukanym przez Komputer ŚWIAT szybko zaktualizujemy sterowniki naszej karty graficznej i znajdziemy poprawkę do ulubionej gry

Drukarki atramentowe

Brother Wybieramy rodzaj urządzenia i jego nazwę
→ www.brother.com/E-ftp/swin2-main.html

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ **http://software.canon-europe.com**

Epson Wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ **www.hp.com.pl/sterowniki**

Lexmark Klikamy na Centrum pobierania
→ www.lexmark.pl

Drukarki igłowe

Epson Wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

OKI Klikamy na stronie głównej na łącze Sterowniki
→ www.oki.pl

Star Klikamy na Forms & PC Printers
→ www.starmicronics.com

Drukarki laserowe

Brother Wybieramy rodzaj urządzenia i jego nazwę
→ www.brother.com/E-ftp/swin2-main.html

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ **http://software.canon-europe.com**

Epson Najpierw wybieramy kategorię urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ **www.hp.com.pl/sterowniki**

Lexmark Klikamy na Centrum pobierania
→ www.lexmark.pl

OKI Klikamy na stronie głównej na łącze Sterowniki
→ www.oki.pl

Dżojstiki

Logitech Na początek klikamy na Downloads
→ **www.logitech.com**

Microsoft Z listy wybieramy plik, który nas interesuje
→ www.microsoft.com/hardware/sidewinder/downloads/default.asp

Saitek Szukamy sterowników do naszego dżojstika
→ **www.saitekusa.com/usa/down/drivers.htm**

Gamepady

Logitech Na początek klikamy na zdjęcie dżojstika
→ www.logitech.com/cf/support/index.cfm

Saitek Szukamy na stronie głównej sterowników do naszego dżojstika
→ **www.saitekusa.com/usa/down/drivers.htm**

Gry

CD Projekt Bardzo dużo łatek i uzupełnień – między innymi do Diablo 2 i Baldur's Gate
→ www.cdprojekt.info

Cenega Między innymi patche do gier Black & White i Operation Flashpoint
→ www.cenega.pl

Techland Między innymi patche do Szachów 2001 i programu Deutsch Translator.
→ www.techland.com.pl

Gry cd.

Licomp Empik Multimedia Dużo patchy, między innymi do Quake'a, Soldier of Fortune i Pro Rally
→ www.lem.com.pl

Play It! Między innymi patche do gier Caesar III, Close Combat V i Max Payne
→ www.play-it.pl

TopWare Patche między innymi do gier Earth 2150, Enemy Engaged i The Moon Project
→ www.topware.pl

Karty dźwiękowe

Aureal Szukamy na liście naszej karty
→ **www.soundcard-drivers.com/companies/136.htm**

Creative Labs Najpierw klikamy na Support, a potem na Downloads. Strona szybsza od europejskiej
→ www.us.creative.com

Crystal Wybieramy najpierw odpowiednią wersję systemu Windows
→ **www.cirrus.com/en/support/drivers/index.html**

ESS W tabelach u dołu strony szukamy sterowników
→ www.esstech.com/techsupp/drivers.shtm

Yamaha W tabeli szukamy sterownika do naszej karty
→ **www.yamaha.co.jp/english/product/lsi/us/support/downloads.html**

VIA Na początek klikamy na Drivers
→ www.viaarena.com

Karty graficzne

3Dfx Klikamy na Drivers w lewej części strony
→ **www.voodoofiles.com**

Asus Korzystamy z wyszukiwarki w prawej części strony
→ **www.asus.com.tw/support/download/download.aspx**

ATI Wybieramy system operacyjny i sterownik karty, którą mamy
→ www.ati.com/support/driver.html

Cirrus Logic Wybieramy najpierw odpowiednią wersję systemu Windows
→ **www.cirrus.com/en/support/drivers/index.html**

Creative Labs Najpierw klikamy na Support, a potem na Downloads. Strona szybsza od europejskiej
→ www.us.creative.com

ELSA Szukamy na liście naszej karty. Aby pobrać sterownik, musimy zarejestrować się w serwisie
→ **www.video-drivers.com/companies/362.htm**

Gainward Najpierw szukamy w tabelach oznaczenia serii naszej karty graficznej
→ **www.gainward.com/f-12.html**

Intel Klikamy kolejno w lewej części strony na Graphic, Desktop graphic controllers i nazwę naszej karty
→ **http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/support_intel.asp**

Leadtek Szukamy na liście naszej karty
→ **www.leadtek.com/tw/support/list_driver.asp**

Matrox Najlepiej kliknąć na odnośnik Latest Drivers, zaprowadzi nas do najnowszych sterowników
→ www.matrox.com/mga/support/drivers/home.cfm

NVIDIA Najpierw wybieramy rodzaj sterownika, potem nazwę serii i w końcu system operacyjny
→ **www.nvidia.com/content/drivers/drivers.asp**

S3 Szukamy interesującego nas sterownika
→ **http://ranger.s3graphics.com/swlib**

Karty sieciowe

3Com Wybieramy z listy nazwę naszej karty
→ www.3com.pl/wsparcie/karty_sterowniki.html

D-Link Korzystamy z kreatora
→ http://support.dlink.com/downloads

Intel Klikamy na Networking and Communications
→ **http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/support_intel.asp**

Realtek Ściągamy najnowsze drivery lub korzystamy z wyszukiwarki
→ **www.realtek.com.tw/downloads/downloads.aspx**

Karty telewizyjne

3Dfx Klikamy na Drivers w lewej części strony
→ **www.voodoofiles.com**

ATI Wybieramy system operacyjny i poniżej sterownik do konkretnej karty
→ http://support.ati.com/issuetype/driverdirect.html

AVerMedia Szukamy w tabeli sterowników do karty
→ http://drivers.aver.com

Leadtek Szukamy na liście naszej karty
→ **www.leadtek.com/tw/support/list_driver.asp**

Lifeview Szukamy na liście naszej karty
→ **www.lifeview.com/download.htm**

Pinnacle Szukamy w spisie sterowników do naszej karty
→ www.pinnaclesys.com/support/

Prolink Klikamy na właściwy odnośnik do karty
→ **http://www.prolink.pl/sterowniki/tm_drivers**

Zoltrix Wybieramy z listy nazwę naszej karty
→ www.zoltrix.pl/drv/sterowniki.htm

Modemy

3Com Klikamy na odnośnik Produkty
→ www.usr.com.pl

Creative Z listy u góry wybieramy kategorię Modems, a następnie poniżej model naszego modemu
→ http://uk.europe.creative.com/support/drivers

Pentagram Klikamy na Pentagram-faksmodemy i szukamy interesującego nas sterownika
→ **www.pentagram.pl/serwis/sterowniki.php**

Zoltrix Wybieramy z listy nazwę naszego modemu
→ www.zoltrix.pl/drv/sterowniki.htm

Myszy

Genius Klikamy na Download, Control Input i Mouse
→ www.geniusnet.com.tw

Logitech Na początek klikamy na zdjęcie myszy
→ www.logitech.com/cf/support/index.cfm

Microsoft Korzystamy z kreatora, w którym najpierw wybieramy nazwę naszej myszy
→ www.microsoft.com/hardware/mouse/download.asp

Płyty główne

ABIT Szukamy na stronie sterownika do naszej płyty
→ **www.abit-usa.com/downloads/driver**

ALI Wybieramy z listy sterownik do naszej płyty
→ **www.ali.com.tw/eng/support/drivers.php**

AMD Klikamy na odnośnik Support & Downloads, a potem Downloads
→ www.amd.com/us-en

Płyty główne cd.

Asus Korzystamy z wyszukiwarki na stronie
→ **www.asus.com.tw/support/Download/download.aspx**

ASRock W lewej części strony głównej producenta płyt klikamy na odnośnik Download
→ www.asrockamerica.com

FIC Na początku wybieramy typ procesora, jaki jest zainstalowany na naszej płycie głównej
→ www.fic.com.tw/support/motherboard

GigaByte Klikamy kolejno na Support. Motherboard i w końcu na Driver
→ www.giga-byte.com

Intel Klikamy na Desktop boards i rodzaj naszej płyty
→ http://downloadfinder.intel.com

MSI Klikamy na Download i następnie na Mainboard
→ www.msi.com.tw

Shuttle Klikamy na HTTP Donwload i następnie wybieramy nazwę naszej płyty
→ http://us.shuttle.com/support.asp

Soyo Wybieramy typ procesora, potem nazwę płyty
→ www.soyousa.com/downloads

Via Klikamy na odnośnik Drivers
→ www.viaarena.com

Programy

Adobe Tutaj znajdziemy uzupełnienia do PhotoShopa
→ www.adobe.com/support/main.html

G DATA Różne wersje programu AntiVirenKit i sporo darmowych szczepionek przeciw groźnym wirusom
→ www.gdata.com.pl/pl/download/index.html

Kaspersky Tutaj znajdziemy definicje nowych wirusów do programów firmy Kaspersky
→ www.kaspersky.pl/download.html

Microsoft Po otwarciu strony wybieramy w jej lewej części język polski. Potem ściągamy łatkę lub program
→ www.microsoft.com/downloads

mks_vir Bazy wirusów do programów mks_vir
→ www.mks.com.pl

Red Hat Pełne wersje jednej z najpopularniejszych mutacji Linuksa. Dużo uzupełnień i dodatków
→ www.redhat.com

Windows XP Po otwarciu strony wybieramy w jej lewej części odnośnik Aktualizacja Windows
→ www.microsoft.com/poland/windowsxp

Skanery

HP Wpisujemy do wyszukiwarki nazwę drukarki
→ **www.hp.com.pl/sterowniki**

Epson Zaczynamy od wyboru kategorii urządzeń
→ www.epson.pl/support/download/

Agfa Zaznaczamy u dołu strony opcję Scanners
→ **www.agfa.com/digicam_scanner_drivers**

Canon Z listy pośrodku strony WWW wybieramy nasz model drukarki
→ **http://software.canon-europe.com**

Microtek Wybieramy wersję systemu i nazwę skanera
→ www.microtek.nl/driver_download.php

Artec Klikamy u dołu strony na plik z interesującym nas sterownikiem
→ http://64.70.234.121/pages/usb_scanner_drivers.htm

Pogrubioną czcionką zaznaczono nowe pozycje w zestawieniu

W następnym numerze:

za dwa tygodnie w środę 21 stycznia

Temat z okładki

Wszystko o MP3

MP3 ma wielu fanów wśród użytkowników pecetów. Komputer ŚWIAT pokaże, jak zapisać kolekcję krążków audio w tym formacie i skopiować ją na CD lub do odtwarzacza empetrójek

Test sprzętu

Omnibusy

Urządzenia wielofunkcyjne dużo potrafią – skanują, drukują, faksują. Komputer ŚWIAT sprawdził, czy naprawdę są tak dobre, że zastąpią urządzenia biurowe

Internet

Niezastąpiony pomocnik

Komputer ŚWIAT pokaże, jak skonfigurować program wspomagający ściąganie plików i jak go używać. Odtąd niestraszne nam będą przerwy w połączeniu z internetem!

Dla ambitnych

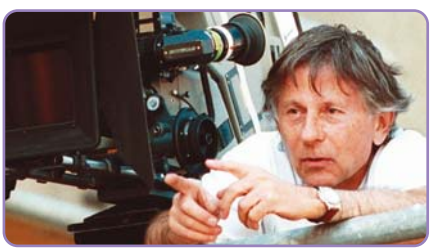

Reżyser przy pececie

Nakręcone przez nas filmy możemy poddać profesjonalnej obróbce. Jako studio filmowe posłuży nam pecet, a Komputer ŚWIAT podpowie, jak zmienić pamiątkę z wakacji w dzieło sztuki

Komputer ŚWIAT **W kioskach od 21 stycznia**

kompetentny praktyczny niezbędny

ekspert

Z CD-ROM 9,90 w tym 7% VAT

W numerze: jak zabezpieczyć dane w komputerze przed wścibskimi domownikami i internautami ● tworzymy grę we Flashu ● grafika 3D w Maya i 3D Studio ● jak zarejestrować własną domenę internetową ● najciekawsze funkcje BIOS-ów **Na CD pełne wersje komercyjnych programów:** Paragon Data Protector ● SekretNIK 2004 oraz pierwszy raz w Polsce Norton Internet Security 2004 PL (wersja 30-dniowa) wraz z superkonkursem. Do wygrania atrakcyjne nagrody

Nasze tematy mogą ulec zmianom pod presją aktualnych wydarzeń

Zespół redakcyjny

Wiesław Małecki
redaktor naczelny

Łukasz Czekajewski
z-ca redaktora naczelnego

Ewelina Markuszewska
sekretarz redakcji

Agnieszka Al-Jawahiri
z-ca sekretarza redakcji

Robert Szyszka
szef działu software

Marek Konderski
szef działu hardware

Katarzyna Tez
redaktor działu magazyn

Katarzyna Burda
redaktor audio/wideo/foto

Piotr Kwiatkowski
redaktor hardware

Jerzy Sadkowski
redaktor hardware

Marek Zieliński
redaktor telekomunikacji

Tomasz Przyjemski
redaktor software

Paweł Szpecht
redaktor nowości

Marcin Kaczmarczyk
redaktor online

Marcin Mazur
logistyka

Andrzej Chodzeński
asystent redaktora naczelnego

Bogusław Mazur
szef studia DTP

Izabela Królikowska
redaktor graficzny

Katarzyna Ochelska
redaktor graficzny

Wojciech Paszkowski
redaktor graficzny

Wojciech Szombara
redaktor techniczny

Magdalena Stopka
fotoedytor

Katarzyna Nowakowska
sekretariat

Współpracownicy: Paweł Bijata, Bartłomiej Dramczyk, Rafał Frąckiewicz, Rafał Kamiński, Grzegorz Kordas (gry), Jakub Kosiec, Michał Kowalski, Krzysztof Krasiński, Piotr Kudrel, Mariusz Michalski, Łukasz Ośmiałowski, Jolanta Rososińska, Joanna Słonecka, Andrzej Ziębakowski

Adres Redakcji: Komputer ŚWIAT, Axel Springer Polska Sp. z o. o., 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181 (Ochota Office Park). Telefony: **sekretariat:** (022) 6084050; **faks:** 6084077; **sekretarz redakcji:** 6084073; **szef działu software:** 6084230; **dział hardware:** 6084218; **dział nowości:** 6084359

Adres WWW: www.komputerswiat.pl

Sprawy ogólne: redakcja@komputerswiat.pl

Kwestie prawne: prawnik@komputerswiat.pl

Sprawy dotyczące Niezbędnika: niezbednik@komputerswiat.pl

Książki z Biblioteczki Komputer ŚWIATA: biblioteczka@komputerswiat.pl

Nowości: news@komputerswiat.pl

Najniższe ceny w kraju: oferty dystrybutorów (do 10 pozycji) prosimy nadsyłać faksem pod numer (022) 6084077

Egzemplarze archiwalne i prenumerata: tel. 6084002, 0801 120003, www.komputerswiat.pl/sklepik, prenumerata@axelspringer.com.pl

Listy do redakcji prosimy kierować pod adresem redakcji lub pod redakcyjny numer faksu, podane wyżej

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń

Prenumerata: Poczta Polska, RUCH

Prenumerata zagraniczna (cały świat): www.ruch.pol.pl

Wydawca: Axel Springer Polska Sp. z o.o., członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy

Adres: 02-222 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 181 – Ochota Office Park, recepcja tel. 6084000, sekretariat prezesa tel. 6084100

Prezes Wydawnictwa: Wiesław Podkański. **Dyrektor Generalny:** Florian Fels. **Dyrektor Wydawniczy:** Marcin Przasnyski. **Dyrektor Biura Reklamy:** Agnieszka Kostka. **Dyrektor Działu Reklamy** Maciej Kutak. **Dział Reklamy:** Piotr Roszczyk tel. 6084118, Cezary Żelazowski, tel. 6084243, Tomasz Szulkowski tel. 6084115. **Dział Promocji:** Agnieszka Kamola, tel. 6084066, Dariusz Kołtko, tel. 6084263. **Sponsoring:** Marianna Dąbkowska, tel. 6084176, Blanka Muraszew tel. 6084088. **Dział Prenumeraty:** Łukasz Szmigrodzki, tel. 6084206. **Dział Kolportażu:** Janusz Snarski. **Produkcja:** Elżbieta Garncarczyk, tel. 6084144. **Public Relations:** Marzena Daszkiewicz, tel. 6084102, Aneta Pacuszka, tel. 6084178. **Księgowość:** Janusz Bąk, tel. 6084030. **Druk:** RR Donnelley, Kraków

Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

NAKŁAD KONTROLOWANY ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

FOT.: ZOOM/AGE/EAST NEWS/FORUM/montaż Komputer ŚWIAT

SMS GRAFICZNY, WYGASZACZ EKRANU NR 7228

WapSter.pl

WWW.WAPSTER.PL

WAP.WAPSTER.PL

WSZYSTKO NA TWOJĄ KOMÓRKĘ

...numer **7120**, a w treści wpisz **CO MARKA MODEL** ... (np. **CO NOKIA 3410**)

W RAZIE PROBLEMÓW DZWOŃ: (22) 440 00 77 LUB PISZ: WAPSTER@WAPSTER.PL

GRY JAVA NR 7928

WIELKIE GRAFIKI NR 7928

LOGO NR 7228

KOLOROWE TAPETY NR 7928

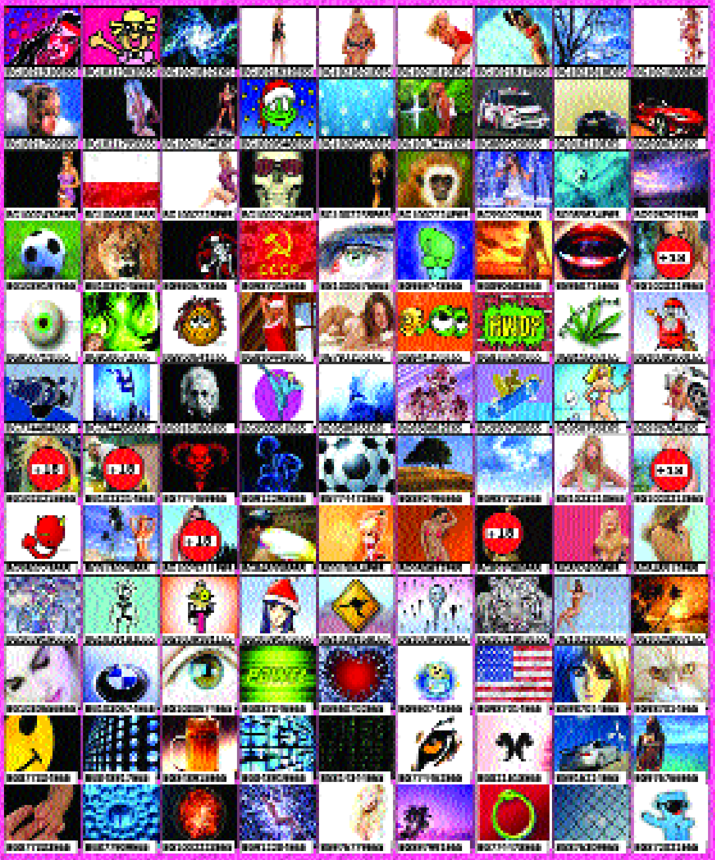

DZWONKI POLIFONICZNE NR 7928

DZWONKI NR 7228

SUPER OFERTA SPRZĘTU KOMPUTEROWEGO W SKLEPACH SIECI VOBIS

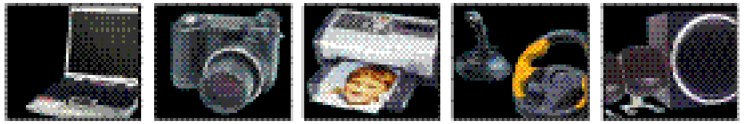

Vobis zaleca system Microsoft® Windows® XP

HIGHSCREENPARTNER

wszystko w jednym

- telewizor cyfrowy
- magnetowid cyfrowy
- kino domowe
- DVD, CD, CD-RW
- radio stereo
- komputer

CENA Z VAT: **3859**
KOMPUTER + MONITOR + GŁOŚNIKI

HIGHSCREEN. Partner 2640V

Procesor Intel® Celeron® 2,60 GHz
System operacyjny Microsoft® Windows® XP Home PL
Płyta główna Chipset VIA® P4X400/ATA 133/uATX,
Karta grafiki MSI GeForceFX 5200 128MB DDRAM (128 bit)
AGPx8 TV-OUT/DVI, Moduł TVFM 2000XP Tuner/TV, FM Stereo,
Pamięć 256MB DDRAM 333MHz, Dysk twardy 40GB ATA100 7200rpm,
Napęd CDRW Combo 52x/24x/52x DVD 16x
Dźwięk 6 kanałowy, Karta sieciowa Ethernet 10/100
Porty USB 2.0 (4 porty, opcja do 6), Klawiatura Multimedialna
Mysz z rolką, Pilot zdalnego sterowania,
Program Cyberlink Power DVD XP 4.0 PL, NERO PL
Gwarancja 2 lata, Cena z VAT 2898,-

Monitor Samsung 765MB

Ekran 17", Plamka 0,20mm,
Rozdzielczość 1600x1200
Częstotliwość V: 50 - 160 Hz,
Pasmo 185 MHz, Norma TCO99
Cena z VAT 737,-

Creative Inspire P 380

zestaw głośników 2.1.
Cena z VAT 222,-

To niezwykłe urządzenie
scala w sobie szeroko możliwości cyfrowego świata informacji:
stereofoniczny odbiornik telewizyjny i radiowy,
kino domowe, funkcje pozwalające na przetwarzanie
oraz zapis obrazu i dźwięku na dysku i płytach CD/RW,
a także szeroki dostęp do zasobów Internetu.
Nowoczesna technologia, potwierdzona laboratoryjnie jakość
i stabilność konfiguracji oraz zastosowanych komponentów
gwarantują komfortową i płynną pracę urządzenia.
Ergonomiczna i elegancka obudowa, szeroka gama wejść i wyjść,
bogactwo funkcji sterowanych pilotem, wszystko to tworzy trzon
multimedialnego centrum nauki i rozrywki.
TO URZĄDZENIE TO WIĘCEJ NIŻ KOMPUTER, TO TWÓJ PARTNER.

intel inside
celeron®

Intel, Intel Inside, Pentium i Celeron są zastrzeżonymi znakami towarowymi firmy Intel

sieć sklepów Vobis

firmowe

[illegible]

partnerskie

[illegible]

Niniejsza oferta handlowa nie stanowi oferty w rozumieniu przepisów prawa cywilnego